

Nr. 4 – 2009
Side 549 – 666

NORSK LOVTIDEND

Avd. I

Lover og sentrale forskrifter mv.

Nr. 4
Utgitt 13. mai 2009

Innhold

Side

Lover og ikrafttredelser. Delegering av myndighet

2009

April	3.	Lov nr. 17 om endr. i lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene (inspeksjonsordning for miljørettet helsevern)	549
April	3.	Lov nr. 18 om endr. i lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader.....	550
April	17.	Lov nr. 19 om havner og farvann.....	553
April	24.	Lov nr. 20 om endr. i lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven)	564
April	24.	Lov nr. 21 om endr. i politilova (funksjonstid og tittel for leiaren av Politidirektoratet).....	564
April	24.	Lov nr. 22 om endr. i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven).....	564
Mars	27.	Overføring av myndighet til Olje- og energidepartementet etter plan- og bygningsloven § 18 for å utarbeide og vedta statlig plan for Tysvær vindkraftverk med tilhørende elektriske anlegg og tilleggsanlegg (Nr. 362)	574
Mars	19.	Endr. i delegering av myndighet fra det sentrale Mattilsynet til det lokale og regionale Mattilsynet (Nr. 375)	577
Mars	31.	Deleg. av myndighet til Post- og teletilsynet i ekspropriasjonssaker etter lov om elektronisk kommunikasjon § 12–3 (Nr. 392)	607
April	3.	Ikrafts. av lov 3. april 2009 nr. 18 om endringer i lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader (Nr. 395).....	610
April	23.	Endr. i delegering av myndighet til Kystdirektoratet og Kystverkets distriktskontorer etter lov om havner og farvann m.v. (Nr. 446)	657
April	24.	Ikrafttr. av lov 24. april 2009 nr. 22 om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) (Nr. 447)	658
April	24.	Deleg. av myndighet til Nærings- og handelsdepartementet etter konsesjonsloven § 14 annet ledd (Nr. 449).....	658

Forskrifter

2009

Mars	16.	Forskrift om opptak til studier og utdanninger ved Høgskolen i Østfold (Nr. 359).....	566
Mars	25.	Forskrift om stopp i fisket etter lodde i Barentshavet for kystfartøygruppen i 2009 (Nr. 360).....	573
Mars	25.	Forskrift om avgifter til Patentstyret mv. (Patentstyrets avgiftsforskrift) (Nr. 376)	578
Mars	31.	Forskrift om tilskudd fra Fond for lyd og bilde (Nr. 381).....	587
April	1.	Forskrift om landtransport av farlig gods (Nr. 384).....	591
April	1.	Forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2009 (Nr. 385).....	596
April	2.	Forskrift om prisnedskrivning ved produksjon av rektifisert potetsprit (Nr. 386)	600
Mars	17.	Forskrift om opptak til 1–2-årige masterprogrammer ved Universitetet i Oslo (Nr. 388)	601
Feb.	25.	Forskrift for graden philosophiae doctor (Ph.D.) ved Høgskolen i Akershus (Nr. 402)	611
April	2.	Forskrift om regulering av og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26° Ø mv. i 2009–2010 (Nr. 403).....	617
April	6.	Forskrift om birøkt (Nr. 416).....	625
April	17.	Forskrift om vern av produktnemninga Sider frå Hardanger som beskytta geografisk nemning (Nr. 420).....	629
April	3.	Forskrift om kompensasjon for utgifter til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Den Norske Stats Husbank (Nr. 422)	631
April	16.	Forskrift om fredning av veganlegg i Statens vegvesens eie (Nr. 443).....	654
April	24.	Forskrift om gjennomføring av vedtak 2008/232/EF av 21. februar 2008 om en teknisk spesifikasjon for samtrafikkveie med hensyn til delsystemet «rullende materiell» i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog (Nr. 450)	659
April	27.	Forskrift om krav til kompetanse ved drift av mineralske forekomster (Nr. 451)	659

Endringsforskrifter

2009

Mars	27.	Endr. i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved import av muslinger fra Peru (Nr. 361)..	573

Mars	27.	Endr. i forskrift om forhåndsfyllt selvangivelse (Nr. 363).....	574
Mars	27.	Endr. i forskrift om etablering av et felles europeisk luftrom (Nr. 364)	574
Mars	30.	Endr. i forskrift om aromaer mv til næringsmidler (Nr. 365)	575
Mars	18.	Endr. i forskrift om satser for visse tilskuddsordninger for bearbeidede jordbruksvarer (Nr. 374).....	575
Mars	25.	Endr. i forskrift om fartøykvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2009 (Nr. 377).....	585
Mars	30.	Endr. i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler (Nr. 378).....	585
Mars	30.	Endr. i forskrift om rehabiliteringspenger (Nr. 379)	586
Mars	30.	Endr. i forskrift om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret (Nr. 380)	586
Mars	31.	Endr. i forskrift om maksimalpriser for kjøring med drosjebil (Nr. 382)	588
Mars	31.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 383).....	590
Feb.	11.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter kolmule i 2009 (Nr. 387).....	601
Mars	19.	Endr. i forskrift om satser for visse tilskuddsordninger for bearbeidede jordbruksvarer (Nr. 389).....	604
Mars	27.	Endr. i forskrift om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip (Nr. 390).....	606
April	1.	Endr. i forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo (Nr. 393)	607
April	2.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) krav til lovlig opphold for å kunne fremme søknad om oppholdstillatelse fra riket (Nr. 394)	610
April	6.	Endr. i forskrift om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2009 (Nr. 396).....	610
April	7.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2009 (Nr. 404).....	620
April	7.	Endr. i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med aviær influensa ved innførsel av burfugl i privat eie fra visse tredjeland (Nr. 405).....	620
April	14.	Endr. i forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo (Nr. 407)	622
April	3.	Endr. i forskrift om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler (matkontaktforskriften) (Nr. 415)	622
April	15.	Endr. i forskrift om sikkerhetsstyringssystem på norske skip og flyttbare innretninger (Nr. 417).....	628
April	15.	Endr. i forskrift om flyselskaper som er underlagt driftsforbud og om plikt til å informere passasjerene om identiteten til det flyselskapet som skal utføre en flyreise (svartelistingsforskriften) (Nr. 418)	628
April	16.	Endr. i forskrift om fastsettelse og gjennomføring av overtredelsesgebyr etter lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 55 og § 56 (Nr. 419).....	628
April	1.	Endr. i forskrift om tildeling av løyve til havbruk med matfisk av laks, aure og regnbogeaure i sjøvatn i 2009 (Nr. 421)	630
April	14.	Endr. i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 (Nr. 423).....	631
April	17.	Endr. i generell forskrift for produksjon, import og frambud mv av kosmetikk og kroppsspleieprodukter (Nr. 424).....	632
April	17.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (individuell vurdering) (Nr. 427)	633
April	17.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Adgang til realitetsbehandling av saker etter Dublin II-forordningen) (Nr. 428)	633
April	17.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (midlertidig og begrenset tillatelse til enslig mindreårige asylsøkere over 16 år) (Nr. 429)	633
April	17.	Endr. i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (nemndmøtebehandling) (Nr. 430).....	634
Mars	27.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter uer i ICES statistikkområder XII og XIV og i NAFO-området utenfor noen stats jurisdiksjon, og i Grønlands økonomiske sone i 2009 (Nr. 440).....	635
April	3.	Endr. i forskrift om godkjenning etter fagskoleloven (Nr. 441).....	636
April	7.	Endr. i forskrift om dyrehelsehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe (Nr. 442).....	636
April	22.	Endr. i forskrift for verdsetting av skog (Nr. 444)	656
April	22.	Endr. i forskrift om flyging med mikrolette luftfartøy (BSL D 4–8) (Nr. 445)	657

April	24.	Endr. i forskrift om gjennomføring av fellesregler om innenlands transport i EØS-avtalen (Nr. 448).....	658
April	23.	Endr. i forskrift om opprettelse av soner for å bekjempe bluetongue (Nr. 452).....	661
April	24.	Endr. i forskrift om opptak til høyere utdanning (Nr. 453).....	662
April	24.	Endr. i forskrift om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til norsk havn (Nr. 454).....	662
April	27.	Endr. i forskrift om registrering av ansvarsmerker (Nr. 455).....	662
April	27.	Endr. i forskrift om regulering av fisket etter tobis og øyepål i 2009 (Nr. 456).....	663
April	28.	Endr. i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (Nr. 457).....	663
April	28.	Endr. i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) (Nr. 458).....	664
April	28.	Endr. i forskrifter om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av visse levende pattedyr og forskrift om import av ferskt kjøtt av landpattedyr fra tredjestater (Nr. 459).....	664

Diverse

2009

Mars	27.	Opph. av delegeringer etter lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll (tolloven) (Nr. 391).....	606
April	6.	Meddelelse om tilføyelse av EØS-henvisning i forskrift om såvarer (Nr. 397).....	611
April	7.	Meddelelse om tilføyelse av EØS-henvisning i forskrifter om aviær influensa (Nr. 406).....	621
April	14.	Ikrafttr. av forskrift 7. desember 2007 nr. 1389 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Norsk pasientregister (Norsk pasientregisterforskriften) (Nr. 408).....	622
April	17.	Ikrafttr. av forskrift 27. november 2008 nr. 1262 om endring i forskrift om offentlige trafikkskilt, vegoppmerking, trafikklyssignaler og anvisninger (skiltforskriften) (Nr. 425)....	632
April	17.	Ikrafttr. av forskrift 25. februar 2009 nr. 240 om bankers adgang til lån og innskudd i Norges Bank mv. (Nr. 426).....	632
April	21.	Opph. av regelverk for handel med derivatkontrakter ved Oslo Børs og clearing av handel med derivatkontrakter i NOS Clearing ASA (Nr. 431).....	635

Rettelser

Nr. 3/2009 s. 466 (i forskrift 25. februar 2009 nr. 240 om bankers adgang til lån og innskudd i Norges Bank mv.)	666

Oversikt over rettelser	3. omslagsside
Bestillinger, adresseendringer m.v.	4. omslagsside

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Utgitt 13. mai 2009

Nr. 4

---

3. april Lov nr. 17 2009

Lov om endringer i lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene (inspeksjonsordning for miljørettet helsevern)

Ot.prp.nr.5 (2008–2009), Innst.O.nr.45 (2008–2009) og Besl.O.nr.65 (2008–2009). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 24. mars 2009. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

Endringer i følgende lov:

Lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene.

I

I lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene gjøres følgende endringer:

§ 4a–4 skal lyde:

§ 4a–4. (Meldingsplikt og godkjenning)

I forskrifter etter § 4a–1 annet ledd kan det gis nærmere bestemmelser om meldingsplikt til kommunestyret for den som planlegger eller iverksetter virksomhet som etter sin art kan ha innvirkning på helsen, eller endring i slik virksomhet.

I forskriftene kan det videre fastsettes at virksomheter som det etter første ledd kan kreves melding om, skal være godkjent av kommunestyret. Nærmere bestemmelser om slik godkjenning kan gis i forskriftene. I forskriftene kan bestemmes at fylkesmannen gir godkjenning dersom slik virksomhet berører flere kommuner. Berører virksomheten flere fylker, kan bestemmes at departementet gir godkjenning. Det kan videre gis bestemmelser om klageordning i tilfelle hvor fylkesmannen eller departementet gir godkjenning. I forskriftene kan det bestemmes at Mattilsynet gir godkjenning av drikkevann og vannforsyningsanlegg, og regler om klage over slike vedtak.

Kommunestyret kan ved godkjenning sette vilkår for å ivareta hensynet til folks helse, jfr. § 1–2 og § 4a–1.

I forskriftene kan det fastsettes en ordning hvor virksomheter underlagt krav om melding eller godkjenning etter første eller annet ledd, i tillegg skal fremlegge for kommunestyret en vurdering fra et akkreditert inspeksjonsorgan. Slik vurdering kan kreves innhentet ved nærmere bestemte tidsintervaller. Omkostninger forbundet med vurdering fra akkreditert inspeksjonsorgan betales av den ansvarlige for virksomheten.

Dersom nødvendig godkjenning fra kommunestyret eller vurdering fra akkreditert inspeksjonsorgan ikke foreligger, eller vilkår ikke oppfylles, kan kommunestyret kreve virksomheten stanset. Stansning kan bare kreves dersom ulempene stansningen vil medføre, står i rimelig forhold til den helsefare som unngås. Stansning kan om nødvendig gjennomføres med bistand fra politiet.

§ 4a–7 skal lyde:

§ 4a–7. (Granskning)

Kommunestyret kan under dets gjøremål etter dette kapittel beslutte at det skal foretas granskning av eiendom eller virksomhet. Beslutningen kan gjennomføres av kommunestyret eller kommunelegen, om nødvendig med bistand fra politiet. De som utfører granskningen skal ha uhindret adgang til å inspisere eiendom og virksomhet og til å ta nødvendige prøver uten godtgjøring. De kan videre kreve fremlagt dokumenter og materiale samt foretatt undersøkelser som kan ha betydning for kommunestyrets gjøremål etter dette kapittel. Kommunestyret kan videre pålegge virksomhet å innhente ny vurdering som nevnt i § 4a–4 fjerde ledd. Omkostninger forbundet med granskningen betales av den ansvarlige for eiendommen eller virksomheten.

Fylkesmannen har i klagesaker tilsvarende adgang til å beslutte og gjennomføre granskning.

Ved granskning av virksomhet eller eiendom skal de som utfører granskningen, først ta kontakt med representanter for virksomhetens ledelse.

II

Loven trer i kraft straks.

3. april Lov nr. 18 2009

Lov om endringer i lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader

Ot.prp.nr.18 (2008–2009), Innst.O.nr.49 (2008–2009) og Besl.O.nr.66 (2008–2009). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 16. og 24. mars 2009. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

Endringer i følgende lov:

Lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader.

I

I lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven)

§ 1 skal lyde:

§ 1. Formål

Formålet med denne lov er å begrense de helseskader som bruk av tobakksvarer medfører.

§ 2 skal lyde:

§ 2. Definisjoner

Med tobakksvarer forstås i denne lov varer som kan røykes, innsnuses, suges eller tygges såfremt de helt eller delvis består av tobakk.

Med røykeutstyr forstås i denne lov varer som etter sitt formål hovedsakelig benyttes i forbindelse med tobakksvarer.

Med spesialforretning for tobakk menes utsalgssted som hovedsakelig selger tobakksvarer eller røykeutstyr.

§ 3 skal lyde:

§ 3. Geografisk virkeområde

Loven gjelder for Norge, herunder Svalbard og Jan Mayen.

Loven kommer til anvendelse for petroleumsvirksomhet til havs i den grad slik virksomhet omfattes av lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 1–3.

§ 4 skal lyde:

§ 4. Forbud mot tobakksreklame

Alle former for reklame for tobakksvarer er forbudt. Det samme gjelder for piper, sigarettpapir, sigaretrullere og annet røykeutstyr.

Tobakksvarer må ikke inngå i reklame for andre varer eller tjenester.

Et merke som hovedsakelig er kjent som et merke for tobakksvare kan ikke benyttes i reklame for andre varer eller tjenester, så lenge det aktuelle merke benyttes i forbindelse med en tobakksvare.

Tobakksvarer kan ikke lanseres ved hjelp av varemerker som er kjent som, eller i bruk som, merke for andre varer eller tjenester.

Kongen kan gi forskrifter om unntak fra reglene i denne paragraf.

§ 5 skal lyde:

§ 5. Forbud mot synlig oppstilling av tobakksvarer og røykeutstyr

Synlig oppstilling av tobakksvarer og røykeutstyr på utsalgssteder er forbudt. Tilsvarende gjelder for imitasjoner av slike varer og for automatkort som gir kunden adgang til å hente ut tobakksvarer eller røykeutstyr fra automat.

Forbudet i første ledd gjelder ikke for spesialforretninger for tobakk.

Det kan på utsalgssteder gis nøytrale opplysninger om pris, og om hvilke tobakksvarer som selges på stedet. Tilsvarende gjelder for røykeutstyr.

Departementet kan gi forskrifter om gjennomføring og utfylling av disse bestemmelser og gjøre unntak fra dem.

§ 6 skal lyde:

§ 6. Forbud mot gratis utdeling av tobakksvarer

Enhver form for gratis utdeling av tobakksvarer til forbruker fra en fysisk eller juridisk person som driver næringsvirksomhet, er forbudt.

§ 7 skal lyde:

§ 7. Forbud mot omsetning med rabatt

Det er forbudt å gi spesiell rabatt ved salg av tobakksvarer til forbruker.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Forbud mot salg av tobakksvarer fra selvbetjent automat

Salg av tobakksvarer fra selvbetjent automat er forbudt. Forbudet omfatter ikke løsninger der kunden henter ut tobakksvarer fra automat med forhåndsbetalt automatkort.

Automatkort må ikke påføres vare- eller firmamerke eller andre kjennetegn for tobakksvarer. Automatkort kan kun påføres en nøytral skriftlig angivelse av varemerkenavnet på den aktuelle tobakksvaren.

Automater må ikke påføres vare- eller firmamerke eller andre kjennetegn for tobakksvarer. Det kan kun gis en nøytral, skriftlig angivelse av at innretningen er en automat for tobakksvarer.

Departementet kan gi forskrifter om gjennomføring og utfylling av disse bestemmelser.

§ 9 skal lyde:

§ 9. Krav til merking av tobakksvarer

Det er forbudt å føre inn i Norge, selge eller utdele tobakksvarer som ikke er merket med advarsel som peker på farene for helseskade ved bruk av slike. Tilsvarende skal sigarettpakker være merket med en innholdsdeklarasjon.

Det er forbudt å føre inn i Norge, selge eller utdele tobakksvarer som ved tekst, navn, varemerke, illustrasjoner eller andre tegn antyder at et spesielt tobakksprodukt er mindre helseskadelig enn andre.

Den som produserer eller selger tobakksvarer, kan ikke ved symbol eller tekst på pakninger gi egne opplysninger om de helsemessige konsekvenser ved å røyke.

Departementet gir nærmere forskrifter om merkingen etter denne paragraf.

§ 10 skal lyde:

§ 10. Tobakksvarers innhold

Departementet kan gi forskrifter om tobakksvarers innhold, herunder maksimalgrenser for bestanddeler, vekt, filter, innpakning mv.

§ 11 skal lyde:

§ 11. Aldersgrenser

Det er forbudt å selge eller overlate tobakksvarer eller imitasjoner som kan oppfordre til bruk av slike varer, til personer under 18 år. Er det tvil om kjøperens alder, kan salg bare finne sted dersom kjøperen dokumenterer å ha fylt 18 år.

Salg av tobakksvarer til forbruker kan bare foretas av personer over 18 år. Dette gjelder likevel ikke hvis en person over 18 år har daglig tilsyn med salget.

Departementet kan gi forskrifter om aldersgrensen for innførsel av tobakksvarer og sigarettpapir.

§ 12 skal lyde:

§ 12. Røykeforbud i lokaler og transportmidler

I lokaler og transportmidler hvor allmennheten har adgang skal lufta være røykfri. Det samme gjelder i møterom, arbeidslokaler og institusjoner hvor to eller flere personer er samlet. Dette gjelder ikke i beboelsesrom i institusjoner, men institusjonen plikter å gi dem som ønsker det, tilbud om røykfrie rom.

Dersom det innen et område er flere lokaler som har samme formål, kan røyking tillates i inntil halvparten av disse. De røykfrie lokaler må ikke være mindre eller av dårligere standard enn lokaler hvor røyking tillates.

Røyking kan ikke tillates i serveringssteder. Med serveringssteder menes lokaler der det foregår servering av mat og/eller drikke, og hvor forholdene ligger til rette for fortlæring på stedet.

Eieren eller den som disponerer lokalene eller transportmidlene, plikter å sørge for at reglene gitt i eller i medhold av disse bestemmelsene blir overholdt. Det skal markeres med tydelige skilt at røyking er forbudt på steder hvor det kan være tvil om dette, samt ved inngangen til alle serveringssteder. For å sikre at forbudet mot røyking på serveringssteder etterleves, skal serveringssteder føre internkontroll og etablere et internkontrollsystem. Internkontrollen skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndighetene.

Person som på tross av advarsel fra eieren eller den som driver lokalet eller transportmidlet eller representant for denne, overtrer bestemmelse gitt i eller i medhold av paragrafen her kan bortvises fra lokalet eller transportmidlet.

Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføring og utfylling av disse bestemmelser og kan gjøre unntak fra dem.

§ 13 skal lyde:

§ 13. Tilsyn med røykeforbudet

Kommunestyret skal føre tilsyn med at reglene i og i medhold av § 12 overholdes. Kommunestyrets myndighet etter denne paragraf kan delegeres til et organ i kommunen eller til et fellesorgan for flere kommuner. Dreier det seg om arbeidslokaler, føres tilsynet av Arbeidstilsynet.

Reglene vedrørende kommunestyrets og Arbeidstilsynets virksomhet som tilsynsorgan etter henholdsvis §§ 4a–7 til 4a–9 og 4a–12 i lov 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og §§ 18–4 til 18–8 i lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) får tilsvarende anvendelse ved tilsyn etter paragrafen her.

Oljedirektoratet fører tilsyn med at reglene i og i medhold av § 12 overholdes innen det ansvarsområde Oljedirektoratet har i petroleumsvirksomheten i henhold til lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven). Sjøfartsmyndighetene fører tilsyn med at reglene i og i medhold av § 12 overholdes på skip samt fartøyer og innretninger for øvrig. I sin tilsynsmyndighet kan nevnte myndigheter bruke tilsvarende virkemidler som de har etter gjeldende regler om helseforhold og arbeidsmiljø på skip og innretninger innen petroleumsvirksomheten.

Forsvarsstaben fører tilsyn med at reglene i og i medhold av § 12 overholdes på Forsvarets fartøyer.

Sysselmannen fører tilsyn med at reglene i og i medhold av § 12 overholdes på Svalbard. Sysselmannen kan overlate til Longyearbyen lokalstyre å føre tilsyn for Longyearbyen.

Tilsynsmyndigheten kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra regler gitt i eller i medhold av § 12 og sette vilkår for eventuell dispensasjon. På arbeidsplasser med arbeidsmiljøutvalg skal uttalelse fra utvalget legges ved søknaden. På arbeidsplasser uten arbeidsmiljøutvalg skal uttalelse fra verneombud legges ved.

Kongen kan gi nærmere regler om gjennomføring og utfylling av disse bestemmelser og kan gjøre unntak fra dem.

§ 14 skal lyde:

§ 14. Direktoratets tilsynsansvar

Direktoratet fører tilsyn med at bestemmelsene i §§ 4, 5, 6, 7, 8 og 9, og bestemmelser gitt i medhold av disse lovbestemmelsene, overholdes. Direktoratet kan foreta slik granskning og besiktigelse som det finner nødvendig for å utføre sine gjøremål etter loven.

§ 15 skal lyde:

§ 15. Opplysningsplikt mv.

Enhver plikter etter pålegg av direktoratet å gi de opplysninger som er nødvendige for å forebygge helseskader som bruk av tobakk medfører eller gjennomføre gjøremål etter loven.

Direktoratet kan kreve at den som tilvirker eller innfører tobakksvarer gir opplysninger om tobakksvarens innhold. Departementet kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om opplysningsplikten etter første punktum.

Direktoratet kan kreve at den som tilvirker eller innfører tobakksvarer skal legge frem en representativ prøve av produktet eller iverksette undersøkelser som er nødvendig for å vurdere et produkts egenskaper og virkninger. Kostnadene ved slike undersøkelser bæres av vedkommende tilvirker eller importør. Direktoratet kan bestemme at kostnadene helt eller delvis skal dekkes av det offentlige.

Direktoratet kan selv iverksette slike undersøkelser, og kan pålegge tilvirker eller importør å bære kostnadene ved undersøkelsen. Kostnadene er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 16 skal lyde:

§ 16. Retting og tvangsmulkt

Finner direktoratet at noen av bestemmelsene nevnt i § 14 er overtrådt, kan det pålegge retting av forholdet. Samtidig settes en frist for rettingen. Direktoratet kan kreve skriftlig bekreftelse fra overtrederen på at det ulovlige forholdet skal opphøre.

Samtidig med at pålegg om retting gis, kan tvangsmulkt fastsettes. Mulkten løper fra oversittelse av fristen for retting, og kan fastsettes i form av engangsmulkt eller dagmulkt. Mulkten tilfaller staten.

Dersom direktoratet ved avdekking av en overtredelse av § 4 eller bestemmelser gitt i medhold av denne, finner særlig grunn til å tro at det vil bli begått nye brudd på reklamebestemmelsene som ikke kan stanses etter første og annet ledd, kan det på forhånd fastsette at mulkt vil løpe fra det tidspunkt ny overtredelse tar til. Slik tvangsmulkt kan fastsettes for inntil ett år.

Når særlige grunner taler for det, kan direktoratet helt eller delvis frafalle ilagt tvangsmulkt.

For Svalbard kan Sysselmannen fatte vedtak etter denne paragrafen.

Departementet kan gi forskrifter om fastsettelse, beregning og innkreving av tvangsmulkt.

§ 17 skal lyde:

§ 17. Klage på vedtak om retting og tvangsmulkt

Vedtak etter § 16 kan påklages til Markedsrådet. Ved behandlingen i Markedsrådet gjelder de saksbehandlingsregler som er gitt i eller i medhold av lov 16. juni 1972 nr. 47 om kontroll med markedsføring og avtalevilkår (markedsføringsloven) så langt de passer.

§ 18 skal lyde:

§ 18. Forbud mot eksport av snus

Det er forbudt å eksportere snus til land som er medlem av det Europeiske Økonomiske Samarbeidsområde, og som har utferdiget forbud mot omsetning av snus.

Eksportforbudet gjelder ikke for snus som tas med av en reisende til dennes personlige bruk eller til gave for personlig bruk.

Med snus menes i denne bestemmelse tobakksvarer beregnet på oral bruk, laget helt eller delvis av tobakk, med unntak av de tobakksvarer som er beregnet på å røykes eller tygges.

§ 19 skal lyde:

§ 19. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer forbud eller påbud gitt i eller i medhold av denne lov straffes med bøter. Medvirkning straffes på samme måte. Forsøk straffes som fullbyrdet forseelse.

Departementet kan ved forskrift bestemme at straff for uaktsom overtredelse ikke skal anvendes uten etter advarsel fra politiet.

§ 20 skal lyde:

§ 20. Forskriftshjemmel

Departementet kan gi overgangsregler og forskrifter ellers til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i denne lov.

§ 21 skal lyde:

§ 21. Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Fra lovens ikrafttreden oppheves – – –.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. De ulike bestemmelsene kan settes i kraft til ulik tid.

17. april Lov nr. 19 2009

Lov om havner og farvann

Ot.prp.nr.75 (2007–2008), Innst.O.nr.36 (2008–2009) og Besl.O.nr.55 (2008–2009). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 3. og 10. februar 2009. Fremmet av Fiskeri- og kystdepartementet. Kunngjort 17. april 2009 kl. 13.40.

Følgende lov oppheves:

Lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v.

Endringer i følgende lover:

- 1 Lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift.
- 2 Lov 14. juni 1985 nr. 77 Plan- og bygningslov.
- 3 Lov 16. juni 1989 nr. 59 om lostjenesten m.v.
- 4 Lov 25. august 1995 nr. 57 om pakkereiser og reisegaranti (pakkereiseloven).
- 5 Lov 13. juni 1997 nr. 42 om Kystvakten (kystvaktloven).
- 6 Lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova).
- 7 Lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven).

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1. Lovens formål

Loven skal legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskeriene og andre næringer.

Loven skal videre legge til rette for effektiv og sikker havnevirksomhet som ledd i sjøtransport og kombinerte transporter samt for effektiv og konkurransedyktig sjøtransport av personer og gods innenfor nasjonale og internasjonale transportnettverk.

§ 2. Lovens virkeområde

Loven gjelder her i riket, herunder i territorialfarvannet og indre farvann. For elver og innsjøer gjelder loven likevel bare så langt de er farbare med fartøy fra sjøen. Departementet kan i forskrift gi loven en videre anvendelse for elver og innsjøer enn det som følger av annet punktum.

Loven gjelder for Svalbard og Jan Mayen i den utstrekning Kongen bestemmer. Kongen kan gjøre unntak fra loven og fastsette slike særlige regler som de stedlige forholdene tilsier.

Kongen i statsråd kan bestemme at loven helt eller delvis skal gjelde i Norges økonomiske sone og i jurisdiksjonsområder etablert i medhold av lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone.

Departementet kan gi forskrifter om at sjø- og landområder samt arbeid, anlegg og tiltak knyttet til forsvarsmessige formål unntas fra loven.

§ 3. Forholdet til folkeretten

Loven gjelder med de begrensninger som er anerkjent i folkeretten eller følger av overenskomst med fremmed stat.

§ 4. Definisjoner

Med fartøy menes i denne loven enhver flytende innretning som kan brukes som transportmiddel, fremkomstmiddel, løfteinnretning, oppholdssted, produksjonssted eller lagersted, herunder undervannsfartøyer av enhver art.

Med havn menes i denne loven områder som er til bruk for fartøy

- som skal laste eller losse gods eller transportere passasjerer som ledd i sjøtransport eller annen næringsvirksomhet,
- har behov for landings- og liggeplasser mv. i forbindelse med utøvelse av fiskeri- og havbruksnæring,
- for øvrig har behov for oppankrings- eller liggeplasser eller lignende.

Alle områder som hører til eller er funksjonelt knyttet til områder som nevnt i første punktum anses også som havn.

Med havnevirksomhet menes i denne loven tjenesteyting, myndighetsutøvelse og annen offentlig forvaltning som retter seg mot fartøy, gods eller passasjerer i havnen.

Med havneanlegg menes i denne loven arealer, bygninger, innretninger og annen infrastruktur som brukes i havnevirksomhet, herunder kaier, terminalbygninger, laste-, losse- og omlastningsinnretninger og lager- og administrasjonsbygninger.

Med farled menes i denne loven særskilte trafikkveier på sjøen fastsatt i medhold av § 16.

Med farvann menes i denne loven områder der fartøy kan ferdes og som er innenfor lovens virkeområde, jf. bestemmelser gitt i eller i medhold av § 2.

Departementet kan ved enkeltvedtak eller i forskrift fastsette nærmere hva som skal være omfattet av definisjonene i denne paragrafen.

§ 5. Plikt til å gi opplysninger og føre statistikk

Departementet kan ved enkeltvedtak eller i forskrift pålegge eiere eller brukere av fartøy, eiere eller operatører av havn eller havneterminal, private kaieiere samt brukere av havner å gi myndighetene de opplysningene som er nødvendige til bruk ved transportplanlegging eller trafikkovervåkning. Departementet kan pålegge eiere eller operatører av havn eller havneterminal å føre statistikk for samme formål.

§ 6. Gebyr for behandling av søknad om tillatelse mv.

Departementet kan fastsette gebyr for behandling av søknad om tillatelse eller godkjenning etter bestemmelser i eller i medhold av denne loven.

Kapittel 2 Forvaltningsansvar og myndighet etter loven mv.

§ 7. Forvaltningsansvar og myndighet etter loven

Forvaltningsansvaret og myndigheten etter denne lov tilligger departementet, med mindre noe annet følger av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven.

Forvaltningsansvaret og myndigheten for hovedleder og bileder tilligger departementet.

For kommunens forvaltningsansvar og myndighet gjelder § 9.

§ 8. Delegasjon og overføring av myndighet

Kongen og departementet kan delegere forvaltningsansvar og myndighet etter denne loven til en eller flere kommuner.

Kongen kan bestemme at myndighet etter denne loven overføres til statlig myndighet når riket er i krig eller krig truer eller rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare.

§ 9. Kommunens forvaltningsansvar og myndighet

Kommunen har forvaltningsansvar og myndighet etter denne loven innenfor området hvor kommunen har planmyndighet etter plan- og bygningsloven, med mindre noe annet følger av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven.

Kommunen skal sørge for sikkerhet og fremkommelighet i havner og i kommunens sjøområde.

Departementet kan gi forskrift og treffe vedtak om kommunens forvaltningsansvar og myndighet etter denne loven, herunder gjøre unntak fra eller utvidelse av kommunens forvaltningsansvar og myndighet.

§ 10. Delegasjon av kommunens myndighet

Myndighet som etter denne loven tilligger kommunen, kan delegeres til interkommunalt samarbeid, jf. lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven), og til selskap etablert i henhold til lov 29. januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper.

Departementet kan ved enkeltvedtak eller i forskrift fastsette at en nærmere bestemt del av kommunens myndighet etter denne loven kan delegeres til private.

§ 11. Offisiell sjøkartmyndighet

Den myndighet Kongen bestemmer (den offisielle sjøkartmyndigheten) utsteder eller godkjenner offisielle nautiske kart og nautiske publikasjoner.

Departementet kan gi forskrift om at tillatelser, pålegg eller annen informasjon som har betydning for sikker navigasjon eller ferdsel, skal meldes til den offisielle sjøkartmyndigheten og den som er nasjonal koordinator for navigasjonsvarsler.

§ 12. Forholdet til forvaltningsloven

Departementet er klageinstans for enkeltvedtak som er truffet av kommunen eller etter myndighet delegert fra kommunen. Departementet kan i forskrift fastsette annen klageinstans.

Kapittel 3 Bruk av farvann. Navigasjonsveiledning**§ 13. Trafikkregulering**

Departementet kan treffe enkeltvedtak eller gi forskrift om trafikkregulering, herunder om

- seilingsregler, herunder regler om fart,
- seilingsleder, trafikkseparering og andre rutetiltak,
- forbud mot at fartøy eller bestemte grupper av fartøy bruker bestemte farleder eller farvann, eller særskilte vilkår for slik bruk,
- påbud om at fartøy eller bestemte grupper av fartøy skal bruke bestemte farleder eller farvann.

§ 14. Bruk av farvann

Dersom noe annet ikke er bestemt i eller i medhold av loven her, kan myndigheten etter loven gi forskrifter om orden i og bruk av farvann når hensynet til god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet krever det.

Departementet kan gi forskrifter om adgangen til å fastsette forskrifter etter første ledd og om det nærmere innholdet i disse, herunder bestemme at slike forskrifter skal følge en nærmere angitt mal, og at de skal godkjennes av departementet.

§ 15. Uhindret ferdsel i farvannet mv.

Myndigheten etter loven skal sørge for at ferdselen i farvannet ikke hindres eller vanskeliggjøres. Myndigheten etter loven kan treffe vedtak om avsperring av områder i farvannet eller på land når det er nødvendig av hensyn til sikkerheten.

§ 16. Farleder og farledsnormal

Departementet kan ved forskrift fastsette farleder, herunder hvilke farleder som skal være hovedled eller biled. Det kan også fastsettes andre farledskategorier.

Departementet kan ved forskrift fastsette standarder for farleder (farledsnormal), herunder krav til utforming, etablering, drift og vedlikehold, samt krav til navigasjonsveiledning, ankringsplasser og nødhavner.

Departementet kan ved forskrift fastsette regler om adgang til bruk av farleder til annet enn sjøtrafikk.

§ 17. Trafikksentraler

Departementet kan opprette trafikksentraler for overvåkning og kontroll med skipstrafikk og annen ferdsel, herunder håndheving av sjøveisreglene, andre trafikkreguleringer og sikkerhets- og beredskapstiltak. Trafikksentralene skal etter behov også gi navigasjonsassistanse og annen nautisk informasjon til sjøfarende.

Departementet kan gi forskrift om trafikksentralenes oppgaver, virksomhet og myndighet.

§ 18. Plikt til å melde om farer

En skipsfører som observerer farer av betydning for sikker navigasjon eller ferdsel, skal straks gi melding om dette til fartøy i nærheten. Skipsføreren skal også gi slik melding til den myndighet departementet bestemmer i forskrift. Andre som observerer fare av betydning for sikker navigasjon eller ferdsel skal gi melding om dette til nærmeste politimyndighet, med mindre slik melding synes åpenbart unødvendig. Departementet kan gi forskrift med nærmere regler om melding og om videreformidling av melding.

Når nasjonal koordinator for navigasjonsvarsler har mottatt melding som nevnt i første ledd, skal den straks vurdere å sende ut nødvendig navigasjonsvarsel for det aktuelle området.

For melding om sjøulykke gjelder sjøloven § 475 og skipssikkerhetsloven § 47.

§ 19. Innretninger og anlegg for navigasjonsveiledning

Departementet har overoppsyn med og forvaltningsansvar for fyrlys, sjømerker, farvannsskilt og andre innretninger og anlegg som skal gi navigasjonsveiledning eller regulere ferdselen.

Fyrlys, sjømerker, farvannsskilt og andre innretninger og anlegg som skal gi navigasjonsveiledning eller regulere ferdselen, kan bare etableres, fjernes, flyttes eller endres etter vedtak eller tillatelse av departementet. Det samme gjelder anlegg for trafikkovervåkning. Det kan fastsettes vilkår for slik tillatelse etter § 28.

Departementet kan gi pålegg om

- oppsetting, etablering og drift av innretninger eller anlegg som nevnt i annet ledd,
- fjerning, flytting eller endring av eksisterende innretninger eller anlegg som nevnt i annet ledd,

- c) skjerming, endring eller fjerning av lys eller andre innretninger som kan virke villedende for sikker navigasjon eller ferdsel.

Pålegg etter tredje ledd bokstav a kan rettes til den som eier eller er ansvarlig for innretning, anlegg eller virksomhet som medfører fare for sikker navigasjon eller ferdsel eller som av andre grunner medfører behov for å regulere ferdselen. Pålegg etter tredje ledd bokstav b og c kan rettes til den som eier eller er ansvarlig for vedkommende innretning eller anlegg.

§ 20. Lokalisering, utforming og tekniske krav til innretninger og anlegg for navigasjonsveiledning

Departementet kan treffe enkeltvedtak og gi forskrift om tekniske krav til og bruk, utforming og lokalisering av fyrlys, sjømerker, farvannsskilt og andre innretninger og anlegg som skal gi navigasjonsveiledning eller regulere ferdselen.

§ 21. Rettsstridig bruk av innretninger og anlegg for navigasjonsveiledning

Ingen må uten etter tillatelse fra departementet bruke innretning eller anlegg som skal gi navigasjonsveiledning eller regulere ferdselen, til noe annet enn formålet med slik innretning mv., eller for øvrig foreta noe som kan hindre eller vanskeliggjøre at slike innretninger eller anlegg virker etter sin hensikt, herunder fortøye i, fjerne, flytte, forandre eller skjermes innretningen eller anlegget. Det samme gjelder brygger, kaier eller liknende for losbåter.

§ 22. Plikt til å melde om anløp og avgang

Departementet kan treffe enkeltvedtak eller gi forskrift om at sjøfarende og andre skal ha meldeplikt til statlig eller kommunal myndighet eller til eiere eller operatører av havner eller havneterminaler. Departementet kan i forskrift også fastsette begrensninger i adgangen til å anløpe havn ved manglende oppfyllelse av meldeplikt etter første punktum.

§ 23. Kystavgift

Departementet kan gi forskrift om at det for fartøy skal betales avgift (kystavgift) til staten til dekning av statens utgifter til farledsutbedringer, drift og vedlikehold av fyr, merker og andre navigasjonshjelpemidler og istjeneste og om rabattordninger for slik avgift.

Departementet kan gi forskrift som pålegger eiere eller brukere av fartøy å gi opplysninger, herunder å fremlegge skipsbøkene til bruk ved beregningen av kystavgift.

Rederen og agenten svarer solidarisk for avgifter etter paragrafen her. Det kan kreves, bl.a. som vilkår i tillatelse til å benytte tjenester som avgiftene skal dekke, at rederen eller agenten skal stille økonomisk sikkerhet for betaling av slike avgifter.

§ 24. Sikkerhetsgebyr

Departementet kan i forskrift bestemme at det for fartøy eller bestemte grupper av fartøy skal betales gebyr til staten for bruk av farled med trafikkovervåkning mv. (sikkerhetsgebyr), herunder om rabattordninger for slike gebyr.

Bestemmelsene i § 23 tredje ledd gjelder tilsvarende for sikkerhetsgebyr etter første ledd.

§ 25. Anløpsavgift

Kommunen kan i forskrift bestemme at det for fartøy som anløper havn i kommunen, skal betales anløpsavgift til kommunen. Anløpsavgiften skal bare dekke kommunens kostnader ved utøvelse av offentlig myndighet med hjemmel i denne loven med forskrifter, samt kostnader til å legge til rette for sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområde, så langt slike kostnader ikke kan dekkes inn ved betaling for tjenester som ytes i havnen. I forskriften kan det også fastsettes rabattordninger.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om kommunens administrasjon av avgifter som nevnt i første ledd, herunder nærmere regler om hvilke kostnader slik avgift skal kunne dekke. Departementet kan i forskrift også oppstille andre rammer for det nærmere innholdet i forskrifter som gis i medhold av første ledd.

Departementet kan i forskrift bestemme at eiere eller operatører av havner eller havneterminaler skal innkreve anløpsavgift på vegne av kommunen mot særskilt godtgjørelse.

Bestemmelsene i § 23 tredje ledd gjelder tilsvarende for anløpsavgift etter første ledd.

Kapittel 4 Tillatelse og krav til tiltak mv.

§ 26. Alminnelige krav til tiltak

Tiltak som krever tillatelse etter dette kapittelet, skal planlegges, gjennomføres, drives og vedlikeholdes slik at hensynet til god fremkommelighet og trygg ferdsel i farvannet samt hensynet til liv og helse, miljø og materielle verdier, blir ivarettatt på en forsvarlig måte.

Departementet kan i forskrift fastsette nærmere krav til planlegging, gjennomføring, drift og vedlikehold av tiltak.

Departementet kan i forskrift gi regler om minste tillatte avstand i høyde, bredde eller dybde for tiltak som kan innskrenke farledene.

§ 27. Tiltak som krever tillatelse

Bygging, graving, utfylling og andre tiltak som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde, krever tillatelse av kommunen hvor tiltaket skal settes i verk. Som tiltak regnes bl.a. fortøyningsinstallasjoner, kaier, brygger, broer, luftspenn, utdypning, dumping, akvakulturanlegg, opplag av fartøy,

lyskilder, kabler og rør. Kommunen kan ikke gi tillatelse til tiltak som vil stride mot bestemmelser gitt i eller i medhold av loven her.

Tiltak som nevnt i første ledd som skal settes i verk i hovedled eller biled eller for øvrig utenfor kommunens sjøområde, krever i stedet tillatelse fra departementet. Det samme gjelder tiltak som skal settes i verk innenfor kommunens sjøområde, men som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i hovedled eller biled.

Departementet kan i forskrift fastsette hva slags tiltak som er omfattet av de ulike leddene i denne paragrafen, og kan videre fastsette at bestemte typer av tiltak som omfattes av første ledd, i stedet krever tillatelse av departementet. Departementet kan også i det enkelte tilfellet bestemme at et tiltak som er omfattet av første ledd, i stedet krever tillatelse fra departementet.

Departementet kan videre i forskrift gi regler om at visse typer tiltak skal være unntatt fra kravene om tillatelse etter denne paragrafen, dersom tiltaket er meldt til myndigheten etter loven innen en fastsatt frist før tiltaket settes i verk. Departementet kan også ved enkeltvedtak unnta et tiltak fra kravet om tillatelse etter denne paragrafen, når tiltaket er meldt til myndigheten etter loven innen rimelig tid.

§ 28. Tiltak av betydning for Forsvarets eller Kystverkets anlegg

Bygging, graving, utfylling eller andre tiltak som kan være av betydning for Forsvarets eller Kystverkets anlegg, innretninger eller virksomhet, krever tillatelse av departementet. Er det tvil om tiltaket er omfattet av første punktum, skal saken forelegges departementet til avgjørelse.

§ 29. Vilkår i tillatelse

Ved fastsettelsen av vilkår i enkeltvedtak etter dette kapittelet skal det legges vekt på hensynet til god fremkommelighet og trygg ferdsel i farvannet, hensynet til andre næringer, samt hensynet til liv og helse, miljø og materielle verdier. Det kan bl.a. settes vilkår om

- a) undersøkelser, herunder om virkninger av tiltaket,
- b) utførelse, herunder utstyr og dimensjonering,
- c) tidsbegrensning,
- d) bruk,
- e) vedlikehold,
- f) miljøovervåkning,
- g) fjerning og opprydding.

Vedtaket kan fastsette at den som får en tillatelse, eller den i hvis interesse et vedtak blir truffet, skal dekke utgiftene til å oppfylle vilkår nevnt i første ledd.

I tillatelse til tiltak som kan volde vesentlig ulempe for annen bruk og utnytting av farvannet, kan det settes som vilkår at tiltakshaveren skal legge til rette for slik bruk og utnytting annet sted, eller skal yte tilskudd for dette formål, eller at tiltakshaveren uten hensyn til skyld skal erstatte skade på og tap av redskap og utstyr mv. som benyttes i annen næringsvirksomhet i farvannet, for eksempel fiskeredskap. Erstatningsansvaret kan lempes eller falle bort dersom tiltakshaveren godtgjør at skaden skyldes grov uaktsomhet fra skadelidte.

§ 30. Beskyttelse av bestemte områder

Departementet kan i forskrift eller ved enkeltvedtak for bestemte områder forby eller sette vilkår for iverksetting av tiltak dersom dette er nødvendig for å bevare bestemte områder med særlig verdi for marint biologisk mangfold.

§ 31. Bortfall av tillatelse

En tillatelse faller bort hvis arbeidet med et tiltak ikke er satt i gang senest tre år etter at tillatelsen ble gitt. Det samme gjelder hvis arbeidet med tiltaket blir innstilt i mer enn to år. Den myndighet som har gitt tillatelsen, kan forlenge fristen én gang med inntil tre år.

§ 32. Samordning av myndighet

Myndigheten etter denne lov og kommunen som plan- og bygningsmyndighet, plikter å foreta en effektiv og samordnet behandling av søknader om tillatelse.

Tillatelse til tiltak etter dette kapittelet kan ikke gis i strid med vedtatte arealplaner etter plan- og bygningsloven uten etter dispensasjon fra vedkommende plan- og bygningsmyndighet.

I saker som faller inn under lov om akvakultur av 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven), kan departementet helt eller delvis delegere myndighet etter kapittelet her til Fiskeridirektoratet eller annen offentlig myndighet.

§ 33. Pålegg om undersøkelse før vedtak kan treffes

Før kommunen eller departementet treffer vedtak etter § 27 og § 28 kan tiltakshaveren pålegges å sørge for og bekoste slike undersøkelser som er nødvendige for å klarlegge konsekvenser av at tiltaket gjennomføres. Pålegget må stå i et rimelig forhold til den betydningen det har for henholdsvis kommunen eller departementet å få klarlagt mulige konsekvenser av tiltaket.

Departementet kan i forskrift gi regler om hva slags undersøkelser som er å anse som nødvendige undersøkelser etter første ledd.

Kapittel 5 Tiltak ved ulykker og andre hendelser i farvannet

§ 34. Forbud mot å volde fare, skade eller ulempe i farvannet

Ingen må i farvann eller i havn bruke eller etterlate fartøy, kjøretøy eller andre gjenstander slik at det kan oppstå fare, skade eller ulempe for fremkommeligheten eller ferdselen i farvannet eller i havnen, eller for annen bruk av farvannet, med mindre noe annet følger av bestemmelse eller tillatelse gitt i eller i medhold av denne loven.

Blir fartøy, kjøretøy eller andre gjenstander brukt eller etterlatt i strid med første ledd, skal den ansvarlige sørge for tiltak for å redusere eller forhindre slik fare, skade eller ulempe som nevnt der. Er det oppstått slik skade eller ulempe, skal den ansvarlige straks sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningene av skaden eller ulempen. Plikten etter dette leddet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de farer, skader eller ulemper som skal forhindres eller reduseres.

Myndigheten etter denne loven kan pålegge den ansvarlige å treffe tiltak som nevnt i annet ledd innen en nærmere angitt frist. Dette gjelder likevel ikke når departementet utøver myndighet i medhold av § 38.

Som ansvarlig etter paragrafen her regnes også den som var registrert eier eller eier av fartøyet, kjøretøyet eller gjenstanden på det tidspunkt fartøyet mv. ble nyttet eller etterlatt i strid med første ledd, eller som er registrert eier eller eier på det tidspunkt det blir gitt pålegg etter tredje ledd.

§ 35. Vrakfjerning mv.

Myndigheten etter loven kan gi pålegg om at den ansvarlige for fartøy, kjøretøy eller gjenstand som har sunket, strandet, er forlatt eller henlagt, skal rydde opp eller fjerne fartøyet mv. innen en nærmere angitt tidsfrist når hensynet til god fremkommelighet, trygg ferdsel eller hensynet til annen bruk eller forvaltning av farvannet krever det. Hvis pålegget etter første punktum ikke etterkommes innen fristen, kan den ansvarlige i stedet pålegges å dekke rimelige utgifter som noen har hatt til opprydding eller fjerning.

Som ansvarlig etter bestemmelsen her regnes også den som var registrert eier eller eier av fartøyet, kjøretøyet eller gjenstanden på det tidspunkt fartøyet mv. sank, strandet, ble forlatt eller henlagt, eller på det tidspunkt pålegget gis.

Plikten etter første ledd gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

§ 36. Direkte gjennomføring

Blir et pålegg etter § 34 eller § 35 ikke etterkommet av den ansvarlige, kan myndigheten etter loven sørge for å iverksette tiltakene. Myndigheten etter loven kan uten hensyn til om pålegg er gitt sørge for omgående å få satt i verk tiltak når dette er påkrevd av hensyn til sikkerheten eller fremkommeligheten i farvannet.

Ved iverksetting av tiltak etter første ledd kan myndigheten etter loven gjøre bruk av den ansvarliges eiendom selv om dette kan føre til skade og ulempe. Om nødvendig kan myndigheten be om bistand av politiet.

Departementet kan i forskrift gi regler om gjennomføring av tiltak etter første ledd.

Myndigheten etter loven kan kreve at den ansvarlige dekker utgifter, skade og tap som oppstår ved tiltak som gjennomføres etter første ledd.

§ 37. Bruk av en tredjepersons eiendom ved gjennomføring av tiltak

Ved direkte gjennomføring av tiltak etter § 36 kan myndigheten gjøre bruk av en tredjepersons eiendom, forutsatt at dette er nødvendig for å ivareta sikkerheten eller fremkommeligheten i farvannet, og at det som tilsiktes oppnådd ved tiltakene, klart oppveier de skader og ulemper som tiltakene kan påføre tredjepersonen.

Tredjepersonen kan kreve erstatning for skade som nevnt i første ledd av den myndigheten som har gjennomført tiltakene.

§ 38. Tiltak overfor fartøy i fare

Departementet kan pålegge eieren, rederen eller føreren av fartøy som har grunnstøtt eller sunket, eller som av andre grunner har havarert eller er i fare for å havarere, eller som på annen måte truer sikkerheten i farvannet, å iverksette tiltak for å avverge nødssituasjonen og sikre fartøyet når departementet finner at tiltaket er påkrevd for å

- a) hindre tap av liv eller skade på person, miljø eller eiendom,
- b) sørge for sikkerhet og fremkommelighet i farvannet.

Pålegget kan bl.a. gå ut på at fartøyet skal endre kurs, endre fart, ankre opp, nødlosse, ta slep om bord eller skaffe nødvendig assistanse fra bergningsselskap.

Dersom et pålegg etter første ledd ikke etterkommes, eller utferdigelse av slikt pålegg kan medføre at nødvendige tiltak forsinkes, kan departementet sørge for å iverksette de nødvendige tiltakene. Om nødvendig kan departementet be om bistand fra politiet.

Pliktene til å utføre tiltak etter første ledd og departementets rett til å iverksette tiltak etter annet ledd gjelder også i tilfelle der tiltaket kan medføre skade på fartøyet eller gjenstander om bord eller volde tap for eieren, rederen eller lasteeiere. Skipsføreren og mannskapet kan pålegges å medvirke til gjennomføring av tiltak etter paragrafen her.

Utgifter, skade og tap som oppstår ved tiltak som iverksettes etter annet ledd, kan kreves dekket av fartøyet eier eller reder.

Ved fare for akutt forurensning gjelder forurensningslovens bestemmelser.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring av bestemmelsene i paragrafen her.

Kapittel 6 Alminnelige regler om havner

§ 39. Adgang til å benytte havn

Eiere og operatører av havner og havneterminaler har plikt til å motta fartøy i det omfang plassforholdene tillater det, og fartøyet ikke er til urimelig fortrengsel for eierens behov for egen bruk av havnen eller andre som er sikret rett til å bruke havnen. Eiere og operatører av havner og havneterminaler kan fastsette begrensninger i adgangen til å anløpe havn, av hensyn til sikkerhet, miljø og fiskerinæringen.

Plikten til å motta fartøy etter første ledd gjelder likevel ikke for private havner som ikke tilbyr anløp og tjenester til andre enn eierne av havnen. Departementet kan likevel i særlige tilfeller ved enkeltvedtak eller i forskrift fastsette at slike havner skal kunne benyttes av andre brukere med et tungveiende behov for de havne- og transporttjenestene som havnen kan tilby, forutsatt at bruken ikke vil være til urimelig fortrengsel for eierens behov for egen bruk av havnen eller andre som er sikret rett til å bruke havnen.

Departementet kan ved enkeltvedtak eller i forskrift gi nærmere regler om plikten til å motta fartøy etter første ledd.

§ 40. Drift og vedlikehold av havn mv.

Eiere av havner og havneterminaler skal sørge for at havneanleggene driftes og vedlikeholdes slik at brukernes behov for havne- og transporttjenester i havnen blir dekket på en sikker og effektiv måte.

Departementet kan treffe enkeltvedtak og gi forskrift om

- a) hvordan havneanleggene skal drives og vedlikeholdes for å tilfredsstille kravene i første ledd,
- b) hvordan lasting, lossing, lagring og transport av gods skal foregå,
- c) hvilke oppgaver som for øvrig kan utføres ved havneanleggene,
- d) bruk av havner og bruk av sjøområder i tiknytning til havner for bestemte grupper av fartøy,
- e) hvordan virksomheten skal tilpasses behov knyttet til kombinerte transporter.

Kommunen hvor havnen ligger skal påse at havneanlegg og løsøre som brukes i havnevirksomheten, er i forsvarlig stand. Kommunen kan gi pålegg om forsvarlig istandsetting eller fjerning av løsøre og havneanlegg som nevnt i første punktum.

§ 41. Havner med persontrafikk

Eiere av havner og havneterminaler som har persontrafikk, skal sørge for at de drives på en måte som ivaretar sikkerheten for liv og helse. Terminalbygg skal være forsvarlig utrustet.

Departementet kan i forskrift gi regler om håndteringen av persontrafikk i havnen, herunder om krav til terminalbygg.

§ 42. Bruk av havnen

Dersom noe annet ikke er bestemt i eller i medhold av loven her, kan kommunen i forskrift gi regler om orden i og bruk av havnen når hensynet til effektiv og sikker havnevirksomhet krever det.

Departementet kan gi forskrifter om adgangen til å fastsette forskrifter etter første ledd og om det nærmere innholdet i disse, herunder bestemme at slike forskrifter skal følge en nærmere angitt mal, og videre at de skal godkjennes av departementet.

Reglene i § 27 om at visse tiltak krever tillatelse fra kommunen, gjelder tilsvarende for opplag i havnen.

Den som tilbyr havne- og transporttjenester fastsetter pris og andre forretningsvilkår. Departementet kan i forskrift fastsette prinsipper for prisfastsettelsen.

Departementet kan i forskrift fastsette at den som tilbyr havne- og transporttjenester, skal utarbeide og publisere en oversikt over gjeldende bestemmelser, pris og andre opplysninger som kan være av betydning for den som bruker eller oppholder seg i havnen.

Departementet kan etter søknad fra en kommune gi tillatelse til at kommunen dekker kostnader og utgifter til kommunal havnedrift gjennom havneavgift. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om utforming av havneavgiften.

§ 43. Sikkerhet og terrorberedskap i havner og havneterminaler

Eiere og operatører av havner og havneterminaler som er omfattet av forskrifter som nevnt i annet ledd, skal treffe de tiltakene som er påkrevd for å forebygge og hindre terrorhandlinger og andre forsettlig, ulovlige handlinger rettet mot havnen, havneterminalen, eller fartøy som bruker havnen eller havneterminalen.

Departementet kan gi forskrifter om sikkerhets- og terrorberedskapen i havner og havneterminaler, herunder om

- a) hvilke havner og havneterminaler som skal være omfattet av reglene,
- b) plikt for eiere og operatører av havner og havneterminaler til å foreta en sårbarhetsvurdering,
- c) plikt for eiere og operatører av havner og havneterminaler til å ha en godkjent sikkerhets- og terrorberedskapsplan,
- d) inspeksjoner ved nasjonal eller internasjonal myndighet,
- e) plikt for eiere og operatører av havner og havneterminaler til å utpeke og lære opp særskilt personell med ansvar for sikkerhet og terrorberedskap,
- f) forbud mot bruk av farvann (sikkerhetssone),
- g) adgang til å foreta kontroll, og eventuelt bortvisning, av personer, kjøretøy og gjenstander som er eller skal inn i havn eller havneterminal,

- h) utstedelse og utforming av identifikasjonsbevis,
- i) adgang til å forby et fartøy å gå til havnen eller havneterminalen, pålegge et fartøy å forlate havnen eller havneterminalen eller fastsette andre nødvendige tiltak overfor et fartøy og
- j) stenging av havner eller havneterminaler.

Kapittel 7 Havnevirkomheten

§ 44. Kapittelets virkeområde

Dette kapittelet gjelder for havner som helt eller delvis eies eller drives av en eller flere kommuner, eller av foretak eiet av en eller flere kommuner, når noe annet ikke fremgår av den enkelte bestemmelsen.

Reglene om havnekapital gjelder ikke for havner som på det tidspunkt loven trer i kraft, ikke har egen formuesmasse etter § 47 første ledd bokstav a. Departementet kan likevel ved enkeltvedtak pålegge slike havner å følge reglene om havnekapital dersom havnen er eller blir et trafikknutepunkt med vesentlig betydning utenfor egen kommune.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling og avgrensning av bestemmelsene i kapittelet her.

§ 45. Alminnelige regler

Kommunen kan velge organisasjonsform for egne havner, herunder etablere foretak til å forestå virksomheten i havnen, med mindre noe annet følger av § 46.

Kommuner og private kan delta i foretak hvis formål er investeringer, utvikling og drift av havnen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om organisering og forvaltning av havner og havnevirkomhet.

§ 46. Krav til utpekte havner

Departementet utpeker havner som er særlig viktige for å utvikle effektiv og sikker sjøtransport av personer og gods. Departementet kan ved enkeltvedtak eller i forskrift fastsette nærmere krav til slike havner, herunder krav om organisering, samarbeid med andre havner og representasjon i havnens styrende organer. Ved vurderingen av om en havn skal utpekes etter første punktum, skal det legges vekt på omfanget av virksomheten i havnen og de havne- og transporttjenester som tilbys, herunder godsvolum, organisering og samarbeid med andre havner samt havnens samfunnsmessige betydning. Havner med statlige og private eiere kan også utpekes.

Utpekte havner etter første ledd skal utarbeide en plan som ivaretar krav til arealtilgang og effektivitet som er nødvendig som operativt transportknutepunkt. Planen skal følge kravene til rullering som kommuneplan.

§ 47. Havnekapitalen i kommunale havner

Til havnekapitalen hører

- a) formuesmassen som hører til havnekassen når denne loven trer i kraft,
- b) inntekter fra tjenester og ytelser knyttet til havnedrift og anløpsavgift,
- c) verdier som trer i stedet for verdier som omfattes av bokstav a eller b og
- d) inntekter og avkastning for øvrig fra verdier som nevnt i bokstav a, b eller c.

Havnekapitalen skal holdes regnskapsmessig atskilt fra kommunens øvrige midler. For havnevirkomhet som ikke er omfattet av § 1–2 i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap mv. (regnskapsloven) eller av særlige regnskapsregler fastsatt i eller i medhold av lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) eller annen lovgivning, skal det utarbeides resultatregnskap og årsberetning etter reglene i regnskapsloven, med mindre det i forskrift fastsatt av departementet er gjort unntak fra dette kravet.

Havnekapitalen kan benyttes til investering i foretak som nevnt i § 45 annet ledd. Eierandel ervervet ved slik investering, og avkastningen av denne, inngår i havnekapitalen.

§ 48. Forvaltning av havnekapitalen

Havnekapitalen kan ikke nyttes til andre formål enn havnevirkomhet, herunder drift, vedlikehold, utbedring, utbygging og utvikling, samt utøvelse av offentlig myndighet etter bestemmelser i eller i medhold av loven og tilrettelegging for sikkerhet og fremkommelighet i kommunens sjøområder. Av årsresultatet kan det foretas avsetning til fremtidig utviklingstiltak og investeringer i havnevirkomhet.

Departementet kan ved enkeltvedtak eller i forskrift fastsette hva havnekapitalen kan benyttes til. Departementet kan prøve lovligheten av en kommunes vedtak eller annen disposisjon over havnekapitalen. Dersom et vedtak eller annen disposisjon over havnekapitalen anses ulovlig, kan departementet iverksette forvaltningstiltak overfor kommunen.

Departementet kan i særlige tilfeller og på nærmere vilkår gi tillatelse til at midler som hører til havnekapitalen, blir investert i prosjekter eller virksomhet med andre formål enn de som er nevnt i første ledd. Slik investering og avkastningen av denne inngår i havnekapitalen, med mindre departementet ved vedtak fastsetter noe annet.

§ 49. Økonomiforvaltning i havner organisert som aksjeselskap, allmennaksjeselskap eller interkommunalt selskap. Utdeling av selskapets midler

Når havnekapitalen er investert i selskap som nevnt i § 45 annet ledd som er organisert som aksjeselskap, allmennaksjeselskap eller interkommunalt selskap, kan utdeling av utbytte og annen anvendelse av selskapets midler ikke foretas før etter at det er foretatt nødvendig avsetning til vedlikehold, nyanlegg, fremtidig utviklingstiltak og investeringer i havnevirkomheten. Departementet kan innenfor de rammene som følger av lov 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven), lov 13. juni 1997 nr. 45 om allmennaksjeselskaper (allmennaksjeloven) eller lov 29.

januar 1999 nr. 6 om interkommunale selskaper i forskrift gi nærmere regler om hvordan utdeling og annen anvendelse av selskapets midler, herunder utbytte, skal foretas og hvordan midlene skal benyttes. I forskriften kan det gjøres unntak fra reglene i § 47 første og annet ledd og § 48 første ledd.

Departementet kan gi pålegg om at midler som er utdelt fra selskapet i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av første ledd, skal tilbakeføres til selskapet.

§ 50. Fritak fra reglene om havnekapital

Departementet kan etter søknad fra en kommune gjøre vedtak om at en havn helt eller delvis skal få fritak fra reglene om havnekapital i dette kapittelet. Ved avgjørelsen av om fritak skal gis, skal det legges vekt på transporthensyn og nærings- og miljømessige konsekvenser. Første punktum gjelder ikke for havner som er trafikknutepunkt med vesentlig betydning utenfor kommunen.

Ved fritak etter første ledd skal det som hovedregel stilles vilkår om bruk av havnekapitalen til havnevirksomhet, om deltakelse i interkommunalt havnesamarbeid eller om bruk av havnekapitalen til andre formål som fremmer sjøtransport. Departementet kan i særlige tilfelle gi tillatelse til at hele eller deler av havnekapitalen brukes til allmennyttig formål.

Departementet skal høre berørte organisasjoner og etater før det treffer vedtak om fritak.

Kommunens søknad om fritak etter første ledd skal redegjøre for hvordan arealer, eiendommer og andre midler som inngår i havnekapitalen, tenkes disponert.

§ 51. Særlig om statlige havner

Departementet kan ved enkeltvedtak eller i forskrift fastsette at moloer, kaier og andre havneinnretninger mv. som er bygget for eller finansiert med statlige midler, skal brukes til bestemte formål.

Dersom kommunen tar i bruk statens moloer, kaier og andre havneinnretninger mv., kan departementet pålegge kommunen å overta ansvaret for drift og vedlikehold som følger av bruken.

Kapittel 8 Tilsyn mv.

§ 52. Tilsyn

Departementet bestemmer hvem som er tilsynsmyndighet etter denne lov. Tilsynsmyndigheten skal føre tilsyn med at bestemmelsene i og i medhold av denne lov blir overholdt. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om organisering, gjennomføring og avgrensning av tilsynsoppgavene.

Departementet fører tilsyn med kommunens plikter etter § 15 første ledd første punktum, § 40 tredje ledd, § 47 annet ledd, § 48 første ledd og § 51 annet ledd. Tilsynet skjer i henhold til lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) kapittel 10A.

§ 53. Rett til opplysninger og gransking

Myndigheten som utfører tilsyn i henhold til § 52, skal ha uhindret tilgang til havner, farvann og tiltak i farvannet, så langt det er nødvendig for gjennomføringen av tilsynet.

Tilsynsmyndigheten kan pålegge enhver som driver aktivitet som omfattes av denne loven, å legge frem opplysninger, dokumenter eller annet materiale av betydning for tilsynet. Når særlige grunner tilsier det kan også andre enn personer som nevnt i første punktum, pålegges å legge frem for tilsynet slike opplysninger mv. som nevnt der. Plikten til å legge frem slike opplysninger mv. gjelder bare så langt lovbestemt taushetsplikt ikke er til hinder for at opplysningene legges frem for tilsynsmyndigheten.

Departementet kan gi forskrifter om gjennomføring av tilsynet og plikten til å medvirke, herunder om at egenrapportering kan tre i stedet for tilsyn.

§ 54. Gebyr for kontrolltiltak og tilsyn

Departementet kan gi forskrifter om gebyr for kontrolltiltak og tilsyn som gjennomføres for å sikre at loven eller vedtak i medhold av loven blir fulgt.

Kapittel 9 Inndrivelse av krav etter loven

§ 55. Inndrivelse av gebyr og avgift

Skyldig gebyr og avgift fastsatt i medhold av §§ 6, 23, 24, 25, 42 sjette ledd og 54 er tvangsgrunnlag for utlegg.

Krav som staten eller en kommune har mot rederen etter henholdsvis §§ 23 og 24 eller §§ 25 og 42 sjette ledd i denne loven, har panterett i skipet etter reglene om sjøpanterett i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).

Ved forsinket betaling av gebyr og avgift i medhold av §§ 6, 23, 24, 25, 42 sjette ledd og 54 svares forsinkelsesrente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

§ 56. Panterett for krav ved direkte gjennomføring og tiltak overfor fartøy i fare

Krav som myndigheten etter loven har mot rederen i anledning utgifter, skade og tap som pådras ved iverksetting av tiltak som nevnt i § 36 og § 38, har panterett i skip og last etter bestemmelser om sjøpanterett i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).

Kapittel 10 Forvaltningstiltak

§ 57. Pålegg om retting og stansing

Myndigheten etter loven kan pålegge den ansvarlige å rette eller stanse forhold som er i strid med bestemmelser eller vedtak gitt i eller i medhold av loven. Ved utferdigelsen av pålegg skal myndigheten sette en frist for oppfyllelse og opplyse om at vedtaket vil kunne følges opp med forelegg som kan få virkning som rettskraftig dom, tvangsmulkt eller endring og tilbakekall av tillatelse.

Om nødvendig kan myndigheten etter loven be om bistand fra politiet for gjennomføring av pålegg etter første ledd.

§ 58. Forelegg om plikt til å etterkomme pålegg eller forbud

Myndigheten etter loven kan utferdige forelegg mot den som innen fastsatt frist unnlater å etterkomme pålegg eller forbud som er gitt med hjemmel i denne lov. Forelegget skal gi opplysning om bestemmelsene i annet og tredje ledd og skal, så langt mulig, forkynnes for den det er rettet mot.

Den som forelegget er rettet mot, kan reise søksmål mot det offentlige for å få forelegget prøvet. Blir søksmål ikke reist innen 30 dager fra forkynnelsen, har forelegget samme virkning som rettskraftig dom, og kan fullbyrdes etter reglene for dommer.

Forelegg kan ikke påklages.

§ 59. Tvangsfullbyrdelse

Blir pålegg i rettskraftig dom eller dermed likestilt forelegg ikke etterkommet, kan vedkommende myndighet etter loven besørge at pålegget utføres for regning av den som dommen eller forelegget er rettet mot uten at det er nødvendig med kjennelse etter tvangsfullbyrdesloven § 13–14.

Ved overhengende fare kan pålegg fullbyrdes etter reglene i tvangsfullbyrdesloven § 13–14 uten at dom eller forelegg kreves.

§ 60. Tvangsmulkt

For å sikre at bestemmelsene i denne loven eller vedtak i medhold av denne loven blir gjennomført, kan myndigheten etter loven treffe vedtak om tvangsmulkt som tilfaller vedkommende myndighet.

Tvangsmulkten kan fastsettes når overtredelse av en bestemmelse er oppdaget. Tvangsmulkten begynner da å løpe dersom den ansvarlige oversitter den fristen for retting av forholdet som myndigheten etter loven har fastsatt. Tvangsmulkt kan fastsettes på forhånd dersom særlige grunner tilsier det, og løper da fra en eventuell overtredelse tar til. Det kan fastsettes at tvangsmulkten løper så lenge det ulovlige forholdet varer, eller at den forfaller for hver overtredelse. Tvangsmulkt løper likevel ikke dersom etterlevelse er umulig på grunn av forhold som ikke skyldes den ansvarlige. Tvangsmulkt kan fastsettes som løpende mulkt eller engangsmulkt.

Tvangsmulkt pålegges den ansvarlige for overtredelsen. Er overtredelsen skjedd på vegne av et selskap eller en annen sammenslutning, en stiftelse eller et offentlig organ, skal tvangsmulkten som hovedregel pålegges dette. Er tvangsmulkt pålagt et selskap som inngår i et konsern, kan påløpt tvangsmulkt også inndrives hos morselskap.

Er flere ansvarlige etter vedtak om tvangsmulkt, hefter de solidarisk for betaling av tvangsmulkten. Pålegg om tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Departementet kan frafalle påløpt mulkt.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om tvangsmulkt, herunder om tvangsmulktens størrelse og varighet, fastsettelse av tvangsmulkt og frafall av påløpt tvangsmulkt.

§ 61. Endring og tilbakekall av tillatelse mv.

Myndigheten etter loven kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelse etter loven her eller etter forskrift i medhold av loven, eller sette nye vilkår, og om nødvendig kalle tillatsen tilbake dersom

- det viser seg at sikkerheten eller fremkommeligheten blir vesentlig dårligere enn det som var ventet da tillatsen ble gitt,
- skaden eller ulempen ved tillatsen kan reduseres uten nevneverdig kostnad for innehaveren av tillatsen,
- det foreligger grov eller gjentatt overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne loven,
- innehaveren av tillatsen ikke etterkommer pålegg etter § 57,
- det for øvrig følger av ellers gjeldende omgjøringsregler.

Endring og tilbakekall av tillatelse etter første ledd kan gjøres tidsbegrenset. Tidsbegrenset endring og tilbakekall kan gjøres betinget av at bestemte forhold utbedres eller endres.

Ved avgjørelser etter paragrafen her skal det tas hensyn til det økonomiske tapet og de ulempene som det må påregnes at en endring eller et tilbakekall vil påføre innehaveren av tillatsen, og de fordelene og ulempene som endringen eller tilbakekallet for øvrig vil medføre.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om endring og tilbakekall av tillatelser og godkjenninger.

Kapittel 11. Straffansvar

§ 62. Straffansvar

Med bøter eller fengsel inntil 6 måneder eller begge deler, straffes den som forsettlig eller uaktsomt

- overtreter enkeltvedtak eller forskrift gitt i medhold av § 13 første ledd,
- ikke etterkommer pålegg gitt i medhold av § 34 tredje ledd eller § 38 første ledd og tredje ledd annet punktum,

- c) vesentlig overtrer § 19 annet ledd første og annet punktum, § 21, § 27 første ledd første punktum og annet ledd, § 28 første ledd første punktum, § 34 første og annet ledd, 41 første ledd eller § 43 første ledd,
- d) vesentlig overtrer plikten etter § 40 første ledd til å sørge for at havneanleggene driftes og vedlikeholdes slik at brukernes behov for havne- og transporttjenester i havnen blir dekket på en sikker måte,
- e) vesentlig overtrer enkeltvedtak eller forskrifter gitt i medhold av § 14 første ledd, § 35 første ledd første punktum eller § 42 første ledd første punktum,
- f) vesentlig overtrer vilkår gitt i medhold av § 19 annet ledd tredje punktum eller § 29.

Ved vurderingen av om en overtredelse er vesentlig etter første ledd skal det særlig legges vekt på omfanget og virkningene av overtredelsen og graden av utvist skyld.

Har en overtredelse som nevnt i første ledd ført til at det er inntrådt eller voldt fare for betydelig skade på liv eller helse, kan fengsel inntil 2 år anvendes.

Medvirkning straffes på samme måte. Forsøk på overtredelse er bare straffbar når overtredelsen, dersom overtredelsen hadde blitt gjennomført, ville medført omstendigheter som nevnt i tredje ledd.

Når det over er bestemt at overtredelse av forskrifter gitt i medhold av loven kan straffes, gjelder dette bare når det i forskriften er fastsatt at slik overtredelse av den aktuelle bestemmelse er straffbar.

Kapittel 12 Ikrafttredelse og endringer i andre lover

§ 63. Ikrafttredelse

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at forskjellige bestemmelser skal tre i kraft til forskjellig tid. Bestemmelser som er satt i kraft i henhold til første punktum, gjelder foran bestemmelsene i lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v.

Lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v. oppheves fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan bestemme at forskjellige bestemmelser skal oppheves til forskjellig tid.

§ 64. Overgangsregler

Forskrifter fastsatt i medhold av lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v. gjelder også etter at loven her har trådt i kraft.

Kongen kan gi forskrift om overgangsregler.

§ 65. Endringer i andre lover

Fra den tid loven her trer i kraft, gjøres følgende endringer i andre lover:

1. I lov 16. juni 1989 nr. 59 om lostjenesten m.v. skal § 2 femte ledd lyde:

Departementet kan helt eller delvis, ved enkeltvedtak eller forskrift, unnta korte forflytninger innenfor kommunens sjøområde fra lovens virkeområde.

2. I lov 25. august 1995 nr. 57 om pakkereiser og reisegaranti (pakkereiseloven) skal § 4–5 tredje ledd nr. 2 lyde:

- 2) skatter, avgifter eller gebyrer for visse tjenesteytelser, så som lufthavns-, landings- eller startavgifter, eller

3. I lov 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift skal § 5a annet ledd nr. 10 lyde:

10. omsetning av rett til å disponere kommunal havn mot anløpsavgift eller inntekter i samsvar med kapittel 7 i lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann

4. Lov 14. juni 1985 nr. 77 Plan- og bygningslov endres slik:

§ 118 oppheves.

5. I lov 13. juni 1997 nr. 42 om Kystvakten (kystvaktloven) skal § 12 første ledd bokstav e lyde:

lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann

6. I lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova) skal § 7 (2) bokstav b lyde:

Transport av personar innan ein kommunes sjøområde, dersom det med heimel i lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann er fastsett særskilt løyveordning. Dette gjeld likevel ikkje for riksvegferjer.

7. I lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) skal § 6 første ledd bokstav d tredje strekpunkt lyde:

– lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann, og

24. april Lov nr. 20 2009**Lov om endring i lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven)**

Ot.prp.nr.29 (2008–2009), Innst.O.nr.47 (2008–2009) og Besl.O.nr.70 (2008–2009). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 17. og 24. mars 2009. Fremmet av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Kunngjort 24. april 2009 kl. 14.30.

Endring i følgende lov:

Lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven).

I

I lov 16. juni 2006 nr. 20 om arbeids- og velferdsforvaltningen (arbeids- og velferdsforvaltningsloven) skal § 14 annet ledd annet punktum lyde:

Departementet kan gi forskrift om rammene for slike bestemmelser, herunder om at en kommunalt ansatt leder skal ha rett til å utøve samme myndighet som en statlig leder ville hatt i saker om ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og ileggelse av ordensstraff.

II

Loven trer i kraft straks.

24. april Lov nr. 21 2009**Lov om endringer i politilova (funksjonstid og tittel for leiaren av Politidirektoratet)**

Ot.prp.nr.33 (2008–2009), Innst.O.nr.55 (2008–2009) og Besl.O.nr.71 (2008–2009). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 23. mars og 2. april 2009. Fremja av Justis- og politidepartementet. Kunngjort 24. april 2009 kl. 14.30.

Endringer i følgende lover:

Lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet (politiloven).

I

I lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet vert følgjande endringar gjort:

§ 15 andre ledd skal lyde:

Politidirektoratet ledes av politidirektøren.

§ 19 første ledd skal lyde:

Politidirektøren beskikkes av Kongen på åremål for et tidsrom av inntil 6 år. Etter utlysning kan vedkommende beskikkes for ytterligere en periode på inntil 6 år.

§ 20 første ledd første punktum skal lyde:

Politidirektøren, embetsmenn og tjenestemenn med politigrader har politimyndighet i hele riket i kraft av sin stilling.

II

Lova trer i kraft straks.

For den som er beskikket som direktør for Politidirektoratet i tilleggsperioden med 3 år når loven trer i kraft, kan Kongen, etter utlysning og innstilling, forlenge åremålet med inntil 3 år.

24. april Lov nr. 22 2009**Lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven)**

Ot.prp.nr.24 (2008–2009), Innst.O.nr.52 (2008–2009) og Besl.O.nr.64 (2008–2009). Odels- og lagtingsvedtak hhv. 13. og 24. mars 2009. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 24. april 2009 kl. 14.30.

Endringer i følgende lov:

Lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven).

I

I lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) gjøres følgende endringer:

§ 1–1 første ledd skal lyde:

Denne lov kommer til anvendelse på produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi.

§ 1–3 nytt fjerde og femte ledd skal lyde:

Med bygning forstås i denne lov: En konstruksjon med tak og vegger som er varig forbundet med grunnen, der det brukes energi for å påvirke innneklimaet. Som bygning regnes også del av slik konstruksjon som er utformet eller endret for separat bruk.

Med tekniske anlegg forstås i denne lov: Kjeler som oppvarmes med fossilt brensel, varmeanlegg med kjeler og klimaanlegg i bygninger.

§ 1–4 ledd skal lyde:

Lovens bestemmelser i §§ 2–2 annet og tredje ledd, 3–2, 3–3, 3–5, 10–2 og 10–3 gjelder ikke for statens anlegg.

§ 2–1 siste ledd skal lyde:

Behandlingen av en søknad etter denne lov kan utsettes i påvente av en energiplan etter § 7–1.

§ 4–6 første ledd første punktum skal lyde:

I en vertikalt integrert virksomhet som er tillagt systemansvar etter § 6–1 eller som har over 100 000 nettkunder, skal nettvirksomheten skilles fra virksomhet innen produksjon eller omsetning av elektrisk energi.

Nåværende kapittel 5A blir kapittel 6.

Nåværende §§ 5A–1, 5A–2 og 5A–3 blir §§ 6–1, 6–2 og 6–3.

Nåværende kapittel 6 blir nytt kapittel 9.

Nåværende §§ 6–1 til 6–7 blir nye §§ 9–1 til 9–7.

§ 9–1 tredje ledd skal lyde:

Kraftforsyningsens beredskapsorganisasjon kan også pålegges oppgaver i fred ved skade på kraftforsyningsanlegg som følge av naturgitte forhold, teknisk svikt, terror- eller sabotasjeaksjoner, samt i forbindelse med rasjonering etter § 6–2.

§ 9–5 første ledd skal lyde:

Når et anlegg ikke drives for eierens regning, kan utgifter og vederlag etter § 9–4 fordeles mellom eier og bruker ut fra hva som anses rimelig.

§ 9–6 første ledd første punktum skal lyde:

Den som vil bygge, bygge om, endre eller utvide anlegg som nevnt i § 9–3, skal før arbeidet settes i gang melde fra til departementet for å få fastsatt de sikringstiltak som skal gjøres ved anlegget.

Nåværende kapittel 5B blir kapittel 7.

Nåværende § 5B–1 blir § 7–1.

Nåværende kapittel 7 blir nytt kapittel 10.

Nåværende §§ 7–1 til 7–8 blir nye §§ 10–1 til 10–8.

§ 10–3 annet ledd første punktum skal lyde:

Departementet kan fastsette en bestemt frist for gjennomføringen av pålegg etter kap. 9 og en daglig løpende tvangsmulkt til statskassen dersom fristen oversittes.

§ 10–3 femte ledd annet punktum skal lyde:

Bestemmelsene i lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 19 gjelder tilsvarende dersom fristen oversittes.

§ 10–5 nytt tredje ledd skal lyde:

Overtrødelse av kapittel 8 medfører ikke straff etter første og annet ledd.

§ 10–5 nåværende tredje ledd blir fjerde ledd.

§ 10–7 første ledd skal lyde:

Departementet kan ilegge overtrødelsesgebyr til den som forsettlig eller uaktsomt overtrød eller medvirker til overtrødelse av:

1. kapittel 3–9, § 10–1 annet og tredje ledd første punktum eller § 10–2, samt pålegg gitt i medhold av disse bestemmelsene når det i pålegget er særskilt bestemt at overtrødelse kan medføre overtrødelsesgebyr.
2. forskrifter eller konsesjonsvilkår gitt i medhold av bestemmelser som nevnt i nr. 1, § 10–1 sjette ledd og § 10–6, samt pålegg gitt i medhold av disse, når det er særskilt bestemt at overtrødelse kan medføre overtrødelsesgebyr.

§ 10–8 første ledd første punktum skal lyde:

Når en overtredelse som kan medføre overtredelsesgebyr etter § 10–7 er begått av noen som har handlet på vegne av et foretak, kan overtredelsesgebyr ilegges foretaket.

Nåværende kapittel 8 blir nytt kapittel 11.

Nåværende §§ 8–1 til 8–3 blir nye §§ 11–1 til 11–3.

§ 11–2 (forholdet til eldre lovgivning) skal lyde:

Forskrifter fastsatt med hjemmel i lovbestemmelser som oppheves etter § 11–3 skal gjelde inntil de blir endret eller opphevet i medhold av denne lov.

Tillatelser gitt i medhold av lovbestemmelser som oppheves etter § 11–3 skal fortsatt gjelde til de løper ut. Kraftleiekonsesjoner inntil 5.000 kW faller bort straks.

Er det før denne lov trer i kraft søkt om tillatelse etter lovbestemmelser som oppheves etter § 11–3, skal søknaden avgjøres etter reglene i denne lov.

Nytt kapittel 8 skal lyde:

Kap. 8. Energitilstand i bygninger

§ 8–1. (Energiattest)

Eier skal sørge for at en bygning har gyldig energiattest i tilfeller som nevnt i § 8–2 til § 8–4. Energiattesten skal bestå av dokumentasjon av de faktiske opplysninger utregningen bygger på, et energimerke og en tiltaksliste for energisparetiltak.

Energiattesten er gyldig i 10 år.

Departementet gir forskrifter om utformingen av, innholdet i, beregningsmåter for og utstedelse av energiattesten samt lagring av opplysninger, herunder personopplysninger.

Departementet kan gi forskrifter om kvalifikasjonskrav.

Departementet kan gi forskrifter om hvilke bygninger som er unntatt fra kravet om energiattest etter § 8–2 til § 8–4.

§ 8–2. (Energiattest ved salg og utleie av bygning)

Eier skal legge fram energiattest for kjøper før avtale om salg av bygning blir inngått. Bestemmelsen gjelder bare overdragelse som skjer ved frivillig salg.

Eier skal legge fram energiattest for leietaker før avtale om utleie av bygning blir inngått.

§ 8–3. (Energiattest ved oppføring av nye bygninger)

Eier skal legge fram energiattest for ny bygning ved salg eller ferdigstilling. Likestilt med ny bygning er hovedombygging av eksisterende bygning.

§ 8–4. (Energiattest for yrkesbygninger og offentlige bygninger)

For yrkesbygninger og offentlige bygninger med et samlet bruksareal på mer enn 1 000 m², skal eier sørge for at et sammendrag av gyldig energiattest for bygningen plasseres synlig for brukere av bygningen.

§ 8–5. (Energivurdering av tekniske anlegg i yrkesbygninger og offentlige bygninger)

Eier skal sørge for at det foretas regelmessig energivurdering av kjeler som oppvarmes med fossilt brensel og av klimaanlegg.

Eier skal sørge for at det gjennomføres energivurdering i form av en engangskontroll av varmeanlegg med kjel som er eldre enn 15 år.

Departementet kan gi forskrifter om energivurdering av tekniske anlegg, kvalifikasjonskrav og måleutstyr, samt om hvilke klimaanlegg som skal omfattes.

II

Loven trer i kraft fra det tidspunkt Kongen bestemmer.

16. mars Nr. 359 2009

Forskrift om opptak til studier og utdanninger ved Høgskolen i Østfold

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Høgskolen i Østfold 16. mars 2009 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–6, § 3–7 og § 4–9, forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning § 1–1 nr. 4 og forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad § 2. Kunngjort 31. mars 2009 kl. 13.15.

Kapittel 1: Virkeområde, definisjoner og minstekrav for opptak

§ 1. Virkeområde og definisjoner

(1) Forskriften gjelder for opptak til utdanninger ved Høgskolen i Østfold som gir uttelling i studiepoeng og som inngår i høgskolens bevilgningsfinansierte måltall vedtatt av styret.

(2) Forskriftens bestemmelser gitt i § 2 til § 5, gjelder også for opptak til betalingsstudier med deltakerfinansiering, oppdragsstudier, studier som gis i samarbeid med andre offentlige eller private organisasjoner, og for kurs- og emnestudier som ikke faller inn under høyskolens bevillingsfinansierte måltall men som gir uttelling i studiepoeng. Bestemmelsene om rangering av søkere i § 7 til § 13 gjelder ikke til disse studiene, men vil gjøres gjeldende hvis det ikke er vedtatt andre bestemmelser for rangering av søkere.

(3) Med *grunnutdanning* forstås utdanning som bygger på videregående skolegang eller tilsvarende realkompetanse.

(4) Med *videreutdanning* forstås utdanning som bygger på tidligere avlagt grunnutdanning og eventuell yrkespraksis.

(5) Med *masterutdanning* forstås høyere grads utdanning som bygger på avlagt utdanning på lavere grads nivå og eventuell yrkespraksis.

(6) Med *praktisk-pedagogisk utdanning* forstås en utdanning som gir pedagogisk tilleggskompetanse til en faglig utdanning, for å kvalifisere søker for tilsetting som lærer i skolen i henhold til de gjeldende bestemmelsene i opplæringslova.

§ 2. Minstekrav for opptak til grunnutdanninger

(1) For opptak til grunnutdanninger gjelder bestemmelsene gitt i forskrift om opptak til høyere utdanning.

(2) Det gis følgende utfyllende bestemmelser:

- (a) For opptak til scenekunstutdanning, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 3–4, kreves ikke generell studiekompetanse/realkompetanse for opptak. Søkere som oppfyller minstekrav for opptak gjennom opptaksprøver, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 4–9 og § 7–14, er kvalifisert for å konkurrere om opptak til studiet uavhengig av dokumentert skole- og praksisbakgrunn. Nærmere bestemmelser er gitt i rundskrivet til denne forskriften.
- (b) For opptak til tresemesterordning i ingeniørutdanning, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 4–4, kreves generell studiekompetanse eller realkompetanse. Søknad om opptak må være sendt gjennom lokalt opptak direkte til Høgskolen i Østfold for at søker kan behandles for opptak gjennom tresemesterordningen.
- (c) For opptak til Y-veien i ingeniørutdanning (spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning), jf. forskrift om opptak til høyere utdanning § 3–3, kreves relevant bestått fagbrev fra Reform 94 eller senere i videregående skole. Hvilke fagbrev som kvalifiserer for opptak, vedtas i rundskrivet til denne forskriften. Søknad om opptak må være sendt gjennom lokalt opptak til Høgskolen i Østfold for at søker kan behandles for opptak gjennom Y-veien

§ 3. Minstekrav for opptak til master- og videreutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning

(1) For opptak til videreutdanninger, masterutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning gjelder generelt følgende bestemmelser om minstekrav for opptak:

- (a) For utdanning som er regulert av nasjonal rammeplan, gjelder minstekrav for opptak i henhold til denne rammeplanen eller forskrift til rammeplanen.
- (b) For utdanning som har studieplan som ikke er regulert av nasjonal rammeplan, gjelder minstekrav for opptak i henhold til godkjent studieplan av styret eller annet organ med myndighet til å fatte vedtak om godkjent studieplan.
- (c) Godkjent opptaksgrunnlag til masterutdanninger framgår av forskrift om krav til mastergrad. Styret fastsetter gjennom studieplaner nærmere krav om opptaksgrunnlag til den enkelte masterutdanning, herunder faglige minstekrav.

(2) Høgskolen i Østfold utarbeider i god tid før søknadsfristen et eget rundskriv til denne forskriften, som beskriver opptakskravene til den enkelte utdanning som faller inn under disse bestemmelsene.

§ 4. Utfyllende bestemmelser om opptak på grunnlag av realkompetanse

(1) Bestemmelsene er gitt med hjemmel i forskrift om opptak til høyere utdanning, § 3–1. Søker må fylle/ha fylt 25 år i opptaksåret for å kunne søke opptak etter disse bestemmelsene.

(2) For opptak på realkompetanse til grunnutdanninger, kreves ett av følgende grunnlag:

- (a) Minimum 5 år relevant yrkespraksis på eller tilsvarende heltid. Relevansen i yrkespraksis vurderes i forhold til den utdanningen det søkes opptak til. Deltidsarbeid med angitt stillingsbrøk eller timetall i en definert periode kan omregnes til heltid. Ulønnet og/eller ideelt arbeid kan telle som likeverdig med lønnet arbeid når dette arbeidet er av heltidskarakter. Hjemmeomsorg for egne barn teller med inntil 1 år for hvert barn det dokumenteres omsorg for. Gjennomført førstegangstjeneste teller med inntil 1 år. Bestått videregående skolegang eller annen utdanning som bygger på kunnskaper fra grunnskole, kan telle inntil 2 år. Omfanget av lønnet eller ulønnet yrkespraksis skal utgjøre minimum 3 år av minstekravet på 5 år relevant yrkespraksis.
- (b) Dokumentasjon på at det ikke har vært mulig, på grunn av varig sykdom, funksjonshemming eller liknende, å oppfylle enkelte av de kravene som normalt blir stilt for å bli tilkjent generell studiekompetanse. Søker må ha nødvendige faglige forutsetninger for å gjennomføre det aktuelle studiet.

For begge søknadsgrunnlagene gjelder:

Søkere med annet morsmål enn norsk eller et annet nordisk språk, må dokumentere kunnskaper i norsk tilsvarende kravene som stilles i forskrift om opptak til høyere utdanning, § 2–3.

Det blir stilt krav om kunnskaper på i engelsk på videregående skoles nivå eller tilsvarende til utdanninger som har et større innslag av engelskspråklig litteratur i pensum.

Spesielle opptakskrav gitt i forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 4, gjelder også for søkere på realkompetanse.

(3) For opptak på realkompetanse til videreutdanninger og masterutdanninger, kreves at søker dokumenterer kompetanse som er på samme nivå som de grunnleggende krav om utdanning og eventuell yrkespraksis som stilles i henhold til § 3. Søker må for å bli underlagt vurdering av opptak på realkompetanse til en av disse utdanningene, dokumentere relevante teoretiske kunnskaper av minst 90 studiepoengs omfang innen ett fagfelt i høyere utdanning og minst 5 år relevant yrkespraksis på eller tilsvarende heltid. Deltidsarbeid med angitt stillingsbrøk eller timetall i en definert periode kan omregnes til heltid. Ulønnet og/eller ideelt arbeid kan telle når dette arbeidet er av heltidskarakter. Hjemmeomsorg for egne barn teller med inntil 1 år for hvert barn det dokumenteres omsorg for. Gjennomført førstegangstjeneste teller med inntil 1 år. Bestått videregående skolegang, annen utdanning som bygger på kunnskaper fra grunnskole eller høyere utdanning kan telle inntil 2 år. Omfanget av lønnet eller ulønnet yrkespraksis skal utgjøre minimum 3 år av minstekravet på 5 år relevant yrkespraksis. Søkere med annet morsmål enn norsk, må dokumentere kunnskaper i norsk tilsvarende kravene i forskrift om opptak til høyere utdanning, § 2–3. Det blir stilt krav om gode kunnskaper i engelsk til utdanninger som har et større innslag av engelskspråklig litteratur i pensum. Det foretas ikke opptak på grunnlag av realkompetanse til praktisk-pedagogisk utdanning.

(4) Vedtak om godkjent realkompetanse er kun gyldig i det nærmest påfølgende studieåret, og vedtak om opptak er kun gyldig til utdanningen det er gitt opptak til.

§ 5. Betinget opptak

(1) Det kan fattes vedtak om betinget opptak der søker mangler del av minstekravet for opptak etter § 2 og § 3.

(2) For opptak til grunnutdanninger er det gitt bestemmelser om opptak på visse vilkår (betinget opptak) i forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 5.

(3) For opptak til videreutdanninger, masterutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning, kan vurdering av betinget opptak gis når ett av følgende kriterier er oppfylt:

(a) Der forhold utenfor søkers kontroll har medvirket til at eksamen som inngår i kravet for opptak ikke er avlagt eller blitt sensurert.

(b) Der søker ikke har bestått eksamen som inngår i kravet for opptak, men der det allikevel kan antas at søker har tilstrekkelige faglige kvalifikasjoner for å kunne påbegynne studiet det søkes opptak til.

Det er en forutsetning for betinget opptak at manglende eksamen i opptaksgrunnlaget avlegges og består av studenten ved første mulige anledning. Hvis ikke dette kravet oppfylles, mister studenten studieplassen og studieretten ervervet gjennom betinget opptak.

Søkere som er innvilget betinget opptak, kan ikke få utsatt studiestart til neste opptak etter bestemmelsene i § 18.

Kapittel 2: Adgangsregulering og rangeringsbestemmelser

§ 6. Generelt om rangering av søkere ved opptak

(1) Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall ledige studieplasser, kan en utdanning bli adgangsregulert. Ved adgangsregulering rangeres søkere innbyrdes etter nærmere bestemte rangeringsregler.

(2) Kun søkere som oppfyller minstekrav for opptak, jf. § 2 og § 3, kan rangeres ved opptak. Søkere som er kvalifisert etter § 4, rangeres i henhold til bestemmelsene i § 12.

(3) Søkere som har overholdt den utlyste søknadsfristen for opptak, jf. § 14, skal rangeres foran søkere som søker etter denne fristen. Høgskolen kan allikevel behandle en søknad etter fristen på linje med søknader innen fristen der:

a) søker pga. tungtveiende årsaker ikke har kunnet overholde søknadsfristen eller

b) søknad gjelder utdanning som har ledige plasser (restplasser) uten ventelister med kvalifiserte søkere etter hovedopptaket, jf. § 17 (2). Til ledige plasser uten rangerte ventelister behandles kvalifiserte søkere løpende frem til opptaket avsluttes, jf. § 17 (3), og, med mindre særskilte hensyn taler for det, uten bruk av rangeringsreglene i § 7 til § 13.

§ 7. Rangering av søkere ved opptak til grunnutdanninger

(1) Ved opptak til grunnutdanninger skal søkere rangeres etter bestemmelsene gitt i forskrift om universiteter og høyskoler, kapittel 7, med følgende utfyllende bestemmelser:

(2) Ved opptak til scenekunstutdanning rangeres søkerne på bakgrunn av kunstnerisk talent og utviklingspotensial utvist gjennom opptaksprøver. Styret fastsetter gjennom rundskriv til forskriften nærmere bestemmelser om gjennomføring av opptaksprøver og kriterier for vurderingen av opptaksprøvene i det aktuelle opptaksåret.

(3) Ved opptak gjennom tresemesterordning til ingeniørutdanning benyttes ordinære rangeringsregler, jf. (1). I fall et studieprogram må adgangsreguleres etter § 6, er opptaket gjennom tresemesterordning begrenset til maksimalt 20 % av studieplassene på dette studieprogrammet.

(4) Ved opptak gjennom Y-veien til ingeniørutdanning rangeres søkere på grunnlag av karakterpoeng for fagbrevet, som følger av gjennomsnittskarakteren for den kvalifiserende skolegangen multiplisert med 10, samt

tilleggs poeng i henhold til bestemmelser i forskrift om opptak til høyere utdanning § 7–8 til § 7–11. Konkurransepoeng fremkommer av summen av karakterpoeng og tilleggs poeng. I fall et studieprogram må adgangsreguleres etter § 6, er opptaket gjennom Y-veien begrenset til maksimalt 20 % av studieplassene på dette studieprogrammet.

§ 8. Generelt om rangering av søkere ved opptak til master- og videreutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning

Ved opptak til videreutdanninger, masterutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning skal søkere rangeres etter nærmere bestemmelser gitt i § 9 til § 11. Der søker har flere mulige kvalifiserende grunnlag for opptak, skal det ved rangering velges det grunnlaget som gir gunstigst resultat for søkeren.

Karakterpoeng

Det kan gis karakterpoeng for den for opptak kvalifiserende utdanningen eller for deler av denne. Karakterpoeng gis på grunnlag av vektet karaktergjennomsnitt. Med vektet gjennomsnitt menes gjennomsnittet av alle tellende karakterer på vitnemålet vektet i forhold til antall studiepoeng/vektall på hver karakterenhet/tellende emne. Karakterpoeng ved opptak gis etter følgende skala:

Karakterpoeng	5	4	3	2	1
Karakter	A	B	C	D	E

I fall beregning av gjennomsnittet av tellende karakterpoeng gir et desimaltall, rundes denne verdien opp eller ned til nærmeste heltall. Dersom desimaltallet er midt mellom to heltall, rundes det oppover til nærmeste heltall. Karakterpoeng ved poengberegning av konkurransepoeng, skal dermed gis som et heltall.

For søkere med tall- eller bokstavkarakterer fra eldre utdanninger, benyttes følgende omregningsskala:

Karakterpoeng	5	4	3	2	1
Karakter realfaglig utdanning	1.0–1.6	1.7–2.3	2.4–2.8	2.9–3.4	3.5–4.0
Karakter helse- og sosialfag, humanistiske fag, samfunnsfag, økonomi, jus, mv.	1.0–2.2	2.3–2.5	2.6–2.7	2.8–3.0	3.1–4.0
Karakter eldre skala	S	Mtf	Tf	Ng	
Ikke gitt karakter			Bestått/ godkjent		

Denne omregningsskalaen har kun gyldighet for poengberegning søknader om opptak til Høgskolen i Østfold.

Utdanningspoeng

Det kan gis utdanningspoeng for bestått høyere utdanning utover minstekravet for opptak.

Praksispoeng

Det kan gis poeng for yrkespraksis utover den for opptak kvalifiserende utdanningen. Normalt teller kun praksis ervervet etter utdanningen ved rangering. Særlig relevant praksis som er fra tiden før utdanningen kan bli vurdert medregnet når denne praksisen normalt vil kreve en høyere utdanning for tilsetning.

Tilleggs poeng

Det kan gis tilleggs poeng for organisasjonsarbeid, tillitsverv, mv., der dette er særlig relevant for utdanningen.

Konkurransepoeng

fremgår som summen av poeng oppnådd for karakterpoeng, utdanningspoeng, praksispoeng og tilleggs poeng.

§ 9. Rangering av søkere ved opptak til masterutdanninger

(1) *Masterutdanning i organisasjon og ledelse*

Utdanningspoeng: Det gis utdanningspoeng for utdanning utover opptaksgrunnlaget på 180 studiepoeng etter følgende regler: 1 poeng pr. studieenhet på 30 studiepoeng, maksimalt 4 poeng.

Praksispoeng: Det gis praksispoeng for relevant praksis etter følgende regler: 1 poeng pr. år med relevant praksis på/tilsvarende heltid utover minstekravet for opptak, maksimalt 5 poeng. Der praksis har vært i lederstilling, gis det i tillegg 1 praksispoeng pr. år med ledererfaring, maksimalt 5 poeng. Maksimalt antall praksispoeng er 10 poeng.

Tilleggs poeng: Det kan gis inntil 2 tilleggs poeng for relevant organisasjonsarbeid.

Konkurransepoeng fremgår som sum av utdanningspoeng, praksispoeng og tilleggs poeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

(2) *Masterutdanninger i pedagogiske fag, lærerutdanning og helse- og sosialfag*

Karakterpoeng: Det gis karakterpoeng for den kvalifiserende utdanningen.

Utdanningspoeng: Det gis utdanningspoeng for relevant faglig videreutdanning utover opptaksgrunnlaget etter følgende regler: 1 poeng pr. studieenhet på 30 studiepoeng, maksimalt 4 poeng.

Praksispoeng: Det gis praksispoeng for relevant praksis etter følgende regler: 1 poeng pr. år med relevant praksis på/tilsvarende heltid utover minstekravet for opptak, maksimalt 5 poeng.

Konkurransepoeng fremgår som sum av karakterpoeng, utdanningspoeng og praksispoeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

(3) *Masterutdanninger innen ingeniørfag, teknologi- og realfag, økonomi, samfunnsfag, språkfag og informasjonsteknologi*

Karakterpoeng: Det gis karakterpoeng for den kvalifiserende utdanningen.

Konkurransepoeng fremgår av karakterpoeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

§ 10. Rangering av søkere ved opptak til videreutdanninger

(1) Videreutdanninger innen lærerutdanning

Ved rangering av søkere kvoterer søkerne med bakgrunn i kvalifikasjonsgrunnlaget for opptak. Rangering foretas fra og med gruppe I og deretter gruppevis synkende til studieplassene er fylt opp.

Gruppe I: Studenter som tar utdanningen som et valgfag innenfor et ordinært løp i allmenn- eller førskolelærerutdanningen eller gjennom å ha studierett på en bachelorutdanning som gjennom vedtatt studieplan inneholder denne utdanningen.

Gruppe II: Overflyttingsstudenter fra lærerutdanninger ved andre læresteder i Norge, jf. § 20.

Gruppe III: Lærere med fast tilsetting i skolen. Ved innbyrdes rangering rangeres søkerne på grunnlag av lengden på praksis i læreryrket.

Gruppe IV: Søkere med fullført og bestått pedagogisk profesjonsutdanning, men som ikke har fast tilsetting i skolen. Ved innbyrdes rangering rangeres søkerne på grunnlag av karakterpoeng i den kvalifiserende utdanningen.

Gruppe V: Øvrige søkere som fyller minstekravet for opptak til utdanningen. For disse søkerne regnes utdanningen som en grunnutdanning, jf. § 2. Ved innbyrdes rangering rangeres søkerne på grunnlag av bestemmelsene i forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 7.

(2) Videreutdanninger innen helse- og sosialfag

Karakterpoeng: Det gis karakterpoeng på grunnlag av den kvalifiserende utdanningen.

Utdanningspoeng: Det gis 1 tilleggspoeng pr. 30 studiepoeng høyere utdanning utover minstekravet for opptak, maksimalt 4 poeng.

Praksispoeng: Det gis praksispoeng for relevant praksis etter følgende regler: 1 poeng pr. år med relevant praksis på/tilsvarende heltid utover minstekravet for opptak, maksimalt 5 poeng. Til videreutdanninger innen anestesi-, intensiv- og operasjonssykepleie gis det i tillegg 1 ekstra praksispoeng pr. år, maksimalt 3 ekstra tilleggspoeng, til søkere med praksis som godkjent sykepleier fra følgende akuttavdelinger: medisinsk intensiv, kirurgisk intensiv, akuttmottak, intensiv nyfødt og/eller dialyseavdeling.

Konkurransepoeng fremkommer av sum poeng for karakterpoeng, utdanningspoeng og praksispoeng. Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker innenfor først.

Til videreutdanning i anestesi-, intensiv- og operasjonssykepleie har søkere tilsatt ved Sykehuset Østfold en kvotert fortrinnsrett til 50 % av studieplassene ved opptak. Rangeringsreglene over gjelder også innefor kvotert søkergruppe med fortrinnsrett til studieplass.

(3) *Videreutdanninger innen ingeniørfag, teknologi- og realfag, økonomi, samfunnsfag, språkfag og informasjonsteknologi*

Det gis karakterpoeng på grunnlag av den kvalifiserende utdanningen. Konkurransepoeng fremkommer av karakterpoeng. Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

§ 11. Rangering av søkere ved opptak til praktisk-pedagogisk utdanning

(1) Det gis utdannings- og konkurransepoeng på bakgrunn av utdanningsnivå/antall avlagte studier som er relevante undervisningsfag i skolen.

(2) Søkere med høyere grads utdanning (hovedfag, mastergrad eller tilsvarende) gis 10 konkurransepoeng.

(3) Søkere med lavere grads utdanning gis 2 utdanningspoeng pr. beståtte studieår (60 studiepoeng) og 1 utdanningspoeng for beståtte halvårsheter (30 studiepoeng) innenfor utdanninger som er relevante undervisningsfag i skolen. Der søker dokumenterer et oppnådd gradsvitnemål (bachelor, cand.mag. eller tilsvarende), gir dette poengguttelling på grunnlag av normert studietid for denne graden. Maksimalt antall konkurransepoeng for utdanninger innenfor lavere grad, er 9 konkurransepoeng.

(4) Søkere med bestått integrert 3-årig yrkesrettet bachelor-/profesjonsutdanning på lavere grads nivå, gis 6 utdanningspoeng for denne utdanningen. Det kan utover dette gis inntil 3 utdanningspoeng for beståtte studieår og halvårsheter som er tatt i tillegg til profesjonsutdanningen, jf. (3), og/eller 2 ekstra utdanningspoeng for et relevant fagbrev fra videregående skole. Maksimalt antall konkurransepoeng for profesjonsutdanning med eventuell tilleggsutdanning, er 9 poeng.

(5) Søkere med fagbrev/fagutdanning fra videregående skole og yrkesteoretisk utdanning, gis 6 utdanningspoeng for den utdanningen som samlet kvalifiserer for opptak etter § 3. Det kan utover dette gis inntil 3 utdanningspoeng for beståtte studieår og halvårsheter som er tatt i tillegg til den kvalifiserende utdanningen, jf. (3). Maksimalt antall konkurransepoeng for fagbrev og yrkesteoretisk utdanning og eventuell tilleggsutdanning, er 9 poeng.

Ved poenglikhet mellom flere søkere, rangeres eldste søker først.

Kvalifisert søker etter § 3 kan vedtas utelukket fra rangering og opptak til praktisk-pedagogisk utdanning hvis høyskolen ut i fra faglige og/eller økonomiske ressurser ikke kan gi tilbud om relevant fagdidaktikk til søkeren. Vedtak om avslag på opptak på grunnlag av manglende tilbud om fagdidaktikk i utdanningen, kan ikke påklages etter § 21. Tilbudet om fagdidaktikk kunngjøres i god tid før søknadsfristen på høyskolens faglige informasjonssider på web.

§ 12. Opptak utenom rangeringsreglene

(1) Til grunnutdanninger, er det gitt bestemmelser om opptak utenom rangeringsreglene i forskrift om opptak til høyere utdanning § 7–12 og 7–13.

(2) Til master- og videreutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning, kan inntil 20 % av søkerne til en utdanning tildeles opptak utenom rangeringsreglene i § 8 til § 11. Dette kan gjelde for søkere med minst ett av følgende grunnlag:

- a) der søker ikke kan rangeres etter disse rangeringsreglene.
- b) der søker dokumenterer at sykdom, funksjonshemming eller andre tungtveiende grunner gir grunn til å anta at eksamensresultatene ikke gir et riktig bilde av søkerens reelle kvalifikasjoner.
- c) der søker ut i fra overordnede samfunnsmessige/politiske hensyn bør prioriteres ved opptak til en utdanning, fordi han/hun representerer en sterkt underrepresentert yrkesfaglig bakgrunn til utdanningen eller et sterkt underrepresentert kjønn eller minoritetsspråklig bakgrunn i de yrker som utdanningen kvalifiserer til.

Ved vurdering av opptak utenom rangeringsreglene, foretas en helhetlig vurdering om søker har tilnærmet likeverdige kvalifikasjoner med søkere som tas opp etter vanlig rangering.

§ 13. Rangering av søkere med godkjent realkompetanse

(1) Der søkere får godkjent realkompetanse som hele eller en del av opptaksgrunnlaget etter bestemmelsene § 4, skal rangering foretas gjennom skjønnsmessig vurdering av om søker har likeverdige kvalifikasjoner med søkere som tas opp etter de alminnelige rangeringsreglene og poengberegning. Søkere med godkjent realkompetanse skal ikke rangeres etter poengreglene i § 6 til § 11, men vurderes for opptak i forhold til andre søkere etter en skjønnsmessig helhetsvurdering.

(2) Til grunnutdanninger gjelder bestemmelsene i forskrift om opptak til høyere utdanning, § 7–12 om rangering av søkere som ikke kan poengberegnes. Ved rangering av søkere på realkompetanse til utdanninger ved Høgskolen i Østfold, vil det bli lagt til grunn en helhetsvurdering av søkerens dokumenterte relevante yrkeserfaring og teoretiske kunnskaper gjennom bestått skolegang og kurs. Deltakelse i organisasjonsarbeid og som tillitsvalgt kan også tillegges noe betydning ved helhetsvurderingen. Der søkere vurderes å stå helt likt etter en slik helhetsvurdering, rangeres eldste søker først.

(3) Søkere godkjent for minstekravet for opptak til masterutdanning, videreutdanning eller praktisk-pedagogisk utdanning etter § 4 (3), vurderes for opptak på grunnlag av en helhetsvurdering av søkerens dokumenterte relevante yrkeserfaring og teoretiske kunnskaper gjennom bestått skolegang og kurs. Deltakelse i organisasjonsarbeid og som tillitsvalgt kan også tillegges noe betydning ved helhetsvurderingen. Der søkere vurderes å stå helt likt etter en slik helhetsvurdering, rangeres eldste søker først.

Kapittel 3: Fellesbestemmelser om administrative forhold i opptaket

§ 14. Søknadsfrister

Søknadsfrister for opptak kunngjøres minst 1 måned før fristens utløp på søknadsskjema og på høyskolens informasjonssider på web. Til grunnutdanninger utlyst gjennom nasjonalt, samordna opptak vedtas søknadsfristene som nasjonale frister av Kunnskapsdepartementet. Til lokale opptak til videreutdanninger, masterutdanninger og praktisk-pedagogisk utdanning vedtas søknadsfrister av høyskolen.

§ 15. Søknad og dokumentasjon av kompetanse

Søknad om opptak skal stiles på fastsatt søknadsskjema, eller gjennom elektronisk søknad til de studier der dette tilbys. Alle opplysninger som er nødvendige og relevante for behandling av søknaden, skal dokumenteres sammen med søknaden eller gjennom ettersending. Søkeren plikter å orientere seg om hvilken dokumentasjon som er nødvendig å legge ved for at søknaden skal kunne behandles. Godkjent dokumentasjon er attesterte kopier av originale dokumenter. Attestasjon av rett kopi skal foretas av offentlig myndighet eller foretak som primært utfører

kopitjenester. Dokumenter det ikke er mulig å legge ved innen søknadsfristen, skal ettersendes snarest mulig etter at de er søkerne i hende og senest innen en fastsatt ettersendingsfrist. Midlertidig dokumentasjon av pågående utdanning eller yrkespraksis kan vurderes for godkjenning og godskriving frem til det tidspunktet hvor sluttattestasjon forventes å foreligge.

Dokumentasjon for skolegang og eksamen, skal være i form av vitnemål, karakterutskrift, kompetansebevis, fagbrev eller tilsvarende godkjent sluttokumentasjon fra skolen.

Dokumentasjon for yrkespraksis skal være i form av arbeidsattest/arbeidsbekreftelse som angir start- og sluttidspunkt for arbeidsforholdet, en beskrivelse av yrkestittelen og arbeidets innhold, samt en angivelse av stillingsandel, stillingsprosent eller annen tallmessig angivelse av arbeidets samlede omfang.

Dokumentasjon for hjemmeomsorg for egne barn skal være i form av bostedsbevis for familien, eller egen attestasjon på omsorg fra annen relevant myndighet.

Dokumentasjon for førstegangstjeneste skal være i form av godkjent tjenestebevis med beskrivelse av tjenestens innhold og tidsrom.

Dokumentasjon for etterutdanning og kurs, skal være i form av kursbevis eller tilsvarende bekreftelse.

Dokumentasjon for tillitsverv, organisasjonsarbeid etc., skal være i form av attest eller bekreftelse fra attesterende myndighet i aktuell klubb, forening eller organisasjon mv.

§ 16. *Politiattest*

Det kan kreves politiattest i forbindelse med opptak til utdanninger der student er i praksis i studietiden. Nærmere bestemmelser er gitt i forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 6.

§ 17. *Gjennomføring av opptak*

Opptaket gjennomføres i form av et hovedopptak og eventuelle påfølgende suppleringsopptak til de studier som får ledige studieplasser etter hovedopptaket. Normalt deltar kun søkere som har overholdt utlyst søknadsfrist for opptak, jf. § 6 (3), i hovedopptak og suppleringsopptak og basert på rangering av søkere etter hovedopptaket.

Til bachelorstudier i skuespill og scenografi, er det gitt egne regler for gjennomføring av opptaket i rundskrivet til denne forskriften.

Kvalifiserte søkere etter søknadsfristen kan tas opp til utdanninger som har ledige plasser uten ventelister etter hovedopptaket, gjennom et restetorg eller tilsvarende ordning for opptak til restplasser, jf. § 6 (3 b).

Etter studiestart kan nye opptak foretas så lenge det anses faglig forsvarlig at nye studenter begynner på utdanningen. Høgskolen i Østfold kan ut i fra slike hensyn avvise en kvalifisert søker for opptak etter studiestart, selv om det er ledig plass på en utdanning.

§ 18. *Reservering av studieplass til neste opptak*

(1) Innvilget studieplass kan søkes utsatt med ett år/reservert til neste ordinære opptak.

(2) Vilåret for å få innvilget utsatt studiestart, er at det etter søknad om opptak har oppstått uforutsette og tungtveiende årsaker som gjør at søkeren ikke kan ta studieplassen i det studieåret det er tildelt opptak for. Godkjente årsaker kan være sykdom, graviditet, omsorgsansvar, innkalling til førstegangstjeneste, eller lignende. Søkere som er gitt betinget opptak etter § 5 kan ikke søke om reservert plass ved neste opptak.

(3) Innvilget utsatt studiestart til neste ordinære opptak medfører at søker får reservert plass på samme studium ved neste ordinære opptak. Søker må registrere seg som vanlig opptakssøker i opptaksåret for å bekrefte fortsatt interesse for studieplassen som er reservert.

§ 19. *Bytte av studieplass etter opptak i 1. studieår*

(1) Det kan søkes om bytte av studieplass fra annet lærested til Høgskolen i Østfold etter at opptak er foretatt.

(2) Vilåret for å søke bytte av studieplass, er at det har oppstått tungtveiende forhold som taler for dette etter omprioriteringsfristen før opptaket.

(3) Der vilåret under (2) er oppfylt, kreves at søker har minst samme konkurransepoeng/rangering som siste søker som er tatt opp ordinært i hovedopptaket, og at det er ledig plass/kapasitet på studiet som det søkes byttet til.

(4) Ved søknad om bytte til et åpent studium med ledige plasser, gjelder ikke vilkårene under (2) og (3), men søker kan søke studieplass på studiet det ønskes byttet til gjennom restopptak/restetorg eller liknende ordning.

(5) Søknad om bytte av studieplass etter opptak, må være fremmet skriftlig til opptakskontoret senest 1 uke før kunngjort studiestart. Dette kan fravikes hvis grunnlaget for søknaden har oppstått etter denne fristen. Det må da også vurderes om det er faglig forsvarlig for søkeren å påbegynne nytt studium etter at dette har startet.

§ 20. *Overflytting til Høgskolen i Østfold i 2.–4. studieår*

(1) Det kan søkes om overflytting fra et studium ved annet lærested til et tilsvarende studium ved Høgskolen i Østfold utenom samordna eller lokalt opptak. Det skal benyttes fastsatt, felles søknadsskjema.

(2) Det kan søkes om overflytting til 2. eller 3. årstrinn på en bachelorutdanning og 3. eller 4. årstrinn i allmennlærerutdanning og i 4-årig deltids bachelorutdanning. Søknaden gjelder overflytting fra og med det nærmest følgende høstsemesteret.

(3) Søker må være registrert som aktiv student ved annet lærested på søknadstidspunktet.

(4) Søker som søker overflytting må dokumentere tilfredsstillende faglig studieprogresjon og nødvendige faglige forutsetninger for å begynne på det årstrinnet det søkes om overflytting til.

(5) Det må være tilstrekkelig samsvar i studiemodellene ved lærestedet det søkes overflytting fra og det studiet ved Høgskolen i Østfold det søkes overflytting til.

(6) Det må være ledig plass på det studiet og årstrinnet det søkes overflytting til.

(7) Søker må som hovedregel ha kompetanse som er på nivå med den sist kjente poenggrensen i samordna opptak til det studiet det søkes overflytting til. Søkere som har fått opptak på realkompetanse vil bli vurdert for rangering etter Høgskolen i Østfolds regler for realkompetanse, § 4 (2). Dette kravet kan fravikes hvis det foreligger tungtveiende individuelle forhold som taler for at søknaden må gis prioritet.

(8) Søker må sammen med søknad om overflytting legge ved følgende dokumentasjon for nåværende utdanning:

- Bekreftelse på aktiv studiestatus/semesterregistrering ved lærestedet det søkes overflytting fra.
- Karakterutskrift over gjennomførte eksamener.
- Bekreftelse på gjennomført og bestått praksis, og evalueringsskjema fra praksis, til de utdanninger som har praksis som obligatorisk element i studiet.
- Kopi av studieplan og emnebeskrivelser.

(9) Søknadsfrist for overflytting til Høgskolen i Østfold, er 1. mars hvert år. Søknader etter denne fristen kas tas opp til vurdering hvis det er ledig plass på studiet og årstrinnet det søkes overflytting til og det ikke er venteliste med søkere som har søkt innen fristen. Søkere etter fristen til årsstudier og 30-studiepoengsenheter, må søke gjennom ordinært opptak (samordna eller lokalt opptak).

(10) Det kan gis tilbud om overflytting under forutsetning av at eksamener og/eller praksis som avlegges vårsemesteret blir bestått (betinget overflytting).

§ 21. Klage og begrunnelse

Klagefrist på vedtak om opptak, er 3 uker fra søker har mottatt svar, jf. forvaltningslovens § 29. Klage på vedtak skal fremmes skriftlig, og stiles til klagenemnda. Klage på opptak behandles av en klagenemnd, jf. forskrift om opptak til høyere utdanning, kapittel 8. Søker kan be om en utfyllende begrunnelse av vedtak før klage fremmes, jf. forvaltningslovens § 24. Vedtak fattet ved opptaket til bachelorutdanninger i skuespill og scenografi, kan ikke påklages. Det kan kun påklages formelle feil ved gjennomføringen av opptaksprøvene.

§ 22. Ikrafttredelse for forskriften og opphør av tidligere forskrift

Forskriften trer i kraft straks og samtidig opphører tidligere forskrift 28. januar 2008 nr. 129 om opptak til studier og utdanninger ved Høgskolen i Østfold.

25. mars Nr. 360 2009

Forskrift om stopp i fisket etter lodde i Barentshavet for kystfartøygruppen i 2009

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 25. mars 2009 med hjemmel i forskrift 18. desember 2008 nr. 1434 om regulering av vinterloddefisket i Barentshavet i 2009 § 22. Kunngjort 31. mars 2009 kl. 13.15.

§ 1. Stopp i fisket

Kystfartøygruppens fiske etter vinterlodde i Barentshavet stoppes med virkning fra 25. mars 2009 kl. 20.00. Siste frist for innmelding av fangst er 25. mars 2009 kl. 22.00.

§ 2. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i denne forskrift, straffes i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar kapittel 12. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 3. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

27. mars Nr. 361 2009

Forskrift om endring i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak ved import av muslinger fra Peru

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 27. mars 2009 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 16.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I (vedtak 2008/866/EF sist endret ved vedtak 2009/297/EF). Kunngjort 31. mars 2009 kl. 13.15.

I

I forskrift 18. november 2008 nr. 1236 om særskilte beskyttelsestiltak ved import av muslinger fra Peru gjøres følgende endring:

§ 7 første ledd skal lyde:

Denne forskriften trer i kraft straks, og gjelder til 30. november 2009.

II

Endringen trer i kraft straks.

27. mars Nr. 362 2009

Overføring av myndighet til Olje- og energidepartementet etter plan- og bygningsloven § 18 for å utarbeide og vedta statlig plan for Tysvær vindkraftverk med tilhørende elektriske anlegg og tilleggsanlegg

Hjemmel: Fastsett ved kgl.res. 27. mars 2009 med hjemmel i plan- og bygningslov 14. juni 1985 nr. 77 § 18. Fremmet av Miljøverndepartementet. Kunngjort 31. mars 2009 kl. 13.15.

Den myndighet som er tillagt Miljøverndepartementet til å vedta statlig arealplan etter plan- og bygningsloven § 18 overføres til Olje- og energidepartementet når det gjelder Tysvær vindkraftverk med tilhørende elektriske anlegg og tilleggsanlegg.

27. mars Nr. 363 2009

Forskrift om endring i forskrift om forhåndsutfylt selvangivelse

Hjemmel: Fastsett av Skattedirektoratet 27. mars 2009 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 4–2 nr. 2 og § 4–5 nr. 6, jf. delegeringsvedtak 20. desember 2000 nr. 1391. Kunngjort 31. mars 2009 kl. 13.15.

I

I forskrift 22. desember 2000 nr. 1569 om forhåndsutfylt selvangivelse gjøres følgende endring:

§ 3 skal lyde:

§ 3. Levering av forhåndsutfylt selvangivelse ved bruk av elektroniske tjenester

Forhåndsutfylt selvangivelse kan leveres ved bruk av elektroniske tjenester i samsvar med Skattedirektoratets retningslinjer på selvangivelsesblanketten.

Ved levering vil skattyters fødselsnummer sammen med PIN-kode som sendes fra Skattedirektoratet være likestilt med underskrift etter ligningsloven § 4–5 nr. 5 første punktum.

II

Endringen under I trer i kraft straks med virkning for levering av selvangivelse for inntektsåret 2008.

27. mars Nr. 364 2009

Forskrift om endring i forskrift om etablering av et felles europeisk luftrom

Heimel: Fastsett ved kgl.res. 27. mars 2009 med heimel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 7–2, § 7–3, § 7–4 andre, tredje og fjerde ledd, § 9–1, § 15–3 og § 16–1 første ledd, jf. forskrift 23. november 1973 nr. 3427 om luftfart på Svalbard § 1 andre ledd. Fremja av Samferdselsdepartementet.

EØS-tilvisingar: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66u (forordning (EF) nr. 550/2004). Kunngjort 31. mars 2009 kl. 13.15.

I

I forskrift 26. januar 2007 nr. 99 om etablering av et felles europeisk luftrom blir det gjort følgjande endringar:

§ 6 første ledd første punktum skal lyde:

Samferdselsdepartementet utpeker yter av lufttrafikkteneste med enerett til å yte slike tjenester i det luftrommet Norge er ansvarlig for at det ytes slike tjenester, jf. tjenesteytingsforordningen artikkel 8 nr. 1.

Mellom § 6 og § 7 vert det lagt til ein ny § 6a som skal lyde:

§ 6a. Yter av flyværtjenester

Samferdselsdepartementet kan utpeke en eller flere ytere av flyværtjenester til å levere flyværtjenester med enerett for hele eller deler av det luftrommet Norge er ansvarlig for at det ytes slike tjenester i tråd med artikkel 9 nr. 1 i tjenesteytingsforordningen.

Vedtak etter første ledd skal redegjøre for hvilke tjenestetyper som er omfattet av utpekingen, eventuelle avgrensninger av det luftrommet utpekingen omfatter og nødvendige krav til formalisering av samarbeid med andre ytere av flysikringstjenester innenfor det samme og tilgrensende luftrom. Luftfartstilsynet vurderer om utkast til vedtak tilfredsstillende nødvendige krav til sikkerhet. Samferdselsdepartementet tar deretter endelig stilling til om den foreslåtte ordningen skal godkjennes.

Ved vurderingen etter annet ledd skal Samferdselsdepartementet påse at vedtaket tar tilbørlig hensyn til offentlige interesser. Herunder kan departementet knytte rettigheter og forpliktelser til utpekingen, og gi pålegg som ivaretar Forsvarets behov med hjemmel i luftfartsloven § 13–9.

II

Endringane trer i kraft straks.

30. mars Nr. 365 2009

Forskrift om endring i forskrift om aromaer mv til næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 30. mars 2009 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 33 første ledd jf. delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54v (vedtak 1999/217/EF sist endret ved vedtak 2008/478/EF). Kunngjort 31. mars 2009 kl. 13.15.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1379 om aromaer mv til næringsmidler gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet vedlegg II kap. XII nr. 54v tilføyes følgende:
vedtak 2008/478/EF.

§ 3 andre ledd skal lyde:

Kun aromastoffer som står oppført i vedtak 1999/217/EF endret ved vedtak 2000/489/EF, vedtak 2002/113/EF, vedtak 2004/357/EF, vedtak 2005/389/EF, vedtak 2006/252/EF og vedtak 2008/478/EF, og som oppfyller de kravene som er fastsatt i denne forskrift, kan brukes eller omsettes for bruk i næringsmidler.

II

Endringene trer i kraft straks.

18. mars Nr. 374 2009

Forskrift om endring i forskrift om satser for visse tilskuddsordninger for bearbeidede jordbruksvarer

Hjemmel: Fastsatt av Statens landbruksforvaltning 18. mars 2009 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova), forskrift 21. desember 2004 nr. 1746 om tilskudd til industrielt bearbeidede jordbruksvarer ved eksport og leveranser til spesialmarkeder § 7 og forskrift 21. desember 2004 nr. 1747 om tilskudd til enkelte bearbeidede kjøttvarer ved leveranser til spesialmarkeder § 7. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

I

I forskrift 28. januar 2005 nr. 60 om satser for visse tilskuddsordninger for bearbeidede jordbruksvarer gjøres følgende endring:

§ 1 og § 2 skal lyde:

§ 1. Tilskuddssatser for XR-ordningen

Satsene for tilskudd etter forskrift 21. desember 2004 nr. 1746 om tilskudd til industrielt bearbeidede jordbruksvarer ved eksport og leveranser til spesialmarkeder (XR-ordningen) skal være:

<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>	<i>Sats med prisnedskrivning (kr/kg)</i>	<i>Sats uten prisnedskrivning (kr/kg)</i>
1 100	Helmelk flytende	0,00	0,97
1 200	Skummet melk flytende	0,00	0,82
1 300	Yoghurt	0,00	1,74
1 450	Melk til drikkevarer	2,88	2,88
1 500	Kondensert melk fet	2,08	3,28
1 550	Kondensert melk mager	2,26	3,06
1 600	Helmelkpulver 28 %	0,00	7,96
1 601	Helmelkpulver 28 % til iskrem	0,16	7,96
1 650	Melkepulver 20 %	0,00	7,45
1 651	Melkepulver 20 % til iskrem	0,00	7,45
1 700	Skummetmelkpulver	1,22	10,62
1 701	Skummetmelkp. til iskrem	1,62	10,62
1 750	Yoghurtpulver	8,22	10,62
1 800	Kjernemelkpulver	10,62	10,62

<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>	<i>Sats med prisnedskrivning (kr/kg)</i>	<i>Sats uten prisnedskrivning (kr/kg)</i>
2 100	Fløte	1,06	3,16
2 101	Fløte til iskrem	1,06	3,16
2 300	Rømme	4,50	4,50
2 400	Helmelkpulver 35 %	0,00	9,29
2 440	Fløtepulver 42 %	0,00	9,21
2 450	Fløtepulver 55 %	0,00	9,82
3 200	Mysepulver	2,40	3,86
3 201	Mysepulver til iskrem	2,40	3,86
5 100	Smør	2,96	8,96
5 101	Smør til iskrem	3,36	8,96
5 300	Smørølje	3,10	10,80
6 100	Ost, naturell	11,03	18,03
6 200	Ostepulver	10,37	10,37
10 100	Egg i skall	8,98	8,98
11 100	Heleggmasse	7,22	13,43
11 200	Heleggpulver	41,79	57,89
12 100	Eggeplomme konserver	30,97	30,97
12 200	Eggeplommepulver	55,47	62,37
20 300	Bygg	0,20	0,20
20 400	Havre	0,07	0,07
20 550	Rughvete	0,26	0,26
21 100	Hvetekli	2,71	2,71
21 200	Havrekli	3,04	3,04
22 300	Byggmel	3,04	3,04
22 400	Havregryn	3,04	3,04
22 550	Rughvetemel	2,83	2,83
30 100	Poteter	0,66	1,21
31 200	Mel og flak av poteter	11,52	12,38
32 100	Potetstivelse	4,67	7,40
40 200	Glykose	3,87	5,87
70 750	Svinekjøttsortering 23 %	14,62	14,62
71 400	Storfekjøttsortering 14 %	20,28	31,44
73 000	Fårekjøttsortering 25 %	9,10	10,47
74 000	Høns	3,68	3,68
74 200	Fjørfe generelt	0,00	3,68

Kolonnen «Sats uten prisnedskriving» benyttes hvis det ikke mottas tilskudd etter forskrift 21. desember 2004 nr. 1821 om tilskudd i form av prisnedskriving til industrielt bearbejdede jordbruksvarer.

§ 2. Tilskuddsatser for XRK-ordningen

Satsene for tilskudd etter forskrift 21. desember 2004 nr. 1747 om tilskudd til enkelte bearbejdede kjøttvarer ved leveranser til spesialmarkeder (XRK-ordningen) skal være:

<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>	<i>Sats (kr/kg)</i>
70 000	Svin indrefilet	41,78
70 050	Svin ytrefilet	41,78
70 100	Svin flatbiff	41,78
70 200	Skinke m/knoke	20,57
70 250	Skinke u/ben m/svor	24,68
70 350	Svinekam u/ben	30,45
70 450	Svinenakke u/ben	34,77
70 500	Picnicråstoff	27,10
70 510	Ribberull	27,10
70 550	Sideflesk u/ben sort 1	40,68
70 600	Westfalerråstoff	56,49
70 630	Purkekjøttsortering 6 %	42,82
70 640	Purkekjøttsortering 23 %	14,51
70 700	Svinekjøttsortering 6 %	41,78
70 750	Svinekjøttsortering 23 %	14,62
70 800	Svin småflesk u/svor	1,17

<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>	<i>Sats (kr/kg)</i>
70 850	Svinespekk u/svor	10,04
70 900	Svinelever	3,02
71 000	Storfe indrefilet	58,92
71 050	Storfe ytrefilet	58,92
71 100	Storfe flatbiff	58,92
71 150	Storfe rundbiff	58,92
71 200	Storfe mørbrad u/ben	58,92
71 250	Storfe bankekjøtt	58,92
71 300	Okserullsortering 4 %	58,92
71 350	Storfe kjøttsortering 5 %	58,92
71 400	Storfe kjøttsortering 14 %	39,98
71 500	Storfe kjøttsortering 21 %	28,06
71 850	Storfe kam u/ben	58,92
71 900	Storfe høyrygg u/ben	39,98
71 950	Storfe bogstek	39,98
72 300	Kalve kjøttsortering 8 %	44,13
73 000	Fårekjøttsortering 25 %	29,15
73 100	Fårelår m/knoke u/mørbrad	54,06
73 150	Fårelår u/ben	81,10
73 200	Lammelår m/isben	49,82
73 250	Lammelår u/ben	69,76
73 400	Lammerullsortering	83,43
73 500	Lam pinnekjøtttråstoff u/nakke	41,45
73 600	Lam pinnekjøtttråstoff m/nakke	41,45

II

Endringen trer i kraft 1. januar 2009.

19. mars Nr. 375 2009

Vedtak om endring i delegering av myndighet fra det sentrale Mattilsynet til det lokale og regionale Mattilsynet

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 19. mars 2009 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven), lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern og lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

I

I vedtak 9. februar 2005 nr. 115 om delegering av myndighet fra det sentrale Mattilsynet til det lokale og regionale Mattilsynet gjøres følgende endringer:

Punkt 2.2.1 nytt strekpunkt skal lyde:

- Forskrift 10. desember 1971 nr. 1 om vegetabiliske konserver § 13–2, § 18–4 andre ledd, § 19–4, § 21–2 andre ledd, § 23A–1, § 27–3 femte ledd, § 31–4 andre ledd, § 32–2 og § 24–2 første ledd.

Punkt 2.2.3 strekpunkt 12 skal lyde:

- Forskrift 2. april 2001 nr. 384 om transport av levende dyr § 13 første ledd.

Nytt punkt 2.2.4 skal lyde:

2.2.4 Der enkeltvedtak skal fattes av det regionale Mattilsynet for Troms og Finnmark

- Forskrift 30. juli 2008 nr. 866 om bruk av krumkniv § 7.

Nytt punkt 2.2.5 skal lyde:

2.2.5 Der enkeltvedtak skal fattes av det regionale Mattilsynet for Hordaland, Sogn og Fjordane

- Forskrift 17. juni 2008 nr. 822 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften) § 6 fjerde ledd.

Nåværende punkt 2.2.4 blir nytt punkt 2.2.6.

Punkt 3.1 overskriften skal lyde:

3.1 Det regionale Mattilsynet i Oslo, Akershus og Østfold i henhold til følgende bestemmelser:

Punkt 3.1 første strekpunkt oppheves.

Punkt 3.1 strekpunkt 1, 2 og 3 skal lyde:

- Forskrift 26. juli 2004 nr. 1138 om plantevernmidler § 3, § 4a, § 5 tredje ledd og § 10.
- Forskrift 13. september 1999 nr. 1052 om såvarer § 9, § 12, § 13 femte ledd, § 15, § 21a, § 30a, § 35 og § 36 andre ledd.
- Forskrift 2. juli 1996 nr. 1447 om settepoteter § 6, § 7 femte ledd og § 11.

Punkt 3.1 nytt strekpunkt skal lyde:

- Forskrift 7. august 1987 nr. 1158 om krav til godkjenning for importører av plantevernmidler m.v. § 9.

Punkt 3.2 overskriften skal lyde:

3.2. Det regionale Mattilsynet for Rogaland og Agder i henhold til følgende bestemmelser:

Punkt 4.2.1 nye strekpunkter skal lyde:

- Forskrift 2. juli 1996 nr. 1447 om settepoteter § 18 når det gjelder dispensasjoner fra bestemmelser som er delegert til det regionale Mattilsynet i Oslo, Akershus og Østfold i henhold til punkt 3.1.
- Forskrift 13. september 1999 nr. 1052 om såvarer § 38 delegeres når det gjelder dispensasjoner fra bestemmelser som er delegert til det regionale Mattilsynet i Oslo, Akershus og Østfold i henhold til punkt 3.1.
- Forskrift 26. juli 2004 nr. 1138 om plantevernmidler § 33 delegeres når det gjelder dispensasjoner fra bestemmelser som er delegert til det regionale Mattilsynet i Oslo, Akershus og Østfold i henhold til punkt 3.1.

II

Endringene trer i kraft straks.

25. mars Nr. 376 2009

Forskrift om avgifter til Patentstyret mv. (Patentstyrets avgiftsforskrift)

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 25. mars 2009 med hjemmel i lov 3. mars 1961 nr. 4 om varemerker § 62, lov 3. mars 1961 nr. 5 om fellesmerker § 8, lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter § 68 og § 69 og lov 14. mars 2003 nr. 15 om beskyttelse av design (designloven) § 52 og delegeringsvedtak 11. mars 2005 nr. 226. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

Kapittel 1. Generelle bestemmelser om innlevering av dokumenter og betaling av avgifter

§ 1. En søknad om varemerke, design eller patent, eller annet dokument i sak om slike rettigheter hos Patentstyret, skal leveres slik som fastsatt i paragrafen her til Patentstyret direkte eller gjennom Altinn.

Levering av søknad eller annet dokument gjennom Altinn må skje elektronisk i et teknisk godkjent format.

Levering til Patentstyret direkte kan skje i papirformat eller ved elektronisk overføring. Den postadresse, e-postadresse eller det telefaksnummer som Patentstyret fastsetter, må brukes.

Søknad eller dokument som leveres på annen måte enn fastsatt i paragrafen her, regnes ikke som levert.

Denne forskrifts bestemmelser om søknader gjelder også for registrerte varemerker og design, og meddelte patenter, når annet ikke fremgår av sammenheng.

Patentstyret fastsetter nærmere bestemmelser om hvordan elektronisk kommunikasjon kan foregå, herunder hvilke elektroniske formater som kan benyttes.

§ 2. For elektronisk overføring til Patentstyret etter § 1, kan leveringsdato være en virkedag eller en helligdag. Øvrige leveringer får leveringsdato den virkedag søknaden eller dokumentet anses mottatt.

Leveringsdato etter § 1 bestemmes etter følgende regler:

- 1) Elektronisk overføring gjennom Altinn anses som levert når overføringen er bekreftet som mottatt,
- 2) elektronisk overføring til Patentstyrets fastsatte elektroniske postadresse anses som levert når den er loggført som mottatt i Patentstyrets elektroniske postaddresssystem,
- 3) telefaks sendt til Patentstyrets fastsatte telefaksnummer anses som levert når den er mottatt komplett i Patentstyret,
- 4) levering i papirformat til Patentstyrets kontor i åpningstiden anses som levert den virkedag søknaden eller dokumentet mottas i Patentstyret. Levering i Patentstyrets postkasse utenfor åpningstiden anses som levert påfølgende virkedag.

§ 3. Fristen for betaling av avgift settes av Patentstyret og skal normalt være 30 dager, med mindre en annen frist for betaling følger av lov eller forskrift.

For avgift Patentstyret fakturerer må betalingsinformasjonen som fremkommer av fakturaen benyttes for betaling av avgiften. For avgift som Patentstyret ikke fakturerer, må avgift betales til Patentstyrets konto. Det skal oppgis hva betalingen gjelder.

§ 4. En avgift som skal betales til Patentstyret anses som betalt den dag betalingen er registrert på Patentstyrets konto.

Betales avgiften til utenlandsk bank eller postkontor, anses avgiften betalt den dag den er datostemplet ved innenriks postkontor eller bank.

Avgift som betales for sent, jf. § 3, anses ikke som betalt. Patentstyret kan likevel anse betalingen som rettidig hvis betaleren godtgjør at det er gitt en ugjenkallelig betalingsordre før fristens utløp.

Bestemmelsen gjelder tilsvarende for betaling som skal skje gjennom Patentstyret i internasjonale registreringsordninger.

§ 5. Hvis en frist løper ut på en lørdag, helligdag eller dag som etter lovgivningen er likestilt med helligdag, forlenges fristen til nærmeste virkedag.

Kapittel 2. Avgifter etter varemerkeloven og fellesmerkeloven

§ 6. For søknad om registrering av et varemerke, jf. varemerkeloven § 17, skal det betales en søknadsavgift. Søknadsavgiften består av en grunnavgift, som inkluderer registrering i inntil tre klasser, og en tilleggsavgift for hver klasse utover tre.

Søknadsavgiften skal betales til Patentstyret etter følgende satser:

1. grunnavgift, varemerke	kr	2 300
2. tilleggsavgift for hver klasse utover tre, varemerke	kr	650
3. grunnavgift, fellesmerke	kr	3 700
4. tilleggsavgift for hver klasse utover tre, fellesmerke	kr	1 500.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses søknaden som henlagt.

§ 7. For deling av en søknad, jf. varemerkeforskriften § 13, skal det betales en søknadsavgift etter satsene i § 6 for hver nye søknad som ikke regnes som en videreføring av den opprinnelige søknaden.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om deling som ikke innkommet.

§ 8. For krav om fornyelse av registreringen av et merke, jf. varemerkeloven § 23a, skal det betales en fornyelsesavgift. Fornyesavgiften består av en grunnavgift, som inkluderer fornyelse for tre klasser, og en tilleggsavgift for hver klasse utover tre. Blir kravet om fornyelse innlevert etter utløpet av registreringsperioden, skal det dessuten betales en respittavgift.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen fristen nevnt i varemerkeloven § 23a, anses vernet opphørt.

Fornyesavgiften skal betales etter følgende satser:

1. grunnavgift, varemerke	kr	2 300
2. tilleggsavgift for hver klasse utover tre, varemerke	kr	950
3. respittavgift, varemerke	kr	650
4. grunnavgift, fellesmerke	kr	4 700
5. tilleggsavgift for hver klasse utover tre, fellesmerke	kr	1 900
6. respittavgift, fellesmerke	kr	1 100.

§ 9. Ved innlevering av en søknad om endring i et registrert varemerke etter varemerkeloven § 24 skal det betales kr 1 100.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses søknaden om endring som ikke innkommet.

§ 10. Ved innlevering av et krav om slettelse av et varemerke fra registeret etter varemerkeloven § 26 skal det betales kr 1 750.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om slettelse som ikke innkommet.

§ 11. For en bekreftet utskrift av varemerkeregistret etter varemerkeloven § 61 skal det betales kr 300.

For bekreftelse av en kopi av en varemerkesøknad med bilag som er tilgjengelig for enhver i henhold til varemerkeloven § 17a, jf. varemerkeloven § 61, skal det betales kr 300.

Bestemmelsen gjelder tilsvarende for elektroniske dokumenter med det samme innhold.

§ 12. For gjenopptagelse av søknadsbehandlingen etter varemerkeloven § 19 tredje ledd skal det betales kr 650.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om gjenopptagelse som ikke innkommet.

§ 13. For krav om at en fristoversittelse ikke skal få virkning etter varemerkeloven § 60 skal det betales kr 1 650.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om at fristoversittelsen ikke skal få virkning som ikke innkommet.

§ 14. For Patentstyrets behandling av en søknad om internasjonal registrering av et varemerke etter varemerkeloven § 47 skal det betales kr 550.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses søknaden om internasjonal registrering som ikke innkommet. For øvrig betales andre avgifter som nevnt i Madridprotokollen artikkel 8 direkte til Det internasjonale byrå i WIPO.

§ 15. For utpeking av Norge i en internasjonal varemerkeregistrering etter Madridprotokollen og for fornyelse av slike utpekinger, jf. varemerkeloven § 49 og § 54, skal det for både varemerker og fellesmerker betales avgift til Patentstyret etter følgende satser:

1. for beskyttelse i inntil tre klasser	kr	2 300
2. for hver klasse utover tre	kr	650.

Avgift som nevnt i første ledd innbetales til Det internasjonale byrå i sveitserfranc i samsvar med gjennomføringsreglene til Madridprotokollen regel 34 og 35.

For anmerkning i varemerkeregisteret om at en internasjonal registrering har trådt i stedet for en norsk registrering etter varemerkeloven § 55 skal det betales kr 300. Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses anmerkningen som ikke innkommet.

Kapittel 3. Avgifter etter patentloven

§ 16. Søknadsavgiften for nasjonale patentsøknader, jf. patentloven § 8 femte ledd, og for europeisk søknad som endres til nasjonal søknad, jf. patentloven § 66m annet ledd består av en grunnavgift, en granskingsavgift og en tilleggsavgift for hvert patentkrav utover ti.

Søknadsavgiften betales til Patentstyret etter følgende satser:

1. grunnavgift	kr	1 100
2. granskingsavgift	kr	3 100
3. tilleggsavgift for hvert patentkrav utover ti	kr	200.

I tilfeller hvor søkeren er en enkeltperson eller småbedrift, eller flere slike i fellesskap når de til sammen ikke har flere årsverk enn det antallet som er oppgitt i fjerde ledd, første punktum, skal avgift betales etter følgende satser:

1. grunnavgift	kr	800
2. tilleggsavgift for hvert patentkrav utover ti	kr	200.

Slike søkere skal ikke betale granskingsavgift.

Med småbedrift menes i denne forskrift en virksomhet med fast ansatte som utfører 20 årsverk eller mindre. Årsverk til selskaper som i forhold til hverandre er heleide datter- eller morselskap, skal summeres når det skal avgjøres om søkeren er en småbedrift. En søker kan pålegges å fremlegge dokumentasjon for at virksomheten er en småbedrift. Med enkeltperson menes en fysisk person som ikke representerer andre enn seg selv.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses søknaden som henlagt.

§ 17. For nyhetsgransking som nevnt i patentloven § 9 skal søkeren betale den avgiften som er fastsatt av vedkommende internasjonale nyhetsgranskingsmyndighet.

§ 18. For deling av en søknad, jf. patentforskriften § 22, skal det betales en søknadsavgift etter satsene i forskriften her § 16 for hver nye søknad som ikke regnes som en videreføring av den opprinnelige søknaden.

For en søknad som utskilles fra en annen etter patentforskriften § 24, skal det betales søknadsavgift etter satsene i § 16 i forskriften her.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om deling eller utskilling som ikke innkommet.

§ 19. For meddelelse av patent skal det betales meddelelsesavgift etter patentloven § 20 første ledd første punktum. Meddelelsesavgiften består av en grunnavgift, som omfatter inntil 14 sider, og en tilleggsavgift for hver side utover 14. Hvis det etter søknadens innleveringsdag eller den dagen søknaden skal anses innlevert, er innkommet nye patentkrav slik at antallet krav overstiger det antallet som det er betalt søknadsavgift for etter § 16 i forskriften her, omfatter meddelelsesavgiften også en tilleggsavgift for hvert slikt nye patentkrav.

Meddelelsesavgiften skal betales etter følgende satser:

1. grunnavgift	kr	1 100
2. tilleggsavgift for hver side utover 14	kr	250
3. tilleggsavgift for hvert nye patentkrav	kr	200.

For meddelelse av patent som er hemmelig etter lov 26. juni 1953 nr. 8 om oppfinnelser av betydning for rikets forsvar § 7, skal det ikke betales meddelelsesavgift.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses søknaden som henlagt.

Har søkeren en brutto inntekt som ikke overstiger tre ganger Folketrygdens grunnbeløp, kan vedkommende søke om fritak for betaling av meddelelsesavgift. Inntektsgrensen er fire ganger Folketrygdens grunnbeløp hvis søkeren forsørger ektefelle. For hver person søkeren ellers har å forsørge, øker inntektsgrensen med et tillegg på halvparten av Folketrygdens grunnbeløp. Brutto inntekt ved skatteligningen legges til grunn for beregningen. Søkeren må legge ved kopi av sist tilsendte skatteoppgjør der beregningsgrunnlaget for skatten skal fremgå. Fritak skal kun innvilges når særskilte hensyn taler for det hvis søkeren har en bruttoformue som overstiger fem ganger Folketrygdens grunnbeløp.

§ 20. For gjenopptakelse av søknadsbehandlingen etter patentloven § 15 tredje ledd eller § 20 første ledd tredje punktum skal det betales kr 900.

Har søknadsbehandlingen tidligere vært gjenopptatt, skal det betales kr 1 750.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om gjenopptagelse som ikke innkommet.

§ 21. For krav om at en fristoversittelse ikke skal få virkning etter patentloven § 72 skal det betales kr 1 550.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om at fristoversittelsen ikke skal få virkning som ikke innkommet.

§ 22. For krav om administrativ overprøving etter patentloven § 52b skal det betales kr 8 000.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om administrativ overprøving som ikke innkommet.

Avvises krav om administrativ overprøving, skal Patentstyret tilbakebetale halve avgiftsbeløpet.

Hvis patentet etter administrativ overprøving blir opprettholdt i endret form, jf. patentloven § 52d tredje ledd, må patenthaveren, for at patentet skal gjelde i endret form, innen én måned fra dagen hvor avgjørelsen ble endelig, betale avgift etter følgende satser:

1. grunnavgift	kr	1 100
2. tilleggsavgift for hver side utover 14	kr	250
3. tilleggsavgift for hvert nye patentkrav	kr	200.

§ 23. Årsavgifter for patentsøknader og patenter, jf. patentloven § 8 femte ledd jf. § 33 og § 40 skal betales med følgende beløp:

1. avgiftsår	kr	550
2. avgiftsår	kr	550
3. avgiftsår	kr	550
4. avgiftsår	kr	1 100
5. avgiftsår	kr	1 100
6. avgiftsår	kr	1 100
7. avgiftsår	kr	1 900
8. avgiftsår	kr	1 900
9. avgiftsår	kr	1 900
10. avgiftsår	kr	2 850
11. avgiftsår	kr	2 850
12. avgiftsår	kr	2 850
13. avgiftsår	kr	3 900
14. avgiftsår	kr	3 900
15. avgiftsår	kr	3 900
16. avgiftsår	kr	4 800
17. avgiftsår	kr	4 800
18. avgiftsår	kr	4 800
19. avgiftsår	kr	5 900
20. avgiftsår	kr	5 900

For europeiske patenter som gjelder her i riket, jf. patentloven § 66e, skal det betales årsavgift etter første ledd fra og med året etter at Det europeiske patentverket kunngjorde sin beslutning om å meddele patentet. Fastsettelsen av årsavgiftssatsen skal foretas på grunnlag av innleveringsdagen for den europeiske søknaden.

Årsavgifter som etter patentloven § 41 tredje ledd eller § 42 tredje ledd betales etter forfall, forhøyes med 20 %. Er årsavgiften på forfallstidspunktet bare delvis betalt, beregnes forhøyelsen av den ubetalte delen.

Hvis fastsatt årsavgift ikke betales innen fristen nevnt i patentloven § 41 tredje ledd eller § 42 tredje ledd, anses vernet opphørt.

Har søkeren eller patenthaveren en brutto inntekt som ikke overstiger tre ganger Folketrygdens grunnbeløp, kan vedkommende søke om henstand med betaling av årsavgift. Inntektsgrensen er fire ganger Folketrygdens grunnbeløp hvis søkeren eller patenthaveren forsørger ektefelle. For hver person søkeren eller patenthaveren ellers har å forsørge, øker inntektsgrensen med et tillegg på halvparten av Folketrygdens grunnbeløp. Brutto inntekt ved skatteligningen legges til grunn for beregningen. Søkeren eller patenthaveren må legge ved kopi av sist tilsendte skatteoppgjør der beregningsgrunnlaget for skatten skal fremgå. Fritak skal kun innvilges når særskilte hensyn taler for det hvis søkeren eller patenthaveren har en brutto formue som overstiger fem ganger Folketrygdens grunnbeløp.

§ 24. Den som fremmer innsigelse med påstand om at en oppfinnelse ikke er patenterbar på grunn av forhold som nevnt i patentloven § 1b, mer enn ni måneder etter den dagen da patent ble meddelt, skal betale en avgift på kr 2 600.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses innsigelsen som ikke innkommet.

§ 25. Ved innlevering av et krav om patentbegrensning etter patentloven § 39a skal det betales en avgift på kr 6 300.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om patentbegrensning som ikke innkommet.

§ 26. For en bekreftet utskrift av patentregistret skal det betales kr 300.

For bekreftelse av en kopi av en patentsøknad med beskrivelse, tegninger, sammendrag og krav skal det betales kr 300.

For en bekreftet kopi av et trykt norsk utlegningsskrift eller patentskrift skal det betales kr 300.

Bestemmelsen gjelder tilsvarende for elektroniske dokumenter med det samme innhold.

§ 27. Ved innlevering av oversettelse som nevnt i patentloven § 66c første ledd må patenthaver hvis patentet skal gjelde eller opprettholdes i endret form her i riket, betale kr 1 100 med tillegg av kr 250 for hver side tekst utover 14 som oversettelsen utgjør.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen fristen fastsatt av Patentstyret, anses det europeiske patentet ikke for å ha virkning her i riket.

§ 28. Ved innlevering av rettelse av oversettelse som nevnt i patentloven § 66c etter patentloven § 66j første ledd første punktum, skal det betales kr 1 100 med tillegg av kr 250 for hver side tekst utover 14 som oversettelsen utgjør.

Rettet oversettelse regnes ikke som innlevert så lenge avgiften ikke er betalt.

§ 29. For internasjonal patentsøknad som innleveres til Patentstyret som mottakende myndighet, skal søkeren betale følgende til Patentstyret:

1. søknadsavgift som nevnt i regel 15.1 i gjennomføringsreglene til Washington-konvensjonen av 19. juni 1970 nr. 1 om patentsamarbeid (patentsamarbeidskonvensjonen)
2. nyhetsgranskingsavgift nevnt i regel 16.1 i gjennomføringsreglene til patentsamarbeidskonvensjonen
3. viderebefordringsavgift for Patentstyrets befatning med søknaden som mottakende myndighet.

Avgiftene nevnt i første ledd nr. 1 til 3 forfaller til betaling én måned etter at den internasjonale søknaden er mottatt i Patentstyret.

Viderebefordringsavgift som nevnt i første ledd nr. 3 utgjør kr 550.

§ 30. Er avgift som nevnt i § 29 første ledd ikke betalt i rett tid, eller er den ved utløpet av fristen betalt med et utilstrekkelig beløp, skal Patentstyret i samsvar med regel 16bis i gjennomføringsreglene til patentsamarbeidskonvensjonen kreve inn det beløpet som mangler.

I tilfeller som nevnt i første ledd skal søkeren betale en tilleggsavgift til Patentstyret. Tilleggsavgiften utgjør 50 % av det beløpet som ikke er betalt. Den skal likevel ikke overstige grunnavgiften og ikke være lavere enn viderebefordringsavgiften.

§ 31. Hvis Patentstyret utsteder og oversender et prioritetsdokument etter regel 17.1 bokstav b i gjennomføringsreglene til patentsamarbeidskonvensjonen, skal søkeren betale en avgift til Patentstyret. Avgiften skal betales innen den fristen som er angitt i regel 17.1 bokstav a i gjennomføringsreglene til patentsamarbeidskonvensjonen, og utgjør kr 300.

Bestemmelsen gjelder tilsvarende for elektroniske dokumenter med det samme innhold.

§ 32. For Patentstyrets befatning med internasjonale søknader skal søkeren i tilfeller som nevnt i regel 19.4 i gjennomføringsreglene til patentsamarbeidskonvensjonen betale en avgift til Patentstyret. Avgiften forfaller til betaling en måned etter at søknaden er innlevert til Patentstyret, og utgjør kr 550.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den i første ledd angitte frist, anses den internasjonale søknaden som ikke innkommet.

§ 33. Søknadsavgiften for internasjonale patentsøknader som videreføres etter patentloven § 31, jf. § 8 femte ledd, består av en grunnavgift, en granskingsavgift og en tilleggsavgift for hvert patentkrav utover ti. Hvis søknaden omfatter en eller flere oppfinnelser som ikke har vært gjenstand for internasjonal forberedende patenterbarhetsprøving, omfatter søknadsavgiften også en særskilt tilleggsavgift om ikke patentloven § 36 eller § 37 kommer til anvendelse. Også i tilfeller hvor søknaden videreføres etter § 31 første ledd og omfatter en eller flere oppfinnelser som ikke har vært gjenstand for internasjonal nyhetsgranskning, omfatter søknadsavgiften en slik særskilt tilleggsavgift om ikke § 36 eller § 37 kommer til anvendelse.

Søknadsavgiften skal betales til Patentstyret etter følgende satser:

1. grunnavgift	kr	1 100
2. granskingsavgift	kr	3 100
3. tilleggsavgift for hvert patentkrav utover ti	kr	200
4. særskilt tilleggsavgift	kr	2 900.

I tilfeller hvor søkeren er en enkeltperson eller småbedrift, eller flere slike i fellesskap når de til sammen ikke har flere årsverk enn det antallet som er oppgitt i § 16 fjerde ledd første punktum, skal avgift betales etter følgende satser:

1. grunnavgift	kr	800

2. tilleggsavgift for hvert patentkrav utover ti	kr	200
3. særskilt tilleggsavgift	kr	2 900.

Slike søkere skal ikke betale granskingsavgift.

§ 34. Søknadsavgiften for internasjonale patentsøknader som opptas til behandling etter patentloven § 38, jf. § 8 femte ledd, består av en grunnavgift og en tilleggsavgift for hvert patentkrav utover ti.

Søknadsavgiften skal betales etter følgende satser:

1. grunnavgift	kr	1 100
2. tilleggsavgift for hvert patentkrav utover ti	kr	200.

§ 35. For internasjonale patentsøknader utgjør

1. tilleggsavgift for tilleggsfrist etter patentloven § 31 annet ledd	kr	850
2. avgift som nevnt i patentloven § 36 eller § 37	kr	2 900.

Avgiften etter første ledd skal betales til Patentstyret.

§ 36. For øvrig gjelder bestemmelsene i forskriften her om avgifter for nasjonale patentsøknader tilsvarende for internasjonale patentsøknader som videreføres etter patentloven § 31 eller opptas til behandling etter patentloven § 38.

§ 37. Ved innlevering av en søknad om supplerende beskyttelsessertifikat for legemidler skal søkeren betale søknadsavgift etter patentloven § 62a annet ledd med det beløpet som er fastsatt i forskriften her § 16 annet ledd nr. 1 eller § 16 tredje ledd nr. 1.

Ved innlevering av en søknad om supplerende beskyttelsessertifikat for plantefarmasøytiske produkter skal søkeren betale søknadsavgift etter patentloven § 62b annet ledd, jf. § 62a annet ledd, med det beløpet som er fastsatt i forskriften her § 16 annet ledd nr. 1 eller § 16 tredje ledd nr. 1.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses søknaden om supplerende beskyttelsessertifikat som ikke innkommet.

For gjenopptakelse av behandlingen av en henlagt søknad skal det betales avgift som fastsatt i forskriften her § 20.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om gjenopptagelse som ikke innkommet.

§ 38. I saker angående meddelte sertifikater gjelder § 21 og § 50 tilsvarende.

§ 39. For sertifikater skal det betales årsavgifter etter patentloven § 62a tredje ledd, jf. § 62b annet ledd, med det beløpet som er fastsatt i forskriften her § 23 første ledd om årsavgift for det 20. avgiftsåret.

Det skal betales årsavgift for hvert avgiftsår som begynner etter at patenttiden er løpt ut, selv om sertifikatet ikke er meddelt ved utløpet av patenttiden.

Hvis fastsatt årsavgift ikke betales innen fristen nevnt i patentloven § 41 tredje ledd eller § 42 tredje ledd jf. § 62a tredje ledd og § 62b annet ledd, opphører vernet.

Kapittel 4. Avgifter etter designloven

§ 40. For søknad om registrering av design, jf. designloven § 13, skal det betales en søknadsavgift.

Søknadsavgiften skal betales til Patentstyret etter følgende satser:

1. søknadsavgift	kr	1 300
2. klasseavgift for hver klasse utover tre	kr	400
3. samregistreringsavgift for hver design utover én	kr	850
4. oppbevaringsavgift for hver innleverte modell som Patentstyret oppbevarer	kr	1 100
5. avgift for supplerende undersøkelse, for hver design	kr	750.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses søknaden som henlagt.

§ 41. For deling av en søknad etter designforskriften § 17 skal det betales en avgift etter satsene i § 40 for hver søknad som ikke regnes som en videreføring av den opprinnelige søknaden.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om deling som ikke innkommet.

§ 42. For deling av en registrering etter designforskriften § 18 skal det betales en avgift etter satsene i § 40 for hver registrering som ikke regnes som en videreføring av den opprinnelige registreringen.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om deling som ikke innkommet.

§ 43. For sammenslåing av to eller flere tidligere avdelte søknader eller registreringer etter designforskriften § 19, skal det betales en avgift etter satsene i § 40 for hver søknad eller registrering som ikke regnes som en videreføring av den opprinnelige søknaden eller registreringen.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om sammenslåing som ikke innkommet.

§ 44. For gjenopptakelse av behandlingen av en søknad etter designloven § 19 skal det betales kr 650.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om gjenopptagelse som ikke innkommet.

§ 45. For krav om fornyelse av registreringen av en design etter designloven § 24 skal registreringshaveren betale fornyelsesavgift og eventuelle tilleggsavgifter. Betales fornyelsesavgiften etter utløpet av registreringsperioden, skal det dessuten betales en tilleggsavgift (respittavgift).

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen fristen nevnt i designloven § 24, anses vernet som opphørt.

Fornyelsesavgiften og eventuelle tilleggsavgifter skal betales etter følgende satser:

1. fornyelsesavgift for første gangs fornyelse	kr	2 200
2. fornyelsesavgift for annen gangs fornyelse	kr	2 700
3. fornyelsesavgift for tredje gangs fornyelse	kr	3 200
4. fornyelsesavgift for fjerde gangs fornyelse	kr	4 400
5. respittavgift	kr	650
6. klasseavgift for hver klasse utover tre som registreringen fornyes for	kr	400
7. samregistreringsavgift for hver design utover én som registreringen fornyes for	kr	850
8. oppbevaringsavgift for hver innleverte modell som Patentstyret oppbevarer	kr	1 100.

§ 46. For krav om at en fristoversittelse ikke skal få virkning etter designloven § 50 skal det betales kr 1 600.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om at fristoversittelsen ikke skal få virkning som ikke innkommet.

§ 47. For krav om administrativ overprøving etter designloven § 27 skal det betales kr 2 700.

Det skal ikke betales avgift for krav fremmet av departementet etter designloven § 26 annet ledd nr. 3, jf. designforskriften § 27.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om administrativ overprøving som ikke innkommet.

Avvises krav om administrativ overprøving etter designloven § 27, skal Patentstyret tilbakebetale halve avgiftsbeløpet.

§ 48. For en bekreftet utskrift av designregistret skal det betales kr 300.

For bekreftelse av en kopi av en søknad om registrering av design med bilag skal det betales kr 300.

Bestemmelsen gjelder tilsvarende for elektroniske dokumenter med det samme innhold.

§ 49. For Patentstyrets behandling av en søknad om internasjonal registrering av en design etter designloven § 56 skal det betales kr 550.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses søknaden om internasjonal registrering som ikke innkommet. For øvrig betales andre avgifter som nevnt i Genève-avtalen direkte til Det internasjonale byrået i WIPO.

Trer i kraft fra det tidspunktet Nærings- og handelsdepartementet bestemmer, jf. § 55.

Kapittel 5. Avgift for klage til Patentstyrets annen avdeling

§ 50. For behandling av klage i Patentstyrets annen avdeling skal det betales avgift.

For klage etter varemerkeloven er avgiften kr 2 600.

For klage etter patentloven er avgiften kr 2 600.

For klage etter designloven er avgiften kr 2 600.

For behandling i Patentstyrets annen avdeling av krav om endring av et meddelt sertifikats gyldighetsperiode skal det betales kr 2 600.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses klagen eller kravet om endring jf. femte ledd som ikke innkommet.

§ 51. For behandling av klage i Patentstyrets annen avdeling over avgjørelse i sak om administrativ overprøving skal det betales avgift.

For klage over avgjørelse om administrativ overprøving i patentsaker er avgiften kr 2 600.

For klage over avgjørelse om administrativ overprøving i designsaker er avgiften kr 2 600.

For klage etter foretaksnavneloven § 3–7 er avgiften kr 2 700.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses klagen som ikke innkommet.

Kapittel 6. Forskjellige bestemmelser

§ 52. Patentstyret fastsetter prisen på trykksaker og reproduksjoner som Patentstyret besørger, og som ikke er omhandlet i forskriften her.

Bestemmelsen gjelder tilsvarende for elektroniske dokumenter med det samme innhold.

§ 53. For krav om administrativ overprøving etter foretaksnavneloven § 3–6 skal det betales kr 2 700.

Hvis fastsatt avgift ikke betales innen den frist Patentstyret setter, anses kravet om administrativ overprøving som ikke innkommet.

Avvises krav om administrativ overprøving etter foretaksnavneloven § 3–6, skal Patentstyret tilbakebetale halve avgiftsbeløpet.

§ 54. Avgifter som er innbetalt til Patentstyret i samsvar med reglene i varemerkeloven, patentloven, designloven og forskriften her, tilbakebetales ikke.

§ 55. Forskriften trer i kraft 1. mai 2009, med unntak av § 49 som trer i kraft fra det tidspunktet Nærings- og handelsdepartementet bestemmer. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 18. desember 2007 nr. 1586 om avgifter til Patentstyret mv. (avgiftsforskriften).

25. mars Nr. 377 2009

Forskrift om endring i forskrift om fartøyskvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2009

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 25. mars 2009 med hjemmel i forskrift 18. desember 2008 nr. 1418 om regulering av fisket etter kolmule i 2009 § 5 og § 11 og forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2–8 og § 2–12. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

I

I forskrift 2. februar 2009 nr. 107 om fartøyskvoter og maksimalkvoter ved fiske etter kolmule i 2009 gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Kolmuletrålnernes fartøyskvoter beregnes på grunnlag av en kvoteenhet fastsatt til 3 450 tonn. Av den totale kvoteenhet kan en delkvoteenhet på inntil 3 450 tonn fiskes i EU-sonen og en delkvoteenhet på inntil 1 300 tonn fiskes i færøysk sone.

§ 2 andre ledd skal lyde:

Ved beregning av maksimalkvote i fisket etter kolmule i EU-sonen for fartøy med pelagisk tråltillatelse eller nordsjøtråltillatelse brukes faktoren 2,1.

II

Endringene trer i kraft straks.

30. mars Nr. 378 2009

Forskrift om endring i forskrift om tilsetningsstoffer til næringsmidler

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 30. mars 2009 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 første ledd og § 16 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zf (direktiv 96/77/EF endret ved direktiv 98/86/EF, direktiv 2000/63/EF, direktiv 2001/30/EF, direktiv 2002/82/EF, direktiv 2003/95/EF, direktiv 2004/45/EF og direktiv 2006/129/EF) og nr. 54zzzy (direktiv 2008/60/EF). Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1378 om tilsetningsstoffer til næringsmidler gjøres følgende endringer:

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XII slettes nr. 46a (direktiv 95/31/EF) med endringer.

I hjemmelsfeltets henvisning til EØS-avtalen vedlegg II kap. XII tilføyes følgende nytt punkt:
nr. 54zzzy (direktiv 2008/60/EF).

§ 4 skal lyde:

Tilsetningsstoffer som er omfattet av EØS-avtalens vedlegg II kap. XII nr. 16 (direktiv 78/663/EØF), nr. 46b (direktiv 95/45/EF endret ved direktiv 1999/75/EF, direktiv 2001/50/EF, direktiv 2004/47/EF, direktiv 2006/33/EF og direktiv 2008/60/EF), nr. 54zf (direktiv 96/77/EF endret ved direktiv 98/86/EF, direktiv 2000/63/EF, direktiv 2001/30/EF, direktiv 2002/82/EF, direktiv 2003/95/EF, direktiv 2004/45/EF og direktiv 2006/129/EF) og nr. 54zzzy (direktiv 2008/60/EF) skal oppfylle de krav til renhet og identitet som er angitt der. Øvrige tilsetningsstoffer skal oppfylle krav i henhold til FAO/WHOs spesifikasjoner.

II

Endringene trer i kraft straks.

30. mars Nr. 379 2009**Forskrift om endring i forskrift om rehabiliteringspenger**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 30. mars 2009 med hjemmel i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 10–8 åttende ledd. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

I

I forskrift 6. juni 1997 nr. 591 om rehabiliteringspenger gjøres følgende endringer:

Del II overskriften skal lyde:

Del II. Rehabiliteringspenger ved vurdering av krav om yrkesrettet attføring og krav om uføreytelser

Ny § 7a skal lyde:

§ 7a. Rehabiliteringspenger ved vurdering av krav om uføreytelser

Rehabiliteringspenger kan gis i inntil fire måneder når medlemmet som følge av sykdom skal vurderes for uføreytelser.

Dersom kravet om uføreytelser ikke er behandlet innen den fastsatte vedtaksperioden, kan perioden forlenges i inntil fire nye måneder.

Årsaken til at kravet ikke er behandlet, må dokumenteres i saken.

II

Endringene trer i kraft straks.

30. mars Nr. 380 2009**Forskrift om endring i forskrift om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 30. mars 2009 med hjemmel i lov 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret § 3, § 4, § 8, § 10, § 16 og § 18. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

I

I forskrift 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret gjøres følgende endringer:

I § 3 fjerde ledd, § 8 første ledd og § 12 første ledd nr. 8 skal uttrykkene «enhetstypen», «enhetstyper» og «enhetstype» endres til «organisasjonsformen», «organisasjonsformer» og «organisasjonsform».

I § 3 fjerde ledd, overskriften til kapittel 4, overskriften til § 9, § 9 og § 26 skal uttrykket «enkeltmannsforetak» endres til «enkelpersonforetak».

I § 4 første ledd nr. 1, 2 og 3 og § 4 annet ledd skal uttrykket «firma/navn» endres til «foretaksnavn».

§ 8 annet ledd bokstav a) skal lyde:

- a) revisorer som skal registreres i Revisorregisteret, jf. lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven) § 10–1

§ 8 tredje ledd skal lyde:

Registerfører avgjør i hvilke tilfeller enkeltpersoner skal ha registreringsrett når det ikke foreligger registreringsrett i henhold til annet ledd bokstavene a og b.

§ 16 oppheves.

§ 24 annet ledd skal lyde:

Med melding menes i denne sammenheng både det som følger av forskriftens § 13 og eventuell dokumentasjon/vedlegg.

I § 26 skal henvisningene til § 4 endres til § 9.

I § 13, § 18 første ledd, § 20, § 22 og § 24 skal «Finansdepartementet» endres til «Nærings- og handelsdepartementet».

II

Endringene trer i kraft straks.

31. mars Nr. 381 2009**Forskrift om tilskudd fra Fond for lyd og bilde**

Hjemmel: Fastsatt av Kultur- og kirkedepartementet 31. mars 2009 med hjemmel i Kongeriket Norges Grundlov 17. mai 1814 § 3 og Stortingets årlige budsjettvedtak.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XVII nr. 9e (direktiv 2001/29/EF). Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

§ 1. Formål med tilskudd fra Fond for lyd og bilde (FLB)

Fondet skal fremme produksjon og formidling av innspillinger av lyd- og filmopptak og fordeles til beste for rettighetshavere innenfor musikk, scene og film.

Fondet er i tillegg en kollektiv kompensasjon til rettighetshavere for den lovlige kopiering av deres verker som skjer til privat bruk. De økonomiske rammene for ordningen fastsettes av Stortinget hvert år gjennom budsjettvedtaket.

§ 2. Hvem kan søke

Opphavsmenn, utøvende kunstnere og produsenter som bor og hovedsakelig har sitt virke i Norge kan søke.

§ 3. Hva det kan søkes om støtte til

Det kan søkes om støtte til:

- a) produksjon og formidling av lydopptak
- b) konsertvirksomhet
- c) komponering
- d) produksjon og formidling av scenekunstforestillinger
- e) manusutarbeidelse og andre former for tekstproduksjon
- f) produksjon og formidling av kortfilm og dokumentarfilm
- g) produksjon og formidling av foto og billedkunst
- h) sammensatte prosjekter (a–g).

Det er en forutsetning at produktet det gis tilskudd til ikke utstyres med kopisperrer eller på annen måte gjøres utilgjengelig for privatkopiering.

§ 4. Søknadsfrist og kunngjøring

Hovedsøknadsfrister er 1. februar og 1. september hvert år. Styret for fondet skal kunngjøre fondets tilskuddsordning og søknadsfrister på fondets hjemmesider og i et utvalg av dagsavisene i god tid før søknadsfristene.

§ 5. Krav til søknaden

Innkommne søknader skal være skrevet på fastsatt søknadsskjema, være datert og undertegnet. Av søknadsskjema fremgår de krav som gjelder for søknaden. Alle nødvendige vedlegg skal følge søknaden.

§ 6. Søknadsbehandling

Til hjelp i sitt arbeid med å behandle søknadene kan styret opprette fagutvalg. Styret kan også i samråd med Norsk kulturråd og styret for Fond for utøvende kunstnere beslutte at grupper av søknader skal behandles i et felles fagutvalg når dette er hensiktsmessig. Arbeidet i fagutvalgene skal skje etter nærmere fastsatte retningslinjer som styret vedtar.

Tilskudd fra fondet fastsettes av styret etter innstilling fra fagutvalgene.

Søker vil motta brev med underretning om styrets vedtak så snart som mulig etter at vedtak er truffet.

§ 7. Tildelingskriterier

Tildelingene bygger på en helhetsvurdering av de innkomne søknadene. Kvalitetsmessige kriterier skal legges til grunn for vedtaket. Det skal blant annet legges vekt på følgende momenter:

- a) Vurderingene skal være basert på kunstnerisk skjønn
- b) Midlene skal komme særlig de grupper til gode som er utsatt for privatkopiering
- c) Støtten skal være prosjektorientert
- d) Støtten skal fremme ny norsk produksjon og fremførelse
- e) Det skal søkes oppnådd en geografisk og genremessig spredning av støtten.

§ 8. Klageadgang

Vedtak fattet av FLB kan påklages til Kultur- og kirkedepartementet, men ikke hva angår det faglig kunstneriske skjønn, jf. forskrift 20. november 1987 nr. 924 om unntak fra adgangen til å klage over vedtak i Norsk kulturråd, Norsk kassetavgiftsfond og Utvalget for statens stipend og garantiinntekter for kunstnere.

Klager skal sendes FLB innen tre uker etter at vedtaket er kommet fram til søker.

§ 9. Tilsagnsbrev

Tilskuddsbrevet med eventuelle vedlegg skal beskrive:

- formål og hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning
- eventuelle vilkår for bruken av midlene og eventuell frist for mottakeren til å akseptere vilkårene

- krav til rapportering
- kontrolltiltak som kan bli iverksatt, med henvisning til bevilgningsreglementet § 10 annet ledd
- mulige reaksjonsformer dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med forutsetningene for tilskuddet.

§ 10. Bortfall av tilskudd/krav om tilbakebetaling

Dersom prosjektet ikke er fullført innen gjennomføringsfristen eller i samsvar med forutsetningene for tildelingen, skal gitte tilskudd tilbakeføres fondet.

Dersom tilskuddsmottaker må tilbakebetale for mye utbetalt beløp eller allerede utbetalt tilskudd kreves tilbakebetalt fordi forutsetningene for tilskuddet er brutt, skal det sendes et brev til tilskuddsmottaker og utarbeides purrerutiner som sikrer at tilbakebetaling gjennomføres.

§ 11. Utbetaling av tilskudd – krav til rapportering

Utbetaling av tilskudd skjer normalt med 50 % av støttebeløpet ved prosjektstart, og de resterende 50 % ved sluttføring. Sekretariatet kan utbetale etter andre presentsatser i henhold til styrets retningslinjer. Utbetaling skal kun skje etter at mottaker skriftlig har akseptert vilkårene for tildelingen.

Før restbeløpet eller støtten i sin helhet kan utbetales, må søker ha innsendt et eksemplar av det ferdige produkt eller en annen form for bekreftelse på at prosjektet er fullført.

Dokumentasjon fra tilskuddsmottaker skal registreres og oppbevares i sekretariatet.

Det skal føres regnskap for prosjektet som er tildelt støtte. Regnskapet skal være underskrevet og legges frem før siste del av midlene utbetales. For støttebeløp over kr 100 000 skal regnskapet være revidert av registrert eller statsautorisert revisor.

§ 12. Oppfølging og kontroll

Sekretariatet skal foreta en generell formalia- og rimelighetskontroll av rapportene. Det vil si å kontrollere at disse er datert og signert og at tallmaterialet ikke virker usannsynlig. Dersom det er vesentlige uklare forhold i rapporteringen må tilskuddsmottaker bes om en nærmere redegjørelse.

Det skal som stikkprøvekontroll foretas en vurdering av regnskapet mot budsjett og finansieringsplan, for blant annet å kontrollere at statstilskuddets andel av planlagt finansiering er i henhold til faktisk del.

Fond for lyd og bilde, Kultur- og kirkedepartementet og Riksrevisjonen kan kontrollere at tilskudd fra fondet nyttes etter forutsetningene, jf. Stortingets bevilgningsreglement § 10, annet ledd og § 12, tredje ledd i lov 7. mai 2004 nr. 21 om Riksrevisjonen.

§ 13. Rapport fra FLB

Styret for FLB gir melding til departementet og rettighetshaverorganisasjonene om foregående års virksomhet innen fastsatt frist hvert år.

§ 14. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft fra 1. januar 2010. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 19. januar 1999 nr. 137 om tilskudd fra Fond for lyd og bilde fastsatt av Kulturdepartementet med senere endringer.

31. mars Nr. 382 2009

Forskrift om endring i forskrift om maksimalpriser for kjøring med drosjebil

Hjemmel: Fastsatt av Konkurransetilsynet 31. mars 2009 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 66 om pristiltak § 1, jf. delegeringsvedtak 12. november 1993 nr. 1023, jf. delegeringsvedtak 17. desember 1993 nr. 1314. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

I

I forskrift 9. mars 2007 nr. 265 om maksimalpriser for kjøring med drosjebil gjøres følgende endringer:

§ 2, § 3 og § 4 skal lyde:

§ 2. Takster i soner for nærtrafikk

For kjøring med drosjebil i offentlig fastsatte soner for nærtrafikk, må det ikke uten Konkurransetilsynets godkjenning regnes høyere takster for kjøring som i sin helhet foregår innenfor sonen enn:

Påslag kr 41,00

Takst F Ytterligere for hver fullførte 78,5 meter kr 1,00

Takst I Ytterligere for hver fullførte 71 meter kr 1,00.

Takst F benyttes ved kjøring til hentestedet, takst I benyttes så lenge det er passasjerer i bilen. Takst F kan, inklusive påslag, maksimalt utgjøre kr 61,00 for en enkelt tur.

I nye soner for nærtrafikk må takstene godkjennes av Konkurransetilsynet før de settes i verk.

§ 3. Kilometertakster

Foregår kjøring helt eller delvis utenfor sone for nærtrafikk, må det for hele turen ikke regnes høyere takst enn kr 9,65 pr. km. Dette gjelder for tomkjøring fra holdeplass til hentestedet, for kjøring med passasjerer i bilen og for tomkjøring fra bestemmelsesstedet tilbake til holdeplass.

Utkjørt distanse avrundes til nærmeste hele kilometer.

§ 4. Generelle tillegg**1. Nattillegg og tillegg for kjøring på lørdager og søndager:**

For nattkjøring og kjøring på lørdager og søndager kan det regnes tillegg etter tabellen nedenfor. Tilleggene kan regnes for den del av kjøringen som faller innenfor de aktuelle tidsrom.

Dag/Tidsrom	06–15	15–18	18–24	00–06
Mandag–fredag	0 %	0 %	21 %	35 %
Lørdag	30 %	35 %	35 %	35 %
Søndag	35 %	35 %	35 %	35 %

2. Tillegg for kjøring på bevegelige helligdager og offentlige høytidsdager:

For kjøring påske-, pinse-, jul- og nyttårsaften i tiden kl. 12 til kl. 06 påfølgende dag og for kjøring nyttårsdag, skjærtorsdag, langfredag, 1. og 2. påskedag, Kristi himmelfartsdag, 1. og 2. pinsedag, 1. og 17. mai og 1. og 2. juledag fra kl. 06 til kl. 06 påfølgende dag kan det regnes 45 prosent tillegg i takstene.

3. Vederlag for kort kjøring:

For kort kjøring behøver vederlaget ikke settes lavere enn kr 80,50 pr. tur. Det kan regnes prosentvise tillegg etter bestemmelsene i pkt. 1 og 2.

For kjøring fra bopel på steder hvor det ikke er opprettet drosjesentraler, i de tidsrom det kan regnes 21, 30, 35 eller 45 prosent tillegg etter bestemmelsene i pkt. 1 og 2, behøver vederlaget ikke settes lavere enn henholdsvis kr 98,50, kr 112,50, kr 118,00 eller kr 128,50.

4. Vederlag for ekstra tidsbruk:

For ventetid som skyldes bilens passasjerer eller trafikale forhold kan det regnes et vederlag på kr 378,00 pr. time. Likeledes kan det beregnes vederlag på kr 378,00 pr. time for medgått tid til klargjøring av bilen, og hjelp inn i og ut av bilen, for transport med spesialbil av passasjerer som sitter i rullestol under transporten. Det kan regnes prosentvise tillegg etter bestemmelsene i pkt. 1 og 2.

5. Vederlag for forhåndsbestilling:

Ved forhåndsbestilling av drosje kan det regnes et tillegg pr. tur på inntil kr 14,50.

6. Merverdiavgift:

Alle takster i denne forskriften er inklusiv den til enhver tid gjeldende merverdiavgift (mva.) som Stortinget har fastsatt.

§ 6 og § 7 skal lyde:

§ 6. Kjøring av bagasje

For kjøring av bagasje skal det normalt ikke regnes tillegg i takstene.

For kjøring av spesielt plasskrevende bagasje som må anbringes på takgrind eller i bagasjerom, kan det regnes et forholdsmessig tillegg i takstene på inntil kr 10,00 pr. kolli, begrenset oppad til kr 20,00 pr. tur.

For rullestol for funksjonshemmet skal det ikke regnes tillegg.

§ 7. Spesialtakster

Når drosjen er bestilt for kjøring i bryllup, konfirmasjon, barnedåp, begravelse og annen tilsvarende kjøring, kan det regnes et tillegg på inntil kr 105,00 til det som følger av forskriften foran. Dette tillegget kan bare regnes når bilen før kjøring er rengjort ut- og innvendig og ellers satt i slik stand som kjøreoppdraget krever.

For drosjer som nyttes til kjøring av pasienter på bære eller smittefarlige pasienter som nødvendiggjør desinfeksjon av vognen, kan det regnes kr 9,80 pr. løpende km og et utrykningstillegg på kr 105,00. For nattkjøring og ventetid kan det regnes inntil samme tillegg som fastsatt i § 4.

Dersom drosjesjåføren ved sykekjøring må overnatte utenfor hjemstedet, kan det regnes vederlag for nødvendige utgifter til kost og losji.

For transport med spesialbil av passasjerer som sitter i rullestol under transporten kan det regnes et tillegg på inntil kr 32,00 pr. tur. For ekstra tidsbruk i forbindelse med transporten kan det beregnes vederlag i henhold til § 4. pkt. 4.

II***Ikrafttredelse***

Endringene trer i kraft 8. april 2009.

31. mars Nr. 383 2009**Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14**

Hjemmel: Fastsett av Finansdepartementet 31. mars 2009 med hjemmel i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 4–10 andre og tredje ledd og § 4–12 fjerde ledd og lov 12. desember 2008 nr. 99 om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) XII sjette ledd. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 4–10 med deloverskrift skal lyde:

§ 4–10. Fast eiendom, herunder andel i boligselskap**I. Andel i boligselskap****§ 4–10–1. Andel i boligselskap**

Bestemmelser om fordeling av formue og inntekt mellom andelshavere i boligselskap er gitt i denne forskrift § 7–3.

II. Næringseiendom**§ 4–10–2. Anvendelsesområde**

(1) Næringseiendom etter skatteloven § 4–10 tredje ledd omfatter alle typer næringseiendom, herunder tomter, eiendom i utlandet og bolig- og fritidseiendom som leies ut i eierens næringsvirksomhet. Følgende eiendom anses ikke som næringseiendom etter skatteloven § 4–10 tredje ledd:

- a) andel i boligselskap som verdsettes etter skatteloven § 4–10 annet ledd
- b) jordbrukseiendom og skog som verdsettes etter skatteloven § 4–11
- c) kraftanlegg som verdsettes etter skatteloven § 18–5.

(2) Næringseiendom verdsettes etter skatteloven § 4–10 tredje ledd dersom omsetningsverdien av utleid del av eiendommen, herunder en forholdsmessig andel av fellesområder, overstiger 50 prosent av eiendommens samlede verdi. Etter krav fra eier skal næringseiendom verdsettes etter skatteloven § 4–10 tredje ledd dersom utleid del av eiendommen, herunder en forholdsmessig andel av fellesområder, overstiger 50 prosent av eiendommens samlede areal. Det ses bort fra grunnareal (tomt) etter forrige punktum der bygningene utgjør eiendommens hovedfunksjon.

(3) Nærmere regler om verdsettelse av utleid næringseiendom er gitt i § 4–10–3 til § 4–10–9.

§ 4–10–3. Hovedregel om verdsettelse av utleid næringseiendom

- (1) Verdien av utleid næringseiendom fastsettes på grunnlag av en beregnet utleieverdi.
- (2) Grunnlaget for beregning av utleieverdi etter første ledd utgjør gjennomsnittet av samlet brutto utleieinntekt for inntektsåret og de to foregående inntektsårene fratrukket eierkostnader. Beregnet utleieverdi fremkommer ved at grunnlaget etter første punktum divideres med en kalkulasjonsfaktor.
- (3) Verdien av utleid næringseiendom settes til 40 prosent av eiendommens beregnede utleieverdi.

§ 4–10–4. Eierkostnader (standardfradrag)

Eierkostnader etter § 4–10–3 annet ledd fastsettes til ti prosent av gjennomsnittet av samlet brutto utleieinntekt for inntektsåret og de to foregående inntektsårene.

§ 4–10–5. Kalkulasjonsfaktor

- (1) Kalkulasjonsfaktoren etter § 4–10–3 annet ledd fastsettes til årsgjennomsnittet av renten for statsobligasjoner med 10 års løpetid i inntektsåret, pluss et tillegg på 5 prosentpoeng. Kalkulasjonsfaktoren avrundes til nærmeste tusendel.
- (2) Skattedirektoratet beregner og kunngjør kalkulasjonsfaktoren i januar i året etter inntektsåret.

§ 4–10–6. Utleie av næringseiendom i mindre enn tre år

Dersom eier har leid ut næringseiendommen i mindre enn tre år, legges inntektsårets brutto utleieinntekt til grunn etter § 4–10–3 annet ledd. I slike tilfeller skal eierkostnader fastsettes til 10 prosent av inntektsårets brutto utleieinntekt.

§ 4–10–7. Utleie av næringseiendom i deler av inntektsåret, bortfall av utleieinntekt mv.

- (1) Ved utleie av næringseiendom i deler av inntektsåret skal samlet utleieinntekt divideres på antall måneder næringseiendommen har vært leid ut, og multipliseres med 12. Tilsvarende fremgangsmåte benyttes ved inntektsbortfall i en del av inntektsåret. Beregnet utleieinntekt etter dette ledd legges til grunn etter § 4–10–3 annet ledd.
- (2) Ved inntektsbortfall et helt inntektsår skal siste innrapporterte utleieverdi legges til grunn etter § 4–10–3 annet ledd, forutsatt at eiendommen ikke blir benyttet av eieren i inntektsåret.

- (3) Utleie i deler av en måned avrundes opp til nærmeste hele måned etter første og annet ledd.
- (4) Inntektsårets brutto utleieinntekt legges til grunn etter § 4–10–3 annet ledd for eiendom som ikke er mulig å leie ut i deler av året (sesongavhengig utleie).

§ 4–10–8. Delutleie av næringseiendom

Ved delutleie av næringseiendom skal inntektsårets utleieinntekt divideres på utleid del av eiendommen, og deretter multipliseres med eiendommens samlede areal. Forholdsmessig andel av fellesområder medregnes som utleid del av eiendommen etter forrige punktum der tilgang til slikt areal inngår i avtalt leie. Det ses bort fra grunnareal (tomt) etter første punktum der bygningene utgjør eiendommens hovedfunksjon. Beregnet utleieinntekt etter denne paragraf legges til grunn etter § 4–10–3 annet ledd.

§ 4–10–9. Ny bruk av eiendommen, eierskifte mv.

- (1) Ved overgang i året fra utleid næringseiendom til ikke-utleid næringseiendom skal siste fastsatte formuesverdi legges til grunn i overgangsåret.
- (2) Ved overgang fra utleid næringseiendom til boligeiendom skal formuesverdien i overgangsåret bygge på beregnet utleieverdi fastsatt ved ligningen for foregående inntektsår.
- (3) Ved overdragelse av utleid næringseiendom skal verdsettelsen i ervervsåret bygge på overtakende eiers utleieinntekt.
- (4) Blir eiendommen delt i inntektsåret, skal matrikkelenhet som leies ut verdsettes på grunnlag av utleieinntekt fra og med tidspunktet for registrering i matrikkelen.

§ 4–12–5 første ledd annet punktum skal lyde:

Dette gjelder likevel ikke for ikke-børsnotert selskap som direkte eller indirekte i sin helhet eies av et børsnotert aksjeselskap eller allmennaksjeselskap.

II

Endringene under I trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2009, men med virkning fra og med inntektsåret 2008 for verdsettelse av utleid næringseiendom eid av ikke-børsnotert aksjeselskap eller allmennaksjeselskap.

III

Overgangsregler

- (1) Inntektsårets utleieinntekt legges til grunn ved beregning av utleieverdi etter § 4–10–3 annet ledd for inntektsårene 2009 og 2010.
- (2) Ved verdsettelse av utleid næringseiendom som eies av ikke-børsnotert aksjeselskap eller allmennaksjeselskap skal inntektsårets brutto utleieinntekt legges til grunn ved beregning av utleieverdi etter § 4–10–3 annet ledd for inntektsårene 2008 og 2009.
- (3) Kalkulasjonsfaktoren etter § 4–10–5 fastsettes av departementet for inntektsåret 2008 til 0,095.

1. april Nr. 384 2009

Forskrift om landtransport av farlig gods

Hjemmel: Fastsett av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap 1. april 2009 med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 5 femte ledd, § 6 fjerde ledd, § 11 tredje ledd, § 22 tredje ledd og § 43 bokstav d, jf. delegeringsvedtak 1. september 2003 nr. 1161.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 13a (direktiv 96/35/EF), nr. 13b (direktiv 2000/18/EF), nr. 17d (direktiv 95/50/EF endret ved direktiv 2001/26/EF og direktiv 2004/112/EF), nr. 17e (direktiv 94/55/EF endret ved direktiv 96/86/EF, direktiv 1999/47/EF, direktiv 2000/61/EF, direktiv 2001/7/EF, direktiv 2002/886/EF, direktiv 2003/28/EF og direktiv 2004/111/EF og direktiv 2006/89/EF), og nr. 42b (direktiv 96/49/EF endret ved direktiv 96/87/EF, direktiv 1999/48/EF, direktiv 2000/62/EF, direktiv 2001/6/EF, vedtak 2002/885/EF, direktiv 2003/29/EF, direktiv 2004/89/EF, direktiv 2004/110/EF og direktiv 2006/90/EF). Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

Kapittel 1 – Innledende bestemmelser

§ 1. Formål

Forskriften har som formål å verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot uhell, ulykker og uønskede tilsiktete hendelser ved landtransport av farlig gods.

§ 2. Virkeområde

Forskriften regulerer forberedelse til, gjennomføring og avslutning av enhver landtransport av farlig gods, herunder forflytting til eller fra en annen transportmåte, samt krav til kontroll- og opplæringsordninger.

ADR og RID er en integrert del av denne forskriften.

ADR og RID gjelder likevel ikke for:

- a) transport av farlig gods som i sin helhet foregår innenfor et lukket område
- b) transport av farlig gods på mobile maskiner dersom det farlige godset brukes av den mobile maskinen
- c) militær transport av eksplosive stoffer og gjenstander klasse 1

- d) politiets transport av farlig gods ved kontroll og annen myndighetsutøvelse
- e) tollvesenets transport av farlig gods ved kontroll og annen myndighetsutøvelse.

§ 3. Definisjoner

I forskriften skal følgende forstås slik:

ADR – den til enhver tid gjeldende utgave av den europeiske avtale om internasjonal veitransport av farlig gods, inngått 30. september 1957, med bilag A og B.

Farlig gods – gods klassifisert som farlig i henhold til ADR/RID, og som inndeles i følgende klasser:

Klasse 1	Eksplosive stoffer og gjenstander
Klasse 2	Gasser
Klasse 3	Brannfarlige væsker
Klasse 4.1	Brannfarlige, faste stoffer, selvreaktive stoffer og faste eksplosivstoffer som er gjort ufølsomme
Klasse 4.2	Selvantennende stoffer
Klasse 4.3	Stoffer som utvikler brennbare gasser i kontakt med vann
Klasse 5.1	Oksiderende stoffer
Klasse 5.2	Organiske peroksider
Klasse 6.1	Giftige stoffer
Klasse 6.2	Infeksjonsfremmende stoffer
Klasse 7	Radioaktivt materiale
Klasse 8	Etsende stoffer
Klasse 9	Forskjellige farlige stoffer og gjenstander.

RID – den til enhver tid gjeldende utgave av det internasjonale reglement for transport av farlig gods på jernbane, som fremgår av vedlegg C i konvensjonen om internasjonal jernbanetransport (COTIF).

Tom, ikke rengjort tank – tank, inklusiv stasjonær tank, som inneholder mindre væske eller gass i væskefase enn 15 prosent av tankens volum, og maksimalt 1500 kg.

Kapittel 2 – Alminnelige bestemmelser

§ 4. Generelle krav til sikker gjennomføring av transport

Enhver som har befatning med farlig gods skal vise aktsomhet og opptre på en slik måte at skade på liv, helse, miljø eller materielle verdier forebygges, samt hindre at farlig gods kommer på avveie eller i urette hender.

Farlig gods må ikke overlates for transport til noen som åpenbart mangler kunnskap og ferdigheter, eller ikke har materiell for å kunne gjennomføre en forsvarlig transport.

Farlig gods skal være merket slik at de farlige egenskapene tydelig fremkommer.

Farlig gods skal være emballert på sikker måte slik at det ikke oppstår lekkasje eller annen farlig situasjon.

Utstyr og materiell som benyttes til transport av farlig gods skal være i slik stand at transporten kan gjennomføres på en sikker og forsvarlig måte.

Fylling og tømning av farlig gods skal foregå under kontinuerlig tilsyn.

§ 5. Krav til virksomhet

Virksomheten skal kartlegge farer og problemer som kan oppstå med transport av farlig gods og på denne bakgrunn vurdere risiko. Vurderingen skal inkludere interne og eksterne forhold, herunder uønskede tilsiktete hendelser. På bakgrunn av vurderingen skal det utarbeides planer og gjennomføres tiltak for å redusere risikoen til et akseptabelt nivå.

Virksomheten skal sørge for at alle som har befatning med farlig gods har tilstrekkelig kunnskap og ferdigheter som gjør dem i stand til å utføre oppgavene på en sikker og forsvarlig måte.

Eier og bruker av kjøretøy, jernbanevogn og annet materiell plikter å holde dette i forsvarlig stand gjennom systematisk tilstandskontroll og vedlikehold.

§ 6. Varsling og rapportering av uhell

Ved uhell hvor det har oppstått eller er fare for lekkasje eller brann, skal fører av kjøretøy, togfører/leder/lokomotivfører umiddelbart sørge for å varsle brannvesenet.

Virksomhet skal innen 8 dager og på et fastsatt skjema rapportere til DSB om uhell som skjer i forbindelse med transport av farlig gods. Virksomheten skal rapportere om hendelser hvor lekkasje ikke har funnet sted.

§ 7. Opphold under transport

Farlig gods skal transporteres og losses uten unødig opphold.

Dersom opphold under transport likevel er påkrevet, skal oppholdet foregå på egnet sted ut fra hensynet til den risiko det farlige godset utgjør for omgivelsene.

Brannvesenet kan i det enkelte tilfelle henvise kjøretøy med farlig gods til bestemte områder for opphold under transport.

Transportdokument skal forevises brannvesenet på oppfordring.

§ 8. Farlig gods på godsterminal

Ansvarlig for godsterminal skal på forespørsel fra brannvesen kunne an vise hvor farlig gods befinner seg på terminalen.

§ 9. Språk

For transporter som i sin helhet foregår i Norge er det tilstrekkelig å bruke norsk språk i alle dokumenter og på merking.

§ 10. Sikkerhetsrådgiver

Virksomhet som kommer i befatning med transport av farlig gods skal utpeke en eller flere sikkerhetsrådgivere som skal ha ansvar for å medvirke til å verne liv, helse, miljø og materielle verdier, samt hindre uønskede tilsiktete hendelser knyttet til aktiviteter med farlig gods. Virksomheten skal sende melding om hvem den har utpekt som sikkerhetsrådgiver til DSB.

Virksomhet som kun utøver følgende aktiviteter er unntatt fra plikten til å utpeke sikkerhetsrådgiver og sende melding etter første ledd:

- a) transport av farlig gods når mengden per transportenhet/jernbanevogn ikke overstiger de mengder som er angitt i ADR/RID 1.1.3, 1.7.1.4, 3.3, 3.4 eller 3.5
- b) sporadisk transport av farlig avfall definert som farlig gods i transportkategori 3 og 4 i ADR/RID kapittel 3.2 tabell A, under forutsetning av at virksomhetens hoved- eller sekundærvirksomhet ikke er transport, lasting eller lossing av farlig gods
- c) transport av inntil 500 kg netto farlig gods klassifisert som farlig avfall per transportenhet/jernbanevogn, jf. § 12 første og femte ledd
- d) militær transport av farlig gods
- e) transport av farlig gods som i sin helhet foregår innenfor et lukket område.

§ 11. ADR-kompetansebevis

Fører av kjøretøy som transporterer farlig gods skal ha ADR-kompetansebevis når dette kreves i denne forskriften, inkludert ADR. Krav i ADR om kompetansebevis gjelder ikke:

- a) i forbindelse med reparasjoner og verkstedskontroll av tom, ikke rengjort tank
- b) for tjenestemenn i Statens vegvesen i tilknytning til kontroll
- c) for militært personell som transporterer drivstoff tilhørende klasse 3 dersom transporten er militær og føreren har gjennomgått militær opplæring og prøve som er godkjent av Forsvaret.

Kapittel 3 – Særskilte krav til visse typer gods, kjøretøy og tanker

§ 12. Transport av farlig avfall

Ved transport av inntil 500 kg netto farlig gods per transportenhet/jernbanevogn klassifisert som farlig avfall i henhold til avfallsforskriften, gjelder kun bestemmelsene i ADR og RID om krav til emballasje, tank, merking, samemballering, og transportdokument.

Ved innsamling av flytende farlig avfall levert i kanner, bokser eller lignende, kan det benyttes UN-godkjent fat, stiv IBC eller storemballasje som ytteremballasje. Rester av lim, maling, harpiksløsninger eller lignende i emballasje på inntil 10 liter, kan transporteres på pall med pallegarder, og som i tillegg er tilfredsstillende sikret mot lekkasje.

Farlig avfall som inngår i henteordning fra husholdninger kan transporteres i spesielle kasser med sikret lokk. Slike kasser er tillatt merket «Farlig avfall». Kravene i ADR/RID om samemballering trenger ikke være oppfylt dersom det er truffet tilstrekkelige tiltak som hindrer farlige reaksjoner.

Deklarasjonsskjema i henhold til avfallsforskriften kan benyttes som transportdokument.

Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder likevel ikke for:

- a) eksplosive stoffer og gjenstander klasse 1
- b) infeksjonsfremmende stoffer klasse 6.2
- c) radioaktivt materiale klasse 7.

§ 13. Flyplasstankbil

Tankbil som brukes på flyplass og som ikke har ADR-godkjenningssattest kan kjøre mellom flyplasser, til og fra verksted og prøvekjøres dersom den:

- a) er merket med oransje skilt og faresedler i henhold til ADR 5.3
- b) ikke inneholder mer enn 1000 liter flydrivstoff.

§ 14. Reservebeholder for drivstoff på Forsvarets kjøretøy

På Forsvarets kjøretøy kan UN 1202 dieselolje, UN 1203 bensin, UN 1223 parafin og UN 1863 jetdrivstoff fly, transporteres i reservebeholder i plast eller metall som er i betryggende stand.

§ 15. Forbud mot fylling og tømning av IBC på kjøretøy

Det er ikke tillatt å fylle eller tømme brannfarlig væske klasse 3 i eller fra IBC som står på et kjøretøy.

§ 16. Krav om sikkerhetsventil på gasstank

Tank for brannfarlig gass som inngår som en del av et tankkjøretøy eller jernbanetankvogn skal ha sikkerhetsventil som gir tilfredsstillende trykkavlastning.

§ 17. Transport av farlig gods på buss

Dersom busselskapet tillater det, kan passasjerer ta med farlig gods som er til eget personlig bruk og emballert i originalemballasje.

Uavhengig av busselskapets vurdering er eksplosive stoffer og gjenstander, med unntak av publikumstilgjengelig fyrverkeri og håndvåpenammunisjon, ikke tillatt transportert på buss med passasjerer.

§ 18. Transport med jord- eller skogbrukstraktor

I egen jord- og/eller skogbruksvirksomhet, ved transport i tank med jord- eller skogbrukstraktor med eller uten tilhenger, skal bestemmelsene i ADR om brannslukningsmateriell, skriftlige instruksjoner, merking, tanker og utstyr, og for tanktilhengere krav til elektrisk utstyr, gjelde tilsvarende.

Utenfor egen jord- og/eller skogbruksvirksomhet, ved transport av farlig gods med jord- eller skogbrukstraktor med eller uten tilhenger, gjelder kravet om ADR-kompetansebevis i tillegg til det som fremkommer av første ledd.

Jord- eller skogbrukstraktor med tank- og/eller tanktilhenger skal ved transport av farlig gods ha nasjonal godkjenningsattest.

Ammoniakk tank skal oppfylle alle krav i ADR 2005 del 6.8 eller senere utgaver inkludert kravene til periodisk kontroll. Ammoniakk tank skal minst hvert sjette år gjennomgå magnetpulverprøving for å avdekke eventuelle sprekker.

Kapittel 4 – Transport av eksplosive stoffer og gjenstander**§ 19. Forbud mot samlasting av sprengstoff og tennere**

Samlasting av sprengstoff i forenlighetsgruppe D og tennere i forenlighetsgruppe B i samme kjøretøy er ikke tillatt.

§ 20. Lasting og lossing av eksplosive stoffer og gjenstander klasse 1

Eksplosive stoffer og gjenstander klasse 1 kan lastes og losses på offentlig sted når dette er et brukersted eller et sted som har tillatelse til oppbevaring av eksplosiv vare.

Omlasting av eksplosive stoffer og gjenstander klasse 1 etter pålegg fra kontrollmyndigheten er tillatt på offentlig sted.

§ 21. Unntak fra ADR kapittel 4 om emballasje for pyroteknisk nødutstyr m.m.

Pyroteknisk nødutstyr, kollisjonsputeladning, kollisjonsputeenhet og beltestrammer som skal til destruksjon kan transporteres i ytteremballasje bestående av UN-godkjent plastfat med avtakbart lokk, under forutsetning av at hver gjenstand:

- a) betraktes som tilhørende klassifiseringskode 1.3G
- b) er emballert i inneremballasje av plast.

Hulrom i fat skal være fylt opp med egnet fyllmateriale for å hindre innholdet i å bevege seg.

Kapittel 5 – Overgangsbestemmelser**§ 22. Kjøretøy som kun er tillatt brukt i Norge**

Nasjonal godkjenningsattest som allerede er gitt kjøretøy som er nevnt i § 23, § 24, § 25 og § 26 kan fornyes dersom kjøretøyet tilfredsstiller de opprinnelige krav til sikkerhet, og alle periodiske kontroller som kreves i ADR er utført.

Denne godkjenningsattesten er tillatt brukt ved nasjonal transport, i stedet for ADR-godkjenningsattest som spesifisert i ADR kapittel 9.

§ 23. Overgangsbestemmelse for tankkjøretøy

Tankkjøretøy som ble bygget og godkjent før 1. januar 1991 i henhold til tidligere kapittel 10 i forskrifter 6. desember 1974 nr. 3 om brannfarlige varer samt forskrift 26. september 1975 nr. 3446 for tankbiler som transporterer brannfarlig vare tillates benyttet inntil 31. desember 2010 for innenlands transport av de varer tankkjøretøyet har vært godkjent for, forutsatt at:

- a) tankkjøretøyet er bygget og godkjent før 1. januar 1991,
- b) de tekniske krav for tanker og tankkjøretøyer som har ligget til grunn for godkjenningene, fortsatt er tilfredstilt,
- c) inspeksjon og prøver utføres i samsvar med bestemmelsene i ADR.

Tank som ble bygget og godkjent før 1. januar 1991 i henhold til tidligere kapittel 10 i forskrifter 6. desember 1974 nr. 3 om brannfarlige varer samt forskrift 26. september 1975 nr. 3446 for tankbiler som transporterer brannfarlig varer, tillates benyttet inntil 31. desember 2010 for innenlands transport av de varer tanken har vært godkjent for, forutsatt at:

- a) tanken er bygget og godkjent før 1. januar 1991,
- b) de tekniske krav for tanker som har ligget til grunn for godkjenningen, fortsatt er tilfredstilt,

- c) kjøretøyet som bærer tanken tilfredsstiller de tekniske krav i ADR,
- d) inspeksjon og prøver utføres i samsvar med bestemmelsene i ADR.

Tank som ble bygget og godkjent før 1. januar 1991 for transport av brannfarlig væske i henhold til tidligere kapittel 10 i forskrifter 6. desember 1974 nr. 3 om brannfarlige varer samt forskrift 26. september 1975 nr. 3446 for tankbiler som transporterer brannfarlig varer som ikke tilfredsstiller kravene til beregningstrykk i ADR, får etter 1. januar 1997, men bare frem til 31. desember 2010, benyttes til transport av stoffer nevnt i ADR 1999 margnr. 211.310 (d).

Tankkjøretøy for transport av UN 1202 diesel, UN 1202 fyringsolje, UN 1202 fyringsolje lett, UN 1202 gassolje eller UN 1223 parafin kan likevel benyttes for innenlands transport frem til og med 31. desember 2019, dersom de tilfredsstiller de opprinnelige krav til sikkerhet samt at inspeksjon og prøver utføres i samsvar med bestemmelsene i ADR.

§ 24. Overgangsbestemmelse for slamsuger

Slamsuger fremstilt i henhold til nasjonale bestemmelser frem til 1. juli 2001 kan benyttes frem til og med 31. desember 2009.

§ 25. Overgangsbestemmelse for eksplosivkjøretøy

Kjøretøy fremstilt i henhold til nasjonale bestemmelser frem til 1. januar 1999 kan benyttes frem til og med 31. desember 2009.

§ 26. Overgangsbestemmelse for mobil produksjonsenhet for eksplosiver (MEMU)

Mobil produksjonsenhet for eksplosiver (MEMU) fremstilt i henhold til nasjonale bestemmelser frem til 1. juli 2009 kan benyttes frem til og med 31. desember 2019.

§ 27. Overgangsbestemmelse for gassbeholder

Gassbeholder fremstilt i henhold til nasjonale bestemmelser som gjaldt før ADR ble gjort gjeldende i Norge kan benyttes til og med 31. desember 2019 dersom den tilfredsstiller de opprinnelige krav til sikkerhet, samt at inspeksjon og prøver utføres i samsvar med bestemmelsene i ADR av organ godkjent av DSB.

§ 28. Overgangsbestemmelse for tillatt mengde eksplosiv vare transportert på EX/II-transportenhet

På EX/II-transportenhet kan det til og med 31. desember 2013 transporteres de mengder som er oppført i tabellen i ADR 7.5.5.2.1 for EX/III-transportenhet.

§ 29. Utvidet brukstid for emballasje for enkelte etsende stoffer

Emballasje, unntatt IBC og storemballasje, som kun benyttes til transport av UN 3412 maursyre, kan brukes inntil 10 år fra produksjonsdato dersom den brukes i et kontrollert retursystem.

IBC av stiv plast (31H1) som kun benyttes til transport av følgende stoffer i klasse 8:

- a) UN 3412 maursyre
- b) UN 1824 natriumhydroksidløsning med høyst 52 prosent natriumhydroksid
- c) UN 2672 ammoniakkløsning med høyst 25 prosent ammoniakk
- d) UN 1791 natriumhypoklorittløsning med høyst 15 prosent natriumhypokloritt
- e) UN 1789 saltsyre.

som brukes i et kontrollert og dokumentert retursystem kan benyttes i inntil 7,5 år fra produksjonsdato.

Det skal gjennomføres årlig tilstandskontroll for IBC som er eldre enn 5 år.

Kapittel 6 – Tilsyn og kontroll

§ 30. Tilsyns- og kontrollmyndighet

DSB fører tilsyn med at bestemmelsene i denne forskriften overholdes.

Statens strålevern er fag- og tilsynsmyndighet for klasse 7 radioaktivt materiale.

DSB, Statens vegvesen, politi og tollvesen kan kontrollere transport av farlig gods på vei.

DSB, politi og tollvesen kan kontrollere transport av farlig gods på jernbane.

DSB kan hos virksomhet kontrollere forhold med direkte tilknytning til landtransport av farlig gods. Statens vegvesen og politiet kan hos virksomhet kontrollere farlig gods kjøretøy.

DSB kan benytte anerkjente kontrollorganer og annen sakkyndig bistand i forbindelse med kontrollen.

§ 31. Gjennomføring av kontroll på vei

Kontroll skal gjennomføres som stikkprøver over en så stor del av veinettet som mulig. Stedet der kontrollmyndigheten anser det nødvendig å holde kjøretøy tilbake eller henvise kjøretøyet til, skal være egnet for formålet og ikke innebære uakseptabel risiko.

Kontroll av kjøretøy skal gjennomføres i henhold til sjekklisten i direktiv 95/50/EF vedlegg I. Kontrollmyndigheten skal gi fører av kjøretøyet et eksemplar av sjekklisten eller en attest som viser resultatet av kontrollen. Sjekklisten/attesten skal på anmodning fra kontrollmyndigheten fremvises ved senere kontroller slik at ytterligere kontroll kan forenkles eller så vidt mulig unngås.

Kontrollmyndigheten kan kreve fremlagt de dokumenter som skal følge med ved transport av farlig gods, og kreve innsyn i lasten. Dersom det ikke innebærer uakseptabel risiko kan kontrollmyndigheten ta ut prøver av godset for nærmere undersøkelser i laboratorier anerkjent av DSB.

Kontrollen skal ikke overstige rimelig tid.

Ved overtredelse av bestemmelser i denne forskriften, og særlig ved overtredelser som listet i direktiv 95/50/EF vedlegg II, kan kontrollmyndigheten enten holde tilbake kjøretøy eller henvise kjøretøy til et passende sted inntil kjøretøyet er brakt i overensstemmelse med reglene. Avhengig av omstendighetene eller av hensynet til sikkerheten kan kontrollmyndigheten også pålegge andre nødvendige tiltak før transporten kan gjenopptas. Kontrollmyndigheten kan på stedet trekke tilbake en godkjenningssattest for et norskregistrert kjøretøy dersom det er i en slik forfatning at fortsatt bruk er uforsvarlig.

§ 32. Samarbeid med andre land om kontroll på vei og tilsyn

Alvorlige og gjentatte overtredelser som utgjør en sikkerhetsrisiko for transport av farlig gods som begås av en virksomhet som er hjemmewærende i et annet land som er omfattet av EØS-avtalen, skal rapporteres/meldes til myndighetene i det landet hvor kjøretøyet er registrert eller hvor virksomheten er etablert.

Myndighetene i det landet hvor alvorlige og gjentatte overtredelser er konstatert, kan anmode myndighetene i det landet hvor kjøretøyet er registrert eller hvor virksomheten er etablert, om å iverksette passende tiltak overfor overtrederen. Myndighetene i det landet hvor kjøretøyet er registrert eller hvor virksomheten er etablert skal i så fall underrette myndighetene i det landet hvor overtredelsen er konstatert om hvilke tiltak som er iverksatt overfor transporten eller virksomheten.

Hvis det ved en veikontroll av et kjøretøy som er registrert i et annet land, konstateres forhold som gir grunn til å anta at det er begått alvorlige eller gjentatte lovovertridelser som ikke kan påvises på grunn av manglende bevis ved denne kontrollen, bistår myndighetene i de berørte landene hverandre med å klarlegge situasjonen. Dersom det i denne sammenheng avlegges et kontrollbesøk i virksomheten, underrettes det andre berørte landet om resultatet av kontrollen.

Kapittel 7 – Avsluttende bestemmelser

§ 33. Eksamensadministrator

DSB utpeker eksamensadministrator for sikkerhetsrådgiver og ADR-kompetansebevis. Eksamensadministrator utarbeider og gjør kjent de nødvendige administrative rutiner for gjennomføring av eksamen og utstedelse av bevis. Eksamensadministrator kan kreve gebyr for gjennomføring av eksamen, for ikke oppmøte til eksamen og for utstedelse av bevis.

§ 34. Klage

Vedtak fattet av DSB kan påklages til Justis- og politidepartementet.

Vedtak i henhold til denne forskrift og ADR/RID truffet av eksamensadministrator, Statens vegvesen, politi, tollvesen eller andre som måtte være tillagt konkrete kontrolloppgaver, kan påklages til DSB.

Klagen fremsettes overfor myndigheten eller kontrollorganet som har truffet vedtaket.

§ 35. Reaksjonsmidler

Ved overtredelse av denne forskriftens bestemmelser eller vedtak fattet i medhold av den gjelder bestemmelsene i brann- og eksplosjonsvernloven § 37 – § 40 og § 42 tilsvarende.

DSB kan trekke tilbake ADR-kompetansebevis ved overtredelse av bestemmelser i lov, forskrift eller dersom særlige grunner tilsier det. DSB avgjør når og på hvilke vilkår kompetansebeviset kan gis tilbake etter en slik tilbaketrekking.

§ 36. Fravik

DSB kan fravike bestemmelsene i denne forskriften i enkelttilfeller når særlige grunner foreligger og det ikke strider mot internasjonale avtaler som Norge har inngått. Det kan settes særskilte betingelser for slike fravik. Ved vurderingen av om fravik skal gis legges spesielt vekt på at sikkerhetsnivået opprettholdes på tross av et fravik.

§ 37. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. juli 2009.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 1. desember 2006 nr. 1331 om transport av farlig gods på veg og jernbane.

1. april Nr. 385 2009

Forskrift om regulering av fisket etter makrell i 2009

Hjemmel: Fastsett av Fiskeri- og kystdepartementet 1. april 2009 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 16 og § 36 andre ledd og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

Kapittel 1. Fiskeforbud og kvoter

§ 1. Generelt forbud

Det er forbudt for norske fartøy å fiske og lande makrell i 2009.

§ 2. Totalkvote og områdekvoter

Uten hinder av forbudet i § 1 kan norske fartøy som har adgang til å delta, fiske og lande totalt 190 802 tonn makrell, hvorav 3000 tonn avsettes til forsknings- og undervisningsformål, samt 1000 tonn til agn.

Totalkvoten kan fiskes i Norges indre farvann, sjøterritorium, økonomiske sone, i EU-sonen, i internasjonalt farvann og Færøyenes fiskerisone, hvorav:

- Hele totalkvoten kan fiskes i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone, hvorav 132 073 tonn kan fiskes nord for 62° N. Inntil 130 510 tonn av kvoten nord for 62° N kan fiskes i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone sør for 62° N. Kvoten nord for 62° N reduseres tilsvarende.
- Av totalkvoten kan inntil 53 365 tonn fiskes i EU-sonen i statistikkområde IVa. Denne områdekvoten kan overfiskes med inntil 100 000 tonn, hvoretter kvoten nord for 62° N reduseres tilsvarende. Inntil 12 300 tonn av denne områdekvoten kan fiskes i EU-sonen i statistikkområdene VIa, VIIId, VIIe, VIIIf og VIIh og inntil 3000 tonn kan fiskes i statistikkområde IIIa.
- Av totalkvoten kan inntil 4712 tonn fiskes i internasjonalt farvann og inntil 11 232 tonn i Færøyenes fiskerisone.

§ 3. Gruppekvote for ringnotfartøy

Fartøy med ringnottillatelse, jf. § 4–1 i forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften), kan fiske og lande inntil 133 354 tonn makrell.

Ringnotfartøy uten konsesjon (SUK) med adgang til å delta, jf. § 17 i forskrift 18. november 2008 nr. 1235 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2009 (deltakerforskriften), kan fiske og lande inntil 11 912 tonn makrell.

§ 4. Gruppekvote for trålfartøy

Fartøy med makrelltråltillatelse, jf. konsesjonsforskriften § 2–21 kan fiske og lande inntil 5978 tonn makrell til konsum i ICES statistikkområde IVa og i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

§ 5. Gruppekvote for fartøy i kystfartøygruppen

Fartøy med adgang til å delta i kystfartøygruppen, jf. deltakerforskriften § 16 og § 18, kan fiske og lande totalt 35 558 tonn makrell, hvorav:

- fartøy med adgang til å delta i lukket gruppe kan fiske og lande inntil 35 058 tonn.
- fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe kan fiske og lande innenfor en avsetning på 400 tonn.
- ikke-manntallsførte fiskere som fisker med landnot kan fiske og lande inntil 100 tonn.

Kapittel 2. Fiske i ringnotgruppen**§ 6. Fartøykvoter**

Fartøy i ringnotgruppen tildeles fartøykvoter på grunnlag av følgende basiskvoter:

1500 hl +	40 % av konsesjonskapasiteten fra	0–	4000 hl
	30 % av konsesjonskapasiteten fra	4000–	6000 hl
	20 % av konsesjonskapasiteten fra	6000–	10 000 hl
	10 % av konsesjonskapasiteten	over	10 000 hl

Basiskvoten blir omregnet til tonn ved at 1 hektoliter = 0,1 tonn (100 kilo).

Kvotene til det enkelte fartøy fremkommer ved å multiplisere basiskvoten for fartøyet med den faktoren en får ved å dividere de respektive gruppekvotene med summen av basiskvotene. Fiskeridirektoratet fastsetter faktoren og kan endre denne.

For ringnotfartøy uten konsesjon (SUK) legges fastsatt basiskvote per 19. november 2006 til grunn for utregning av fartøykvoten.

§ 7. Periodekvoter før 10. august 2009

Det enkelte fartøy med ringnottillatelse kan fra og med 1. januar til og med 9. august fiske og lande inntil 350 tonn makrell i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N og i den del av ICES statistikkområde IVa som ligger innenfor Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone.

Fartøy med ringnottillatelse kan i perioden til og med 14. februar fiske og lande inntil 700 tonn makrell vest for 2° V i ICES statistikkområde IVa.

Ringnotfartøy uten konsesjon (SUK) kan i det tidsrom og område, som er nevnt i første ledd maksimalt fiske og lande inntil 250 tonn.

Det enkelte fartøys fangst etter denne bestemmelsen går til fradrag på den kvoten fartøyet totalt tildeles for reguleringsåret.

Fiskeridirektoratet kan fastsette totalkvote for fisket etter denne paragraf.

Kapittel 3. Fiske i trålgruppen**§ 8. Fartøykvoter**

Fartøy med tillatelse til å fiske med trål, tildeles fartøykvoter fra og med 10. august på grunnlag av følgende basiskvoter:

50 tonn +	50 % av bruttotonnasje fra	0–100
	40 % av bruttotonnasje fra	101–200
	30 % av bruttotonnasje fra	201–300
	20 % av bruttotonnasje fra	301–400
	10 % av bruttotonnasje fra	401–600

Kvotene til det enkelte fartøyet fremkommer ved å multiplisere basiskvoten for fartøyet med den faktoren en får ved å dividere de respektive gruppekvotene med summen av basiskvotene. Fiskeridirektoratet fastsetter faktoren og kan endre denne.

Ved beregning av fartøyets basiskvote gjelder tonnasje i henhold til Skipskontrollens målebrev eller identitetsbevis utstedt senest 31. desember 2001, eventuelt fartøyets tonnasje i henhold til Skipskontrollens målebrev eller identitetsbevis etter foretatt utskifting eller ombygging i overensstemmelse med utskiftings- eller ombyggingstillatelse gitt senest samme dato. Ved eierskifte nyttes bruttotonnasje per nevnte tidspunkt for det fartøy reder hadde konsesjon på ved årets begynnelse eller tidligere.

Fartøy med makrelltrållatelse som deltar som ringnotfartøy eller som kystfartøy, kan ikke delta i trålgruppens fiske etter makrell.

§ 9. Periodekvoter før 10. august 2009

Det enkelte fartøy med tillatelse til å fiske med trål kan fra og med 1. januar til og med 9. august maksimalt fiske det kvantum som tilsvarer fartøykvoten til det fartøyet som har lavest sum basiskvoter ved faktorfastsetting i ICES statistikkområde IVa og i Norges indre farvann, sjøterritorium og økonomiske sone nord for 62° N.

Det enkelte fartøys fangst etter denne bestemmelsen går til fradrag på den kvoten fartøyet totalt tildeles for reguleringsåret.

Fiskeridirektoratet kan fastsette totalkvote for fisket etter denne paragraf.

§ 10. Partråling

Uten hinder av forbudet i § 19 kan fartøy som partråler på følgende vilkår fordele kvantumet ved landing, uavhengig av hvilket fartøy som fører fangsten:

- Fartøyene må være skriftlig påmeldt som partrållag til Norges Sildesalgslag før fisket tar til.
- Fartøyene i partrållaget må fiske med samme redskap, og to fartøy kan dra med inntil 2 wire i hver sin vinge av trålredskapet. Det er ikke tillatt å nytte tråldører under partråling.
- Dersom fangst som tas i forbindelse med partråling deles, skal minimum 20 % av fangsten per landing fordeles til de aktuelle fartøyene. Det skal alltid føres fangst på det fartøy som lander fangsten.
- Ved innmelding av fangst til Norges Sildesalgslag og ved landing skal det gis oppgave over at fangsten er tatt som partrållag.
- Et fartøy kan ikke dele fangst med mer enn tre andre fartøy i løpet av 2009. Et fartøy kan likevel dele fangst med nytt fartøy dersom tidligere fartøy i partrållaget er utgått av merkeregisteret som følge av en strukturordning.

Før oppstart av fisket med partrål skal det sendes melding til Fiskeridirektoratets regionkontor i den region hvor fisket skal pågå. Fiskeridirektoratets regionkontor kan kreve at fartøy som meldes som partrållag fremstiller seg for godkjenning. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

Kapittel 4. Fiske i kystfartøygruppen

§ 11. Periodekvoter før 10. august

Fartøy med adgang til å delta i fisket med not kan fra og med 1. januar fiske og lande inntil 25 tonn makrell.

Fartøy med adgang til å delta i fisket med garn eller snøre kan fra og med 1. januar fiske og lande inntil 23 tonn makrell.

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe kan fra og med 1. januar fiske og lande innenfor fartøyets maksimalkvote, jf. § 12.

Ikke-manntallsførte fiskere som fisker med landnot, kan fra og med 1. januar fiske og lande innenfor fastsatt maksimalkvote, jf. § 13.

Det enkelte fartøys fangst etter denne bestemmelsen går til fradrag på den kvoten fartøyet totalt tildeles for reguleringsåret.

§ 12. Kvote for fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe

Fartøy med adgang til å delta i åpen gruppe kan fiske og lande inntil 5 tonn makrell.

§ 13. Kvote for ikke-manntallsførte fiskere som fisker makrell med landnot

Ikke-manntallsførte fiskere som fisker makrell med landnot kan fiske og lande inntil 15 tonn makrell. Garantert kvantum er 5 tonn.

§ 14. Redskapsfleksibilitet

Fartøy med adgang til å delta i fisket etter makrell med not kan også fiske notkvoten med garn eller snøre.

§ 15. Beregning av kvote ved utskifting og ombygging

Fartøy under 13 meter største lengde som ved utskifting eller ombygging får endret sin faktiske lengde, får sin kvote beregnet etter lengde ført i merkeregisteret senest 31. desember 2001, eller godkjent målebrev datert senest samme dato.

Fartøy på eller over 13 meter største lengde som ved utskifting eller ombygging får endret sin faktiske lengde, får sin kvote beregnet etter lengde ført i merkeregisteret senest 9. juli 1998, eller godkjent målebrev datert senest samme dato.

§ 16. Endring av hjemmelslengde

Fartøy som 15. mars 2007 var registrert i Fiskeridirektoratets fartøyregister med største lengde på eller over 11 meter og kvote med hjemmelslengde fra og med 10 til og med 10,99 meter, kan få hjemmelslengden endret til 11 meter. Det er et vilkår at eieren av fartøyet samtykker. Dersom fartøyet er skiftet ut, kan endringen i stedet fastsettes for erstatningsfartøyet.

Tilsvarende gjelder for erstatningsfartøy med største lengde på eller over 11 meter som erstatter fartøy som før 15. mars 2007 hadde kvote med hjemmelslengde fra og med 10 til og med 10,99 meter. Det er et vilkår at erstatningsfartøyet ble kjøpt eller kontrahert før 16. mars 2007. Det er videre et vilkår at Fiskeridirektoratet mottok søknad om ervervstillatelse for dette fartøyet før samme dato. Det kan gjøres unntak for sist nevnte vilkår dersom det er åpenbart at øvrige vilkår er oppfylt.

Dersom deltakeradgangen til fartøy som ellers kunne fått endret hjemmelslengde etter denne paragrafen er oppgitt som følge av tildeling av strukturkvote, kan det eller de fartøy som er tildelt strukturkvote få endret kvotefaktoren forholdsmessig. Det er et vilkår at eieren av mottakende fartøy samtykker.

Vedtak om endring av hjemmelslengde og kvotefaktor treffes av Fiskeridirektoratet.

Kapittel 5. Fellesbestemmelser**§ 17. Kvoteutnyttelse**

Hvert fartøy kan bare fiske og lande en kvote. Uten hinder av dette kan hvert fartøy fiske og lande kvote utvekslet eller tildelt i medhold av bestemmelser om spesielle kvoteordninger.

Ved salg og utskifting av fartøy innenfor reguleringsåret skal kvoten beregnes etter bestemmelsene i tredje til sjette ledd.

Ved kjøp av fartøy kan ny eier ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som fartøyet totalt har fisket og levert i reguleringsåret. Dette gjelder også når fartøyet erverves til utskifting av et annet fartøy. Fiskeridirektoratets regionkontor kan gjøre unntak for fartøy som erverves til utskifting av fartøy som på grunn av havari eller forlis har vesentlig driftsavbrudd som oppfyller vilkårene for bruk av leiefartøy.

Ved utskifting av fartøy kan erstatningsfartøyet heller ikke fiske og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som han selv har fisket og landet med annet fartøy i vedkommendes eie i reguleringsåret.

Når det ved utskifting gjøres fradrag etter tredje ledd eller fjerde ledd, skal det fangstkvantum som er størst av de to alternativene trekkes fra.

Det kvantum som eier av fartøy i åpen gruppe har fisket og landet kommer til fradrag på fartøykvoten ved en eventuell deltakelse i lukket gruppe.

§ 18. Særskilt turkvoteordning

Ringnotfartøy uten konsesjon (SUK) og fartøy i kystfartøygruppen som fører egen fangst er begrenset av en kvote på 250 tonn losset kvantum per tur.

Leveringer over 250 tonn losset kvantum per tur vil bli inndratt og belastet fartøyets eventuelt gjenstående kvote.

§ 19. Overføring av fangst

Det kvantum som kan fiskes med det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og å lande fangst som er fisket av et annet fartøy.

Det er likevel tillatt å overføre fangst på feltet mellom notfartøy for å unngå neddreping. Et vilkår for slik overføring er at fartøyene er utrustet og bemannet for fiske. Dette gjelder ikke for fartøy i åpen gruppe.

§ 20. Bifangst

Makrellfangster kan inneholde bifangst av sild med inntil 10 % i vekt i de enkelte fangster, av hele fangsten om bord og ved landing.

Sildefangster kan inneholde bifangst av makrell med inntil 10 % i vekt i de enkelte fangster, av hele fangsten om bord og ved landing.

Hestmakrellfangster kan inneholde bifangst av makrell med inntil 10 % i vekt i de enkelte fangster, av hele fangsten om bord og ved landing.

Hestmakrellfangster kan inneholde bifangst av sild med inntil 10 % i vekt i de enkelte fangster, av hele fangsten om bord og ved landing.

§ 21. Avkortning av kvote ved dumping eller neddreping

Er makrell forsettlig eller uaktsomt dumpet eller på annen måte drept ned, kan Fiskeridirektoratets regionkontor fatte vedtak om en forholdsmessig avkortning av kvoten. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 22. Meldeplikt ved sprenging av not

Fartøy med ringnottillatelse, jf konsesjonsforskriften § 4–1 og kystnotfartøy med deltakeradgang i fisket etter makrell, jf. deltakerforskriften § 16 og § 17, skal melde fra til Fiskeridirektoratet ved notsprenging.

§ 23. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket når totalkvotene, gruppekvotene, områdekvotene eller periodekvotene er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendige for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

Kapittel 6. Straff og ikrafttredelse**§ 24. Straff**

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser i denne forskriften straffes etter lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 60, § 61 og § 64. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 25. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 18. desember 2008 nr. 1473 om regulering av fisket etter makrell i 2009.

2. april Nr. 386 2009**Forskrift om prisnedskrivning ved produksjon av rektifisert potetsprit**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 2. april 2009 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova) § 18. Kunngjort 3. april 2009 kl. 13.55.

§ 1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre avsetning av norskproduserte avrenspoteter.

§ 2. Definisjon

Med avrenspoteter menes i denne forskrift frasorterte poteter i tilknytning til potetproduksjon, -omsetning og -foredling.

§ 3. Vilkår for tilskudd

Det kan gis prisnedskrivningstilskudd etter jordbruksavtalens satser til produsent av rektifisert potetsprit som tilbyr minimum treårig avtale om mottak av avrenspoteter fra godkjente omsetningsledd i markedsordningen for poteter.¹

Produsent av rektifisert potetsprit skal, innenfor intervallet 80 til 120 prosent av avtalt årlig leveranse, tilby pris på avrens som fastsatt i jordbruksavtalen.

Avtalt kvantum avrenspoteter kan avgrenses til omsetningsleddets gjennomsnittlige leveranse av avrens de siste tre år før avtalen blir inngått.

¹ Jf. forskrift 4. mai 2005 nr. 403 om godkjenning av omsetningsledd for deltakelse i markedsordningen for poteter.

§ 4. Opplysningsplikt og kontroll

Mottakere av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som Statens landbruksforvaltning finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen.

Statens landbruksforvaltning fører tilsyn med at utbetaling av prisnedskrivningstilskudd er riktig, og har adgang til all bokføring, korrespondanse og opptegnelser som vedkommer tilskuddet. Statens landbruksforvaltning kan kreve at opplysningene bekreftes av revisor.

Statens landbruksforvaltning kan foreta stedlig kontroll hos tilskuddsmottaker.

§ 5. Feilutbetalinger, avkorting og innkreving

Statens landbruksforvaltning kan rette feil i utbetalt tilskudd.

Brudd på forskriftens bestemmelser kan medføre tilbakeholdelse eller avkorting av hele eller deler av tilskuddet.

Differansen mellom utbetalt og berettiget tilskudd som følge av vedtak etter første eller annet ledd, kan kreves tilbakebetalt fra mottaker eller motregnes i senere tilskuddsutbetalinger.

Der mottakeren ikke var i aktsom god tro om utbetalingen, kan renter kreves fra det tidspunkt tilbakebetalingskravet er kommet fram til mottaker. Ved grov uaktsomhet eller forsett kan renter kreves fra tidspunktet for utbetalingen av det urettmessige tilskuddet. Rentefoten skal settes lik den rentefot som til enhver tid er fastsatt av Finansdepartementet i medhold av § 3 i lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

§ 6. Administrasjon, klage og dispensasjon

Statens landbruksforvaltning administrerer tilskuddsordningen.

Statens landbruksforvaltning kan i særlige tilfeller dispensere fra forskriftens bestemmelser.

Vedtak fattet i medhold av denne forskriften kan påklages til Landbruks- og matdepartementet etter lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker, kapittel VI.

§ 7. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft 1. juli 2009.

11. feb. Nr. 387 2009**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter kolmule i 2009**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 11. februar 2009 med hjemmel i forskrift 18. desember 2008 nr. 1418 om regulering av fisket etter kolmule i 2009 § 11. Kunngjort 7. april 2009 kl. 13.10.

I

I forskrift 18. desember 2008 nr. 1418 om regulering av fisket etter kolmule i 2009 gjøres følgende endring:

§ 2 tredje ledd skal lyde:

Av totalkvoten kan inntil 76 514 tonn fiskes i Færøyenes fiskerisone.

II

Endringen trer i kraft straks.

17. mars Nr. 388 2009**Forskrift om opptak til 1–2-årige masterprogrammer ved Universitetet i Oslo**

Hjemmel: Fastsatt av universitetsstyret ved Universitetet i Oslo ved rektor 17. mars 2009 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–2, § 3–4, § 3–6 og § 3–7, forskrift 1. desember 2005 nr. 1392 om krav til mastergrad og forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning. Kunngjort 7. april 2009 kl. 13.10.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder for opptak til alle 1–2-årige masterprogrammer som Universitetet i Oslo tilbyr med sikte på:

- a) mastergrad av 120 studiepoengs omfang, jf. forskrift om krav til mastergrad, § 3
- b) erfaringsbasert mastergrad av 90–120 studiepoengs omfang, jf. forskrift om krav til mastergrad, § 5
- c) mastergrad av 1–1 1/2 års omfang, jf. forskrift om krav til mastergrad, § 7.

§ 2. Opptaksgrunnlag**§ 2–1. Krav til generell studiekompetanse**

- (1) Det kreves ordinært generell studiekompetanse for opptak til et masterprogram.
- (2) For opptak til engelskspråklige masterprogram kan fakultetet dispensere fra kravet om generell studiekompetanse for søkere med utenlandsk utdanning som ikke fyller norskkravet, dersom søkeren fyller et av følgende spesielle opptakskrav i engelsk:

- a) engelsk grunnkurs i videregående skole, (5 uketimer) med karakteren 4 eller bedre (eventuelt bestått engelsk videregående kurs I og/eller II)
- b) Test of English as a Foreign Language (TOEFL) med minst: 550 poeng for Paper-based test (PBT), 213 poeng for Computer-based test (CBT) og 80 poeng for Internet-based test (iBT)
- c) International English Language Testing Service (IELTS) med minst 6.0 poeng
- d) annen godkjent dokumentasjon etter individuell vurdering.

§ 2–2. Krav til faglig grunnlag

- (1) Fakultetet selv fastsetter i programplanen hva som skal være det faglige grunnlaget i den lavere grad eller det utdanningsløp som mastergraden bygger på, når dette er:

- a) bachelorgrad
- b) cand.mag.-grad
- c) annen grad eller yrkesutdanning av minimum 3 års omfang
- d) utdanning som i henhold til § 3–4 i lov om universiteter og høyskoler er godkjent som jevngrad med ovennevnte grader eller utdanningsløp.

Fakultetet selv kan i spesielle tilfeller godkjenne andre dokumenterte kvalifikasjoner som helt eller delvis likeverdige med disse utdanningsløpene.

- (2) Krav til faglig grunnlag for opptak til masterprogrammer i samsvar med forskrift om krav til mastergrad, § 3 eller § 7, må fremgå av programplanen for masterprogrammet som:

- a) fordypning i fag, emner eller emnegruppe av minimum 80 studiepoengs omfang, eller
- b) integrert yrkesrettet utdanning eller programdefinerte emner av minimum 120 studiepoengs omfang innenfor fagområdet for mastergrad.

Fakultetet selv kan i programplanen fastsette spesifikke krav til faglig grunnlag innenfor masterprogrammenes fagområder.

(3) For opptak til erfaringsbaserte masterprogrammer i samsvar med forskrift om krav til mastergrad, § 5, kreves i tillegg minst 2 års relevant yrkespraksis. Fakultetet selv fastsetter i programplanen hva som er relevant yrkespraksis, og kan fastsette krav om lengre yrkespraksis.

§ 2-3. Faglig minstekrav for opptak

(1) For opptak til masterprogrammer i samsvar med forskrift om krav til mastergrad § 3 eller § 7, gjelder følgende:

- a) For søkere med bokstavkarakterer er det faglige minstekravet C.
- b) For søkere med tallkarakterer er det faglige minstekravet 2,7.

(2) For opptak til erfaringsbaserte masterprogrammer i samsvar med forskrift om krav til mastergrad § 5, kan fakultetet selv fastsette særlige faglige minstekrav i programplanen.

§ 2-4. Beregningsgrunnlaget for faglig minstekrav

(1) Når det faglige grunnlaget er fag/emnegruppe av minst 80 studiepoengs omfang, gjelder følgende:

- a) Resultatet fra fag/emnegruppe av minst 80 studiepoengs omfang skal ordinært benyttes.
- b) Dersom fag/emnegruppen i det faglige grunnlaget utgjør mer enn 80 studiepoeng, kan resultatet fra det utvalget av emner som gir best karaktersnitt benyttes i stedet for resultatet fra hele fag/emnegruppen. Utvalget av emner må være på minst 80 studiepoeng.

(2) Når det faglige grunnlaget er programdefinerte emner av minst 120 studiepoengs omfang, gjelder følgende:

- a) Resultatet fra programdefinerte emner av minst 120 studiepoengs omfang skal ordinært benyttes.
- b) Fakultetet selv kan likevel fastsette i programplanen at et utvalg av emnene kan benyttes, men ikke mindre enn 80 studiepoeng av det totale antallet programdefinerte emner.

(3) Dersom søkeren ikke har gradert karakterskala for alle emnene i det faglige grunnlaget, men for emner som utgjør minst 40 studiepoeng av det faglige grunnlaget, skal resultatet for emnene med gradert karakterskala likevel benyttes.

(4) Søkere med emner uten gradert karakterskala eller med gradert karakterskala for mindre enn 40 studiepoeng av det faglige grunnlaget, må vurderes individuelt av en opptakskomité, jf. § 6-2.

§ 3. Beregningen av karaktersnittet for det faglige grunnlaget

§ 3-1. For emner med bokstavkarakterer

(1) Faglig minstekrav oppfylles når vektet gjennomsnitt av karakterene i alle emner som inngår i det faglige grunnlaget er C eller bedre, jf. likevel § 2-4. Vektingen gjøres ut fra emnenes omfang i studiepoeng.

(2) Følgende tallverdier for bokstavkarakterene benyttes, i samsvar med § 6 i forskrift om studier og eksamener ved Universitet i Oslo: karakter A = tallverdi 65, B = 64, C = 63, D = 62, E = 61. Karaktersnittet avrundes til helt tall etter ordinære avrundingsregler.

§ 3-2. For emner med tallkarakterer

Faglig minstekrav oppfylles når vektet gjennomsnitt av karakterene i alle emner som inngår i det faglige grunnlaget er 2,7 eller bedre, jf. likevel § 2-4. Vektingen gjøres ut fra emnenes omfang i studiepoeng. Karaktersnittet avrundes med 1 desimal etter ordinære avrundingsregler.

§ 3-3. For emner med bokstavkarakterer og tallkarakterer

Karaktersnittet for bokstavkarakterer og tallkarakterer må beregnes hver for seg. Dersom ikke begge karaktersnittene hver for seg oppfyller faglig minstekrav på C eller 2,7, jf. § 2-3, må det foretas en skjønnsmessig vurdering av om faglig minstekrav er oppfylt.

§ 4. Betinget opptak

(1) Fakultetet selv kan i programplanen fastsette om betinget opptak skal kunne benyttes. Betinget opptak til et masterprogram kan kun benyttes dersom det er færre kvalifiserte søkere enn studieplasser til programmet.

(2) Betinget opptak kan gis for søkere som mangler inntil 20 studiepoeng av det utdanningsløp som mastergraden bygger på. Fakultetet selv kan i programplanen fastsette hvilke emner som kan mangle dersom betinget opptak benyttes.

(3) Betinget opptak forutsetter at manglende eksamener avlegges og består ved første mulige anledning, og senest innen 1 år. Resultatet av manglende eksamener kan ikke være dårligere enn at faglig minstekrav, jf. § 2-3 oppfylles. Hvis ikke dette kravet oppfylles, mister studenten studieplassen ervervet gjennom betinget opptak.

§ 5. Rangering av søkere ved opptak

§ 5-1. Generelt om rangering

(1) Dersom det er flere kvalifiserte søkere enn antall studieplasser må søkerne rangeres.

(2) Rangeringsgrunnlaget tilsvarer det beregningsgrunnlaget for faglig minstekrav som fakultetet har fastsatt i programplanen.

(3) Søkere med høy poengsum (vurdering) rangeres foran søkere med lav poengsum (vurdering). Ved poenglikhet (lik vurdering) gjelder følgende:

- a) Underrepresentert kjønn prioriteres først. Fakultetet selv fastsetter hvilke masterprogrammer dette skal gjelde for.

- b) Deretter kan et vektet gjennomsnitt av karakterene i de øvrige emner i opptaksgrunnlaget, jf. § 2–2, legges til grunn, med unntak av examen philosophicum og examen facultatum.
- c) Ved fortsatt poenglikhet rangeres eldre søkere foran yngre.

§ 5–2. Rangering av søkere som kan poengberegnes

- (1) Søkerne rangeres ved at det regnes ut en poengsum som er et vektet gjennomsnitt av karakterene for de emner som inngår i det faglige grunnlaget.
- (2) Beregning av poengsum gjøres i samsvar med § 3, men for å minske muligheten for poenglikhet beregnes karaktersnittet for rangering med to desimaler etter ordinær avrunding av tredje desimal.

§ 5–3. Poengberegning av søkere med mer enn ett grunnlag for rangering

Søkere som har flere mulige rangeringsgrunnlag, jf. § 2–4, skal poengberegnes etter alle grunnlagene for rangering. Poengberegningen som gir høyest rangering skal benyttes.

§ 5–4. Rangering av søkere til erfaringsbaserte masterprogrammer

For opptak til masterprogram som fører frem til erfaringsbasert mastergrad av 90–120 studiepoengs omfang, fastsetter fakultetet selv rangeringsgrunnlaget og eventuell bruk av individuell vurdering i programplanen.

§ 5–5. Rangering av søkere som ikke kan poengberegnes

- (1) Individuell vurdering benyttes for rangering av kvalifiserte søkere:
  - a) som fakultetet har funnet kvalifisert på bakgrunn av dokumenterte kvalifikasjoner helt eller delvis likeverdige med utdanningsløp omtalt i § 2–2
  - b) med faglig grunnlag fra norsk eller utenlandsk høyere utdanningsinstitusjon hvor resultatet ikke uten videre kan legges til grunn ved poengberegningen
  - c) med faglig grunnlag hvor omfanget av resultater med gradert karakterskala er for lite til å kunne benyttes ved poengberegningen, jf. § 2–4
  - d) med et faglig grunnlag som består helt eller delvis av tallkarakterer, jf. § 3–2 og § 3–3.
- (2) Kvalifiserte søkere som ikke kan poengberegnes, må rangeres i forhold til poengberegnete søkere ved hjelp av en skjønsmessig vurdering av det faglige grunnlaget. For å få tilbud om opptak kreves det likeverdige ferdigheter og kunnskaper med søkere som får tilbud om opptak etter rangering på grunnlag av poengberegning.

§ 5–6. Tilleggsrangering for enkelte 1–2-årige masterprogrammer

- (1) Fakultetet selv kan i programplanen fastsette egne tilleggsrangeringsregler for 1–2-årige masterprogrammer hvor det er ønskelig med en bredere vurdering av søkerens bakgrunn enn den som fremkommer av kravene til faglig grunnlag. Tilleggsrangering skjer etter at søkerne har fått beregnet den ordinære rangeringspoengsummen sin.
- (2) Fakultetet kan bruke ett eller flere av følgende kriterier ved tilleggsrangeringen:
  - a) underrepresentert kjønn
  - b) relevant annen høyere utdanning og/eller annen høyere utdanning
  - c) relevant praksis og/eller praksis
  - d) motivasjonssøknad og/eller intervju.
- (3) Tilleggsrangeringen kan komme til uttrykk i form av ekstra poeng. Eventuelle ekstra poeng kan gis i tillegg til den ordinære rangeringspoengsummen eller bare gis ved poenglikhet.

§ 5–7. Rangering på grunnlag av spesiell vurdering

- (1) Grunnlag for opptak etter spesiell vurdering kan være dokumentert sykdom, funksjonshemming eller andre forhold som gir grunn til å anta at søkerens rangering etter § 5–2, § 5–4 eller § 5–5 ikke gir et riktig bilde av søkerens kvalifikasjoner.
- (2) Søkere som ønsker å bli vurdert på grunnlag av spesiell vurdering, må be om dette i søknaden og legge ved egen begrunnelse og dokumentasjon av forhold som anføres.
- (3) Forhold som nevnt over gir ikke i seg selv rett til studieplass. For å få tilbud om opptak kreves det likeverdige ferdigheter og kunnskaper med søkere som får tilbud om opptak etter § 5–2, § 5–4 eller § 5–5.
- (4) Søkere som ikke får tilbud om opptak etter disse reglene, skal rangeres etter reglene i hhv. § 5–2, § 5–4 eller § 5–5.

§ 6. Søknadsbehandling m.m.

§ 6–1. Frist for innsending av søknad og for ettersending av dokumentasjon

- (1) Fakultetet selv fastsetter i programplanene om det skal være opptak en eller to ganger i året til det enkelte masterprogram.
- (2) 15. april/15. oktober er ordinær frist for søknad om opptak til Universitetet i Oslos masterprogrammer. Fakultetet selv kan likevel fastsette at 1. mars eller 1. juni/1. desember skal være frist for søknad om opptak til bestemte masterprogrammer.
- (3) All utdanning, praksis og andre forhold som kan gi grunnlag for opptak, må være dokumentert med attesterte kopier.
- (4) Søkere som avslutter utdanning som gir grunnlag for opptak etter søknadsfristens utløp, må sende inn foreløpig dokumentasjon innen søknadsfristen. Fakultetet kan fastsette frist for innsending av endelig dokumentasjon, men ikke senere enn innen studiestart for masterprogrammet.

(5) Søknadsfrist for søkere fra land utenfor EØS-området fastsettes av universitetsdirektøren.

§ 6-2. Opptakskomiteé

(1) Fakultetet oppnevner en eller flere opptakskomiteer med ansvar for opptaket til masterprogrammene ved fakultetet. Den enkelte opptakskomiteé skal ha minst 3 medlemmer, hvorav minst 1 student.

(2) Opptakskomiteen skal vurdere søkerne som har et faglig grunnlag som må vurderes individuelt mht.:

- faglig minstekrav tilsvarende C/2,7
- rangering i forhold til de søkerne som poengberegnes
- rangering på grunnlag av spesiell vurdering.

§ 7. Forskjellige bestemmelser

(1) Universitetsdirektøren kan i nærmere regler til forskriften fastsette egne administrative bestemmelser om søknadsbehandling og rangering.

(2) Endringer i opptakskravene for et masterprogram skal være klart for søkerne minst ett år før de trer i kraft.

(3) Forskriften trer i kraft fra og med opptaket til 1–2-årige masterstudier høsten 2010. Samtidig oppheves forskrift 22. desember 2005 nr. 1801 om opptak til 1–2-årige masterprogrammer ved Universitetet i Oslo.

19. mars Nr. 389 2009

Forskrift om endring i forskrift om satser for visse tilskuddsordninger for bearbeidede jordbruksvarer

Hjemmel: Fastsett av Statens landbruksforvaltning 19. mars 2009 med hjemmel i lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (jordlova), forskrift 21. desember 2004 nr. 1746 om tilskudd til industrielt bearbeidede jordbruksvarer ved eksport og leveranser til spesialmarkeder § 7 og forskrift 21. desember 2004 nr. 1747 om tilskudd til enkelte bearbeidede kjøttvarer ved leveranser til spesialmarkeder § 7. Kunngjort 7. april 2009 kl. 13.10.

I

I forskrift 28. januar 2005 nr. 60 om satser for visse tilskuddsordninger for bearbeidede jordbruksvarer gjøres følgende endring:

§ 1 og § 2 skal lyde:

§ 1. Tilskuddssatser for XR-ordningen

Satsene for tilskudd etter forskrift 21. desember 2004 nr. 1746 om tilskudd til industrielt bearbeidede jordbruksvarer ved eksport og leveranser til spesialmarkeder (XR-ordningen) skal være:

Råvarenr.	Råvarenavn	Sats med prisnedskrivning (kr/kg)	Sats uten prisnedskrivning (kr/kg)
1100	Helmelk flytende	0,63	1,73
1200	Skummet melk flytende	0,46	1,36
1300	Yoghurt	0,00	2,60
1450	Melk til drikkevarer	2,88	2,88
1500	Kondensert melk fet	3,71	4,91
1550	Kondensert melk mager	3,80	4,60
1600	Helmelkpulver 28 %	4,10	12,50
1601	Helmelkpulver 28 % til iskrem	4,70	12,50
1650	Melkepulver 20 %	3,52	11,92
1651	Melkepulver 20 % til iskrem	4,12	11,92
1700	Skummetmelkpulver	6,61	16,01
1701	Skummetmelkp. til iskrem	7,01	16,01
1750	Yoghurtpulver	13,61	16,01
1800	Kjernemelkpulver	15,37	15,37
2100	Fløte	2,50	4,60
2101	Fløte til iskrem	2,50	4,60
2300	Rømme	5,74	5,74
2400	Helmelkpulver 35 %	4,89	13,87
2440	Fløtepulver 42 %	2,05	14,75
2450	Fløtepulver 55 %	5,16	15,66
3200	Mysepulver	2,80	3,86
3201	Mysepulver til iskrem	2,80	3,86
5100	Smør	7,19	13,19
5101	Smør til iskrem	7,59	13,19
5300	Smørølje	8,19	15,89
6100	Ost, naturell	13,06	20,06
6200	Ostepulver	13,46	13,46

<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>	<i>Sats med prisnedskrivning (kr/kg)</i>	<i>Sats uten prisnedskrivning (kr/kg)</i>
10100	Egg i skall	8,46	8,46
11100	Heleggmasse	7,70	13,43
11200	Heleggpulver	38,03	54,13
12100	Eggeplomme konservert	28,81	28,81
12200	Eggeplommepulver	51,15	58,05
20300	Bygg	0,75	0,75
20400	Havre	0,38	0,38
20550	Rughvete	0,82	0,82
21100	Hvetekli	3,04	3,04
21200	Havrekli	3,04	3,04
22300	Byggmel	3,04	3,04
22400	Havregryn	3,04	3,04
22550	Rughvetemel	3,04	3,04
30100	Poteter	0,45	1,21
31200	Mel og flak av poteter	10,79	12,38
32100	Potetstivelse	5,00	7,40
40200	Glykose	5,36	5,87
70750	Svinekjøttsortering 23 %	13,45	13,45
71400	Storfekjøttsortering 14 %	24,50	31,44
73000	Fårekjøttsortering 25 %	7,60	10,47
74000	Høns	3,68	3,68
74200	Fjørfe generelt	1,74	3,68

Kolonnen «Sats uten prisnedskrivning» benyttes hvis det ikke mottas tilskudd etter forskrift 21. desember 2004 nr. 1821 om tilskudd i form av prisnedskrivning til industrielt bearbejdede jordbruksvarer.

§ 2. Tilskuddsatser for XRK-ordningen

Satsene for tilskudd etter forskrift 21. desember 2004 nr. 1747 om tilskudd til enkelte bearbejdede kjøttvarer ved leveranser til spesialmarkeder (XRK-ordningen) skal være:

<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>	<i>Sats (kr/kg)</i>
70000	Svin indrefilet	41,46
70050	Svin ytrefilet	41,46
70100	Svin flatbiff	41,46
70200	Skinke m/knoke	21,68
70250	Skinke u/ben m/svor	26,02
70350	Svinekam u/ben	29,15
70450	Svinenakke u/ben	35,60
70500	Picnicråstoff	27,09
70510	Ribberull	27,09
70550	Sideflesk u/ben sort 1	43,10
70600	Westfalerråstoff	56,73
70630	Purkekjøttsortering 6 %	40,92
70640	Purkekjøttsortering 23 %	12,80
70700	Svinekjøttsortering 6 %	41,46
70750	Svinekjøttsortering 23 %	13,45
70800	Svin småflesk u/svor	3,96
70850	Svinespekk u/svor	14,24
70900	Svinelever	2,69
71000	Storfe indrefilet	62,18
71050	Storfe ytrefilet	62,18
71100	Storfe flatbiff	62,18
71150	Storfe rundbiff	62,18
71200	Storfe mørbrad u/ben	62,18
71250	Storfe bankekjøtt	62,18
71300	Okserullsortering 4 %	62,18
71350	Storfekjøttsortering 5 %	62,18
71400	Storfekjøttsortering 14 %	44,20
71500	Storfekjøttsortering 21 %	32,30
71850	Storfe kam u/ben	62,18

<i>Råvarenr.</i>	<i>Råvarenavn</i>	<i>Sats (kr/kg)</i>
71900	Storfe høyrygg u/ben	44,20
71950	Storfe bogstek	44,20
72300	Kalvekjøttssortering 8 %	45,71
73000	Fårekjøttssortering 25 %	27,65
73100	Fårelår m/knoke u/mørbrad	52,06
73150	Fårelår u/ben	78,09
73200	Lammelår m/isben	43,80
73250	Lammelår u/ben	61,32
73400	Lammerullssortering	76,47
73500	Lam pinnekjøttstråstoff u/nakke	34,97
73600	Lam pinnekjøttstråstoff m/nakke	34,97

II

Endringen trer i kraft 1. februar 2009.

27. mars Nr. 390 2009

Forskrift om endring i forskrift om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip

Hjemmel: Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 27. mars 2009 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 2, § 6, § 28, § 30 og § 47, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590. Kunngjort 7. april 2009 kl. 13.10.

I

I forskrift 1. januar 2005 nr. 8 om arbeidsmiljø, sikkerhet og helse for arbeidstakere på skip gjøres følgende endringer:

§ 5–14 første ledd skal lyde:

(1) Rederiet skal påse at verneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalget får den opplæring som er nødvendig, for at de kan utføre sine verv på en forsvarlig måte. Arbeidstakerne og deres organisasjoner skal medvirke til at verneombud og medlemmer av arbeidsmiljøutvalget får opplæring etter første punktum. Utgifter til slik opplæring dekkes av rederiet.

§ 5–15 tredje og fjerde ledd skal lyde:

(3) Arbeidsmiljøutvalget skal hvert år innen 31. januar utarbeide en samlet rapport om verne- og miljøarbeidet om bord for det foregående kalenderåret. Rapporten skal sendes til Sjøfartsdirektoratet ved forespørsel fra direktoratet. Ved inspeksjon fra Sjøfartsdirektoratet skal rapporten for foregående kalenderår vises frem. Årsrapporten skal utarbeides på skjema fastsatt av Sjøfartsdirektoratet.

(4) På fartøy i lokalfart, som har opprettet arbeidsmiljøutvalg etter § 5–10, utarbeider hvert utvalg en samlet årsrapport.

II

Ikrafttredelse

Endringene trer i kraft straks.

27. mars Nr. 391 2009

Vedtak om opphevelse av delegeringer etter lov 10. juni 1966 nr. 5 om toll (tolloven)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 27. mars 2009. Fremmet av Finansdepartementet. Kunngjort 7. april 2009 kl. 13.10.

Opphevelse av følgende resolusjoner:

- Kgl.res. 24. november 1967 nr. 1. Ikrafttredelse av lov av 10. juni 1966 nr. 5 om toll (tolloven). Delegering av myndighet.
- Kronprinsreg.res. 26. juni 1992 nr. 470. Delegering av myndighet etter lov av 10. juni 1966 nr. 5 om toll (tolloven) § 15, første ledd nr. 3 og § 59 A
- Kgl.res. 14. mai 1993 nr. 349. Delegering av myndighet etter tolløven § 5
- Kgl.res. 3. juni 1994 nr. 374. Delegering av myndighet etter lov av 3. juni 1994 nr. 14 om endringer i lov om toll (tolloven)
- Kgl.res. 30. juni 1995 nr. 600. Delegering av myndighet etter tolltariffens innledende bestemmelser § 2 nr. 3, §§ 5 og 6.

31. mars Nr. 392 2009**Delegering av myndighet til Post- og teletilsynet i ekspropriasjonssaker etter lov om elektronisk kommunikasjon § 12–3**

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 31. mars 2009 med hjemmel i lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (ekomloven) § 12–3 og § 1–4, lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom § 25, jf. § 5 første ledd annet punktum, jf. delegeringsvedtak 4. juli 2003 nr. 880 og vedtak 4. juli 2003 nr. 881 om funksjonsfordeling innen myndigheten etter lov om elektronisk kommunikasjon del I nr. 1. Kunngjort 7. april 2009 kl. 13.10.

Samferdselsdepartementet har 31. mars 2009 fattet vedtak om videredelegering av sin myndighet til å treffe vedtak om ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrett til fast eiendom for anbringelse av elektronisk kommunikasjonsnett og utstyr for elektronisk kommunikasjon etter ekomloven § 12–3, jf. delegeringsvedtak 4. juli 2003 nr. 880, til Post- og teletilsynet med virkning fra vedtakets dato.

1. april Nr. 393 2009**Forskrift om endring i forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo**

Hjemmel: Fastsatt av universitetsstyret ved rektor 1. april 2009 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–2, § 3–3, § 3–5, § 3–6, § 3–7, § 3–9 og § 3–10. Kunngjort 7. april 2009 kl. 13.10.

I

I forskrift 20. desember 2005 nr. 1798 om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Forskriften gjelder fra og med 1. januar 2006 for grader, studier og eksamener ved Universitetet i Oslo. For forskerutdanningen gjelder forskrift 21. juni 2007 nr. 873 for graden philosophiae doctor (Ph.D.) ved Universitetet i Oslo, fastsatt av universitetsstyret. Om overgangsregler, se § 10.

§ 2–9 skal lyde:

§ 2–9. Krav til innhold og sammensetning av grad i samarbeid med andre institusjoner

- (1) For grad som tildeles i samarbeid med andre institusjoner (fellesgrad), gjelder ordinært de samme kravene til innhold og sammensetning av graden som til grader utstedt av Universitetet i Oslo alene.
- (2) Rektor godkjenner samarbeidsavtaler med andre institusjoner ved etablering av felles studieprogram og ved etablering av studieprogram som leder fram til fellesgrader.
- (3) Tilleggsbetegnelsen til graden master av 2 års omfang som fellesgrad kan være Master in (programnavn).

I § 3.2.2 bokstav b første ledd skal følgende setning fjernes:

For Lektorprogrammet skal likevel Rektor fastsette endringer.

§ 3–5 skal lyde:

§ 3–5. Godskriving, fritak og godkjenning

- (1) Fakultetet avgjør søknad om bruk av annen/tidligere utdanning fra Universitetet i Oslo som del av utdanning som gis ved fakultetet.
- (2) Fakultetet avgjør søknad om godskriving av utdanning fra andre institusjoner som går inn under UH-loven av 1. april 2005 nr. 15 som del av utdanning som gis ved fakultetet.
- (3) Fakultetet avgjør søknad om fritak for deler av utdanning som tilbys ved fakultetet på grunnlag av annen velegnet eksamen eller prøve. Dokumentasjon av realkompetanse kan også gi grunnlag for fritak.
- (4) Fakultetet selv avgjør søknad om godkjenning av annen høyere utdanning som faglig jevngrad med utdanning som gis ved fakultetet.
- (5) Fakultetet selv kan i særlige tilfeller gi godkjenning etter fjerde ledd helt eller delvis på grunnlag av kunnskaper som er dokumentert på annen måte enn ved eksamen. Prøve til kontroll av de dokumenterte kunnskaper eller tilleggsprøve kan kreves avlagt. Fakultetet selv kan også kreve slik prøve for kontroll av kunnskaper som er dokumentert med ikke-verifiserbare dokumenter.
- (6) Fakultetet selv kan i nærmere regler til § 3–5 fastsette bestemmelser om godskriving, fritak og godkjenning for bestemte grader, studieprogram, emnegrupper eller emner ved fakultetet.

§ 3–6 skal lyde:

§ 3–6. Examen philosophicum og examen facultatum

- (1) Examen philosophicum uten tallfestet normering eller med normering 7 vekttall, skal tilsvare 30 studiepoeng i grad ved Universitetet i Oslo. For øvrig skal examen philosophicum og examen facultatum i grad ved Universitetet i Oslo tilsvare de avlagte emnenes antall studiepoeng.

(2) For grad ved Universitetet i Oslo hvor examen philosophicum tilsvarer 30 studiepoeng, skal det gis fritak fra et eventuelt krav om examen facultatum. Tidligere gitte fritak fra kravet om examen facultatum gjelder også fortsatt.

(3) Bare ett av de emner som er fastsatt til å utgjøre examen philosophicum, kan inngå med studiepoeng i en students grad eller emneoversikt på karakterutskrift. Tilsvarende kan bare ett av de emner som er fastsatt til å utgjøre examen facultatum inngå med studiepoeng i en students grad eller emneoversikt på karakterutskrift.

(4) For grad ved Universitetet i Oslo som krever examen facultatum, skal alle Universitetet i Oslos varianter av examen facultatum oppfylle kravet.

(5) For mastergrad av 5 års omfang og for graden cand.theol. ved Universitetet i Oslo, kan fakultetet gi fritak fra den respektive gradens krav om examen philosophicum eller examen facultatum dersom kandidaten har fått innpasset en bachelorgrad eller et tilsvarende utdanningsløp av minimum 3 års omfang hvor det ikke er krav om examen philosophicum eller examen facultatum.

(6) Universitetsdirektøren kan i nærmere regler til § 3–6 fastsette bestemmelser om godskriving og fritak for examen philosophicum og examen facultatum.

§ 5–4 skal lyde:

§ 5–4. Eksamensoppgavers målform og eksamensbesvarelsers språk

(1) Eksamensoppgaver som blir gitt på norsk, skal foreligge på bokmål eller nynorsk i samsvar med den målformen eksamenskandidatene har valgt ved oppmelding til eksamen. Unntak kan forekomme i overensstemmelse med forskrift om målform i eksamensoppgåver.

(2) Eksamensbesvarelser kan leveres på svensk eller dansk som alternativ til norsk.

(3) Fakultetet kan i emnebeskrivelsen fastsette regler om bruk av engelsk i eksamensoppgaver og eksamensbesvarelser.

(4) For emner knyttet til det enkelte studieprogram i språk, inkludert norsk, kan fakultetet i emnebeskrivelsen fastsette regler om språk i eksamensoppgaver og eksamensbesvarelser.

I § 7 skal hjemmelen for paragrafen lyde:

Fastsatt med hjemmel i § 3–6, § 3–7 og § 3–10 i UH-loven av 1. april 2005 nr. 15.

§ 7.1.4 skal lyde:

En programstudent må på fastsatt måte og innen fastsatt frist hvert semester:

- betale semesteravgift, i samsvar med lov og forskrift om studentsamskipnader.
- betale eventuell annen fastsatt avgift, i samsvar med forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler.

§ 7–4 skal lyde:

§ 7–4. Krav til en enkeltemnestudent

(1) En person som ønsker undervisningsopptak til et emne uten (gyldig) studierett til noe studieprogram ved Universitetet i Oslo, må:

- ha generell studiekompetanse eller realkompetanse for emnet
- fylle eventuelle spesielle opptakskrav og andre forkunnskapskrav for emnet
- på fastsatt måte og innen fastsatt frist søke om undervisningsopptak til emnet for det aktuelle semesteret.

Dersom søkeren får undervisningsopptak til emnet, blir søkeren enkeltemnestudent i emnet for semesteret.

(2) En enkeltemnestudent må på fastsatt måte og innen fastsatt frist for semesteret

- betale semesteravgift, i samsvar med lov og forskrift om studentsamskipnader.
- betale eventuell annen fastsatt avgift, i samsvar med forskrift om egenbetaling ved universiteter og høyskoler.

(3) En enkeltemnestudent må på fastsatt måte og innen fastsatt frist semesterregistrere seg og melde seg til eksamen i eksamenssemesteret.

(4) En enkeltemnestudent i et emne som har egenbetaling fra studenter, må på fastsatt måte og innen fastsatt frist betale det beløpet som er fastsatt som egenbetalingen for emnet.

(5) I tillegg til de generelle bestemmelsene i § 5 og § 6 samt bestemmelsene i § 7–4, gjelder også § 7–6 for en enkeltemnestudent mht. eksamen.

§ 7–5 skal lyde:

§ 7–5. Krav til en privatist

(1) En person som ikke har (gyldig) studierett til noe studieprogram ved Universitetet i Oslo, og som ønsker å avlegge eksamen i et emne ved Universitetet i Oslo uten undervisningsopptak til emnet må:

- ha generell studiekompetanse eller realkompetanse for emnet
- fylle eventuelle spesielle opptakskrav og andre forkunnskapskrav for emnet
- oppfylle de faglige krav som gjelder for å avlegge eksamen i emnet
- på fastsatt måte og innen fastsatt frist melde fra om ønsket om å avlegge eksamen i emnet.

Dersom det er mulig å avlegge eksamen i emnet uten undervisningsopptak, kan personen bli privatist i eksamenssemesteret.

(2) En privatist må for eksamenssemesteret på fastsatt måte og innen fastsatt frist betale semesteravgift, i samsvar med lov og forskrift om studentsamskipnader.

(3) En privatist må for eksamenssemesteret på fastsatt måte og innen fastsatt frist semesterregistrere seg og melde seg til eksamen.

(4) En privatist må på fastsatt måte og innen fastsatt frist betale fastsatt eksamensgebyr, jf. § 10. En privatist som trekker seg fra eksamen før fristen for slikt trekk er over og som ønsker eksamensgebyret delvis refundert, må søke om refusjon på fastsatt måte og innen fastsatt frist.

(5) I tillegg til de generelle bestemmelsene i § 5 og § 6 samt bestemmelsene i § 7–5, gjelder også § 7–6 for en privatist mht. eksamen.

§ 7.6.9 bokstav c oppheves.

Ny § 7–7 skal lyde:

§ 7–7. Gjennomføring av studier og eksamener

(1) Universitetsdirektøren kan i nærmere regler til § 7 fastsette generelle administrative bestemmelser i tilknytning til programstudent, enkeltemnestudent og privatist.

(2) Det enkelte fakultet kan i nærmere regler til § 7 fastsette egne administrative bestemmelser om søknadsgrunner og dokumentasjon i tilknytning til § 7.1.7 og § 7.1.9.

§ 10 overskriften skal lyde:

Tidspunkt og satser. Nærmere regler. Overgangsregler

§ 10–1 overskriften skal lyde:

Datoer og frister

§ 10–1 fjerde og femte ledd oppheves.

§ 10–2 skal lyde:

§ 10–2. Eksamensgebyr for privatister

(1) Ved Universitetet i Oslo skal privatister betale eksamensgebyr etter følgende satser:

	<i>Emner på mindre enn 30 studiepoeng</i>	<i>Emner på 30–40 studiepoeng</i>	<i>Emner på mer enn 40 studiepoeng (unntatt JUR4000)</i>	<i>Emnet JUR4000</i>
Samme eksamen:	1 600 kr	3 600 kr	5 700 kr	6 700 kr
Særskilt eksamen:	3 200 kr	6 200 kr	9 200 kr	–

(2) Det enkelte fakultet fastsetter hvilke emner som skal være omfattet av ordningen med eksamensgebyr for privatister. Examen philosophicum skal ikke være omfattet av ordningen.

(3) For privatister som trekker seg fra eksamen før betalingsfristen for eksamensgebyret er ute, frafalles hele kravet om eksamensgebyr. Eventuelt innbetalt gebyr refunderes i sin helhet.

(4) Privatister som trekker seg fra eksamen etter at betalingsfristen er ute, men før trekkfristen for eksamen, har rett til delvis refusjon av eksamensgebyret og skal betale 500 kr til dekning av administrative utgifter.

(5) Privatister med gyldig forfall til både ordinær og utsatt eksamen gis rett til delvis refusjon av eksamensgebyret og skal betale 500 kr til dekning av administrative utgifter.

§ 10–4 skal lyde:

§ 10–4. Nærmere regler

(1) Universitetsdirektøren kan fastsette nærmere regler til forskriften der dette er angitt i den enkelte bestemmelsen i forskriften.

(2) Det enkelte fakultet selv kan fastsette nærmere regler til forskriften der dette er angitt i den enkelte bestemmelsen i forskriften.

Andre endringer:

1. Hjemmelen for § 3 skal være «Fastsatt med hjemmel i § 3–3 og § 3–5 i UH-loven av 1. april 2005 nr. 15.»

2. I § 8–3 og § 8–4 skal hjemmelshenvisningen til UH-lovens § 3–11 fjernes, fordi § 8–3 og § 8–4 er dekket av den samme hjemmelen som hele § 8.

II

Endringene trer i kraft straks.

2. april Nr. 394 2009**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) krav til lovlig opphold for å kunne fremme søknad om oppholdstillatelse fra riket**

Hjemmel: Fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 2. april 2009 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 6, jf. delegeringsvedtak 30. juni 2006 nr. 761. Kunngjort 7. april 2009 kl. 13.10.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 10 annet ledd bokstav a skal lyde:

- a) har slik kompetanse som nevnt i § 3 annet ledd bokstav a eller e, eller søker tillatelse i henhold til § 5 tredje ledd. Det er et vilkår at søkeren ikke oppholder seg i riket i forbindelse med søknad om asyl eller i påvente av utreise etter avslag på asylsøknad,

§ 10 nytt femte ledd skal lyde:

Med unntak av barn født i riket, er det et vilkår for å falle inn under unntakene i annet til fjerde ledd at søkeren har lovlig opphold i riket på søknadstidspunktet.

§ 10 nåværende femte og sjette ledd blir nye sjette og sjuende ledd.

II

Endringene trer i kraft 15. april 2009.

3. april Nr. 395 2009**Ikraftsetting av lov 3. april 2009 nr. 18 om endringer i lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader**

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 3. april 2009 med hjemmel i lov 3. april 2009 nr. 18 om endringer i lov 9. mars 1973 nr. 14 om vern mot tobakksskader del II. Fremmet av Helse- og omsorgsdepartementet. Kunngjort 7. april 2009 kl. 13.10.

1. Loven, med unntak av tobakksskadeloven § 5 og § 8 annet og tredje ledd, jf. loven romertall II, trer i kraft 1. juli 2009.
2. Tobakksskadeloven § 5 og § 8 annet og tredje ledd trer i kraft 1. januar 2010.

6. april Nr. 396 2009**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2009**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 6. april 2009 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til norsk havn § 13 og delegeringsvedtak 16. oktober 2000 nr. 1670. Kunngjort 7. april 2009 kl. 13.10.

I

I forskrift 16. desember 2008 nr. 1404 om regulering av fisket for fartøy som fører grønlandsk flagg i Norges økonomiske sone i 2009 gjøres følgende endringer:

Ny § 6 skal lyde:

§ 6. Soneadgang ved fiske etter norsk vårgytende sild

Uten hensyn til forbudet i § 1 har fartøy som fører grønlandsk flagg adgang til å fiske 4 000 tonn av Grønlands nasjonale kvote av norsk vårgytende sild i Norges økonomiske sone.

Nåværende § 6 – § 11 blir nye § 7 – § 12.

II

Endringene trer i kraft straks.

6. april Nr. 397 2009**Meddelelse om tilføyelse av EØS-henvisning i forskrift om såvarer**

Hjemmel: Meddelelse fra Mattilsynet 6. april 2009 jf. forskrift 13. september 1999 nr. 1052 om såvarer. Kunngjort 7. april 2009 kl. 13.10.

Direktiv 2008/83/EF og vedtak 2008/462/EF tilføyes EØS-henvisningsfeltet i forskrift 13. september 1999 nr. 1052 om såvarer.

25. feb. Nr. 402 2009**Forskrift for graden philosophiae doctor (Ph.D.) ved Høgskolen i Akershus**

Hjemmel: Fastsatt av styret ved Høgskolen i Akershus 25. februar 2009 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–3. Kunngjort 15. april 2009 kl. 12.40.

§ 1. Forskriftens virkeområde

Forskriften gjelder for doktorgradsutdanningen som fører frem til graden philosophiae doctor (Ph.D.). Forskriften gir regler om opptak til, gjennomføring av og avslutning av doktorgradsutdanningen.

§ 2. Målsetting for doktorgradsutdanningen

Doktorgradsutdanningen ved Høgskolen i Akershus skal utdanne selvstendige forskere på høyt internasjonalt nivå, i samsvar med anerkjente vitenskapelige og etiske prinsipper. Utdanningen skal kvalifisere for forskningsvirksomhet og annet arbeid der det stilles høye krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenkning. Doktorgraden tildeles på grunnlag av:

1. godkjent gjennomført opplæringsdel.
2. godkjent vitenskapelig avhandling.
3. bestått doktorgradsprøve.

Doktorgradsprøven består av to prøveforelesninger og et offentlig forsvar av avhandlingen (disputas).

§ 3. Ansvar for doktorgradsutdanningen

Høgskolestyret har det overordnede ansvaret for doktorgradsutdanningen ved Høgskolen i Akershus.

Fagavdelingen selv fatter vedtak om opptak til doktorgradsprogram, om innlevert avhandling er verdig til å forsvares for Ph.D.-graden og om doktorgradsprøven kan godkjennes. Med «fagavdelingen selv» menes organer på avdelingsnivå.

Doktorgradskandidater ved utdanningstilbud som spenner over flere fagavdelinger skal knyttes til et doktorgradsprogram ved én av høgskolens fagavdelinger.

§ 4. Kvalitetssikring

Høgskolens Kvalitetssikringssystem for Høgskolen i Akershus omfatter også doktorgradsutdanningen.

§ 5. Opptak**§ 5–1. Vilkår for opptak**

For opptak til doktorgradsprogrammene ved Høgskolen i Akershus kreves det at søkeren har minst femårig grunnutdanning (mastergrad eller tilsvarende), eller tilsvarende utdanning som grunnlag for opptak. Høgskolen kan i sine respektive doktorgradsprogram stille ytterligere krav til opptak. Prosedyren for opptak ved den enkelte fagavdeling er fastsatt i fagavdelingens doktorgradsprogram.

Søknad om å bli tatt opp på doktorgradsprogram skal sendes høgskolen på fastsatt skjema. Følgende dokumentasjon skal være vedlagt søknaden:

- dokumentasjon for den utdanning som skal ligge til grunn for opptaket
  - prosjektbeskrivelse som inkluderer tema, problemstilling samt valg av teori og metode
  - detaljert fremdriftsplan
  - plan for opplæringsdelen
  - finansiering
  - angivelse av eventuelle behov for faglige og materielle ressurser av større omfang
  - forslag til minst én veileder
  - eventuelle planer for opphold ved andre, herunder utenlandske, forskningsinstitusjoner eller virksomheter
  - plan for faglig formidling
  - presisering av hvilket språk avhandlingen planlegges skrevet på
  - opplysninger om eventuelle immaterialrettslige restriksjoner for å beskytte andres rettigheter.
- Høgskolen selv kan fastsette ytterligere krav til dokumentasjon.

§ 5–2. Avgjørelse om opptak

Avgjørelse om opptak fattes av fagavdelingen selv. Avgjørelse om opptak baseres på en samlet vurdering av søknaden. Høgskolen kan i programplanen fastsette kriterier for opptak, og eventuelt rangere kvalifiserte søkere når antall søkere overstiger opptakskapasiteten. Opptaket kan skje med forbehold om finansiering, opptakskapasitet, utarbeidelse av individuell opplæringsplan, tilleggsutdanning og immaterialrettslige avtaler.

Opptak skal nektes om:

- avtaler med ekstern tredjepart er til hinder for offentliggjøring og offentlig forsvar av avhandlingen.
- søkeren ikke vil kunne oppfylle kravet om at minimum ett år av doktorgradsprogrammet skal gjennomføres etter at vedkommende er tatt opp på doktorgradsprogrammet, jf. § 5–3.

Høgskolen kan sette ytterligere vilkår for opptak.

Opptaksvedtaket skal fastsette opptaksperioden og oppnevne minst en veileder.

§ 5–3. Opptaksperiode

Doktorgradsutdanningen er normert til 3 års fulltidsstudier. Det er ikke anledning til å planlegge gjennomføring av doktorgradsutdanningen med en progresjon som gir lengre studieløp enn 6 år.

Maksimaltid på et doktorgradsprogram er 8 år fra opptaksdato. Lovfestede permisjoner og pliktarbeid medregnes ikke.

Det skal normalt søkes om opptak på et doktorgradsprogram innen tre (3) måneder etter oppstart av det forskningsprosjekt som skal lede frem til Ph.D.-graden. Dersom det gjenstår mindre enn ett års fulltidsarbeid med doktorgradsprosjektet, skal søkeren avvises, jf. § 5–2.

Ved lovhjemlede avbrudd forlenges opptaksperioden tilsvarende.

Opptaksperioden kan etter søknad forlenges på annet grunnlag. I søknaden må det vedlegges en redegjørelse for hva som er gjort/publisert og hva som gjenstår av doktorgradsarbeidet. Søknaden kan innvilges der fagavdelingen etter en totalvurdering finner at prosjektet vil kunne gjennomføres i forlengelsesperioden. Bekreftelse fra veileder på veiledning i forlengelsesperioden må foreligge.

Ved innvilgelse av forlengelsen kan fagavdelingen sette ytterligere betingelser.

Etter opptaksperiodens utløp opphører partenes rettigheter og plikter i henhold til doktorgradsavtalen. Doktorgradskandidaten gis fortsatt rett til å levere inn avhandlingen til bedømmelse for Ph.D.-graden, men mister retten til veiledning, kursdeltagelse og tilgang til høgskolens infrastruktur.

§ 5–4. Avslutning før avtalt tid

Frivillig avslutning:

Kandidaten og institusjonen kan avtale at doktorgradsutdanningen avsluttes før avtalt tid. Ved slik frivillig avslutning av doktorgradsutdanningen skal det fastsettes skriftlig hvordan spørsmål knyttet til eventuelle tilsettingsforhold, finansiering, rettigheter til resultater mv. skal ordnes.

Ved frivillig avslutning som skyldes kandidatens ønske om å skifte prosjekt eller overgang til annet program, skal kandidaten søke nytt opptak på grunnlag av det nye prosjektet. Overgang til en ikke-organisert grad (dr.philos.) er å betrakte som frivillig avslutning. Begrunnet søknad sendes høgskolen, som fatter vedtak i saken.

Tvungen avslutning:

Høgskolen kan vedta tvungen avslutning av doktorgradsutdanningen før avtalt tid. Slik tvungen avslutning kan besluttes hvis ett eller flere av følgende forhold foreligger:

- gjentatte eller vesentlige brudd fra kandidatens side på informasjons-, oppfølgings- eller rapporteringsplikt, herunder unnlatt innsendelse av fremdriftsrapport, jf. § 9
- forsinkelse i fremdriften av forskningsprosjektet som er av en slik art at det skaper begrunnet tvil om hvorvidt kandidaten vil kunne fullføre prosjektet innenfor avtalt tid. For å danne grunnlag for tvungen avslutning må forsinkelsen skyldes forhold som kandidaten selv har herredømme over
- vesentlig forsinkelse i gjennomføringen av opplæringsdelen, grunnet forhold som kandidaten selv har herredømme over
- brudd på de forskningsetiske retningslinjer som gjelder for fagområdet
- opptreden fra en kandidat som bryter med den tillit som må foreligge mellom høgskole og kandidat under gjennomføringen, herunder straffbare forhold knyttet til gjennomføringen av doktorgradsutdanningen.

Doktorgradskandidater som er tilsatt ved Høgskolen i Akershus kan sies opp fra sin stilling når det har saklig grunn i virksomhetens eller tjenestemannens forhold, jf. lov om statens tjenestemenn m.m. § 9 og § 10 nr. 2 og 5, eller avskjediges i medhold av lov om statens tjenestemenn m.m. § 15.

§ 6. Ph.D.-avtalen

Opptak på høgskolens doktorgradsprogram formaliseres ved at skriftlig avtale underskrives av doktorgradskandidat, veileder og fagavdeling. Avtalen regulerer partenes rettigheter og plikter i opptaksperioden. Veileder som oppnevnes etter opptakstidspunktet skal underskrive avtalen umiddelbart etter oppnevning. Minst én veileder skal være oppnevnt ved opptakstidspunktet, jf. § 7–2.

Doktorgradskandidater som tilsettes ved Høgskolen i Akershus undertegner egen arbeidsavtale med høgskolen.

For doktorgradskandidater med finansiering fra, tilsetting hos eller andre bidrag fra en ekstern part, skal det inngås egen avtale mellom kandidaten, høgskolen og den eksterne part. Høgskolens Avtale for gjennomføring av doktorgradsutdanning i samarbeid med ekstern part skal benyttes.

§ 7. Veiledning

§ 7-1. Veiledningens innhold

Arbeidet med doktorgradsavhandlingen skal foregå under individuell veiledning. Doktorgradskandidaten skal inngå i et aktivt forskningsmiljø. Kandidat og veiledere skal ha jevnlig kontakt. Kontakthyppheten skal fremgå av den årlige fremdriftsrapporteringen, jf. § 9 Rapportering.

Veilederne plikter å holde seg orientert om fremdriften i kandidatens arbeid og vurdere den i forhold til prosjektbeskrivelsens fremdriftsplan, jf. § 5-1.

Veilederne plikter å følge opp faglige forhold som kan medføre forsinket gjennomføring av forskerutdanningen, slik at denne kan fullføres innenfor normert tidsramme.

Veilederne skal gi råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultater og tolkningen av disse, drøfte opplegg og gjennomføring av fremstillingen (disposisjon, språklig form, dokumentasjon mv.) og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag (bibliotek, arkiv, etc.). Videre skal veilederne gi kandidaten veiledning i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlingen. Veilederne skal sikre at doktorgradskandidaten deltar i et aktivt forskningsmiljø.

§ 7-2. Oppnevning av veiledere

Alle kandidater skal normalt ha to veiledere. Veilederne oppnevnes av fagavdelingen selv. Minst en veileder skal være oppnevnt på opptakstidspunktet. Alle veiledere skal ha doktorgrad eller tilsvarende kompetanse innenfor fagfeltet.

§ 7-3. Hovedveileder

Hovedveilederen har det faglige hovedansvaret for kandidaten. Hovedveilederen skal normalt være tilsatt ved Høgskolen i Akershus. Fagavdelingen selv kan oppnevne ekstern hovedveileder. I slike tilfeller skal det oppnevnes en medveileder tilsatt ved Høgskolen i Akershus.

§ 7-4. Medveiledere

Medveiledere er fagpersoner som gir veiledning og som deler det faglige ansvaret for kandidaten. I slike tilfeller bør det utarbeides en Co-Tutelle-avtale.

§ 8. Opplæringsdel

Opplæringsdelen skal, sammen med avhandlingsarbeidet, gi utdanning på høyt faglig nivå, med gjennomføring av et vitenskapelig arbeid, trening i faglig formidling og innføring i forskningsetikk, vitenskapsteori og vitenskapsmetode.

Opplæringsdelen skal tilsvare minst 30 studiepoeng, hvorav minst 20 studiepoeng skal avlegges etter opptak. Opplæringsdelen skal normalt avlegges ved Høgskolen i Akershus, men kan også gjennomføres ved partnerinstitusjoner i etablerte forskningskonsortier.

Det vil fremgå av studieplanen hvilke elementer som kan inngå i opplæringsdelen og hvilke krav til dokumentasjon som stilles. Fagavdelingen selv kan på grunnlag av individuell skriftlig søknad fra doktorgradskandidaten godkjenne at kurs og andre faglige aktiviteter gjennomført utenfor Høgskolen i Akershus inngår i opplæringsdelen.

§ 9. Rapportering

I opptaksperioden skal doktorgradskandidaten og oppnevnte veiledere årlig og på fastsatt skjema levere hver sine skriftlige rapporter om fremdriften i forskerutdanningen. Rapportene skal sendes til og godkjennes av fagavdelingen.

Manglende eller mangelfull fremdriftsrapportering fra kandidaten kan medføre tvungen avslutning av forskerutdanningen før opptaksperiodens utløp.

Veiledere som unnlater å følge opp rapporteringsplikten kan bli fratatt veilederansvaret.

Fagavdelingen kan ved behov kreve særskilt rapportering når dette anses nødvendig.

§ 10. Avhandlingen

§ 10-1. Krav til avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig, vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder med hensyn til faglig nivå, metode og etiske krav.

Avhandlingen skal bidra til å utvikle ny faglig kunnskap og ligge på et faglig nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som en del av fagets vitenskapelige litteratur.

En sammenstilling av flere mindre arbeider kan godtas som avhandling dersom det er en sammenheng mellom arbeidene og det er redegjort for denne sammenheng.

En avhandling kan innleveres til bedømmelse av flere i fellesskap dersom de individuelle bidragene kan identifiseres.

Dersom et skriftlig arbeid er blitt til i samvirke med andre forfattere, skal doktorgradskandidaten følge de normer for medforfatterskap som er allment akseptert i fagmiljøet.

I avhandlinger hvor det inngår arbeider med flere forfattere skal det følge en underskrevet erklæring som beskriver kandidaten og den enkelte medforfatters innsats i hvert enkeltarbeid.

Ved bruk av publiserte arbeider kan disse ikke godtas som del av et doktorgradsarbeid hvis de ved kandidatens opptakstidspunkt er eldre enn 5 år fra publiseringsdato.

Fagavdelingen bestemmer hvilke språk som kan benyttes i en avhandling.

§ 10–2. Arbeider som ikke godtas

Arbeider eller deler av et arbeid som har vært godtatt som grunnlag for tidligere avlagte eksamener eller grader, kan ikke antas til bedømmelse. Data, analyser eller metoder fra tidligere grader kan allikevel benyttes som grunnlag for arbeid med doktorgradsprosjektet.

Dersom avhandlingen etter innlevering til Høgskolen i Akershus også leveres til bedømmelse ved et annet lærested, skal saksbehandlingen ved Høgskolen i Akershus stanses.

§ 11. Meldeplikt om arbeidsresultater som har potensial for næringsmessig utnyttelse

Doktorgradskandidater som er tilsatt ved Høgskolen i Akershus har meldeplikt om patenterbare oppfinnelser etter lov 17. april 1970 nr. 21 om retten til oppfinnelser som er gjort av arbeidstakere eller meldeplikt om arbeidsresultater med potensial for næringsmessig utnyttelse etter Avtale mellom Høgskolen i Akershus og arbeidstaker om overtakelse av rettigheter til arbeidsresultater, der slik avtale er inngått.

For doktorgradskandidater med ekstern arbeidsgiver skal tilsvarende meldeplikt nedfelles i avtale mellom Høgskolen i Akershus, doktorgradskandidaten og den eksterne arbeidsgiver.

§ 12. Innlevering

§ 12–1. Innlevering av avhandlingen

Søknad om å få avhandlingen bedømt rettes til fagavdelingen. Søknaden kan først leveres når opplæringsdelen er godkjent.

Som vedlegg til søknaden skal følge:

- avhandlingen i det antall eksemplarer som er bestemt
- medforfattererklæringer hvor dette er påkrevd i henhold til § 10–1
- dokumentasjon på innhenting av nødvendige tillatelser
- bekreftelse på godkjent opplæringsdel
- erklæring om hvorvidt doktorgradsarbeidet leveres inn til bedømmelse for første eller andre gang
- erklæring om at doktorgradsarbeidet ikke er levert inn til bedømmelse ved annen institusjon.

§ 12–2. Behandling av søknaden

Fagavdelingen behandler søknad om å få avhandlingen bedømt. Søknad som ikke fyller kravene i § 12–1 skal avvises.

§ 13. Oppnevning av bedømmelseskomite

Når fagavdelingen selv har godkjent søknad om å få avhandlingen bedømt, oppnevner fagavdelingen selv en sakkyndig bedømmelseskomite på minst tre medlemmer som skal bedømme avhandlingen, prøveforelesningen og disputasen.

Det bør normalt ikke gå mer enn 4 uker fra søknaden er godkjent til komiteen er oppnevnt.

Bedømmelseskomiteen skal normalt settes sammen slik at:

- begge kjønn er representert
- minst to av medlemmene er uten tilknytning til Høgskolen i Akershus
- minst ett av medlemmene er uten tilknytning til norske institusjoner
- alle medlemmene har doktorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Dersom kriteriene fravikes skal dette begrunnes særskilt.

Programansvarlig foreslår bedømmelseskomite. Forslaget skal begrunnes og vise hvordan komiteen samlet dekker avhandlingens fagfelt. Kandidaten skal underrettes om forslaget til sammensetning av komité, og har anledning til å innlevere skriftlige merknader senest innen én uke etter at programansvarlig har oversendt forslaget til dekan. Dekanen fattar beslutning om hvorvidt merknadene skal tas til følge.

Fagavdelingen selv oppnevner komiteens administrator.

Fagavdelingen selv kan, når det er påkrevd, oppnevne ett settemedlem til bedømmelseskomiteen. Oppnevnte veiledere og andre som har bidratt til avhandlingen, kan ikke være medlem av bedømmelseskomiteen eller administrere den.

Habilitetsreglene i forvaltningslovens § 6 gjelder for komiteens medlemmer.

§ 14. Bedømmelseskomiteens arbeid

§ 14–1. Innhenting av supplerende opplysninger

Bedømmelseskomiteen kan kreve fremlagt doktorgradskandidatens grunnlagsmateriale og utfyllende eller oppklarende tilleggsinformasjon.

Veiledere kan innkalles til møter i bedømmelseskomiteen for å gjøre rede for veiledningen og arbeidet med avhandlingen.

§ 14–2. Omarbeiding av innlevert avhandling

Bedømmelseskomiteen kan på grunnlag av den innleverte avhandlingen og eventuelt tilleggsmateriale, jf. § 14–1, anbefale at fagavdelingen gir tillatelse til omarbeiding. Komiteen skal gi en konkret oversikt over hva kandidaten må omarbeide.

Fagavdelingen selv beslutter om kandidaten skal gis anledning til å omarbeide.

Tillater fagavdelingen omarbeiding av avhandlingen, kan det samtidig fastsettes ny frist for oversendelse av komiteens endelige innstilling. Denne fristen skal normalt ikke være lengre enn 6 måneder.

Høgskolens vedtak etter denne paragrafen kan ikke påklages av doktorgradskandidaten.

§ 14-3. Bedømmelseskomiteens innstilling

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling om hvorvidt arbeidet er verdig til å forsvares for doktorgraden. Innstillingen og eventuelle dissenser skal begrunnes.

Dersom fagavdelingen ikke har fastsatt annen frist i § 14-2, skal bedømmelseskomiteens innstilling foreligge innen tre måneder etter at komiteen har mottatt avhandlingen.

Bedømmelseskomiteens innstilling oversendes fagavdelingen. Fagavdelingen forelegger denne for doktorgradskandidaten, som gis en frist på 10 arbeidsdager til å fremme skriftlige merknader til innstillingen. Hvis doktorgradskandidaten ikke ønsker å fremme merknader skal doktorgradskandidaten snarest underrette fagavdelingen skriftlig om dette.

Doktorgradskandidatens eventuelle merknader skal sendes fagavdelingen. Fagavdelingen selv fatter vedtak i saken i samsvar med § 15.

§ 14-4. Retting av formelle feil i avhandlingen

Et innlevert arbeid kan ikke trekkes tilbake før det er endelig avgjort om det er verdig til å forsvares for doktorgraden.

Doktorgradskandidaten kan etter innlevering søke om tillatelse til å rette formelle feil i avhandlingen. Søknaden skal vedlegges en fullstendig oversikt over de feil som ønskes rettet. Søknad om retting av formelle feil må leveres inn senest 8 uker før det offentlige forsvaret av avhandlingen.

§ 15. Behandling av bedømmelseskomiteens innstilling

Fagavdelingen selv fatter, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling, vedtak om hvorvidt en doktorgradsavhandling er verdig til å forsvares.

Dersom komiteen avgir enstemmig innstilling, og fagavdelingen selv finner å legge den enstemmige innstillingen til grunn for sitt vedtak, fatter fagavdelingen selv vedtak i samsvar med den enstemmige innstillingen.

Dersom fagavdelingen selv finner at det foreligger begrunnet tvil om hvorvidt komiteens enstemmige innstilling skal legges til grunn, skal fagavdelingen selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges doktorgradskandidaten, som gis anledning til å komme med merknader.

Doktorgradskandidatens merknader vedlegges. Fagavdelingen selv fatter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

Dersom komiteen avgir delt innstilling, og fagavdelingen selv finner å legge flertallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, fatter fagavdelingen selv vedtak i samsvar med flertallets innstilling. Dersom komiteen avgir delt innstilling, og fagavdelingen selv vurderer å legge mindretallets uttalelser til grunn for sitt vedtak, kan fagavdelingen selv søke nærmere avklaring fra bedømmelseskomiteen og/eller oppnevne to nye sakkyndige som avgir individuelle uttalelser om avhandlingen. Slike tilleggsuttalelser eller individuelle uttalelser skal forelegges doktorgradskandidaten, som gis anledning til å komme med merknader. Doktorgradskandidatens merknader vedlegges. Fagavdelingen selv fatter vedtak i saken på grunnlag av innstillingen og de innhentede uttalelsene.

§ 16. Ny innlevering

En doktorgradsavhandling som fagavdelingen selv ikke har funnet verdig til forsvar, kan bedømmes i omarbeidet skikkelse først seks måneder etter at fagavdelingen har fattet sitt vedtak. Ny bedømmelse kan bare finne sted én gang.

Doktorgradskandidaten skal ved ny innlevering opplyse om at arbeidet tidligere har vært bedømt ved Høgskolen i Akershus eller annen institusjon og ikke funnet verdig til å forsvares.

§ 17. Offentliggjøring av avhandlingen

§ 17-1. Krav til den trykte avhandlingen

Når avhandlingen er funnet verdig til å forsvares, skal doktorgradskandidaten levere avhandlingen i standardisert format og i henhold til de gitte bestemmelser.

Doktorgradsavhandlingen skal trykkes etter høgskolens mal og i henhold til øvrige bestemmelser om publisering av doktorgradsavhandling.

Doktorgradskandidaten skal samtidig levere et sammendrag av avhandlingen på engelsk og et populærvitenskapelig sammendrag på norsk i elektronisk form.

§ 17-2. Offentliggjøring

Avhandlingen skal være offentlig tilgjengelig ved høgskolens bibliotek senest to (2) uker før dato for offentlig forsvar av avhandlingen. Avhandlingen gjøres tilgjengelig i den form den ble innlevert til bedømmelse, eventuelt etter omarbeiding på grunnlag av komiteens foreløpige kommentarer, jf. § 14-2.

Det kan ikke legges restriksjoner på offentliggjøring, herunder publisering, av en doktorgradsavhandling, med unntak av en på forhånd avtalt utsettelse av datoen for offentliggjørelse. Slik utsettelse kan finne sted når

forskerutdanningen delvis eller i sin helhet er finansiert av ekstern part, for at den eksterne part skal kunne ta stilling til patentering. Ekstern part kan ikke stille krav om at hele eller deler av doktorgradsavhandlingen ikke skal kunne offentliggjøres eller publiseres, jf. § 5–2.

Ved publisering av doktorgradsavhandlingen, eller andre skriftlige arbeider som har sammenheng med doktorgradsutdanningen, herunder vitenskapelige artikler, antologiartikler og monografier, skal Høgskolen i Akershus oppgis som doktorgradskandidatens institusjonstilknytning. Dette gjelder også arbeider som helt eller hovedsakelig er utført under doktorgradsutdanningen, men som publiseres senere.

De deler av doktorgradsavhandlingen som doktorgradskandidaten alene har opphavsrett til, samt andre skriftlige arbeider som er resultat av arbeidet med avhandlingen og som doktorgradskandidaten alene har opphavsrett til, kan vederlagsfritt benyttes ved fremstilling av kopier til bruk i høgskolens undervisnings- og forskningsvirksomhet.

§ 18. Doktorgradsprøve

§ 18–1. Prøveforelesninger

Etter at fagavdelingen har funnet avhandlingen verdig til å forsvares, jf. § 15, skal doktorgradskandidaten gi to prøveforelesninger. Prøveforelesningene er en selvstendig del av doktorgradsprøven. Hensikten er å prøve kandidatens evne til å tilegne seg kunnskaper utover avhandlingens tema, og evnen til å formidle disse i en forelesningssituasjon.

Tittel for den ene prøveforelesningen fastsettes av bedømmelseskomiteen og kunngjøres for doktorgradskandidaten ti (10) arbeidsdager før forelesningen. Kandidaten selv velger tittel for den andre prøveforelesningen. Høgskolen må motta selvvalgt tittel senest ti (10) arbeidsdager før. Prøveforelesningene skjer på avhandlingsspråket med mindre bedømmelseskomiteen godkjenner et annet språk.

Prøveforelesningene skal normalt holdes etter at avhandlingen er innlevert, men før disputasen, og skal vurderes av bedømmelseskomiteen.

Bedømmelseskomiteen meddeler fagavdelingen om prøveforelesningen er bestått eller ikke-bestått. Innstillingen skal begrunnes dersom prøveforelesningen ikke er bestått.

Prøveforelesningen skal være bestått før diplom kan tildeles.

§ 18–2. Offentlig forsvar av avhandlingen (disputas)

Offentlig forsvar av avhandlingen skal normalt finne sted innen to (2) måneder etter at fagavdelingen har funnet avhandlingen verdig til å forsvares.

Tid og sted for det offentlige forsvaret skal kunngjøres minst ti (10) arbeidsdager før det avholdes. Den komiteen som opprinnelig har bedømt avhandlingen, bedømmer også det offentlige forsvaret.

Det offentlige forsvaret skjer på avhandlingsspråket med mindre fagavdelingen selv, etter forslag fra bedømmelseskomiteen, godkjenner et annet språk.

Det skal normalt være to ordinære opponenter. De to ordinære opponentene skal være medlemmer av bedømmelseskomiteen og oppnevnes av fagavdelingen selv.

Det offentlige forsvaret ledes av dekanen eller den denne bemyndiger. Den som leder forsvaret, gjør kort rede for innleveringen og bedømmelsen av avhandlingen samt for prøveforelesningen og bedømmelsen av denne. Deretter redegjør doktorgradskandidaten for hensikten med, og resultatene av, den vitenskapelige undersøkelsen. Fagavdelingen kan bestemme at første ordinære opponent skal redegjøre for dette i stedet for kandidaten.

Første ordinære opponent innleder diskusjonen, før doktorgradskandidaten gis anledning til å forsvare avhandlingen. Etter at begge opponenter har avsluttet sin opposisjon, gis de øvrige tilstedeværende anledning til å kommentere ex auditorio. En av opponentene avslutter opposisjonen, før disputasleder avslutter disputasen.

Bedømmelseskomiteen avgir innstilling til fagavdelingen om forsvaret bør godkjennes. Innstillingen skal begrunnes dersom forsvaret ikke godkjennes.

Disputasen skal være godkjent før diplom kan tildeles.

§ 19. Godkjenning av doktorgradsprøve

Fagavdelingen selv fatter vedtak om godkjenning av doktorgradsprøven, på grunnlag av bedømmelseskomiteens innstilling.

Dersom fagavdelingen selv ikke godkjenner prøveforelesningene, må det avholdes nye prøveforelesninger. Nye prøveforelesninger må holdes over nytt emne. Nye prøveforelesninger holdes innen seks (6) måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige, dersom ikke fagavdelingen har bestemt noe annet.

Dersom fagavdelingen selv ikke godkjenner disputasen, kan doktorgradskandidaten forsvare avhandlingen på nytt én gang. Ny disputas kan tidligst avholdes etter seks måneder og bedømmes så vidt mulig av den samme komité som den opprinnelige, dersom ikke fagavdelingen har bestemt noe annet.

§ 20. Kreering og diplom

På grunnlag av fagavdelingens innberetning om at opplæringsdelen, avhandlingen og doktorgradsprøven er godkjent, kreerer rektor kandidaten til philosophiae doctor av Høgskolen i Akershus.

Doktorgradsdiplom utferdiges av Høgskolen i Akershus.

§ 21. Vedlegg til diplom

Høgskolen skal utstede vedlegg til doktorgradsdiplomet i standardisert format.

Vedlegget skal alltid inneholde opplysninger om innholdet i opplæringsdelen, dato og tittel for prøveforelesningene, tittel på avhandlingen og dato for forsvar av denne. Høgskolen kan fastsette at vedlegget skal inneholde ytterligere opplysninger.

§ 22. Klage

§ 22–1. *Klage over avslag på søknad om opptak og vedtak om opphør av studierett, klage over avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen, klage over sensur eller formelle feil*

Avslag på søknad om opptak kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Det samme gjelder vedtak om opphør av studierett. Grunnlagt klage sendes til høgskolen. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen til klagenemnda ved Høgskolen i Akershus til endelig avgjørelse.

Avslag på søknad om godkjenning av elementer i opplæringsdelen kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Grunnlagt klage sendes til fagavdelingen. Blir avslaget opprettholdt, sendes klagen til klagenemnda ved Høgskolen i Akershus til endelig avgjørelse.

Ved klage over sensur eller formelle feil gjelder lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler § 5–2 og § 5–3.

§ 22–2. *Klage over avslag på søknad om bedømmelse, ikke godkjent avhandling, prøveforelesninger eller forsvar*

Avslag på søknad om å få avhandlingen bedømt og vedtak om ikke godkjent avhandling, prøveforelesninger eller forsvar kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28 flg. Prøveforelesninger og offentlig forsvar av avhandlingen regnes ikke som eksamen, jf. lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler. Grunnlagt klage sendes fagavdelingen. Fagavdelingen selv kan oppheve eller endre vedtaket hvis det finner klagen begrunnet.

Hvis fagavdelingen selv ikke tar klagen til følge, sendes klagen til høgskolestyret til avgjørelse. Høgskolestyret kan prøve alle sider ved det påklagede vedtak.

Dersom fagavdelingen selv eller høgskolestyret finner grunn til det, kan det oppnevnes enkeltpersoner eller et utvalg til å foreta en vurdering av den foretatte bedømmelsen og de kriteriene denne bygger på, eller til å foreta en ny eller supplerende sakkyndig vurdering.

§ 23. Ikrafttredelse og overgangsregler

Forskriften trer i kraft straks, og kommer til anvendelse for doktorgradskandidater som gis opptak på doktorgradsprogram ved Høgskolen i Akershus fra og med 1. april 2009.

2. april Nr. 403 2009

Forskrift om regulering av og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område øst for 26° Ø mv. i 2009–2010

Hjemmel: Fastsett av Fiskeri- og kystdepartementet 2. april 2009 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av villlevende marine ressurser (havressurslova) § 11, § 12, § 13, § 16, § 22, § 34 og § 36 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21, jf. delegeringsvedtak 11. februar 2000 nr. 99. Kunngjort 15. april 2009 kl. 12.40.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder fangst av kongekrabbe innenfor følgende område (kvoteregulert område):

- a) Porsangerfjorden. Nord for en linje trukket mellom punktene:
N 70° 29,30' Ø 25° 39,72'
N 70° 31,26' Ø 25° 14,33'
- b) Magerøysundet. Øst for en linje trukket mellom punktene:
N 70° 55,96' Ø 25° 32,81'
N 70° 55,82' Ø 25° 30,46'
- c) Innenfor en linje fra posisjon N 71° 08' 05,00" Ø 26° 00' 00,00" til N 71° 15' 00,00" Ø 26° 00' 00,00", videre østover langs N 71° 15' 00,00" til Ø 28° 36' 53,00", følger videre yttergrensen av sjøterritoriet til N 70° 05' 58,84" Ø 31° 26' 41,28", følger deretter sjøgrensen med Russland til N 69° 58' 45,49" Ø 31° 06' 15,58" og videre til N 69° 47' 41,42" Ø 30° 49' 03,55".

§ 2. Generelt forbud

Det er forbudt å fange, oppbevare om bord og lande kongekrabbe med norske fartøy innenfor området nevnt i § 1.

§ 3. Kvote mv.

Uten hinder av forbudet i § 2 kan norske fartøy som har adgang til å delta drive fangst av 1075 tonn hannkrabber, 106 tonn hunnkrabber og 110 tonn skadede hannkrabber i kvoteregulert området i perioden fra og med 1. april 2009 til og med 31. mars 2010.

Av kvantumet i første ledd avsettes 55 tonn hannkrabber til forskningsformål, 8 tonn hannkrabber til fritidsfiske og 5 tonn hannkrabber til turistfiske.

Ved overfiske eller underfiske i perioden fra og med 1. april 2009 til og med 31. mars 2010, kan Fiskeridirektoratet belaste eller godskrive totalkvotene med et tilsvarende kvantum for reguleringsåret fra 1. april 2010, innenfor et kvantum begrenset oppad til 5 % av totalkvoten.

§ 4. Definisjon

I denne forskriften menes med «eier» den som direkte, eller indirekte gjennom foretak, innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i et fiskefartøy.

§ 5. Vilkår for å delta i lukket gruppe

For å kunne delta i lukket gruppe må følgende vilkår være oppfylt:

- a) fartøyet må være registrert i merkeregisteret, være egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe og være under 21 meter største lengde,
- b) eier av fartøyet og hovedsmannen må være ført i Fiskermanntallet, og
- c) fartøyet må ha hatt adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i 2008–2009.

Dersom ikke alle vilkårene er oppfylt til enhver tid, vil adgangen til å delta falle bort.

Adgangen til å delta kan ikke overføres til annet fartøy med mindre slik tillatelse gis i medhold av denne forskrift.

§ 6. Vilkår for å delta i åpen gruppe

For å kunne delta i åpen gruppe må følgende vilkår være oppfylt:

- a) fartøyet må være merkeregistrert i Øst-Finnmark, herunder kommunene Nordkapp og Porsanger,
- b) fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe og være under 11 meter største lengde,
- c) eier av fartøyet og hovedsmannen må være ført i Fiskermanntallet.

Dersom ikke alle vilkårene er oppfylt til enhver tid, vil adgangen til å delta falle bort.

§ 7. Tildeling av kvote

Fartøy med eier på blad B i Fiskermanntallet per 1. januar 2009 tildeles hel kvote, mens øvrige fartøy med eier på blad A eller blad B tildeles halv kvote.

§ 8. Maksimalkvote/fartøykvote for fartøy med eier på blad B i Fiskermanntallet

Fartøy med eier på blad B i Fiskermanntallet per 1. januar 2009, kan fange og lande inntil 3,8 tonn lytefri hannkrabbe.

Ved en eventuell stopp i fangsten, kan det fortsatt drives fangst av lytefri hannkrabbe innenfor en garantert kvote på 2,52 tonn.

§ 9. Maksimalkvote/fartøykvote for øvrige fartøy med eier i Fiskermanntallet

Fartøy med eier i Fiskermanntallet, med unntak av de nevnt i § 8, kan fange og lande inntil 1,9 tonn lytefri hannkrabbe.

Ved en eventuell stopp i fangsten, kan det fortsatt drives fangst av lytefri hannkrabbe innenfor en garantert kvote på 1,26 tonn.

§ 10. Tilleggskvoter

Fartøy kan fange og lande inntil 15 % skadede hannkrabber og 10 % hunnkrabber beregnet av fartøyets fangst av lytefri hannkrabbe per uke.

§ 11. Kontroll og godkjenning

Fartøy med adgang til å delta med hjemmel i § 6 skal fremstilles for godkjenning for Fiskeridirektoratets regionkontor.

For øvrige fartøy kan Fiskeridirektoratets regionkontor kreve kontroll av at eier og fartøy oppfyller vilkårene som er satt for å delta i fangst av kongekrabbe.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 12. Dispensasjon

Fiskeridirektoratet region Finnmark kan etter søknad dispensere fra vilkårene i § 5 første ledd bokstav c dersom eier av fartøyet har hatt tillitsverv i fiskeriorganisasjoner eller politiske verv, og vervet har medført at eier ikke har adgang til å delta.

Dispensasjon kan bare gis til eier av fartøy som kan vise til tidligere deltakelse med eget fartøy i fiske etter torsk med garn eller line eller rognkjeks i området nevnt i § 1.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 13. Utskifting av fartøy

Ved utskifting av fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe kan Fiskeridirektoratets regionkontor gi eier tillatelse til å delta i samme gruppe med erstatningsfartøy.

For å gi tillatelse til deltakelse i lukket gruppe må vilkårene i § 5 første ledd bokstav a og b være oppfylt.

Adgangen til å delta med utskiftingsfartøyet bortfaller når slik tillatelse gis for erstatningsfartøyet.

Søknad sendes på fastsatt skjema til Fiskeridirektoratets regionkontor. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 14. Salg av fartøy

Ved salg av fartøy bortfaller adgangen til å delta i lukket gruppe.

§ 15. Dødsfall

Dersom fartøyeier dør, bortfaller adgangen til å delta i lukket gruppe.

Den som ved arv erverver fartøy som hadde adgang til å delta i lukket gruppe, kan gis adgang til å delta i samme gruppe dersom de øvrige vilkår for å delta er oppfylt.

Søknad sendes på fastsatt skjema til Fiskeridirektoratets regionkontor.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 16. Midlertidig tillatelse til å benytte annet fartøy (leiefartøy)

Ved forlis og havari som medfører vesentlig driftsavbrudd for fartøy med deltakeradgang, kan Fiskeridirektoratets regionkontor gi midlertidig tillatelse til å benytte annet fartøy i fangsten. Det er forbudt å benytte leiefartøy ved deltakelse i åpen gruppe.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan fastsette nærmere vilkår for slik tillatelse, herunder begrensninger på leiefartøyets lengde, samt at hovedsmann og hele eller deler av mannskapet skal delta i fangsten med leiefartøyet.

Det kan ikke gis tillatelse til å benytte leiefartøy som har en største lengde på 21 meter eller mer.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 17. Begrensning i deltakelsen

Eier av fartøy som deltar i lukket gruppe, har ikke adgang til å delta med annet fartøy i lukket gruppe eller åpen gruppe. Eier av fartøy som deltar i lukket gruppe, har heller ikke adgang til å la annet fartøy delta i lukket gruppe eller åpen gruppe med andre som hovedsmenn.

Eier av fartøy som deltar i åpen gruppe, har ikke adgang til å delta med annet fartøy i åpen gruppe eller lukket gruppe. Eier av fartøy som deltar i åpen gruppe, har heller ikke adgang til å la annet fartøy delta i åpen gruppe eller lukket gruppe med andre som hovedsmenn.

§ 18. Kvoteutnyttelse

Hvert fartøy kan bare fange og lande en kvote.

Ved kjøp av fartøy til utskifting av annet fartøy kan ny eier ikke fange og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som fartøyet totalt har fanget og levert i reguleringsåret. Dette gjelder også når fartøyet erverves til utskifting av et annet fartøy. Fiskeridirektoratets regionkontor kan gjøre unntak fra bestemmelsen i dette ledd for fartøy som erverves til erstatning for fartøy som på grunn av havari eller forlis har vesentlig driftsavbrudd. Det er en forutsetning av vilkårene for bruk av leiefartøy ellers er oppfylt.

Ved utskifting av fartøy kan erstatningsfartøyet heller ikke fange og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som han selv har fanget og landet med annet fartøy i vedkommendes eie i reguleringsåret.

Når det ved utskifting gjøres fradrag etter tredje ledd eller fjerde ledd, skal det fangstkvantum som er størst av de to alternativene trekkes fra.

§ 19. Overføring av fangst

Det kvantum som kan fanges av det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og lande kongekrabbe som er fanget av annet fartøy. Forbud i denne paragraf gjelder også kongekrabbe fanget utenfor det kvoteregulerte området.

§ 20. Landing av fangst

Kongekrabbe fanget i det kvoteregulerte området må landes innenfor det kvoteregulerte området.

Kongekrabbe fanget i det kvoteregulerte området må være landet før fartøyet kan delta i fangst av kongekrabbe utenfor det kvoteregulerte området.

§ 21. Forbud mot ombordproduksjon

Ombordproduksjon av kongekrabbe er ikke tillatt.

§ 22. Bifangst

Ved fiske etter rognkjeks, torsk, hyse eller sei med garn eller bunnline med fartøy registrert i merkeregisteret, og hvor eier av fartøyet og hovedsmannen er ført i Fiskermanntallet, er det uten hinder av § 2 adgang til å ha bifangst av kongekrabbe.

For fartøy med adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område skal bifangst av kongekrabbe i medhold av første ledd trekkes fra fartøykvoten.

Fartøy som ikke har adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kvoteregulert område, og som har adgang til å ha bifangst av kongekrabbe i medhold av første ledd, kan ikke ha teiner om bord samtidig som det drives fiske etter rognkjeks, torsk, hyse eller sei med garn eller line.

§ 23. Rapporteringsplikt

Fangstdata skal registreres på skjema fastsatt av Fiskeridirektoratet. Rapporteringsskjema skal oppbevares om bord og forevises ved kontroll.

Utfylt skjema sendes Fiskeridirektoratet region Finnmark innen 14 dager etter endt måned med fangst.

Fartøy som bruker samleteiner for mellomlagring av fangst før levering, skal rapportere til Kystvaksentralen på Sortland (telefon 07611) når slike teiner tas i bruk. Det skal samtidig gis opplysninger om hvor mange samleteiner som er benyttet og posisjon for disse.

§ 24. Turistfiske

Fiskeridirektoratet region Finnmark kan etter søknad gi tillatelse til fangst av kongekrabbe i turistfisket. Det er forbudt å omsette fangsten.

Fiskeridirektoratet region Finnmark fastsetter nærmere retningslinjer for turistfisket.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 25. Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet kan stoppe fangsten av kongekrabbe når kvoten på lytefri hannkrabbe er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskrift og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 26. Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskrift, straffes i henhold til havressurslova 6. juni 2008 nr. 37 § 60, § 61, § 62 og § 64 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 31. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 27. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks og gjelder til og med 31. mars 2010.

7. april Nr. 404 2009**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2009**

Hjemmel: Fastsett av Fiskeridirektoratet 7. april 2009 med hjemmel i forskrift 17. desember 2008 nr. 1505 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2009 § 35. Kunngjort 15. april 2009 kl. 12.40.

I

I forskrift 17. desember 2008 nr. 1505 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2009 gjøres følgende endringer:

§ 5 andre ledd skal lyde:

Av den samlede gruppeknoten av torsk for konvensjonelle fartøy som har adgang til å delta i åpen eller lukket gruppe og som har mindre enn 300 m³ lasteromsvolum avsettes 6 500 tonn til dekning av bifangst i andre fiskerier.

§ 17 andre ledd skal lyde:

Det er ikke adgang til å fiske bifangst av torsk utover fartøykvoten. Fra og med 15. april 2009 er det likevel adgang til å ha inntil 30 % bifangst av torsk ved landing i fisket etter andre arter. Bifangsten regnes i rund vekt per uke basert på summen av alle sluttsedler/landingssedler undertegnet i tidsrommet fra mandag kl. 00.00 til søndag kl. 24.00. Fiskeridirektoratet kan stoppe fisket etter torsk som bifangst når det kvantum som er avsatt til bifangst er beregnet oppfisket.

§ 22 andre ledd skal lyde:

Det er ikke adgang til å fiske bifangst av torsk utover fartøykvoten. Fra og med 15. april 2009 er det likevel adgang til å ha inntil 30 % bifangst av torsk ved landing i fisket etter andre arter. Bifangsten regnes i rund vekt per uke basert på summen av alle sluttsedler/landingssedler undertegnet i tidsrommet fra mandag kl. 00.00 til søndag kl. 24.00. Fiskeridirektoratet kan stoppe adgangen til å fiske torsk som bifangst når det kvantum som er avsatt til bifangst er beregnet oppfisket.

§ 34 første ledd skal lyde:

Det er forbudt å fiske torsk, hyse og sei og ha torsk, hyse og sei som bifangst innenfor 12 nautiske mil av grunnlinjene nord for 62° N fra onsdag 8. april kl. 13.00 til mandag 13. april kl. 16.00. For trålere og fartøy som fisker med snurrevad gjelder stoppen til tirsdag 14. april kl. 10.00.

§ 34 tredje ledd oppheves.**II**

Endringene trer i kraft straks.

7. april Nr. 405 2009**Forskrift om endring i forskrift om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med aviær influensa ved innførsel av burfugl i privat eie fra visse tredjeland**

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 7. april 2009 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 12, § 15 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 8 (vedtak 2009/6/EF). Kunngjort 15. april 2009 kl. 12.40.

I

I forskrift 23. januar 2006 nr. 66 om særskilte beskyttelsestiltak i forbindelse med aviær influensa ved innførsel av burfugl i privat eie fra visse tredjeland gjøres følgende endringer:

Hjemmels- og EØS-henvisningsfeltet skal lyde:

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 23. januar 2006 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd jf. § 12, § 15 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 8 (vedtak 2007/25/EF og vedtak 2009/6/EF).

§ 1 annet ledd skal lyde:

Forskriften gjelder ikke for burfugl i privat eie som skal innføres fra Andorra, Kroatia, Færøyene, Grønland, Island, Liechtenstein, Sveits, Monaco, Vatikanstaten og San Marino.

§ 4 og § 5 skal lyde:

§ 4. Særskilte vilkår

Det er tillatt å innføre maksimalt 5 burfugl i privat eie fra land beliggende i OIEs regionale kommisjoner jf. § 3.

I tillegg skal fuglene enten:

- 1) ha vært isolert i avsenderlandet fra andre dyr som er mottakelige for aviær influensa i minst 30 dager dersom avsenderlandet er Canada, Chile, Den tidligere jugoslaviske republikken Makedonia, Montenegro, New Zealand, Serbia og Saint Pierre og Miquelon,
- 2) gjennomgå karantene i 30 dager etter import til Norge. Slik karantene kan kun tillates dersom stedet for karantene er godkjent og oppfyller vilkårene i forskrift 20. februar 2004 nr. 464 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av levende pattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler § 20, jf. forordning (EF) nr. 318/2007, artikkel 6 (1),
- 3) være vaksinert og ved minst én anledning i løpet av de siste 6 måneder til 60 dager vært revaksinert, mot aviær influensa og med en H5-vaksine beregnet på arten, eller
- 4) ha vært isolert i minst 10 dager før eksport og i denne perioden vært underlagt en prøve med hensyn på H5N1-antigen eller -genom, som beskrevet i OIEs manual «Manual for diagnostiske tester og vaksiner for landdyr» kapittel 2.1.14. Prøven skal ha vært tatt ut tidligst 3. dag i isolasjonen.

§ 5. Helsesertifikat og egenerklæring

Fuglene skal følges av et helsesertifikat som er utformet i overensstemmelse med vedlegg I. Helsesertifikatet skal bekrefte at vilkårene i denne forskriften er oppfylt. Dersom betingelsene i § 4 annet ledd nr. 2 skal gjennomføres, skal det i helsesertifikatet fylles ut en egenerklæring fra eier eller annen person som er ansvarlig for dyrene.

Erklæringen skal bekrefte at fuglene:

- 1) følges på reisen av en person som er ansvarlig for dem,
- 2) ikke er ment for videresalg eller annen kommersiell virksomhet,
- 3) holdes isolert fra andre fugler i perioden fra veterinærkontrollen før innførsel til ankomst,
- 4) har vært isolert fra andre fugler i 30 dager før eksport, og
- 5) skal være gjenstand for isolering i 30 dager etter import på bestemt adresse i henhold til punkt 1.12 i helsesertifikatet.

Helsesertifikatet skal ikke være eldre enn 10 dager og være undertegnet av offentlig veterinær.

Nytt vedlegg I skal lyde:

Vedlegg I. Helsesertifikater

For å lese vedlegg I se her: [Vedlegg I](#)

0 Engelsk versjon.

II

Endringene trer i kraft straks.

7. april Nr. 406 2009

Meddelelse om tilføyelse av EØS-henvisning i forskrifter om aviær influensa

Hjemmel: Meddelelse fra Mattilsynet 7. april 2009, jf. forskrift 13. februar 2004 nr. 368 om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel fra en rekke tredjeland i forbindelse med utbrudd av aviær influensa og forskrift 5. desember 2005 nr. 1417 om midlertidig forebyggende tiltak for å hindre smitte av høypatogen aviær influensa fra ville fugler og andre fugler holdt i fangenskap. Kunngjort 15. april 2009 kl. 12.40.

Vedtak 2009/6/EF, som endrer vedtak 2005/692/EF, vedtak 2005/734/EF, vedtak 2005/731/EF og vedtak 2007/25/EF, ble 8. januar 2009 innlemmet i EØS-avtalen vedlegg I kapittel I, innledende del nr. 8 med ikrafttredelse 8. januar 2009. Vedtak 2009/6/EF tilføyes i hjemmelsfeltet i forskrift 13. februar 2004 nr. 368 om særskilte beskyttelsestiltak ved innførsel fra en rekke tredjeland i forbindelse med utbrudd av aviær influensa og forskrift 5.

desember 2005 nr. 1417 om midlertidig forebyggende tiltak for å hindre smitte av høypatogen aviær influensa fra ville fugler og andre fugler holdt i fangenskap.

14. april Nr. 407 2009

Forskrift om endring i forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo

Hjemmel: Fastsatt av Universitetsstyret ved rektor ved Universitetet i Oslo 14. april 2009 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–9. Kunngjort 15. april 2009 kl. 12.40.

I

I forskrift 20. desember 2005 nr. 1798 om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo gjøres følgende endring:

§ 5–7 nytt siste ledd skal lyde:

Fakultetet selv kan for kliniske prøver gjøre unntak fra regelen om at muntlige eksamener skal være offentlige.

II

Endringen trer i kraft straks.

14. april Nr. 408 2009

Ikraftttredelse av forskrift 7. desember 2007 nr. 1389 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Norsk pasientregister (Norsk pasientregisterforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 14. april 2009 med hjemmel i forskrift 7. desember 2007 nr. 1389 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Norsk pasientregister (Norsk pasientregisterforskriften) § 7–3, jf. lov 18. mai 2001 nr. 24 om helseregistre og behandling av helseopplysninger (helseregisterloven) § 8 tredje ledd. Kunngjort 15. april 2009 kl. 12.40.

Forskrift 7. desember 2007 nr. 1389 om innsamling og behandling av helseopplysninger i Norsk pasientregister (Norsk pasientregisterforskriften) trer i kraft 15. april 2009. Vedtak om ikraftttredelse fattes med hjemmel i Norsk pasientregisterforskriften § 7–3, jf. helseregisterloven § 8 tredje ledd.

3. april Nr. 415 2009

Forskrift om endring i forskrift om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler (matkontaktforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 3. april 2009 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 9 og § 16, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XII nr. 54zzb (direktiv 2008/39/EF). Kunngjort 17. april 2009 kl. 13.40.

I

I forskrift 21. desember 1993 nr. 1381 om materialer og gjenstander i kontakt med næringsmidler (matkontaktforskriften) gjøres følgende endringer:

I EØS-henvisningsfeltet nr. 54zzb tilføyes følgende endringsdirektiv:

direktiv 2008/39/EF.

§ 7a skal lyde:

Vedlegg I, del 2A inneholder en ufullstendig liste over godkjente tilsetningsstoffer som kan anvendes ved fremstilling av plastmaterialer og -gjenstander på de vilkår som er angitt. Tilsetningsstoffer som ikke er oppført på listen, men som er tillatt etter nasjonal lovgiving, kan inntil 31. desember 2009 fortsatt benyttes. Fra den 1. januar 2010 må kun tilsetningsstoffer som er oppført på listen benyttes ved fremstilling av plastmaterialer og -gjenstander (positivliste).

For tilsetningsstoffene i vedlegg I, del 2B, skal kontroll med spesifikke migrasjonsgrenser i simulator D eller i testmedier ved erstatningstest, som omhandlet i artikkel 3, nr. 1, annet avsnitt i direktiv 82/711/EØF og artikkel 1 i direktiv 85/572/EØF, skje fra 1. mai 2008.

I vedlegg I del 1A innsettes følgende monomerer og andre utgangsstoffer i nummerorden:

PM/ REF-nr.	CAS-nr.	Kjemisk betegnelse	Begrensninger og/eller spesifikasjoner
15404	000652–67–5	1,4:3,6-Dianhydrosorbitol	Kun til bruk som comonomer i poly(etylen-co-isosorbidtereftalat)
19180	000099–63–8	Isoftalsyrediklorid	SMG(T) = 5 mg/kg ⁽⁴³⁾ (uttrykt som isoftalsyre)

<i>PM/ REF-nr.</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Kjemisk betegnelse</i>	<i>Begrensninger og/eller spesifikasjoner</i>
26305	000078-08-0	Vinyltrietoksisilan	Må kun anvendes som overflatebehandlingsmiddel

(43) SMG(T) betyr i dette tilfellet at summen av migrasjon av stoffer som er anført under ref-nr. 19150 og 19180 ikke må overstige restriksjonen.

For følgende monomerer og andre utgangsstoffer skal teksten i kolonnen «Begrensninger og/eller spesifikasjoner» være som følger:

<i>PM/ REF-nr.</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Kjemisk betegnelse</i>	<i>Begrensninger og/eller spesifikasjoner</i>
19150	000121-91-5	Isoftalsyre	SMG(T) = 5 mg/kg ⁽⁴³⁾

(43) SMG(T) betyr i dette tilfellet at summen av migrasjon av stoffer som er anført under ref-nr. 19150 og 19180 ikke må overstige restriksjonen.

I vedlegg I del 2A innsettes følgende tilsetningsstoffer i nummerorden:

<i>PM/ REF-nr.</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Kjemisk betegnelse</i>	<i>Begrensninger og/eller spesifikasjoner</i>
33875	002162-75-5	Bis(2,6-diisopropylfenyl)carbodiimid	SMG = 0,05 mg/kg. Til bruk bak et PET-lag.
45703 48960	491589-22-1	Kalsium-cis-1,2-sykloheksandikarboksilat	SMG = 5 mg/kg
		9,10-Dihydroksi-stearinsyre og oligomerer herav	SMG = 5 mg/kg
55910	736150-63-3	Glyserider, ricinusolje mono-, hydrogenerte, acetater	
60025		Hydrogenerte homopolymerer og/eller copolymerer fremstilt 1-decen og/eller 1-dodecen og/eller 1-octen	I overensstemmelse med spesifikasjonene i bilag V. Må ikke brukes i kontakt med fettholdige næringsmidler.
62280	009044-17-1	Isobutylene-buten-copolymer-copolymer	
70480	000111-06-8	Butylpalmitat	
76463		Polyacrylater	SMG(T) = 6 mg/kg ⁽³⁶⁾ (for acrylsyre)
76723	167883-16-1	Polydimetylsilokaan, 3-aminopropylterminert, polymer med disykloheksylmetan-4,4'-diisocyanat	I overensstemmelse med spesifikasjonene i bilag V.
76725	661476-41-1	Polydimetylsiloksan, 3-aminopropyl terminert, polymer med 1-isocyanato-3-isocyanatometyl-3,5,5-trimetylsykloheksan	I overensstemmelse med spesifikasjonene i bilag V.
77732		Polyetylenglycol (EO = 1-30, typisk 5) eter av butyl-2-cyan-3-(4-hydroksi-3-metoksifenyl)acrylat	SMG = 0,05 mg/kg. Kun til bruk i PET.
77733		Polyetylenglycol (EO = 1-30, typisk 5) eter av butyl-2-cyan-3-(4-hydroksi-3-hydroksifenyl)acrylat	SMG = 0,05 mg/kg. Kun til bruk i PET.
77897		Polyetylenglycol (EO = 1-50) monoalkyleter (lineær og forgrenet C8-C20) sulfat, salt	SMG = 5 mg/kg.
89120 95858	000123-95-5	Butylstearat Raffinert voks, utvunnet fra oljebaserte eller syntetiske hydrokarboner.	SMG = 0,05 mg/kg og i overensstemmelse med spesifikasjonene i bilag V. Må ikke anvendes til gjenstander i kontakt med fettholdige næringsmidler.

(36) SMG(T) betyr i dette tilfellet at summen av migrasjon av stoffer som er anført ref-nr. 10690, 10750, 10780, 10810, 10840, 11470, 11590, 11680, 11710, 11830, 11890, 11980, 31500 og 76463, ikke må overstige restriksjonen.

For følgende tilsetningsstoffer skal innholdet i kolonnen «Begrensninger og/eller spesifikasjoner» lyde:

<i>PM/ REF-nr.</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Kjemisk betegnelse</i>	<i>Begrensninger og/eller spesifikasjoner</i>
39815	182121-12-6	9,9-Bis(metoksimetyl)fluoren	SMG(T) = 0,05 mg/kg
66755	002682-20-4	2-Metyl-4-isotiazolin-3-on	SMG = 0,5 mg/kg. Må kun brukes i vannholdige polymerfortynninger og -

<i>PM/ REF-nr.</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Kjemisk betegnelse</i>	<i>Begrensninger og/eller spesifikasjoner</i>
			emulsjoner og i konsentrasjoner som ikke har antimikrobiel virkning på polymerens overflate eller på selve næringsmiddelet.

Følgende tilsetningsstoff utgår:

<i>PM/ REF-nr.</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Kjemisk betegnelse</i>	<i>Begrensninger og/eller spesifikasjoner</i>
30340	330198–91–9	12-(acetoksi)stearinsyre, 2,3-bis(acetoxi)propylester	

I vedlegg I del 2A gjøres følgende endringer:

Følgende tilsetningsstoff settes inn i nummerorden:

<i>PM/ REF-nr.</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Kjemisk betegnelse</i>	<i>Begrensninger og/eller spesifikasjoner</i>
34130		Alkyl, lineær med et likt antall kullstoffatomer (C12–C20) dimetylaminer	SMG = 30 mg/kg
53670	032509–66–3	Etylenglykol-bis[3,3-bis(3-tert-butyl- 4-hydroksifenyl)butyrat]	SMG = 6 mg/kg

For følgende tilsetningsstoffer skal innholdet i kolonnen «Begrensninger og/eller spesifikasjoner» lyde:

<i>PM/ REF-nr.</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Kjemisk betegnelse</i>	<i>Begrensninger og/eller spesifikasjoner</i>
72081/10		Harpikser av kullderivater av råolje (hydrogenerte).	I overensstemmelse med spesifikasjonene i bilag V.

I vedlegg I, del 2B settes følgende stoffer inn i nummerorden:

<i>PM/ REF-nr.</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Kjemisk betegnelse</i>	<i>Begrensninger og/eller spesifikasjoner</i>
34130		Alkyl, lineær med et likt antall karbonatomer (C12–C20) dimetylaminer	
39815	182121–12–6	9,9-Bis(metoksimetyl)fluoren	
53670	032509–66–3	Etylenglykol22-bis[3,3-bis(3-tert-butyl- 4-hydroksifenyl)butyrat]	

I del 4 del B, skal følgende nye spesifikasjoner settes inn i nummerorden:

<i>PM/REF- nr.</i>	<i>Øvrige spesifikasjoner</i>
60025	Hydrogenerte homopolymerer og/eller copolymerer fremstilt 1-decen og/eller 1-dodecen og/eller 1-okten – Minimumsviskositet 3,8 cSt ved 100 °C – Gjennomsnitt Mw > 450
76723	Polydimetylsiloxan, 3-aminopropyl terminert, polymer med disykloheksylmetan-4,4'-diisocyanat Fraksjonen med en molekylvekt under 1 000 bør ikke overstige 1,5 % w/w
76725	Polydimetylsiloxan, 3-aminopropyl terminert, polymer med 1-isocyanato-3-isocyanatometyl-3,5,5-trimetylsykloheksan Fraksjonen med en molekylvekt under 1 000 bør ikke overstige 1 % w/w
95858	Raffinert parafinsk voks utvunnet av hydrokarbon fra råolje eller syntetisk fremstilt – Gjennomsnittlig molekylvekt ikke under 350 – Minimumsviskositet 2,5 cSt ved 100 °C – Innholdet av hydrokarboner med hydrokarbonnummer mindre enn 25: mindre enn 40 % (w/w)

II

Endringene trer i kraft straks.

6. april Nr. 416 2009**Forskrift om birøkt**

Hjemmel: Fastsett av Landbruks- og matdepartementet 6. april 2009 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 6, § 7, § 8, § 12, § 13, § 14, § 15 og § 19 jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 17. april 2009 kl. 13.40.

Kapittel I. Formål, virkeområde og definisjoner**§ 1. Formål**

Formålet med denne forskriften er å sikre god hygiene i all birøkt og å forebygge, begrense eller utrydde sykdom hos bier.

§ 2. Virkeområde

Forskriften omfatter brukt kubemateriell, bieprodukter, alle stadier og ethvert hold av bier.

§ 3. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

Bie: Alle utviklingstrinn av honningbier (*Apis mellifera*) fra og med egg til og med imago.

Bieprodukt: Honning, pollen, bivoks, propolis og dronninggelé.

Bigård: Ett eller flere bifolk som er stilt opp på en bigårdsplass innenfor en radius av maksimum 100 meter og tilhører én birøkter. En birøkter kan ha flere bigårder.

Bigårdsplass: Lokalitet birøkter oppgir som fast oppstillingsplass eller vandreplass for bier. En birøkter kan ha flere bigårdsplasser.

Birøkter: Enhver eier av bigård eller person som, med eller uten vederlag av eier, er overlatt ansvaret for bigården.

Brukt kubemateriell: Brukte bikuber og kubedeler, herunder bunnbrett, kasser, rammer uten voks, dronninggitter og dekkbrett, og annet utstyr som har vært brukt i bigårder.

Meldepliktig sykdom: Dyresykdommer i gruppe A, B, C i henhold til forskrift 19. mars 1965 nr. 9941 om fortegnelse over sykdommer som omfattes av matloven.

Omsetning: All avhending, inkludert kjøp, salg, utleie, gave og utlån.

Parestasjon: Lokalitet hvortil bidronninger og droner fra en eller flere bigårder bringes for kontrollert naturlig paring.

Sertifisert bigård: Bigård som oppfyller kravene til prøvetaking og klinisk inspeksjon i § 5.

Sertifisert birøkter: Birøkter som har gjennomgått og bestått «Kompetansekurs om bier» godkjent av Mattilsynet.

Svermebigård: Bigård beliggende minimum 300 m fra annen bigård eller bigårdsplass hvor det stilles opp åpne svermefangerkuber for å fange inn svermer og hvor også innfangede bisvermer med ukjent opphav og helsestatus holdes midlertidig.

Svermefangerkube: Rengjort bikube, med eller uten rammer med byggevoks, til fanging av svermer.

Kapittel II. Registrering og sertifisering av bigårder**§ 4. Registrering av bigårdsplass**

Ved opprettelse av bigård skal eier, eller en denne bemyndiger, registrere bigårdsplassen i et sentralt register opprettet av Mattilsynet. Registreringen gjøres slik Mattilsynet bestemmer. Registreringen skal være foretatt senest dagen før bigården opprettes.

Eier av eksisterende bigård skal påse at bigårdsplassen er registrert hos Mattilsynet senest innen den 31. desember 2009.

Ved nedleggelse av bigård eller bigårdsplass skal eier, senest 30 dager etter at bigårdsplassen er nedlagt, sørge for å melde dette til Mattilsynet.

§ 5. Sertifisering av bigård

Det er kun tillatt å omsette eller flytte bier og utbygde vokstavler som kommer fra sertifisert bigård.

Sertifisering av bigård må omfatte alle bigårder en birøkter har ansvar for i en region eller sone som definert i vedlegg 1.

For sertifisering av bigård kreves følgende undersøkelser gjennomført med negativt resultat:

1. I tidsrommet fra april til september skal det foretas en klinisk kontroll med henblikk på lukket yngelrâte, åpen yngelrâte, steinyngel og liten kubebille; minst 20 prosent av samtlige bifolk birøkteren har skal omfattes av undersøkelsen og på tidspunktet for undersøkelsen må det være forseglet yngel i bisamfunnene.
2. I regionene A og B, jf. vedlegg 1, skal det i tillegg tas ut prøver med henblikk på å oppdage angrep av varroamidd. Undersøkelse skal foretas med egnet utstyr på grunnlag av en prøve bestående av nedfall fra samtlige kuber. Nedfallet må være samlet opp ved bruk av dertil beregnede innretninger (diagnosebrett e.l.) og ha en slik kvalitet at det kan undersøkes med sikkert resultat. Oppsamlingen av nedfallet skal ha foregått over en sammenhengende periode på minst:
  - a) 6 uker i løpet av tidsrommet f.o.m. 15. august t.o.m. november (naturlig høstnedfall),
  - b) 4 måneder i løpet av bienes innesittingsperiode (naturlig vinternefall), eller
  - c) 2 uker i løpet av tidsrommet 1. april til 30. november etter at bisamfunnene har blitt behandlet på tilfredsstillende måte med et middel som er effektivt mot varroamidd (provosert nedfall). Diagnosebrettene e.l. skal ha vært installert i kubene i minst to uker regnet fra behandlingsstart.
3. I sone B2, jf. vedlegg 1, skal det i tillegg tas ut prøver med henblikk på trakémiddinfeksjon. Prøven skal bestå av minst 60 fullt utviklede bier som er tatt jevnt fordelt fra bifolkene og skal undersøkes ved et laboratorium som er godkjent av Mattilsynet. Prøven må være tatt ut i løpet av tidsrommet 1. september til 31. mars og ha en slik kvalitet at den kan undersøkes med sikkert resultat.

I egen bigård kan sertifisert birøkter, jf. § 10, selv forestå den kliniske kontrollen nevnt i denne paragrafs tredje ledd nummer 1 og varroaundersøkelsen nevnt i denne paragrafs tredje ledd nummer 2.

I bigård som røktes av birøkter uten sertifisering, må kontrollen etter denne paragraf utføres av Mattilsynet mot et fastsatt gebyr, jf. forskrift 28. januar 2004 nr. 221 om avgifter og gebyr i matforvaltningen (Gebyrforskriften).

§ 6. Krav for å opprettholde sertifisering av bigård

For å opprettholde bigårdens sertifikat, må undersøkelsene i § 5 gjentas hvert annet år med negativt resultat.

Mattilsynet kan til enhver tid trekke sertifisering av bigård tilbake dersom forskriftsmessige krav eller enkeltvedtak i forbindelse med driften av bigården ikke oppfylles, dersom det er dårlig hygiene, mye sverming eller sjukdom i bigården, eller dersom bigården har hatt ulovlig, smittemessig kontakt med annen bigård.

Kapittel III. Drift av bigård og sertifisering av birøkter

§ 7. Merking av bigårder

Birøkteren skal sørge for at alle bigårdene er tydelig merket med birøkterens navn, adresse og telefonnummer og at hver enkelt bikube med bier har et unikt nummer som identitetsmerke.

§ 8. Drift av bigård

Birøkteren skal vise aktsomhet i forhold til innslep av sykdommer som kan ramme bigården og samtidig sørge for god hygiene og nødvendig rengjøring av kuber og kubemateriell og utskifting av vokstavler.

Det er kun tillatt å bruke bieprodukter i bigården som kommer fra egne bigårder med unntak av bivoks dersom denne har vært varmebehandlet til minst 120 grader i 30 minutter. Unntak for utbygde vokstavler i henhold til § 11 første ledd.

Birøkteren skal gjennomføre egnede tiltak for å hindre spredning av sykdommer, herunder forebygge sverming fra bigården.

Birøkter med sertifisert bigård kan opprette svermebigård. Svermebigården skal registreres og være tydelig adskilt fra den sertifiserte røkters faste oppstillings- eller vandre plass og røktes med eget utstyr. Bifolkene fra svermebigården kan tas inn i egen sertifisert bigård etter å ha gjennomgått undersøkelsene nevnt i § 5.

Svermefangerkuber kan plasseres i egen sertifisert bigård, eller i egen svermebigård, og stå åpne i tidsrommet 1. mai til 31. juli, med den hensikt å fange svermer.

Innfangede svermer skal settes i en tom, rengjort kube med byggeanvisning eller byggevokstavler. Etter 4 dager skal biene settes over i en rengjort kube med byggevokstavler; det gamle vokset sendes til omsmelting eller brennes.

Med unntak av svermefangerkuber, skal kuber uten levende bier og lagrede, utbygde vokstavler, ikke være tilgjengelige for tilfeldige bier.

§ 9. Varsling ved påvisning eller mistanke om smittsom sykdom

Mattilsynets distriktskontor skal straks varsles ved forekomst eller mistanke om følgende bisykdommer: Varroa- eller trakémiddinfeksjon, lukket yngelrâte, åpen yngelrâte, steinyngel, liten kubebille (*Aethina tumida*) eller tropilaelapsmidd.

Varsel om varroamidd gjelder ikke for bigårder som ligger i region C, jf. vedlegg 1. Varsel om trakémidd gjelder ikke for bigårder som ligger i sone B1, jf. vedlegg 1.

§ 10. Kompetansekurs for birøktere

Person over 18 år som gjennomgår og består kompetansekurs for birøktere godkjent av Mattilsynet, er sertifisert til å utføre helsekontroll i egen bigård. Sertifiseringen gjelder for 10 år og kan fornyes ved å avlegge ny prøve.

Kapittel IV. Omsetning, flytting og import av bier og brukt kubemateriell mv.

§ 11. Generelle krav til omsetning, flytting og import av bier og kubemateriell mv.

Det er kun tillatt å omsette eller flytte bier og utbygde vokstavler såfremt disse kommer fra bigård som er registrert i henhold til § 4 og sertifisert i henhold til § 5.

Birøkter skal føre fortløpende fortegnelse over all omsetning av bier, brukt kubemateriell og utbygde vokstavler ved angivelse av omsetningens art, dato og navn og adresse til avsender og mottaker. Ved flytting av bifolk mellom registrerte bigårdsplasser skal dato og bikubenes identifikasjon noteres. Fortegnelsene skal oppbevares i minimum 5 år.

Brukt kubemateriell, som ikke huser bifolk og som skal flyttes eller omsettes, må være rengjort og ikke ha huset levende bier de siste 10 dager før flytting eller omsetning.

Det er forbudt å importere brukt kubemateriell, unntatt utstyr til honningbehandling som er rengjort og desinfisert.

§ 12. Forebyggende tiltak mot varroa- og trakèmidd

For å forebygge spredning av varroamidd er det forbudt å overføre bier i alle utviklingstrinn fra og med egg til imago, samt utbygde vokstavler og brukt kubemateriell fra region C til regionene A og B, jf. vedlegg 1. Unntatt fra forbudet i første punktum er overføring av brukt kubemateriell og utbygde vokstavler som ikke har vært i kontakt med bier de siste 10 døgn.

For å forebygge spredning av trakèmidd er det forbudt å overføre fullt utviklede bier (imago) fra sone B1, jf. vedlegg 1, til andre deler av landet.

Kapittel V. Administrative bestemmelser

§ 13. Tilsyn m.m.

Mattilsynet fører tilsyn med at bestemmelsene i forskriften og enkeltvedtak fastsatt med hjemmel i forskriften blir oppfylt, jf. matloven § 23. Mattilsynet kan fastsette enkeltvedtak for å sikre at bestemmelsene i forskriften blir oppfylt, herunder om smittesanering, stenging, virksomhetskarantene og tvangsmulkt, jf. matloven § 23 til § 26.

Mattilsynet har adgang til sted hvor det holdes bier og til å foreta nødvendige undersøkelser, herunder ta prøver av bier, bieprodukter og annet. Birøkteren skal legge forholdene til rette for prøvetaking og for øvrig yte nødvendig bistand ved undersøkelser.

§ 14. Disposisjon

Mattilsynet kan i særskilte tilfelle dispensere fra bestemmelsene i denne forskriften, forutsatt at det ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 15. Straff

Forsettlig eller uaktsom overtredelse av denne forskriften eller bestemmelser og vedtak gitt i medhold av den, er straffbart i henhold til matloven § 28.

§ 16. Overgangsbestemmelse

Inntil 1. januar 2010 er det tillatt å omsette og overføre bier og brukt bimateriell som kommer fra godkjent stasjonær bigård som per 1. januar 2008 er sertifisert etter gammel sertifiseringsordning i samsvar med utgående forskrift 27. april 2001 nr. 437 om tiltak mot sjukdommer på bier, § 14.

§ 17. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks. Samtidig oppheves forskrift 27. april 2001 nr. 437 om tiltak mot sjukdommer på bier og forskrift 30. april 2008 nr. 417 om import av brukt bimateriell.

Vedlegg 1. Regioner og soner som er opprettet for å begrense spredningen av varroa- og trakeèmidd

Region A	Nordland, Troms og Finnmark og følgende kommuner i Nord-Trøndelag: Snåsa, Overhalla, Namsos, Lierne, Grong, Høylandet, Fosnes, Nærøy, Vikna, Leka, Namsskogan og Røyrvik.
Region B	Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, Hordaland og Rogaland, unntatt kommunene Lund og Soknedal.
Region C	Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Sør-Trøndelag, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og kommunene Lund og Sokndal i Rogaland og følgende kommuner i Nord-Trøndelag: Stjørdal, Meråker, Frosta, Leksvik, Levanger, Verdal, Mosvik, Inderøy, Verran, Steinkjer, Namdalseid og Flatanger.
Sone B1	Sogn og Fjordane.
Sone B2	Følgende kommuner i Møre og Romsdal: Vanylven, Volda, Ørsta, Stranda og Norddal. I Oppland: Skjåk, Lom og Vang. I Buskerud: Hemsedal, Ål, Hol og Nore Uvdal. I Hordaland: Fedje, Austerheim, Masfjorden, Modalen, Vaksdal, Voss og Ulvik.

15. april Nr. 417 2009**Forskrift om endring i forskrift om sikkerhetsstyringssystem på norske skip og flyttbare innretninger**

Hjemmel: Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 15. april 2009 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 7, § 13, § 42 og § 51, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590. Kunngjort 17. april 2009 kl. 13.40.

I

I forskrift 14. mars 2008 nr. 306 om sikkerhetsstyringssystem på norske skip og flyttbare innretninger gjøres følgende endring:

Forskriftens hjemmelsfelt skal lyde:

Hjemmel: Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 14. mars 2008 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 7, § 13, § 42 og § 51, jf. delegeringsvedtak 16. februar 2007 nr. 171 og delegeringsvedtak 31. mai 2007 nr. 590.

II

Endringen trer i kraft straks.

15. april Nr. 418 2009**Forskrift om endring i forskrift om flyselskaper som er underlagt driftsforbud og om plikt til å informere passasjerene om identiteten til det flyselskapet som skal utføre en flyreise (svartelistingsforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Luftfartstilsynet 15. april 2009 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 9–1, § 10–42, § 15–3, § 15–4 og § 16–1 og forskrift 4. desember 2007 nr. 1353 om flyselskaper som er underlagt driftsforbud og om plikt til å informere passasjerene om identiteten til det flyselskapet som skal utføre en flyreise (svartelistingsforskriften) § 3 nr. 3.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 66zab (forordning (EF) nr. 474/2006 endret ved forordning (EF) nr. 910/2006, forordning (EF) nr. 1543/2006, forordning (EF) nr. 235/2007, forordning (EF) nr. 787/2007, forordning (EF) nr. 1043/2007, forordning (EF) nr. 1400/2007, forordning (EF) nr. 331/2008, forordning (EF) nr. 715/2008, forordning (EF) nr. 1131/2008 og forordning (EF) nr. 298/2009). Kunngjort 17. april 2009 kl. 13.40.

I

I forskrift 4. desember 2007 nr. 1353 om flyselskaper som er underlagt driftsforbud og om plikt til å informere passasjerene om identiteten til det flyselskapet som skal utføre en flyreise (svartelistingsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 1 tredje ledd nytt nr. 10 skal lyde:

10. forordning (EF) nr. 298/2009 av 8. april 2009.

II

Endringen trer i kraft straks.

Forordning

Ny forordning tilføyes:

[Forordning \(EF\) nr. 298/2009](#)

0 Engelsk versjon i Den Europeiske Unions Tidende.

16. april Nr. 419 2009**Forskrift om endring i forskrift om fastsettelse og gjennomføring av overtredelsesgebyr etter lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 55 og § 56**

Hjemmel: Fastsatt av Sjøfartsdirektoratet 16. april 2009 med hjemmel i lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 55 og § 56. Kunngjort 17. april 2009 kl. 13.40.

I

I forskrift 2. juli 2007 nr. 852 om fastsettelse og gjennomføring av overtredelsesgebyr etter lov 16. februar 2007 nr. 9 om skipssikkerhet (skipssikkerhetsloven) § 55 og § 56 gjøres følgende endring:

§ 3 siste ledd skal lyde:

Dersom overtredelsesgebyret ikke blir betalt innen forfall, påløper den til enhver tid gjeldende rente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

II

Endringen trer i kraft 16. april 2009.

17. april Nr. 420 2009

Forskrift om vern av produktnemninga Sider frå Hardanger som beskytta geografisk nemning

Heimel: Fastsett av Mattilsynet 17. april 2009 med heimel i forskrift 5. juli 2002 nr. 698 om beskyttelse av opprinnelsesbetegnelser, geografiske betegnelser og betegnelser for tradisjonelt særpreg på næringsmidler § 15, jf. lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 30, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790. Kunngjort 17. april 2009 kl. 13.40.

§ 1. Verna produktnemning

Sider frå Hardanger.

§ 2. Rettmessig brukar

Hardanger Siderprodusentlag.

§ 3. Vilkår for bruk av produktnemninga

1. Produktskildring

Sider frå Hardanger er sider laga i Hardanger av eple dyrka i Hardanger. Sider frå Hardanger skal vere framstilt av eplejuice (råsaft), som kan vere tilsett sukker i ulik mengd, og anten har gjæra på villgjær frå epleskalet eller er tilsett kvitvinsgjær.

Eplesmaken og aromaen vil variere frå produsent til produsent avhengig av kva eplesortar som blir brukte og blandingsforholda mellom dei. Sideren skal vere tilnærma klar og ha ein farge som varierer frå heilt lysgul til gyllengul.

Sider frå Hardanger skal delast inn i tre klasser etter alkoholinnhald, og kvar av desse klassene kan delast inn i tre klasser etter sukkerinnhald, jf. kriteria i tabell 1.

Tabell 1. Ulike klasser av Sider frå Hardanger

Alkoholklasse	Alkoholprosent	Sukkerklasse	Sukkerinnhald
Låg alkoholprosent	3–4,75 %	Tørr	≤ 20 g/liter
		Medium	20–40 g/liter
		Søt	40–80 g/liter
Middels alkoholprosent	4,76–8,99 %	Tørr	≤ 20 g/liter
		Medium	20–40 g/liter
		Søt	40–80 g/liter
Høg alkoholprosent	9–12 %	Tørr	≤ 20 g/liter
		Medium	20–40 g/liter
		Søt	40–80 g/liter

2. Geografisk område

Produksjon av eple, pressing, gjæring og lagring av Sider frå Hardanger skal skje i Hardanger, som omfattar kommunane Eidfjord, Granvin, Jondal, Kvam, Odda, Ulvik og Ullensvang.

3. Produksjonsmetode

Som råvare skal det brukast eple dyrka i Hardanger. Epla skal vere av god kvalitet og utan rote. Dersom det blir brukt nedfallsfrukt, skal den vaskast godt, slik at jord og anna ureinske ikkje kjem med i den vidare produksjonen.

Epla som skal pressast, skal vere godt modne og ved stive-test vise at maks. 10 % av snittflata er mørkfarga og refraktometerverdien (Brix) er over 10.

Epla skal raspast til mask og pressast til eplejuice (råsaft). Eplejuicen skal silast gjennom ein grov sil (maks. 1 mm opning), eller grovare fruktpartiklar skal fjernast. Eplejuicen skal deretter tappast på gjæringskar. Eplekonsentrat skal ikkje nyttast til produksjon av Sider frå Hardanger.

Eplejuicen kan tilsetjast ønskt mengd sukker, avhengig av naturleg sukkerinnhald i epla og kva type sider ein skal produsere, jf. tabell 1. Sider frå Hardanger kan anten gjærast på villgjær frå epla, eller ein kan fjerne den og tilsetje ekstern gjær. Gjæringstemperatur bør vere mellom 6 og 12 °C. Når ønskt alkoholstyrke er nådd, kan gjæringsprosessen stoppast med svovling eller filtrering (maks. 10 µm). Sideren skal ikkje ha restsma av gjær eller eddiksyre (maks. 2 g/l). Sideren skal deretter klarast ved å bli tappa om ein eller fleire gonger eller ved filtrering. Sider frå Hardanger kan vera meir eller mindre sprudlande/perlande. Den sprudlande/perlande verknaden kan koma av ettergjæring på flaska eller tilsett CO₂. Dersom det er tilsett CO₂, skal dette merkast på etiketten.

Ferdig sider skal lagrast lufttett. CO₂ kan brukast for å hindre oksydering. Sider frå Hardanger bør ikkje lagrast lenger enn eitt år etter tapping. Sider som skal lagrast lenger, må merkjast med «Lagra sider». Sider frå Hardanger skal merkjast tydeleg på etiketten med kva eplesortar som er brukte, søtleiksgrad og alkoholstyrke. Dersom det er nytta eikefat i produksjonen, skal dette òg gå fram av merkinga.

4. Merking av produktet

Sider frå Hardanger kan merkjast med figurmerket for verna geografisk nemning.

§ 4. Iverksetjing

Forskrifta blir sett i verk straks.

Vedlegg: Utgreiing om produktopphavet og tilknytninga til det geografiske området

Engelske munkar har fått æra for å ha teke med seg kunnskapen om fruktproduksjon til Hardanger rundt år 1300. Når det gjeld pressing av eple til eplejuice, kan det dokumenterast ein tradisjon i Hardanger tilbake til slutten av 1700-talet. I 1818 skreiv prost Niels Hertzberg om hardangerbonden Knut Jåstad (f. 1744) at «han lærte sine Sambygdingar at gjøre sig nytte av de vilde Skovæplers saft. Han gjorde sig hertil presser med sterke Jernskruer og solgte Saften i Bergen». Truleg var også kunnskapen om korleis ein lagar sider av eplejuice, allereie kjend i distriktet.

Frå om lag 1890 til utpå 1920-talet hadde siderproduksjonen si stordomstid i Hardanger. Det var fleire fabrikkar i Hardanger med stor produksjon og sal av epleider, mellom anna på Alsåker, Aga, Lutro og Stana. Dei fleste fabrikkane avvikla drifta då det i 1921 vart innført nye, strenge lover for alkoholomsetjing. Fram til liberaliseringa av alkoholproduksjonen og omsetjinga på 1990-talet har tradisjonen og kunnskapen om siderproduksjon overlevd som ein kjellarproduksjon til eige bruk i kvardag og fest.

Sider frå Hardanger er kjenneteikna ved ein lett syrleg og aromatisk eplemak. Dette kan forklarast med samansetjinga av epleråstoffet, dei spesielle kvalitetane som kjenneteiknar eple dyrka i Hardanger, og den lange tradisjonen og kunnskapen om produksjon av sider i Hardanger. Sider frå Hardanger vil ha ein naturleg variasjon i smak og aroma frå produsent til produsent, avhengig av kva for eplesortar som blir brukte, og blandingsforholdet mellom dei ulike sortane.

Eple dyrka i Hardanger har ein frisk og syrleg smak. Dette kjem av dei spesielle vekstvilkåra som klimaet og naturen i Hardanger gir. På grunn av plasseringa ved 60° N er klimaet i Hardanger kjølig og rikt på lys i vekstsesongen. Eit slikt kjølig klima gir eple med høgt innhald av smaks karakteristiske fruktsyrer (0,5–1,0 %) og spesielt mykje C-vitamin. Samstundes sikrar varme og solrike sommardagar at det blir utvikla nok sukker i epla (11–13 %). Også dei kjølige nettene om hausten er med på å gi auka syre- og sukkerinnhald rett før haustinga. Den gode balansen mellom syre- og sukkerinnhald kjenneteiknar eple dyrka i Hardanger.

Samansetjinga av epleråstoffet er òg viktig for kvaliteten/eigenskapane til sideren. Nokre av eplesortane, til dømes tormodseple og franskar, er særigne sortar som har opphav i Hardanger. Hardanger er eit av dei beste fruktdistrikta i Noreg, med ein sterk og lang tradisjon for å presse eple til eplejuice og vidareforedle den til epleider. Produksjon av Sider frå Hardanger byggjer på opparbeidd kunnskap om og røynsle med kva slags prosessar som gir best aroma, smak og produktutbytte.

Sider har eit sterkt omdømme knytt til Hardanger, både historisk og no. I boka *Hjemmelaging av norsk vin og andre læskedrikke* av dr. Olav Sopp frå 1922 blir sider produsert i Hardanger omtala slik: «At lage god cider er en vanskelig kunst. Det er i mange lande en stor industri. Ogsaa her i landet er der fremstillet cider fabrikmessig med større og mindre held. I den senere tid synes det i dag, som om man i Hardanger har formaad at fremstille en type som er noksaa konstant og ganske god.» Lyrikaren Olav H. Hauge (1908–1994) frå Ulvik i Hardanger har òg skrivne om sider i fleire av dikta sine.

1. april Nr. 421 2009

Forskrift om endring i forskrift om tildeling av løyve til havbruk med matfisk av laks, aure og regnbøgeaure i sjøvatn i 2009

Heimel: Fastsett av Fiskeri- og kystdepartementet 1. april 2009 med heimel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 8. Kunngjort 21. april 2009 kl. 14.10.

I

I forskrift 12. mars 2009 nr. 298 om tildeling av løyve til havbruk med matfisk av laks, aure og regnbøgeaure i sjøvatn i 2009 blir det gjort følgjande endringar:

Ny § 11 skal lyde:

§ 11. Tidsfristar for saksbehandlinga

Fråsegn som nemnt i § 6 andre ledd skal vere Fiskeridirektoratet i hende seinast 6 – seks – veker etter at fylkeskommunen mottok søknadspapira.

Noverande § 11 blir ny § 12.

II

Endringane trer i kraft straks.

3. april Nr. 422 2009

Forskrift om kompensasjon for utgifter til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Den Norske Stats Husbank

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 3. april. 2009 med hjemmel i lov 1. mars 1946 nr. 3 om Den Norske Stats Husbank § 1 og § 21. Kunngjort 21. april 2009 kl. 14.10.

§ 1. Formål

Rentekompensasjon skal stimulere til sikring og bevaring av kirkene, kirkenes utsmykning og inventar.

§ 2. Hvilke kirker omfattes av ordningen

Rentekompensasjonsordningen gjelder menighetskirker i Den norske kirke, slik disse er definert etter kirkeloven § 17. Døvekirker i Den norske kirke omfattes av ordningen.

§ 3. Hvem kan få rentekompensasjon

Rentekompensasjon utbetales kun til kommuner.

§ 4. Hva det kan gis rentekompensasjon til

Rentekompensasjonsordningen gjelder for prosjekter som ferdigstilles etter 1. januar 2009.

Rentekompensasjon gis til bygningsmessige investeringer til sikring og bevaring av kirkene, samt kirkenes utsmykking og inventar. Fredede eller verneverdige kirker skal ha høy prioritet.

Rentekompensasjon kan ikke gis til ordinært vedlikehold.

§ 5. Størrelsen på rentekompensasjonen

Beregningsgrunnlaget for rentekompensasjonen er de påløpte kostnadene til prosjektet, inklusiv moms, som Husbanken godkjenner ved søknad om utbetaling.

Kompensasjonen tilsvare renter for et serielån i Husbanken med 20 års løpetid, inklusiv en 5 års avdragsfri periode, og med den til en hver tid gjeldende flytende rente.

Det beregnes kompensasjon fra den dato som Husbanken godkjenner søknad om utbetaling. Etter utløpet av den avdragsfrie perioden reduseres beregningsgrunnlaget etterskuddsvis med 1/15 per år.

§ 6. Søknad og saksgang

Søknad om godkjenning og søknad om utbetaling sendes Husbanken.

Husbanken utbetaler tilskudd innenfor de økonomiske rammer som er stilt til disposisjon.

Søknader fremmes av kirkeeier eller kommune på vegne av kirkeeier. Når kommunen søker, skal søknadene bekreftes av kirkeeier. Når kirkeeier søker, skal søknadene bekreftes av kommunen.

Der andre enn kommunen har dekket utgiftene til prosjektet eller tiltaket, skal midlene kanaliseres videre fra kommunen til det organ som har dekket utgiftene.

§ 7. Nærmere retningslinjer

Husbankens hovedstyre gir nærmere retningslinjer for gjennomføringen av kompensasjonsordningen.

§ 8. Prioritering

Departementet kan fastsette regler om prioritering.

§ 9. Sanksjoner ved mislighold

Dersom forutsetninger for rentekompensasjonen ikke er overholdt, kan staten redusere eller stanse utbetalingen, eventuelt kreve rentekompensasjonen tilbakebetalt.

§ 10. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 3. april 2009.

Samtidig oppheves forskrift 19. desember 2008 nr. 1498 om kompensasjon for utgifter til renter til investeringer for istandsetting av kirker og kirkeinventar fra Den Norske Stats Husbank.

14. april Nr. 423 2009

Forskrift om endring i forskrift til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet 14. april 2009 med hjemmel i lov 14. desember 2007 nr. 107 om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) del X. Kunngjort 21. april 2009 kl. 14.10.

I

I forskrift 19. november 1999 nr. 1158 til utfylling og gjennomføring mv. av skatteloven av 26. mars 1999 nr. 14 gjøres følgende endringer:

§ 8–20–2 skal lyde:

Bestemmelsene i § 8–20–1 til § 8–20–7 gjelder for selskaper som er lignet etter den særskilte beskatningsordningen i henhold til skatteloven § 8–10 til § 8–20 for inntektsåret 2006, og som for inntektsåret 2007 fortsatt skal lignedes etter den særskilte beskatningsordningen.

§ 8–20–8 oppheves.

II

Endringene trer i kraft straks med virkning fra og med inntektsåret 2008.

17. april Nr. 424 2009

Forskrift om endring i generell forskrift for produksjon, import og frambud mv av kosmetikk og kroppsspleieprodukter

Hjemmel: Fastsett av Mattilsynet 17. april 2009 med hjemmel i lov 21. desember 2005 nr. 126 om kosmetikk og kroppsspleieprodukt m.m. (kosmetikklova) § 8 samt delegeringsvedtak 29. desember 2005 nr. 1770.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XVI nr. 1 (direktiv 2008/14/EF). Kunngjort 21. april 2009 kl. 14.10.

I

I generell forskrift 26. oktober 1995 nr. 871 for produksjon, import og frambud mv av kosmetikk og kroppsspleieprodukter gjøres følgende endringer:

I forskriftens EØS-henvisningsfelt tilføyes:

Direktiv 2008/14/EF

I vedlegg III er det innført et nytt referansenummer 102. Vedlegget gjengis ikke her, men kan fås ved henvendelse til Mattilsynet, Felles postmottak, Postboks 383, 2381 Brumunddal, e-post postmottak@mattilsynet.no, kontakttelefon 06040, eller leses på Mattilsynets hjemmeside <http://www.mattilsynet.no>.

II

Endringene trer i kraft straks.

17. april Nr. 425 2009

Ikrafttredelse av forskrift 27. november 2008 nr. 1262 om endring i forskrift om offentlige trafikkskilt, vegoppmerking, trafikkløssignaler og anvisninger (skiltforskriften)

Hjemmel: Fastsett av Samferdselsdepartementet 17. april 2009 med hjemmel i forskrift 27. november 2008 nr. 1262 om endring i forskrift om offentlige trafikkskilt, vegoppmerking, trafikkløssignaler og anvisninger (skiltforskriften) del II, jf. vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 5 og § 43. Kunngjort 21. april 2009 kl. 14.10.

I

Forskrift 27. november 2008 nr. 1262 om endring i forskrift om offentlige trafikkskilt, vegoppmerking, trafikkløssignaler og anvisninger (skiltforskriften) trer i kraft 1. juli 2009.

II

Vedtaket her trer i kraft straks.

17. april Nr. 426 2009

Ikrafttredelse av forskrift 25. februar 2009 nr. 240 om bankers adgang til lån og innskudd i Norges Bank mv.

Hjemmel: Fastsett av Norges Bank 17. april 2009 med hjemmel i forskrift 25. februar 2009 nr. 240 om bankers adgang til lån og innskudd i Norges Bank mv. § 12. Kunngjort 21. april 2009 kl. 14.10.

Forskrift 25. februar 2009 nr. 240 om bankers adgang til lån og innskudd i Norges Bank mv. trer i kraft 17. april 2009.

17. april Nr. 427 2009**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (individuell vurdering)**

Hjemmel: Fastsett av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 17. april 2009 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 8 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 30. juni 2006 nr. 761. Kunngjort 21. april 2009 kl. 14.10.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

§ 21 annet ledd skal lyde:

Når utlending har fått avslag på søknad om asyl og heller ikke faller inn under første ledd, skal vedtaksmyndigheten av eget tiltak vurdere om bestemmelsene i lovens § 8 annet ledd bør anvendes, jf. lovens § 15 annet ledd. Ved anvendelsen av lovens § 8 annet ledd skal det foretas en vurdering av søkerens individuelle situasjon. Det er ikke avgjørende hvilken nasjonalitet søkeren tilhører eller hvilket geografisk område han eller hun kommer fra, men hvilke forutsetninger den enkelte søker har for å returnere til hjemlandet. Departementet kan instruere Utlendingsdirektoratet om at det skal gjøres unntak i visse tilfelle, jf. lovens § 38 første ledd.

II

Endringen trer i kraft 1. mai 2009.

17. april Nr. 428 2009**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (Adgang til realitetsbehandling av saker etter Dublin II-forordningen)**

Hjemmel: Fastsett av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 17. april 2009 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 59, jf. delegeringsvedtak 30. juni 2006 nr. 761. Kunngjort 21. april 2009 kl. 14.10.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

Ny § 54b skal lyde:

§ 54b. Adgang til realitetsbehandling av saker etter Dublin II-forordningen

Adgangen til å ta en asylsøknad til realitetsbehandling i Norge når en annen medlemsstat i Dublin-samarbeidet er ansvarlig, jf. Dublin II-forordningens artikkel 3 nr. 2, jf. artikkel 3 nr. 1 og artikkel 5–14, skal benyttes dersom asylsøkeren har en tilknytning til riket som gjør at Norge er nærmest til å gi vedkommende beskyttelse, jf. lovens § 17 annet ledd.

Når tilknytningen er familiemedlemmer i riket, skal definisjonen av familiemedlem i Dublin II-forordningens artikkel 2 i) legges til grunn.

Når vilkårene i første eller annet ledd ikke er oppfylt, skal adgangen til å ta en asylsøknad til realitetsbehandling kun benyttes dersom det foreligger særlige grunner. Helsemessige forhold skal som hovedregel ikke anses som slik grunn.

II

Endringen trer i kraft 1. mai 2009.

17. april Nr. 429 2009**Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (midlertidig og begrenset tillatelse til enslig mindreårige asylsøkere over 16 år)**

Hjemmel: Fastsett av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 17. april 2009 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 8 annet ledd, jf. delegeringsvedtak 30. juni 2006 nr. 761. Kunngjort 21. april 2009 kl. 14.10.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endringer:

§ 15 tredje ledd skal lyde:

Første gangs tillatelse til arbeid eller opphold etter § 21 første til sjette ledd og § 63 første ledd kan gis for tre år. Er det tvil om riktigheten av de opplysninger som er gitt i søknaden, gis tillatelsen for ett år. Det samme gjelder når søkeren ikke har dokumentert sin identitet.

§ 21 nytt tredje ledd skal lyde:

Enslig mindreårig asylsøker som har fylt 16 år på vedtakstidspunktet og som ikke har annet grunnlag for opphold enn at norske myndigheter anser at vedkommende er uten forsvarlig omsorg ved retur, kan gis oppholdstillatelse etter lovens § 8 annet ledd til fylte 18 år. Tillatelsen kan gis ut over ett år uavhengig av bestemmelsene i § 15 tredje ledd. Tillatelsen kan ikke fornyes og danner ikke grunnlag for arbeidstillatelse eller oppholdstillatelse for familiemedlemmer etter utlendingsforskriften § 22 eller § 24.

§ 21 nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

§ 21 nåværende fjerde ledd blir nytt femte ledd og første kolon skal lyde:

Fjerde ledd gjelder ikke for utlending som:

§ 21 nåværende femte ledd blir nytt sjette ledd.

§ 21 nåværende sjette ledd blir nytt syvende ledd.

§ 21 nåværende syvende ledd blir nytt åttende ledd.

§ 36 annet ledd skal lyde:

Dette gjelder likevel ikke når det fremgår av tillatelsen at den bare skal gjelde for et bestemt tidsrom eller når det er angitt spesielle vilkår for fornyelse og disse ikke er oppfylt. Bestemmelsene i § 21 åttende ledd gjelder tilsvarende ved fornyelse.

§ 37 sjette og sjuende ledd skal lyde:

Kvinne som verken fyller vilkårene i tredje, fjerde eller femte ledd, kan få tillatelse etter bestemmelsene i § 21 sjette ledd dersom hun som følge av samlivsbruddet vil få urimelige vanskeligheter i hjemlandet grunnet de sosiale og kulturelle forhold der. Selv om slike grunner ikke tilsier det, skal tillatelse etter § 21 sjette ledd gis dersom kvinnen eller eventuelle barn er blitt mishandlet i samlivsforholdet.

Når det er reist søksmål etter lov 4. juli 1991 nr. 47 om ekteskap § 16 tredje ledd, skal utlending som av den grunn mister oppholdsgrunnlaget som ektefelle og ikke fyller vilkårene i tredje til sjette ledd, etter søknad gis tillatelse etter § 21 sjette ledd med mindre særlige grunner taler mot dette. Tillatelsen gis for seks måneder av gangen inntil rettskraftig avgjørelse foreligger. Dersom ekteskapet blir kjent ugyldig, gis utlending som nevnt etter søknad ny første gangs tillatelse etter § 21 sjette ledd forutsatt at søkeren ikke har utøvd eller medvirket til å utøve tvang ved ekteskapsinngåelsen.

§ 56 tredje ledd skal lyde:

Er vilkårene for asyl ikke oppfylt, skal Utlendingsdirektoratet vurdere om utlendingen skal eller bør gis tillatelse etter lovens § 8 annet ledd, jf. § 21 første til femte ledd.

§ 142 fjerde ledd skal lyde:

Adgang til personlig fremmøte kan også gis i andre saker etter en konkret vurdering. Dette kan blant annet være aktuelt i saker om utvisning av utlending som har barn med fast bopel i Norge og selv har fast bopel her, og i saker om hvorvidt en kvinne omfattes av retten til ny tillatelse etter § 21 sjette ledd, jf. § 37 sjette ledd.

II

Endringene trer i kraft 1. mai 2009.

17. april Nr. 430 2009

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) (nemndmøtebehandling)

Hjemmel: Fastsett av Arbeids- og inkluderingsdepartementet 17. april 2009 med hjemmel i lov 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven) § 38b, jf. delegeringsvedtak 30. juni 2006 nr. 761. Kunngjort 21. april 2009 kl. 14.10.

I

I forskrift 21. desember 1990 nr. 1028 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsforskriften) gjøres følgende endring:

Ny § 138a skal lyde:

§ 138a. *Adgang for nemndleder til å beslutte at bare visse deler av saken skal avgjøres i nemndmøte eller stornemnd.*

Når en sak skal behandles i nemndmøte, kan nemndleder beslutte at nemndmøtet kun skal avgjøre om klage over avslag på søknad om asyl eller arbeids- eller oppholdstillatelse skal tas til følge etter de bestemmelsene som det er knyttet vesentlige tvilsspørsmål til.

Når det besluttes at en anmodning om omgjøring av Utlendingsnemndas tidligere vedtak skal behandles i nemndmøte, kan nemndleder beslutte at nemndmøtet kun skal avgjøre om de nye anførselene eller de nye opplysningene som har gitt grunnlag for nemndmøtebehandling, gir grunnlag for å omgjøre Utlendingsnemndas tidligere vedtak.

Adgangen til å avgrense saken i første og annet ledd gjelder tilsvarende for en sak som skal behandles i stornemnd. Beslutningen om å avgrense saken treffes av den nemndlederen som leder stornemnda.

Forvaltningsloven kapittel IV til VI om saksforberedelse, vedtak og klage gjelder ikke for en beslutning om å avgrense saken etter første til tredje ledd.

II

Endringen trer i kraft 1. mai 2009.

21. april Nr. 431 2009

Vedtak om opphevelse av regelverk for handel med derivatkontrakter ved Oslo Børs og clearing av handel med derivatkontrakter i NOS Clearing ASA

Hjemmel: Fastsatt av Oslo Børs 21. april 2009 med hjemmel i forskrift 17. januar 1994 nr. 30 børsforskriften § 1–3 jf. lov 17. juni 1988 nr. 57 om verdipapirbørs (børsloven) § 1–6. Kunngjort 21. april 2009 kl. 14.10.

Regelverk 12. desember 1994 nr. 1230 for handel med derivatkontrakter ved Oslo Børs og clearing av handel med derivatkontrakter i NOS Clearing ASA oppheves.

Vedtaket trer i kraft straks.

27. mars Nr. 440 2009

Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter uer i ICES statistikkområder XII og XIV og i NAFO-området utenfor noen stats jurisdiksjon, og i Grønlands økonomiske sone i 2009

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 27. mars 2009 med hjemmel i lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 11, § 16, § 36 annet ledd og § 47, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2001 nr. 4686 og lov 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 20 og § 21, jf. delegeringsvedtak 16. oktober 2000 nr. 1670. Kunngjort 24. april 2009 kl. 14.30.

I

I forskrift 18. desember 2008 nr. 1509 om regulering av fisket etter uer i ICES statistikkområder XII og XIV og i NAFO-området utenfor noen stats jurisdiksjon, og i Grønlands økonomiske sone i 2009 gjøres følgende endringer:

§ 3 første punktum skal lyde:

Uten hensyn til forbudet i § 2 kan norske fartøy fra 1. april fiske inntil 3 600 tonn uer med pelagisk trål og 100 tonn uer med line eller bunntrål ved Øst-Grønland, og 1 691 tonn uer med pelagisk trål i internasjonalt farvann.

Ny § 4 skal lyde:

§ 4. Områdebegrensing

I området avgrenset av nedenfor nevnte posisjoner kan det til sammen fiskes inntil 1 184 tonn uer. Fisket i dette området er i perioden 1. april til 10. mai likevel begrenset til 254 tonn uer:

1. 64° 45' N og 28° 30' W
2. 62° 50' N og 25° 45' W
3. 61° 55' N og 26° 45' W
4. 61° 00' N og 26° 30' W
5. 59° 00' N og 30° 00' W
6. 59° 00' N og 34° 00' W
7. 61° 30' N og 34° 00' W
8. 62° 50' N og 36° 00' W
9. 62° 45' N og 28° 30' W og herfra til posisjon 1.

Nåværende § 4 blir ny § 5.

Nåværende § 5 blir ny § 6 der nytt annet ledd skal lyde:

Fartøyene skal senest 1 time før passering av grenselinjene angitt i § 4 sende fangstmelding til Fiskeridirektoratet.

Ny § 6 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

Nåværende § 6 til § 9 blir nye § 7 til § 10.

II

Endringene trer i kraft straks.

3. april Nr. 441 2009

Forskrift om endring i forskrift om godkjenning etter fagskoleloven

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 3. april 2009 med hjemmel i lov 20. juni 2003 nr. 56 om fagskoleutdanning (fagskoleloven) § 2 sjetted ledd. Kunngjort 24. april 2009 kl. 14.30.

I

I forskrift 23. april 2008 nr. 391 om godkjenning etter fagskoleloven gjøres følgende endringer:

§ 5 nr. 2 skal lyde:

2. NOKUT utarbeider retningslinjer for behandling av søknader, herunder søknadsfrister, krav til utforming av søknader og krav til dokumentasjon av styringsordning og reglementer med mer etter lov om fagskoleutdanning.

§ 12 annet ledd skal lyde:

For fagskoleutdanninger som allerede er godkjent, trer bestemmelsen om at tilbydere av fagskoleutdanning skal ha et tilfredsstillende system for kvalitetssikring, i kraft ett år etter at kriteriene de interne systemene skal vurderes i forhold til, er fastsatt, jf. denne forskrift § 7 nr. 2 annet ledd.

II

Endringene trer i kraft 3. april 2009.

7. april Nr. 442 2009

Forskrift om endring i forskrift om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 7. april 2009 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7, § 12, § 15, § 19 og § 33, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I del 4.1 nr. 1 (vedtak 2006/911/EF og vedtak 2007/729/EF) og del 4.2 nr. 75 (vedtak 2004/226/EF). Kunngjort 24. april 2009 kl. 14.30.

I

I forskrift 25. mars 2002 nr. 305 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe gjøres følgende endringer:

Hjemmelfeltets henvisning til EØS-avtalen skal lyde:

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I direktiv 64/432/EØF (endret ved direktiv 90/423/EØF, direktiv 97/12/EF, direktiv 98/46/EF, direktiv 98/99/EF, direktiv 2000/20/EF, forordning (EF) nr. 535/2002, forordning (EF) nr. 1226/2002, vedtak 2001/298/EF, vedtak 2006/911/EF, og vedtak 2007/729/EF), ESA-vedtak 74/94/COL, vedtak 2004/558/EF, direktiv 2003/85/EF, direktiv 2004/68/EF, vedtak 79/542/EØF (som sist endret ved vedtak 2008/752/EF), vedtak 2004/226/EF.

§ 3a skal lyde:

§ 3a. Laboratorietester

Krav til testing for bovin tuberkulose, bovin brucellose og bovin leukosis følger av forskriftens vedlegg H, jf. vedlegg B, C og D kapittel II til direktiv 64/432/EØF som endret ved direktiv 97/12/EF, forordning (EF) nr. 535/2002, forordning (EF) nr. 1226/2002, vedtak 2006/911/EF og vedtak 2007/729/EF.

Følgende tester for bovin brucellose er godkjent med henblikk på utstedelse av helsesertifikat for handel innenfor EØS-området: SAT, Komplementbindingstest (CFT), Buffered Brucella antigen test (Rose Bengal Test (RBT)) og ELISA. Testen brukt i prøvetakingen for bovin brucellose må angis i helsesertifikatet ved handel innenfor EØS-området.

Ansvar og oppgavene for laboratoriene som tester for sykdommene nevnt i første ledd følger også av vedlegg H.

§ 7 tredje ledd skal lyde:

Testene for bovin tuberkulose, bovin brucellose og enzootisk bovin leukose skal være utført i løpet av de siste 30 dager før dyret forlater opprinnelsesbesetningen, i samsvar med § 3a og direktiv 64/432/EØF med senere endringer. Testene er ikke påkrevd dersom dyret kommer fra et område eller et land innenfor EØS som er offisielt fri for sykdommene, eller som har et overvåkingsprogram godkjent av EU eller EFTA.

Nytt vedlegg H skal lyde:

Vedlegg H. Laboratorietester

Konsolidert og EØS-tilpasset direktiv 64/432/EØF vedlegg B, C og D kapittel II.

Kapittel I. Tuberkulose (fra direktiv 64/432/EØF vedlegg b)

1. Identifisering av agens

Forekomst av *Mycobacterium bovis* (*M. bovis*), agens for storfetuberkulose, i kliniske prøver og post mortem-prøver kan påvises ved undersøkelse av fargede utstrykspreparater eller immunoperoksidaseteknikker og bekreftes ved dyrking av organismen i primære isolasjonsmedier.

Patologisk materiale for bekreftelse av *M. bovis* bør tas fra unormale lymfeknuter og parenkymatøse organer som lunger, lever, milt osv. I tilfeller der dyret ikke har patologiske forandringer, bør det tas prøver fra retrofaryngeale lymfeknuter, bronkiale lymfeknuter, mediastinale lymfeknuter, supramammære lymfeknuter, kjevelymfeknuter og enkelte av mesenteriets lymfeknuter og leverens lymfeknuter med henblikk på undersøkelse og dyrking.

Identifisering av isolater kan vanligvis foretas ved å bestemme dyrkingsmessige og biokjemiske egenskaper. Polymerasekjedereaksjonen (PCR) kan også brukes til å oppdage *M. tuberculosis*-komplekset. DNA-analyseteknikker kan vise seg å være hurtigere og mer pålitelige enn biokjemiske metoder til å skille *M. bovis* fra andre medlemmer av *M. tuberculosis*-komplekset. Genetiske avtrykk gjør det mulig å skille mellom forskjellige stammer av *M. bovis* og vil gjøre det mulig å beskrive mønstre for opprinnelse, overføring og spredning av *M. bovis*.

De teknikker og medier som brukes, standardiseringen av dem og tolkingen av resultatene må være i samsvar med det som er angitt i kapittel 2.3.1 (bovin tuberkulose) i OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines (fjerde utgave, 2000).

2. Intradermal tuberkulintest

Renset proteinderivat av tuberkulin som oppfyller vilkårene fastsatt i nr. 2.1 skal brukes til å utføre offisiell intradermal tuberkulintest i samsvar med framgangsmåtene nevnt i nr. 2.2.

2.1. Standarder for tuberkulin (bovint og aviært)

2.1.1. Definisjon

Renset proteinderivat (PPD-tuberkulin, bovint eller aviært) er et preparat som framstilles av de varmebehandlede produktene av vekst og lysing av *Mycobacterium bovis* og *Mycobacterium avium* (etter hva som er aktuelt), som kan avsløre en forsinket overfølsomhet i et dyr som er sensibilisert overfor mikroorganismer av samme art.

2.1.2. Produksjon

Tuberkulinet lages av de vannløselige fraksjonene som tilberedes ved oppvarming i frittflytende damp og deretter filtrering av kulturer av *M. bovis* og *M. avium* (etter hva som er aktuelt) dyrket i et flytende syntetisk medium. Filtratets aktive fraksjon, som består hovedsakelig av protein, isoleres ved utfelling, vaskes og oppløses på nytt. Et antimikrobielt konserveringsmiddel som ikke forårsaker falske positive reaksjoner, som fenol, kan tilsettes. Det sterile sluttpreparatet, fritt for mykobakterier, fordeles aseptisk i sterile glassbeholdere sikret mot inngrep, som så lukkes for å hindre kontaminering. Preparatet kan frysetørkes.

2.1.3. Identifisering av produktet

Sprøyt inn flere graderte doser intrakutant på forskjellige steder i passende sensibiliserte albinomarsvin som hvert veier ikke mindre enn 250 g. Etter 24–28 timer framkommer reaksjoner i form av ødematøse hevelser med rødme av huden med eller uten nekrose i innsprøytingspunktene. Hvor store og alvorlige reaksjonene er, varierer med dosen. Usensibiliserte marsvin viser ingen reaksjoner på lignende innsprøytinger.

2.1.4. Tester

2.1.4.1. pH: pH-verdien er 6,5–7,5.

2.1.4.2. Fenol: Dersom preparatet som skal undersøkes, inneholder fenol, skal konsentrasjonen ikke være over 5 g/l.

2.1.4.3. Sensibiliserende virkning: Bruk en gruppe på tre marsvin som ikke er behandlet med noe materiale som vil forstyrre testen. Tre ganger med fem dagers mellomrom sprøytes en dose

av preparatet som skal undersøkes, intrakutant inn i hvert marsvin med en dose tilsvarende 500 IE i 0,1 ml. 15–21 dager etter den tredje innsprøytingen sprøytes samme dose (500 IE) intrakutant inn i disse dyrene og i en kontrollgruppe med tre marsvin med samme vekt og som ikke tidligere har fått tuberkulininnsprøyting. 24–28 timer etter siste innsprøyting er reaksjonene hos de to gruppene ikke vesentlig forskjellige.

2.1.4.4. Giftighet: Bruk to marsvin som hvert veier ikke mindre enn 250 g og som ikke tidligere er behandlet med noe materiale som vil påvirke testen. Sprøyt intrakutant inn i hvert marsvin 0,5 ml av preparatet som skal undersøkes. Observer dyrene i sju dager. Ingen unormale virkninger forekommer i løpet av observasjonsperioden.

2.1.4.5. Sterilitet: Sterilitetsprøven bør utføres i samsvar med det som er fastsatt i monografien om vaksiner til veterinær bruk, fjerde utgave (2002), av Den europeiske farmakopé.

2.1.5. *Styrke*

Styrken av det rensede proteinderivatet (bovint og aviært) bestemmes ved å sammenligne reaksjonene som framkalles i sensibiliserte marsvin av intrakutan innsprøyting av en rekke fortynninger av preparatet som skal undersøkes, med dem som framkalles av kjente konsentrasjoner av et referansepreparat av rensset proteinderivat av tuberkulin (bovint eller eventuelt aviært) målt i internasjonale enheter.

For å prøve styrken, sensibiliseres minst ni albinomarsvin, som hvert veier 400 til 600 g, med dyp intramuskulær innsprøyting av 0,0001 mg våt masse av levende *M. bovis* av stammen AN5 oppslemmet i 0,5 ml av en løsning på 9 g/l med natriumklorid R for bovint tuberkulin, eller en passende dose inaktivt eller levende *M. avium* for aviært tuberkulin. Ikke mindre enn fire uker etter at marsvinene er sensibilisert, fjernes håret på flankene for å gi plass til minst fire innsprøytingssteder på hver side. Lag fortynninger av preparatet som skal undersøkes og av referansepreparatet ved å bruke en isotonisk fosfatbufret saltløsning (pH mellom 6,5 og 7,5) som inneholder 0,005 g/l polysorbat 80 R. Det brukes minst tre doser av referansepreparatet og minst tre doser av preparatet som skal undersøkes. Dosene velges slik at skadene som oppstår, har en diameter på ikke mindre enn 8 mm og ikke mer enn 25 mm. Fortynningene fordeles vilkårlig på stedene ved å bruke latinsk kvadratmønster. Hver dose sprøytes inn intrakutant i et konstant volum på 0,1 eller 0,2 ml. Etter 24–28 timer måles skadenes diameter, og resultatet av prøven beregnes ved å bruke de vanlige statistiske metodene og forutsette at skadenes diameter er direkte proporsjonal med logaritmen av konsentrasjonen av tuberkulinene.

Prøven er ikke gyldig med mindre pålitelighetsgrensene ($P = 0,95$) er over 50 % og under 200 % av den beregnede styrken. Den beregnede styrken er over 66 % og under 150 % av den oppgitte styrken for bovint tuberkulin. Den beregnede styrken er over 75 % og under 133 % av den oppgitte styrken for aviært tuberkulin. Den oppgitte styrken er over 20 000 IE/ml for begge tuberkuliner (bovint og aviært).

2.1.6. *Lagring*

Beskyttes mot lys, ved en temperatur på 5 ± 3 °C.

2.1.7. *Merking*

Etiketten skal angi:

- styrken i internasjonale enheter per milliliter,
- navn på og mengde av tilsatte stoffer,
- for frysetørkede preparater:
  - navn på og volum av den rekonstituerende væsken som skal tilsettes,
  - at produktet bør brukes umiddelbart etter rekonstituering.

2.2. *Framgangsmåte ved testing*

2.2.1. Følgende tester er anerkjent som offisielle intradermale tuberkulintester:

- enkel intradermal test: denne testen krever en enkelt innsprøyting av bovint tuberkulin,
- intradermal sammenlignende test: denne testen krever en innsprøyting av bovint tuberkulin og en innsprøyting av aviært tuberkulin foretatt samtidig.

2.2.2. Dosen med tuberkulin som sprøytes inn, skal være:

- ikke mindre enn 2000 IE bovint tuberkulin,
- ikke mindre enn 2000 IE aviært tuberkulin.

2.2.3. Volumet av hver innsprøyting skal ikke overstige 0,2 ml.

2.2.4. Tuberkulintester skal foretas ved at tuberkulin sprøytes inn i huden på halsen. Innsprøytingsstedene skal ligge i overgangen mellom halsens forreste og midterste tredel. Når både aviært og bovint tuberkulin sprøytes inn i samme dyr, skal innsprøytingsstedet for aviært tuberkulin ligge ca. 10 cm fra halskammen og innsprøytingsstedet for bovint tuberkulin ca. 12,5 cm lavere på en linje som er mer eller mindre parallell med skulderlinjen, eller stedene skal ligge på hver sin side av halsen. På unge dyr der det ikke er plass til å

skille stedene tilstrekkelig på én side av halsen, skal en innsprøyting foretas på hver side av halsen på samme sted midt på halsens midterste tredel.

2.2.5. Teknikken for tuberkulintestene og tolking av resultatene er som følger:

2.2.5.1. *Teknikk*

Hårene skal fjernes på innsprøytingsstedet, og stedet skal renses. Innenfor hvert av de hårløse områdene skal en hudfold tas mellom pekefinger og tommelfinger og måles med krumpasser, og resultatet skal registreres. Tuberkulindosen skal så sprøytes inn med en metode som sikrer at tuberkulinet gis intrakutant. Det kan brukes en kort, steril kanyle med utvendig skråkant, påsatt en gradert sprøyte fylt med tuberkulin, som føres inn på skrå i hudens dypereleggende lag. Innsprøytingen er foretatt riktig dersom en liten erteaktig hevelse kan føles ved hvert innsprøytingssted. Hudfoldens tykkelse på hvert innsprøytingssted skal måles på nytt 72 timer (± 4 timer) etter innsprøytingen, og resultatet skal registreres.

2.2.5.2. *Tolking av reaksjonene*

Reaksjonene tolkes ved kliniske observasjoner på grunnlag av økningen(e) i hudfoldens tykkelse som registreres ved hvert innsprøytingssted 72 timer etter innsprøytingen av tuberkulin(er).

- a) Negativ reaksjon: dersom hevelsen bare er begrenset og ikke har økt hudfoldens tykkelse med mer enn 2 mm, og det ikke er kliniske tegn som diffust eller utbredt ødem, eksudasjon, nekrose, smerte eller betennelse i lymfekjertlene.
- b) Tvilsom reaksjon: dersom det ikke konstateres kliniske tegn som nevnt i bokstav a), og dersom hudfoldens tykkelse har økt med 2–4 mm.
- c) Positiv reaksjon: dersom det konstateres kliniske tegn som nevnt i bokstav a), eller dersom hudfoldens tykkelse på innsprøytingsstedet har økt med mer enn 4 mm.

2.2.5.3. Offisielle intradermale tuberkulintester tolkes på følgende måte:

2.2.5.3.1. Enkel intrakutan tuberkulintest:

- a) positiv: positiv reaksjon på bovint tuberkulin som definert i nr. 2.2.5.2 bokstav c),
- b) tvilsom: tvilsom reaksjon som definert i nr. 2.2.5.2 bokstav b),
- c) negativ: negativ reaksjon bovint tuberkulin som definert i nr. 2.2.5.2 bokstav a).

Dyr som gir usikkert resultat på den enkle intrakutane tuberkulintesten, skal underkastes en ny test tidligst etter 42 dager.

Dyr som ikke reagerer negativt på denne andre testen, skal anses å ha reagert positivt.

Dyr som reagerer positivt på den enkle intradermale testen, kan underkastes en intradermal sammenlignende test dersom det foreligger mistanke om falsk positiv reaksjon eller forstyrrende reaksjon.

2.2.5.3.2. Intradermal sammenlignende tuberkulintest for å gi og fortsatt sikre besetninger status som offisielt fri for tuberkulose:

- a) positiv: en positiv reaksjon bovint tuberkulin der hevelsen er mer enn 4 mm større enn ved reaksjonen på aviært tuberkulin, eller der det forekommer kliniske tegn,
- b) tvilsom: en positiv eller tvilsom reaksjon bovint tuberkulin der hevelsen er 1–4 mm større enn ved reaksjonen på aviært tuberkulin, og der det ikke forekommer kliniske tegn,
- c) negativ: en negativ reaksjon bovint tuberkulin, eller en positiv eller tvilsom reaksjon bovint tuberkulin der hevelsen er mindre enn eller lik hevelsen ved en positiv eller tvilsom reaksjon på aviært tuberkulin og der det ikke under noen omstendighet forekommer kliniske tegn.

Dyr som gir usikkert resultat på den enkle intradermale tuberkulintesten, skal underkastes en ny test tidligst etter 42 dager. Dyr som ikke reagerer negativt på denne andre testen, skal anses å ha reagert positivt.

2.2.5.3.3. En storfebesetnings status som offisielt fri for tuberkulose kan oppheves midlertidig, og dyrene fra besetningen skal ikke inngå i handelen innenfor Fellesskapet før statusen til følgende dyr er avklart:

- a) dyr som gir usikkert resultat på den enkle intradermale tuberkulintesten,
- b) dyr som har reagert positivt på den enkle intradermale tuberkulintesten, men som senere skal underkastes en intrakutan sammenlignende prøve,
- c) dyr som gir usikkert resultat på den intradermale sammenlignende testen.

2.2.5.3.4. Dersom dyrene ifølge Fellesskapets regelverk skal underkastes en intrakutan test før de flyttes, skal testen tolkes slik at dyr som viser en økning i hudfoldens tykkelse på mer enn 2 mm eller kliniske tegn, ikke inngår i handelen innenfor Fellesskapet.

2.2.5.3.5. For å gjøre det mulig å påvise det største antall smittede og syke dyr i en besetning eller i en region, kan EØS-statene endre kriteriene for tolking av testen for å forbedre følsomheten, og

betrakte alle usikre reaksjoner nevnt i nr. 2.2.5.3.1 bokstav b) og 2.2.5.3.2 bokstav b) som positive reaksjoner.

3. *Tilleggstester*

For å gjøre det mulig å påvise det største antall smittede og syke dyr i en besetning eller en region, kan EØS-statene, i tillegg til tuberkulinprøven, tillate bruk av gamma-interferon-testen nevnt i kapittel 2.3.3 (bovin tuberkulose) i fjerde utgave (2000) av OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines.

4. *Offentlige institutter og nasjonale referanselaboratorier*

4.1. *Oppgaver og ansvarsområder*

De offentlige instituttene og referanselaboratoriene oppført i nr. 4.2 skal ha ansvar for den offisielle utprøvingen av tuberkuliner eller reagenser nevnt i nr. 2 og 3 i sine respektive stater for å sikre at disse tuberkulinene eller reagensene oppfyller standardene nevnt ovenfor.

4.2. *Liste over offentlige institutter og nasjonale referanselaboratorier*

Belgia

CODA – CERVA – VAR
Veterinary and Agrochemical Research Centre
Groeselenberg 99
B-1180 Brussels

Danmark

National Veterinary Institute, Technical University of Denmark
Bülowsvej 27
DK-1790 Copenhagen V

Det forente kongerike

Veterinary Laboratories Agency
New Haw, Addlestone, Weybridge
Surrey KT15 3NB, UK
Tel. (44–1932) 341111
Fax (44–1932) 347046

Estland

Eesti Maaülikool
Mikobakteriooside laboratoorium
F.H. Kreutzwaldi 62
51014 Tartu
Tel.: +372 731 3250

Finland

Finnish Food Safety Authority
Animal Diseases and Food Safety Research
Mustialankatu 3
FI-00790 Helsinki, Finland
E-mail: info@evira.fi
Tel.: +358 20 772 003 (exchange)
Fax: +358 20 772 4350

Frankrike:

Laboratoire d'études et de recherches en pathologie animale et zoonoses
AFSSA-LERPAZ
23, avenue du Général-de-Gaulle
F-94703 Maisons-Alfort Cedex

Hellas

Hellenic Ministry of Rural Development and Food Centre of Athens Veterinary Institutions
Institute of infectious and parasitic diseases
Department of Microbiology
25 Neapoleos Street
15 310 Ag. Paraskevi
Tel.: +30 210 6010903–6399521
Fax: +30 210 6399477

Irland

Bacteriology Division
Central Veterinary Research Laboratory

Department of Agriculture and Food Laboratories
Backweston Campus
Stacumny Lane
Celbridge
Co. Kildare

Italia

Istituto Superiore di Sanità
299 Viale Regina Elena
00161 – Roma (I)
Tel. +39 06 49 90 1
Fax +39 06 49 38 71 18

Kypros

State Veterinary Laboratory
Veterinary Services
1417 Athalassa
Nicosia

Latvia

Nacionalais diagnostikas centrs
(National Diagnostic Centre)
Lejupes iela 3, Rīga, LV-1076
Tel.: +371 7620526
Fax: +371 7620434
E-mail: ndc@ndc.gov.lv

Liechtenstein

Institut für Virusforschung und Immunprophylaxe (IVI), Mittelhäusern

Litauen

Nacionalinė veterinarijos laboratorija
J. Kairiukščio g. 10
LT-2021 Vilnius

Storhertugdømmet Luxembourg

CODA – CERVA – VAR
Veterinary and Agrochemical Research Centre
Groeselenberg 99
B-1180 Brussels

Nederland

Centraal Instituut voor DierziekteControle
CIDC-Lelystad
Hoofdvestiging: Houtribweg 39
Nevenvestiging: Edelhertweg 15
Postbus 2004
8203 AA Lelystad

Norge

Veterinærinstituttet, Oslo

Poland

Laboratory Departament of Microbiology
Panstwowy Instytut Weterynaryjny – Panstwowy Instytut Badawczy,
Al. Partyzantów 57, 24–100 Pulawy
Tel.: +48.81.886 30 51
Fax: +48.81.886 25 95
E-mail: sekretariat@piwet.pulawy.pl

Portugal

Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV)
Estrada de Benfica, 701
P-1549–011 Lisboa

Slovakia

Štátny veterinárny a potravinový ústav
Akademická 3
SK-949 01 Nitra

Slovenia

Univerza v Ljubljani
Veterinarska fakulteta
Nacionalni veterinarski inštitut
Gerbičeva 60,
SI-1000 Ljubljana

Spania

Laboratorio Central de Sanidad Animal de Santa Fe
Camino del Jau s/n
Santa Fe 18320 (Granada)
Tel.: +34 958 440 375/440 400
Fax: +34 958 441 200
Fulgencio Garrido Abellán
E-mail: clvgr@mapya.es

Sverige

Statens Veterinärmedicinska Anstalt
SE-751 89 Uppsala

Tsjeckia

Státní veterinární ústav
Praha – Lysolaje
Sídlištní 136/24
165 03 Praha 6 – Lysolaje

Tyskland

Friedrich-Loeffler-Institut
Bundesforschungsinstitut für Tiergesundheit
Standort Jena
Naumburger Str. 96a
07743 Jena
Tel. (49-3641) 804-0
Fax (49-3641) 804-228
E-mail: poststelle@fli.bund.de

Ungarn

Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ, Állat-egészségügyi
Diagnosztikai Igazgatóság
Central Agricultural Office, Veterinary Diagnostic Directorate
Address: 1149 Budapest, Tábornok u. 2.
Mailing Address: 1581 Budapest, 146. Pf. 2.
Tel.: +36 1 460-6300
Fax: +36 1 252-5177
E-mail: titkarsag@oai.hu

Østerrike

AGES: Österreichische Agentur für Gesundheit und Ernährungssicherheit
GmbH – Institut für veterinärmedizinische Untersuchungen Mödling (Austrian Agency for
Health and Consumer Protection-Institute for veterinary investigations Mödling)
Robert Koch-Gasse 17
A-2340 Mödling
Tel.: +43 (0) 505 55-38112
Fax: +43 (0) 505 55-38108
E-mail: vetmed.moedling@ages.at

*Kapittel II. Brucellose (fra direktiv 64/432/EØF vedlegg C)*1. *Identifikasjon av agens*

Dersom det påvises organismer med brucellamorfologi i abortmateriale, vaginalutflod eller melk ved hjelp av modifisert syrefast eller immunspesifikk farging, er det overveiende sannsynlighet for brucellose, særlig dersom diagnosen støttes av serologiske tester.

Etter isolasjon bør mikroorganismer, arter og biovar identifiseres ved hjelp av lysring av bakterievirus og/eller oksydative stoffskifteundersøkelser, dyrkingskriterier og biokjemiske og serologiske kriterier.

Metodene og mediene som brukes, standardiseringen av disse og tolkingen av resultatene skal være i samsvar med OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines, fjerde utgave, 2000, kapittel 2.3.1 (brucellose hos storfe), kapittel 2.4.2 (brucellose hos geit og sau) og kapittel 2.6.2 (brucellose hos svin).

2. *Immunologiske tester*2.1 *Standarder*

2.1.1. *Brucella abortus*-biovar 1 Weybridge-stamme nr. 99 eller USDA-stamme 1119-3 skal brukes til framstilling av alle antigener som brukes i Rose Bengal-testen (RBT), serumagglutinasjonstesten (SAT), komplementbindingstesten (CFT) og melkeringstesten (MTR).

2.1.2. Standardreferanseserum for RBT, SAT, CFT og MRT er OIEs internasjonale standardreferanseserum (OIEISS) som tidligere ble kalt WHO annet internasjonale anti-*Brucella abortus*-serum (ISABS).

2.1.3. Standardreferanseseraene for ELISA-testen er:

- OIEISS,
- OIEs svakt positive ELISA-standardserum (OIEELISA_{WP} SS),
- OIEs sterkt positive ELISA-standardserum (OIEELISA_{SP} SS),
- OIEs negative ELISA-standardserum (OIEELISA_N SS).

2.1.4. Ovennevnte standardsera er tilgjengelige fra Veterinary Laboratories Agency (VLA), Weybridge, Det forente kongerike.

2.1.5. OIEISS, OIEELISA_{WP} SS, OIEELISA_{SP} SS og OIEELISA_N SS er internasjonale primærstandarder som skal brukes til å etablere nasjonale sekundære referansestandarder («arbeidsstandarder») for hver prøve i de enkelte EØS-statene.

2.2. *Enzymmerket antistofftest (ELISA) eller andre immunbindingstester for påvisning av bovin brucellose i serum eller melk*

2.2.1. *Materiale og reagenser*

Metoden som brukes og tolkingen av resultatene skal være godkjent i samsvar med prinsippene fastsatt i kapittel 1.1.3 i OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines, fjerde utgave, 2000, og bør minst omfatte laboratorieundersøkelser og diagnostiske undersøkelser.

2.2.2. *Standardisering av testen*

2.2.2.1. Standardisering av testmetoden for individuelle serumprøver:

- a) en fortytning av OIEISS i forholdet 1:150¹ eller en fortytning av OIEELISA_{WP} SS i forholdet 1:2 eller en fortytning av OIEELISA_{SP} SS i forholdet 1:16 i et negativt serum (eller i en negativ serumblending) skal gi en positiv reaksjon,
- b) en fortytning av OIEISS i forholdet 1:600 eller en fortytning av OIEELISA_{WP} SS i forholdet 1:8 eller en fortytning av OIEELISA_{SP} SS i forholdet 1:64 i et negativt serum (eller i en negativ serumblending) skal gi en negativ reaksjon,
- c) OIEELISA_N SS skal alltid gi en negativ reaksjon.

2.2.2.2. Standardisering av testmetoden for blandede serumprøver:

- a) en fortytning av OIEISS i forholdet 1:150 eller en fortytning av OIEELISA_{WP} SS i forholdet 1:2 eller en fortytning av OIEELISA_{SP} SS i forholdet 1:16 i et negativt serum (eller i en negativ serumblending) som igjen er fortynnet i negative sera med antallet prøver som inngår i blandingen, skal gi en positiv reaksjon,
- b) OIEELISA_N SS skal alltid gi en negativ reaksjon,
- c) prøven skal være tilstrekkelig til å påvise infeksjon hos ett enkelt dyr i en gruppe dyr som serumprøvene i blandingen er tatt fra.

2.2.2.3. Standardisering av testmetoden for blandede melke- eller myseprøver:

- a) en fortytning av OIEISS i forholdet 1:1000 eller en fortytning av OIEELISA_{WP} SS i forholdet 1:16 eller en fortytning av OIEELISA_{SP} SS i forholdet 1:125 i et negativt serum (eller i en negativ serumblending) som igjen er fortynnet i forholdet 1:10 i negativ melk, skal gi en positiv reaksjon,
- b) OIEELISA_N SS i forholdet 1:10 i negativ melk skal alltid gi en negativ reaksjon,

- c) prøven skal være tilstrekkelig til å påvise infeksjon hos ett enkelt dyr i en gruppe dyr som melke- eller myseprøvene i blandingen er tatt fra.

2.2.3. *Vilkår for bruk av ELISA-test for diagnostisering av bovin brucellose*

2.2.3.1. Ved bruk av ovennevnte kalibreringsvilkår for ELISA-test på serumprøver, skal ELISA-testen diagnostisk være minst like følsom som RBT eller CFT, idet det tas hensyn til den epidemiologiske situasjonen som testen brukes i.

2.2.3.2. Ved bruk av ovennevnte kalibreringsvilkår for ELISA-tester på blandede melkeprøver, skal ELISA-testen diagnostisk være minst like følsom som MRT, idet det ikke bare tas hensyn til den epidemiologiske situasjonen, men også til de gjennomsnittlige og forventede ekstremer av husdyrholdssystemer.

2.2.3.3. Dersom ELISA-testen brukes med henblikk på utstedelse av et sertifikat i samsvar med artikkel 6 nr. 1, eller med henblikk på etablering og bevaring av en besetningsstatus i samsvar med vedlegg A del II nr. 10, skal serumprøvene blandes på en slik måte at prøvingsresultatene med sikkerhet kan spores tilbake til det enkelte dyr i blandingen. Eventuelle bekreftende prøver skal foretas på serumprøver fra enkelt dyr.

2.2.3.4. ELISA-tester kan brukes på en melkeprøve tatt fra melk som er samlet inn fra en driftsenhet der minst 30 % av kuene er i laktasjon. Dersom denne metoden brukes, skal det treffes tiltak for å sikre at prøvene som tas ut for undersøkelse, med sikkerhet kan spores tilbake til enkelt dyrene som melken stammer fra. Eventuelle bekreftende prøver skal foretas på serumprøver fra enkelt dyr.

2.3. *Komplementbindingstest (CFT)*

2.3.1. Antigenet består av en bakteriell suspensjon i fenol-saltløsning (NaCl 0,85 % (m/v) tilsatt 0,5 % (v/v) fenol) eller i en veronal bufferløsning. Antigenene kan leveres i konsentrert form, forutsatt at fortynningsfaktoren som skal brukes, er oppført på flaskens etikett. Antigenet skal oppbevares ved 4 °C og ikke fryses.

2.3.2. Seraene skal inaktiveres slik:

- serum fra storfe: 56–60 °C i 30–50 minutter,
- serum fra svin: 60 °C i 30–50 minutter.

2.3.3. For å oppnå en riktig reaksjon på testmetoden, bør det brukes en komplementærdose som er større enn det minimum som er nødvendig til fullstendig hemolyse.

2.3.4. Hver gang komplementbindingstesten utføres, skal disse kontrollene foretas:

- a) kontroll av serumets antikomplementære virkning,
- b) kontroll av antigenet,
- c) kontroll av de sensibiliserte røde blodlegemene,
- d) kontroll av komplementet,
- e) kontroll av følsomheten ved hjelp av et positivt serum når reaksjonen begynner,
- f) kontroll av reaksjonens spesifisitet ved hjelp av et negativt serum.

2.3.5. *Beregning av resultater*

OIEISS inneholder 1 000 internasjonale CFT-enheter (ICFTU) per ml. Dersom OIEISS prøves etter en gitt metode, angis resultatet som en titer (T_{OIEISS}). Testresultatet for prøveserumet angitt som titer (T_{PR}) skal uttrykkes i ICFTU per ml. For å regne om en titer til ICFTU kan faktoren (F) som kreves for å omregne titeren for et ukjent prøveserum (T_{PR}) som er prøvd etter denne metoden, til ICFTU, finnes ved formelen:

$$F = 1\,000 \times 1/T_{\text{OIEISS}}$$

og innholdet av internasjonale CFT-enheter per ml prøveserum (CFT_{PR}) finnes ved formelen:

$$\text{ICFTU}_{\text{PR}} = F \times T_{\text{PR}}$$

2.3.6. *Tolking av resultater*

Et serum som inneholder 20 ICFTU per ml eller mer, anses som positivt.

2.4. *Melkeringstest (MRT)*

2.4.1. Antigenet består av en bakteriell suspensjon i fenol-saltløsning (NaCl 0,85 % (m/v) tilsatt 0,5 % (v/v) fenol) farget med hematoxylin. Antigenet skal oppbevares ved 4 °C og ikke fryses.

2.4.2. Antigenets følsomhet skal standardiseres i forhold til OIEISS på en slik måte at antigenet gir en positiv reaksjon med en fortynning av OIEISS i forholdet 1:500 i negativ melk og en negativ reaksjon med en fortynning i forholdet 1:1 000.

2.4.3. Ringtesten skal foretas på prøver som er representative for innholdet av hvert melkespann eller innholdet i hver samletank fra driftsenheten.

2.4.4. Melkeprøvene må ikke ha vært frosset, oppvarmet eller ristet kraftig.

2.4.5. Reaksjonen skal utføres ved hjelp av en av følgende metoder:

- på en melkesøyle som er minst 25 mm høy, og med en melkemengde på 1 ml, som er tilsatt 0,03 ml eller 0,05 ml av et av de standardiserte, fargede antigenene,

- på en melkesøyle som er minst 25 mm høy, og med en melkemengde på 2 ml, som er tilsatt 0,05 ml av et av de standardiserte, fargede antigenene,
  - på en melkemengde på 8 ml, som er tilsatt 0,08 ml av et av de standardiserte, fargede antigenene.
- 2.4.6. Blandingen av melk og antigener skal inkuberes ved 37 °C i 60 minutter sammen med positive og negative arbeidsstandarder. Inkubasjon i ytterligere 16–24 timer ved 4 °C øker testens følsomhet.
- 2.4.7. Tolking av resultatene:
  - a) negativ reaksjon: melken er farget, fløten er avfarget,
  - b) positiv reaksjon:
    - melken og fløten er farget på samme måte, eller
    - melken er avfarget og fløten er farget.
- 2.5. *Rose Bengal-test (RBT)*
- 2.5.1. Antigenet består av en bakteriell suspensjon i en bufret brucella-antigenløsning med en pH på $3,65 \pm 0,05$ farget med Rose Bengal-farge. Antigenet skal leveres klart til bruk og skal oppbevares ved 4 °C og ikke fryses.
- 2.5.2. Antigenet skal framstilles uten hensyn til cellekonsentrasjonen, men følsomheten skal standardiseres i forhold til OIEISS på en slik måte at antigenet gir en positiv reaksjon med en serumfortynning i forholdet 1:45 og en negativ reaksjon med en fortynning i forholdet 1:55.
- 2.5.3. RBT-testen skal foretas slik:
  - a) serum (20–30 µl) blandes med en tilsvarende mengde antigen på en hvit eller emaljert plate slik at det dannes en flate med en diameter på omtrent 2 cm. Blandingen vippest lett i fire minutter ved romtemperatur og avleses deretter ved god belysning for agglutinasjon,
  - b) en automatisert metode kan brukes, men den må ha minst samme følsomhet og være minst like nøyaktig som den manuelle metoden.
- 2.5.4. *Tolking av resultater*

Enhver synlig reaksjon anses som positiv, med mindre det er ekstraordinær tørking i kantene.

Positive og negative arbeidsstandarder bør tas med i hver testserie.
- 2.6. *Serumagglutinasjonstest (SAT)*
- 2.6.1. Antigenet består av en bakteriell suspensjon i fenol-saltløsning (NaCl 0,85 % (m/v) tilsatt 0,5 % (v/v) fenol). Formaldehyd må ikke brukes.

Antigenene kan leveres i konsentrert form, forutsatt at fortynningsfaktoren som skal brukes, er oppført på flaskens etikett. Antigensuspensjon kan tilsettes EDTA til en endelig brukskonsentrasjon på 5 mM for å redusere antallet falskt positive testresultater. Antigensuspensjonens pH justeres deretter på nytt til 7,2.
- 2.6.2. OIEISS inneholder 1 000 internasjonale agglutinasjonsenheter.
- 2.6.3. Antigenet skal framstilles uten hensyn til cellekonsentrasjonen, men følsomheten skal standardiseres i forhold til OIEISS på en slik måte at antigenet enten gir 50 % agglutinasjon med en endelig serumfortynning på mellom 1:600 og 1:1 000 eller 75 % agglutinasjon med en endelig serumfortynning på mellom 1:500 og 1:750. Det kan også være tilrådelig å sammenligne reaktiviteten til nye og tidligere antigenserier ved hjelp av et panel av definerte sera.
- 2.6.4. Testen foretas enten i reagensglass eller på mikroplater. Blandingen av antigen og serumfortynninger skal inkuberes i 16–24 timer ved 37 °C.

Minst tre fortynninger skal tilberedes for hvert serum. Fortynninger av serum under mistanke skal lages på en slik måte at reaksjonen ved positivitetsgrensen avleses i det midterste reagensglasset (eller den midterste fordypningen på mikroplater).
- 2.6.5. *Tolking av resultater*

Innholdet av brucella-agglutinasjon i et serum skal uttrykkes i IE per ml.

Et serum som inneholder 30 IE per ml eller mer, anses som positivt.
- 3. *Tilleggsprøver*
- 3.1. *Brucellose-intradermaltest (BST)*
- 3.1.1. *Vilkår for bruk av BST*
  - a) Brucellose-intradermaltesten skal ikke brukes med henblikk på utstedelse av et sertifikat for handel innenfor Fellesskapet.
  - b) Brucellose-intradermaltesten er en av de mest spesifikke testene for påvisning av brucellose hos uvaksinerte dyr, men diagnosen bør ikke stilles bare på grunnlag av positive intradermale reaksjoner.
  - c) Storfe som har reagert negativt på en av de serologiske testene definert i dette vedlegg, og som reagerer positivt på BST, anses som infisert.

- d) Storfe som har reagert positivt på en av de serologiske testene definert i dette vedlegg, kan gjennomgå en BST-test som støtte for tolkingen av resultatene av de serologiske testene, særlig dersom en kryssreaksjon med antistoffer mot andre bakterier ikke kan utelukkes i brucellosefrie eller offisielt brucellosefrie besetninger.

3.1.2. Testen skal foretas ved hjelp av et standardisert og definert brucellose-allergenpreparat som ikke inneholder glatt lipopolysakkarid-antigen (LPS), ettersom det kan framkalle uspesifikke betennelsesreaksjoner eller forstyrre senere serologiske tester. Brucellin INRA er et slikt preparat som er framstilt av en ru *B.melitensis*-stamme. Framstillingskravene er beskrevet i del B2 i kapittel 2.4.2 i OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines, fjerde utgave, 2000.

3.1.3. *Testingsmetode*

3.1.3.1. 0,1 ml brucellose-allergen injiseres intradermalt i halefolden, flanken eller siden av halsen.

3.1.3.2. Prøven avleses etter 48–72 timer.

3.1.3.3. Hudtykkelsen på injeksjonsstedet måles med skyvelær før injeksjonen og ved den påfølgende undersøkelsen.

3.1.3.4. Tolking av resultatene:

Sterke reaksjoner gjenkjennes lett ved lokal hevelse og indurasjon.

En hudtykkelse på 1,5 til 2 mm anses som en positiv reaksjon på BST.

3.2. *Kompetitiv ELISA-test (cELISA)*

3.2.1. *Vilkår for bruk av cELISA*

a) cELISA-testen skal ikke brukes med henblikk på utstedelse av et sertifikat for handel innenfor Fellesskapet.

b) cELISA-testen har vist seg å være mer spesifikk enn for eksempel den indirekte ELISA-testen og kan derfor brukes som støtte for tolkingen av resultatene av de serologiske testene.

3.2.2. *Testingsmetode*

Testen skal foretas i samsvar med bestemmelsene i kapittel 2.3.1 nr. 2 bokstav a) i OIEs Manual of Standards for Diagnostic Tests and Vaccines, fjerde utgave, 2000.

4. *Nasjonale referanselaboratorier*

4.1. *Oppgaver og ansvar*

De nasjonale referanselaboratoriene skal være ansvarlige for følgende:

- a) godkjenning av resultatene av valideringsundersøkelsene som dokumenterer at testmetoden som brukes i EØS-staten, er pålitelig,
- b) fastsettelse av høyeste antall prøver som kan samles i ELISA-testsettene som brukes i EØS-staten,
- c) kalibrering av de nasjonale sekundære referansestandardseraene («arbeidsstandarder») i forhold til det internasjonale primærstandardserumet nevnt i nr. 2.1,
- d) kvalitetskontroll av alle antigener og partier av ELISA-testsett som brukes i EØS-staten,
- e) samarbeid innenfor Den europeiske unions nettverk av nasjonale referanselaboratorier for brucellose.

4.2. *Liste over nasjonale referanselaboratorier*

Belgia

CODA – CERVA – VAR

Veterinary and Agrochemical Research

Centre Groeselenberg 99

B-1180 Brussels

Danmark

National Veterinary Institute, Technical University of Denmark

Bülowsvej 27

DK-1790 Copenhagen V

Det forente kongerike

Veterinary Laboratories Agency

New Haw, Addlestone, Weybridge

Surrey KT15 3NB, UK

Tel. (44–1932) 341111

Fax (44–1932) 347046

Immunodiagnosics Department

Veterinary Sciences Division

Stoney Road Stormont
Belfast BT4 3SD, UK

Estland

Veterinaar-ja Toidulaboratoorium
Kreutzwaldi 30, 51006 Tartu
Tel.: +372 7 386 100
Fax: +372 7 386 102
E-mail: info@vetlab.ee

Finland

Finnish Food Safety
Authority Animal Diseases and Food Safety Research
Mustialankatu 3
FI-00790 Helsinki, Finland
E-mail: info@evira.fi
Tel.: +358 20 772 003 (exchange)
Fax: +358 20 772 4350

Frankrike

Laboratoire d'études et de recherches en pathologie animale et zoonoses
AFSSA-LERPAZ
23, avenue du Général-de-Gaulle
F-94703 Maisons-Alfort Cedex

Hellas

Hellenic Ministry of Rural Development and Food
National Veterinary Laboratory of Larisa
60 Km, National Highway Larisa-Trikala
Tel.: + 30 2410 617 980–617 981
Fax: + 30 2410 617982

Irland

The Blood Testing Laboratory
Department of Agriculture and Food
Model Farm Road
Cork
Co. Cork

Italia

Centro di Referenza Nazionale per le brucellosi c/o Istituto
zooprofilattico sperimentale dell' Abruzzo e del Molise
Via Campo Boario
I-64100 Teramo

Kypros

State Veterinary Laboratory
Veterinary Services
1417 Athalassa
Nicosia

Latvia

Nacionalais diagnostikas centrs
(National Diagnostic Centre)
Lejupes iela 3, Rīga, LV-1076
Tel.: +371 7620526
Fax: +371 7620434
E-mail: ndc@ndc.gov.lv

Liechtenstein

Institut für Virusforschung und Immunprophylaxe (IVI), Mittelhäusern

Litauen

Nacionalinė veterinarijos laboratorija,
J. Kairiukščio g. 10,
LT-2021 Vilnius

Storhertugdømmet Luxembourg
CODA – CERVA – VAR
Veterinary and Agrochemical Research Centre
Groeselenberg 99
B-1180 Brussels

Nederland
Centraal Instituut voor DierziekteControle
CIDC-Lelystad
Hoofdvestiging: Houtribweg 39
Nevenvestiging: Edelhertweg 15
Postbus 2004
8203 AA Lelystad

Norge
Veterinærinstituttet, Oslo

Poland
Laboratory Departament of Microbiology
Panstwowy Instytut Weterynaryjny – Panstwowy Instytut
Badawczy,
Al. Partyzantów 57, 24–100 Pulawy
Tel.: +48.81.886 30 51
Fax: +48.81.886 25 95
E-mail: sekretariat@piwet.pulawy.pl

Portugal
Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV)
Estrada de Benfica, 701
P-1549–011 Lisboa

Slovakia
Štátny veterinárny ústav
Pod dráhami 918
SK-960 86 Zvolen

Slovenia
Univerza v Ljubljani
Veterinarska fakulteta
Nacionalni veterinarski inštitut
Gerbičeva 60,
SI-1000 Ljubljana

Spania
Laboratorio Central de Sanidad Animal de Santa Fe
Camino del Jau s/n
Santa Fe 18320 (Granada)
Tel.: +34 958 440 375/440 400
Fax: +34 958 441 200
Fulgencio Garrido Abellán
E-mail: clvgr@mapya.es

Sverige
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
SE-751 89 Uppsala

Tsjekkia
Státní veterinární ústav
Olomouc
Jakoubka ze Stríbra 1
779 00 Olomouc

Tyskland
DE Friedrich-Loeffler-Institut
Bundesforschungsinstitut für Tiergesundheit
Boddenblick 5a

17493 Greifswald – Insel Riems
Tel. (49–38351) 7–0
Fax (49–38351) 7–219
E-mail: poststelle@fli.bund.de

Ungarn

Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ, Állat-egészségügyi
Diagnosztikai Igazgatóság
Central Agricultural Office, Veterinary Diagnostic Directorate
Address: 1149 Budapest, Tábornok u. 2.
Mailing Address: 1581 Budapest, 146. Pf. 2.
Tel.: +36 1 460–6300
Fax: +36 1 252–5177
E-mail: titkarsag@oai.hu

Østerrike

AGES: Österreichische Agentur für Gesundheit und Ernährungssicherheit
GmbH – Institut für veterinärmedizinische Untersuchungen Mödling (Austrian Agency for
Health and Consumer Protection-Institute for veterinary investigations Mödling)
Robert Koch-Gasse 17
A-2340 Mödling
Tel.: +43 (0) 505 55–38112
Fax: +43 (0) 505 55–38108
E-mail: vetmed.moedling@ages.at

Kapittel III. Leukosis (fra direktiv 64/432/EØF vedlegg D, kapittel II)

Prøver for å påvise enzootisk bovin leukose

Enzootisk bovin leukose påvises ved hjelp av en immundiffusjonsprøve som beskrevet i avsnitt A og B nedenfor, eller ved en enzymmerket antistoffprøve (ELISA) som beskrevet i avsnitt C nedenfor. Immundiffusjonsmetoden er forbeholdt prøver på enkelt dyr. Dersom det gjøres velbegrunnet innsigelse mot prøveresultatene, skal det utføres en tilleggskontroll ved hjelp av en immundiffusjonsprøve.

A. Immundiffusjonsprøve på agar for å påvise enzootisk bovin leukose

1. Det antigenet som brukes i prøven, skal inneholde glykoproteiner fra bovint leukosevirus. Antigenet skal standardiseres etter et standardserum (EL-serum) levert av Veterinærinstituttet, Danmarks Tekniske Universitetet, København V.
2. De offentlige institutter som er nevnt nedenfor, skal ha ansvar for at standardantigenet til laboratoriebruk korrigeres etter det offisielle EØF-standardserumet (EL-serum) fra Veterinærinstituttet, Danmarks Tekniske Universitetet, Kalvehave.

Belgia

CODA – CERVA – VAR
Veterinary and Agrochemical Research Centre
Groeselenberg 99
B-1180 Brussels

Danmark

National Veterinary Institute, Technical University of Denmark
Lindholm
DK-4771 Kalvehave

Det forente kongerike

Veterinary Laboratories Agency
New Haw, Addlestone, Weybridge
Surrey KT15 3NB, UK
Tel. (44–1932) 341111
Fax (44–1932) 347046

Immunodiagnosics Department
Veterinary Sciences Division
Stoney Road Stormont
Belfast BT4 3SD, UK

Estonia

Veterinaar-ja Toidulaboratoorium
Kreutzwaldi 30, 51006 Tartu, Estonia
Tel.: +372 7 386 100
Fax: +372 7 386 102
E-mail: info@vetlab.ee

Finland

Finnish Food Safety Authority
Animal Diseases and Food Safety Research
Mustialankatu 3
FI-00790 Helsinki, Finland
E-mail: info@evira.fi
Tel.: +358 20 772 003 (exchange)
Fax: +358 20 772 4350

Frankrike

Laboratoire d'études et de recherches en pathologie bovine et hygiène des viandes
AFSSA site de Lyon – LERP BHV
31 avenue Tony Garnier
69364 Lyon Cedex 07 FRANCE

Hellas

Hellenic Ministry of Rural Development and Food
Centre of Athens Veterinary
Institutions Institute of Foot and Mouth Disease and exotic diseases
25 Neapoleos Street
15 310 Ag. Paraskevi
Tel.: +30 210 6010903–6007016
Fax: +30 210 6399477

Irland

Virology Division
Central Veterinary Research Laboratory
Department of Agriculture and Food Laboratories
Backweston Campus
Stacumny Lane
Celbridge Co. Kildare

Italia

Centro di referenza nazionale per i retrovirus correlati alle
patologie infettive dei ruminanti c/o Istituto zooprofilattico sperimentale
dell' Umbria e delle Marche,
Via G. Salvemini 1,
06126 Perugia
Tel. +39 75 3431
Fax +39 75 35047

Kypros

State Veterinary Laboratory
Veterinary Services
1417 Athalassa
Nicosia

Latvia

Nacionalais diagnostikas centrs
(National Diagnostic Centre)
Lejupes iela 3, Rīga, LV-1076
Tel.: +371 7620526
Fax: +371 7620434
E-mail: ndc@ndc.gov.lv

Liechtenstein

Institut für Virusforschung und Immunprophylaxe (IVI), Mittelhäusern

Litauen

Nacionalinė veterinarijos laboratorija,
J. Kairiukščio g. 10,
LT-2021 Vilnius

Storhertugdømmet Luxembourg

CODA – CERVA – VAR
Veterinary and Agrochemical Research Centre
Groeselenberg 99
B-1180 Brussels

Nederland

Centraal Instituut voor DierziekteControle
CIDC-Lelystad
Hoofdvestiging: Houtribweg 39
Nevenvestiging: Edelhertweg 15
Postbus 2004
8203 AA Lelystad

Norge

Veterinærinstituttet, Oslo

Poland

Laboratory Departament of Biochemistry
Panstwowy Instytut Weterynaryjny – Panstwowy Instytut
Badawczy,
Al. Partyzantów 57, 24–100 Pulawy
Tel.: +48.81.886 30 51
Fax: +48.81.886 25 95
E-mail: sekretariat@piwet.pulawy.pl

Portugal

Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV)
Estrada de Benfica, 701
P-1549–011 Lisboa

Slovakia

Štátny veterinárny ústav
Pod dráhami 918
SK-960 86 Zvolen

Slovenia

Univerza v Ljubljani
Veterinarska fakulteta
Nacionalni veterinarski inštitut
Gerbičeva 60,
SI-1000 Ljubljana

Spania

Laboratorio Central de Sanidad Animal de Algete
Carretera de Algete, km 8
Algete 28110 (Madrid)
Tel.: +34 916 290 300
Fax: +34 916 290 598
E-mail: lcu@mapya.es

Sverige

Statens Veterinärmedicinska Anstalt
SE-751 89 Uppsala

Tsjekkia

Státní veterinární ústav
Praha – Lysolaje
Sídliště 136/24
165 03 Praha 6 – Lysolaje

Tyskland

Friedrich-Loeffler-Institut
Bundesforschungsinstitut für Tiergesundheit
Standort Wusterhausen
Seestraße 55
16868 Wusterhausen
Tel. (49–33979) 80–0
Fax (49–33979) 80–200
E-mail: poststelle.wus@fli.bund.de

Ungarn

Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ, Állat-egészségügyi
Diagnosztikai Igazgatóság
Central Agricultural Office, Veterinary Diagnostic Directorate
Address: 1149 Budapest, Tábornok u. 2.
Mailing Address: 1581 Budapest, 146. Pf. 2.
Tel.: +36 1 460–6300
Fax: +36 1 252–5177
E-mail: titkarsag@oai.hu

Østerrike

AGES: Österreichische Agentur für Gesundheit und Ernährungssicherheit
GmbH – Institut für veterinärmedizinische
Untersuchungen Mödling (Austrian Agency for Health and Consumer Protection-Institute for veterinary
investigations Mödling)
Robert Koch-Gasse 17
A-2340 Mödling
Tel.: +43 (0) 505 55–38112
Fax: +43 (0) 505 55–38108
E-mail: vetmed.moedling@ages.at

3. Standardantigener til laboratoriebruk skal minst en gang årlig sendes til de EØF-referanselaboratorier som er angitt i nr. 2 for å prøves mot det offisielle EØF-standardserumet. I tillegg til denne standardisering skal det antigen som brukes, korrigeres i samsvar med avsnitt B.
4. Prøvens reagenser skal bestå av:
  - a) antigen: antigenet skal inneholde særskilte glykoproteiner fra enzootisk bovint leukosevirus som er blitt standardisert etter det offisielle EØF-serumet,
  - b) det serum som skal prøves,
  - c) et kjent positivt kontrollserum,
  - d) agarose:
    - 0,8 % agar
    - 8,5 % NaCl
    - 0,05 M Tris-buffer, pH 7,2,
    - 15 ml av agaren skal helles i en petriskål med diameter 85 mm slik at agardybden blir på 2,6 mm.
5. I agaren skal det skjæres ut sju fuktfrie hull helt til skålens bunn; hullene skal danne et mønster med et hull i midten og seks hull i en sirkel rundt det.
  - Midthullets diameter: 4 mm
  - De ytre hullenes diameter: 6 mm
  - Avstanden mellom det midtre og de ytre hull: 3 mm.
6. Midthullet fylles med standardantigen. Ytre hull nr. 1 og 4 (se diagrammet nedenfor) fylles med det kjente positive serumet og hull nr. 2, 3, 5 og 6 med de sera som skal prøves. Hullene skal fylles inntil menisken forsvinner.
7. De mengdene som oppnås, er følgende:
  - antigen: 32 mikroliter
  - kontrollserum: 73 mikroliter
  - serum som skal prøves: 73 mikroliter.
8. Inkubasjonstiden skal være 72 timer i romtemperatur (20–27 °C) i et fuktig, lukket kammer.
9. Prøven kan avleses etter 24 og 48 timer, men det kan ikke oppnås noe endelig resultat før etter 72 timer:
  - a) det serumet som skal prøves, er positivt dersom det danner en særskilt utfellingslinje med BLV-antigenet og danner en helt identisk linje med kontrollserumet,
  - b) det serumet som skal prøves, er negativt dersom det ikke danner en særskilt utfellingslinje med BLV-antigenet og dersom det ikke bøyer av kontrollserumets linje,
  - c) reaksjonen kan ikke anses som sikker dersom den:

- i) bøyer av kontrollserumets linje mot hullet med BLV-antigen uten å danne en synlig utfellingslinje med antigenet, eller
  - ii) verken kan tolkes som negativ eller positiv. Dersom reaksjonen er tvilsom, kan prøven gjentas med konsentrert serum.
10. Hullene kan danne et annet mønster dersom E4-serum fortynnet i forholdet 1:10 i negativt serum kan påvises som positivt.

B. Metode for standardisering av antigen

Nødvendige løsninger og materialer

1. 40 ml 1,6 % agarose i 0,05 M Tris/HCl buffer, pH 7,2 med 8,5 % NaCl,
2. 15 ml bovin leukoserum som inneholder antistoffer bare mot glykoproteiner fra bovin leukosevirus; fortynning: 1:10 i 0,05 M Tris/HCl buffer, pH 7,2 med 8,5 % NaCl,
3. 15 ml bovin leukoserum som inneholder antistoffer bare mot glykoproteiner fra bovin leukosevirus; fortynning: 1:5 i 0,05 M Tris/HCl buffer, pH 7,2 med 8,5 % NaCl,
4. fire petriskåler av plast med en diameter på 85 mm,
5. en gelbor med en diameter på 4–6 mm,
6. et referanseantigen,
7. det antigen som skal standardiseres,
8. et vannbad (56 °C).

Framgangsmåte

Agarosen (1,6 %) oppløses i Tris/HCl buffer ved forsiktig oppvarming til 100 °C. Den settes i et vannbad på 56 °C i ca 1 time. Fortynningene med bovin leukoserum settes også i vannbad på 56 °C.

Deretter blandes 15 ml av agaroseløsningen som holder 56 °C, med 15 ml bovin leukoserum (1:10); dette ristes raskt og helles i to petriskåler, 15 ml i hver. Framgangsmåten gjentas med det bovine leukoserumet med en fortynning på 1:5.

Når agarosen er blitt hard, lages det huller i den på følgende måte:

Tilsetning av antigen

- i) Petriskål 1 og 3:
  - hull A – ufortynnet referanseantigen,
  - hull B – referanseantigen, fortynning 1:2,
  - hull C og E – referanseantigen,
  - hull D – ufortynnet antigen som skal prøves.
- ii) Petriskål 2 og 4:
  - hull A – ufortynnet antigen som skal prøves,
  - hull B – antigen som skal prøves, fortynning 1:2,
  - hull C – antigen som skal prøves, fortynning 1:4,
  - hull D – antigen som skal prøves, fortynning 1:8.

Tilleggsveiledning

1. Forsøket skal utføres med to serumfortynninger (1:5 og 1:10) for å oppnå størst mulig utfelling.
2. Dersom utfellingsdiameteren er for liten for begge fortynningene, må serumet fortynnes enda mer.
3. Dersom utfellingsdiameteren er for stor for begge fortynningene, og dersom den forsvinner, må det velges et serum som er mindre fortynnet.
4. Agarosens sluttkonsentrasjon skal være 0,8 %, og seraenes sluttkonsentrasjon henholdsvis 5 % og 10 %.
5. Skriv inn diametermålene i følgende koordinatsystem. Den fortynningen som skal brukes, er den hvor diameteren er den samme for det antigenet som skal undersøkes, som for referanseantigenet.

C. Enzymmerket antistoffprøve (ELISA) for å påvise enzootisk bovin leukose

1. *Følgende materialer og reagenser skal benyttes*
  - a) mikroplater, skåler eller andre former for fast fase,
  - b) antigenet bindes til den faste fasen med eller uten bruk av polyklonale eller monoklonale oppfangende antistoffer. Dersom antigenet påføres direkte på den faste fasen, må alle prøver som skal undersøkes og som har gitt positive reaksjoner, undersøkes på nytt mot kontrollantigenet når det gjelder enzootisk bovin leukose. Kontrollantigenet bør være identisk med det antigenet som undersøkes, med unntak av BLV-antigenene. Dersom oppfangende antistoffer påføres den faste fasen, skal antistoffene ikke reagere med andre antigenene enn BLV-antigenene,
  - c) den biologiske væsken som skal undersøkes,
  - d) en tilsvarende positiv og negativ kontroll,
  - e) konjugat,
  - f) et substrat som er tilpasset det enzymet som blir brukt,
  - g) en stoppeløsning om nødvendig,

- h) løsninger til fortynning av de prøvene som skal undersøkes, til framstilling av reagenser og til vask,
 i) et avlesingssystem som egner seg til det substratet som blir brukt.
2. *Standardisering av prøven og prøvens følsomhet*
 ELISA-prøven skal være så følsom at E4-serumet reagerer positivt når det fortynnes ti ganger (serumprøver) eller 250 ganger (melkeprøver) mer enn den fortynningen som fås ved samleprøver. Når prøver (serum og melk) undersøkes separat, skal E4-serumet, som fortynnes i forholdet 1:10 (i negativt serum) eller 1:250 (i negativ melk), reagere positivt når det undersøkes i den samme fortynning som brukes for prøver på enkeltdyr. De offentlige instituttene oppført i avsnitt A nr. 2 har ansvar for kvalitetskontrollen med ELISA-metoden og skal særlig for hvert parti fastsette hvor mange prøver som skal inngå i en samleprøve på grunnlag av titeret som oppnås med E4-serum.
 E4-serumet leveres av Statens Veterinære Serumlaboratorium, København.
3. *Vilkår for å benytte ELISA-prøven for å påvise enzootisk bovin leukose*
 ELISA-metoden kan brukes på en prøve av melk eller myse som er tatt fra melken fra en driftsenhet der minst 30 % av kuene er i laktasjon.
 Dersom denne metoden benyttes, skal det treffes tiltak for å sikre at de prøvene som er tatt, kan identifiseres med de dyrene som melken eller de sera som skal undersøkes, kommer fra.

Vedhengene til forskrift 25. mars 2002 nr. 305 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe med forordning (EF) nr. 535/2002 og forordning (EF) nr. 1226/2002 fjernes.

II

Endringene trer i kraft straks.

16. april Nr. 443 2009

Forskrift om fredning av veganlegg i Statens vegvesens eie

Hjemmel: Fastsett av Riksanntikvaren 16. april 2009 med hjemmel i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 22a, jf. § 15 og forskrift 9. februar 1979 nr. 8785 om faglig ansvarsfordeling mv. etter kulturminneloven § 12 nr. 1. Kunngjort 24. april 2009 kl. 14.30.

I. Omfang

Følgende veganlegg omfattes av fredningen:

Kommune	Nr.	Navn	Koordinater EUref 89 sone 33	Koordinater EUref 89 sone 33	Kategori	År	Verneverdier	Omfang av vernet
<i>Region nord</i>								
Alta og Kautokeino	1	Bæskades	7743082 7766956	830956 826208	Varderekke	1800	Del av vegmiljø med tidsdybde, sjelden. Miljøet viser endringer innen vegbygging i et værhardt område	Eksisterende strukturer
Alta og Kautokeino	2	Bæskades	7743082 7766956	830956 826208	Kjøreveg	1932	Del av vegmiljø med tidsdybde. Vegbyggings- teknikkhistorie, 1. rester av veg bygd m/maskinell drift. Miljøet viser endringer innen vegbygging og kommunikasjon i et værhardt område	Eksisterende strukturer for veg, grustak og telefonstolper
Lebesby og Porsanger	3	Børselvfjellet	7841371 7838496	912207 916487	Kjøreveg	1940	Del av vegmiljø med ulike vegbyggings- teknikk – maskindrift, symbolverdi – Norge bundet sammen med	Linjeføring og bredde

<i>Kommune</i>	<i>Nr.</i>	<i>Navn</i>	<i>Koordinater EUref 89 sone 33</i>	<i>Koordinater EUref 89 sone 33</i>	<i>Kategori</i>	<i>År</i>	<i>Verneverdier</i>	<i>Omfang av vernet</i>
Gamvik	99	Finnkongkeila	7921741 7921313	988318 988333	Kjøreveg	1922	fullføring av siste parsell av riksvei 50 Tidstypisk og autentisk veg i Finnmark i mellomkrigs- perioden	Eksisterende strukturer forvaltes uten aktivt vedlikehold
Saltdal	117	Junkerdalsura	518039 519233 519233 522286	7411823 7411249 7411249 7410801	Mellomriks- veg	1878	Vegteknikk og linjeføring i vanskelig terreng	Eksisterende strukturer fra Storjord til Trakta. Fra Trakta til Solvågli forvaltes vegen uten aktivt vedlikehold med unntak av mindre oppryddings- tiltak mht. ras og vegetasjon
Rana og Saltdal	121	Saltfjellet	511744 515854	7376025 7386904	Høgfjellsveg	1937	Samfunns-historie – vinterdrift/ 2. verdenskrig, vegteknikk	Linjeføring og bredde
Gulen	156	<i>Region vest</i> Trondhjemske Postvei	6802371 6810293	–29455 –28217	Kjøre- /rideveg, bruer	1806	Samfunns-historie – postens betydning, tidstypisk, autentisitet	Eksisterende strukturer
Suldal	179	Bratlandsdalen	6641368 6641917	38175 37927	Kjøreveg, tunnel	1892	Arkitektonisk verdi, symbolverdi – turisthistorie, tidsdybde	Eksisterende strukturer
Lund og Flekkefjord	185	Vestlandske hovedveg	6508427 6506927	11053 11949	Kjøreveg	1844	Vegbyggings- teknikk, autentisitet, samfunns-historie – viktig hovedveg	Eksisterende strukturer
Flekkefjord og Kvinesdal	187	<i>Region sør</i> Sørlandske hovedveg	6488620 6488563	19556 18935	Chaussé	1925	Vegens utvikling/ endring, tidsdybde	Eksisterende strukturer
Lier	73	Paradis- bakkene	6637956 6639544	233870 234320	Kjøreveg	1665	Del av vegmiljø med tidsdybde, samfunns-historie – forlengelse av Norges første offentlige kjøreveg	Linjeføring og bredde

Nr. i listen viser til objektnummer i Statens vegvesens landsverneplan – publisert som: Statens vegvesen (2002). «Vegvalg» – *Nasjonal verneplan; Veger – Bruer – Vegrelaterte kulturminner*. Oslo: Statens vegvesen Vegdirektoratet (ISBN 82-91130-20-5), der vegene er nærmere omtalt og identifisert med fotografi og kart. I tillegg ligger alle relevante opplysninger, fotografier og kartkoordinater i register ved Norsk vegmuseum. Landsverneplanen er også tilgjengelig på internett med webadresse

<http://www.vegvesen.no> Hovedside > Aktuelt > Nasjonal verneplan.

Fredningen omfatter 11 veganlegg som eies av staten v/Statens vegvesen.

Forskrift om fredning skal oppbevares hos Riksantikvaren, fylkeskommunene, kommunene og Statens vegvesen.

II. Formålet med fredningen

Fredningen har som formål å sikre og bevare et utvalg veger og anlegg som er representative for den historiske utviklingen av vegnettet i Norge fra omkring 1537 og fram til i dag, knyttet til et bredt spekter av Statens vegvesens virksomhet over hele landet.

Formålet med å frede vegens eksisterende struktur er å bevare hele veglegemet med overbygning og underbygning. I overbygning inngår murer, sideterreng, rekkverk og annet vegutstyr. I underbygning inngår grøfter, sideterreng, stikkrenner og murer.

Formålet med å frede vegens linjeføring og bredde er å bevare vegens beliggenhet og forløp i terrenget samt bredden på veglegemet.

Formålet med fredningen av det enkelte objekt, er nærmere omtalt i verneplanen.

III. Fredningsbestemmelser

Bestemmelsene gjelder i tillegg til kulturminnelovens generelle bestemmelser om vedtaksfredete anlegg fra nyere tid.

1. Det er ikke tillatt å fjerne veganleggene eller deler av dem.
2. Ombygging er ikke tillatt. Unntak fra dette er eventuelle tilbakeføringer, jf. punkt 5, eller som angitt i godkjent forvaltningsplan.
3. Utskifting av elementer som inngår i fredningen eller annet arbeid utover vanlig vedlikehold, er ikke tillatt. Unntak fra dette er eventuelle tilbakeføringer, jf. punkt 5, eller som angitt i godkjent forvaltningsplan.
4. Vedlikehold og istandsetting skal skje med materialer og metoder tilpasset vegenes egenart og på en måte som ikke reduserer verneverdiene. Enkelte objekter (se fredningsliste) skal forvaltes uten aktivt vedlikehold.
5. Tilbakeføringer kan gjennomføres dersom de kan gjøres på et sikkert, dokumentert grunnlag og etter godkjenning fra forvaltningsmyndigheten.

IV. Disposisjon

Forvaltningsmyndigheten, jf. punkt VI, kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra fredningen og fredningsbestemmelsene for tiltak som ikke medfører vesentlige inngrep i kulturminnet, jf. kulturminneloven § 15a første ledd.

V. Forvaltningsplan

Statens vegvesen skal utarbeide en forvaltningsplan som beskriver hvordan fredningen skal følges opp i praksis. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Riksantikvaren eller den Riksantikvaren gir fullmakt.

VI. Myndighet

Forvaltningen av fredningsforskriften er lagt til Riksantikvaren eller den Riksantikvaren gir fullmakt.

VII. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

VIII. Brudd på bestemmelsene

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer denne forskrift, eller medvirker til dette, straffes med bøter eller fengsel, jf. kulturminneloven § 27.

22. april Nr. 444 2009

Forskrift om endring i forskrift for verdsetting av skog

Hjemmel: Fastsatt av Skattedirektoratet 22. april 2009 med hjemmel i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) § 7-1 nr. 3, jf. delegeringsvedtak 22. januar 1982 nr. 1998. Kunngjort 24. april 2009 kl. 14.30.

I

I forskrift 19. desember 2006 nr. 1514 for verdsetting av skog gjøres følgende endringer:

§ 1 og § 2 skal lyde:

§ 1. Forskriftens virkeområde

Denne forskriften for fastsetting av formuesverdi på skogeiendommer gjelder den avkastningsverdien som skogen gir på lengre sikt ved rasjonell skjøtsel og drift. Forskriften gjelder bare for økonomisk drivbare arealer. Den gjelder ikke fastsettelse av verdi av sandtak, torvtak, steinbrudd, tomter, jaktrettigheter, fiskerettigheter og lignende.

Med økonomisk drivbare arealer menes arealer med skog i hogstklassene 1–5 hvor driftsforholdene (terreng og avstand til vei mv.) er slik at avvirkningen, når skogen er hogstmoden, gir økonomisk overskudd per avvirket kubikkmeter trevirke.

§ 2. Hvem har oppgaveplikt etter denne forskrift

Alle skogeiere som driver skogbruk som skattepliktig næringsvirksomhet, skal ved fastsettelse av ny skogverdi eller ved revisjon av tidligere skogverdi levere skjemaet RF-1016, «Opplysninger for beregning av formuesverdi på skogeiendommer», fastsatt av Skattedirektoratet.

§ 7 skal lyde:

Er skogeierens reelle driftskostnader (inkludert indirekte kostnader) vesentlig høyere enn den kostnadssjablongen som gjelder for den kommunen eiendommen ligger i, og årsaken er enten vanskelig terreng eller gjennomsnittlig lang driftsvei, kan skattyteren kreve å nytte en høyere kostnadssjablong.

§ 9 skal lyde:

Ved kapitalisering av nettoverdien av den årlige nyttbare tilveksten, er skogfaktoren fastsatt til 5.

§ 10 oppheves.

§ 13 skal lyde:

Formuesverdien på den enkelte skogeiendom skal revideres når den formuesverdi som ble fastsatt ved siste revisjon, er uriktig som en følge av følgende forhold:

tilkjøp

frasalg

fredning

naturskader

dokumentasjon av endret fordeling av areal på bonitetsklasser (eks. ny skogbruksplan, områdeplan eller lignende).

Revisjonen foretas etter initiativ fra skogeieren, eller når de lokale likningsmyndigheter finner det nødvendig.

II

Endringene trer i kraft straks med virkning for inntektsåret 2009.

22. april Nr. 445 2009

Forskrift om endring i forskrift om flyging med mikrolette luftfartøy (BSL D 4–8)

Hjemmel: Fastsatt av Luftfartstilsynet 22. april 2009 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (luftfartsloven) § 15–1 og § 15–4, jf. delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273. Kunngjort 24. april 2009 kl. 14.30.

I

I forskrift 22. november 2007 nr. 1317 om flyging med mikrolette luftfartøy (BSL D 4–8) gjøres følgende endring:

§ 11 skal lyde:

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskrift gjelder fra 1. juni 2009.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 10. mai 1985 nr. 4160 om mikrolette luftfartøy (BSL D 4–8).

II

Endringen trer i kraft straks.

23. april Nr. 446 2009

Vedtak om endring i delegering av myndighet til Kystdirektoratet og Kystverkets distriktskontorer etter lov om havner og farvann m.v.

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 23. april 2009 med hjemmel i lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v. § 6, jf. delegeringsvedtak 11. april 2008 nr. 337. Kunngjort 24. april 2009 kl. 14.30.

I

I vedtak 15. oktober 2002 nr. 1162 om delegering av myndighet til Kystdirektoratet og Kystverkets distriktskontorer etter lov om havner og farvann m.v. gjøres følgende endringer:

Nytt punkt I.b. skal lyde:

I.b. Med hjemmel i § 6 første ledd (forskrifter)

Kystverkets hovedkontor gis myndighet til å fastsette forskrifter med hjemmel i lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v. § 6 første ledd om midlertidig bruk eller forbud mot bruk av avgrensede farvann.

Fiskeri- og kystdepartementet kan gi instruks om forståelsen av bestemmelsen.

Nåværende punkt I.b. blir nytt punkt I.c.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. april Nr. 447 2009

Ikraftttredelse av lov 24. april 2009 nr. 22 om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven)

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. april 2009 med hjemmel i lov 24. april 2009 nr. 22 om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) del II. Fremmet av Olje- og energidepartementet. Kunngjort 24. april 2009 kl. 14.30.

Lov om endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) trer i kraft fra 1. januar 2010.

24. april Nr. 448 2009

Forskrift om endring i forskrift om gjennomføring av fellesregler om innenlands transport i EØS-avtalen

Hjemmel: Fastsatt av Samferdselsdepartementet 24. april 2009 med hjemmel i lov 26. mai 1995 nr. 25 om gjennomføring av fellesregler om innenlands transport i EØS-avtalen § 1, § 2 og § 3.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 12 (forordning (EF) nr. 1100/2008). Kunngjort 28. april 2009 kl. 13.50.

I

I forskrift 11. august 1995 nr. 716 om gjennomføring av fellesregler om innenlands transport i EØS-avtalen gjøres følgende endringer:

I forskriftens EØS-henvisningsfelt tilføyes følgende:
nr. 12 (forordning (EF) nr. 1100/2008).

§ 1 nr. 8 skal lyde:

8. Vedlegget pkt. 12 (Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1100/2008 av 22. oktober 2008) om avskaffelse av kontroll ved medlemsstatenes grenser i forbindelse med transport på veg og innlands vannvei;

II

Endringene trer i kraft straks.

Forordning (EF) nr. 1100/2008

For å lese forordning (EF) nr. 1100/2008 se her: [Forordning \(EF\) nr. 1100/2008](#).

0 Uoffisiell oversettelse.

24. april Nr. 449 2009

Delegering av myndighet til Nærings- og handelsdepartementet etter konsesjonsloven § 14 annet ledd

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 24. april 2009 med hjemmel i lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 14 annet ledd. Fremmet av Landbruks- og matdepartementet. Kunngjort 28. april 2009 kl. 13.50.

Myndighet etter § 14 annet ledd i lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. delegeres til Nærings- og handelsdepartementet.

24. april Nr. 450 2009**Forskrift om gjennomføring av vedtak 2008/232/EF av 21. februar 2008 om en teknisk spesifikasjon for samtrafikkvegne med hensyn til delsystemet «rullende materiell» i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog**

Hjemmel: Fastsatt av Statens jernbanetilsyn 24. april 2009 med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporvei, tunnelbane og forstadsbane m.m. (jernbaneloven) § 4, § 5, § 6 og § 16 og forskrift 10. april 2006 nr. 410 om samtrafikkvegnen i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog (høyhastighetsforskriften) § 3 femte og sjette ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 37ah (vedtak 2008/232/EF). Kunngjort 28. april 2009 kl. 13.50.

§ 1. EØS-avtalen vedlegg XIII nr. 37ah (vedtak 2008/232/EF av 21. februar 2008 om en teknisk spesifikasjon for samtrafikkvegne med hensyn til delsystemet «rullende materiell» i det transeuropeiske jernbanesystem for høyhastighetstog) gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XIII, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

§ 2. Statens jernbanetilsyn utøver myndighet etter denne forskriften.

§ 3. Forskriften trer i kraft straks.

Vedtak 2008/232/EF

For å lese vedtak 2008/232 i engelsk versjon se her: [Vedtak 2008/232](#)

For å lese vedtak 2008/232 i norsk versjon se her: [Vedtak 2008/232](#)

0 Uoffisiell norsk oversettelse.

27. april Nr. 451 2009**Forskrift om krav til kompetanse ved drift av mineralske forekomster**

Hjemmel: Fastsatt av Nærings- og handelsdepartementet 27. april 2009 med hjemmel i lov 3. juli 1914 nr. 5 om erverv av kalkstensforekomster § 4 fjerde ledd, lov 17. juni 1949 nr. 3 om erverv av kvartsforekomster § 4 fjerde ledd, lov 30. juni 1972 nr. 70 om bergverk § 51a og lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv. § 14 andre ledd, jf. delegeringsvedtak 24. april 2009 nr. 449.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg VII nr. 1 (direktiv 2005/36/EF). Kunngjort 28. april 2009 kl. 13.50.

Kapittel 1 – Krav til kompetanse ved drift av mineralske forekomster**§ 1. Bergteknisk ansvarlig**

Uttak av mineralske ressurser skal ha en bergteknisk ansvarlig.

Bergteknisk ansvarlig skal sørge for at:

- driften skjer på en teknisk forsvarlig måte slik at hensynet til arbeidstakere, nærliggende bebyggelse og omgivelsene ellers ivaretas,
- avbyggingen av forekomsten skjer på en bærekraftig måte,
- driften til enhver tid skjer etter en ajourført og godkjent driftsplan.

§ 2. Underjordsanlegg og større dagbrudd

Bergteknisk ansvarlig for virksomhet under jord (gruve) eller dagbruddsanlegg med en total årlig bergfangst på mer enn en million tonn, må ha eksamen på nivå med master of technology og med spesialisering innenfor drift på mineralske ressurser.

Personer med annen teknisk utdanning på universitets- eller høyskolenivå av minst tre års varighet kan, etter søknad, godkjennes som bergteknisk ansvarlig for uttak etter første ledd, dersom det kan godtgjøres at utdanningen gir nødvendig kompetanse. Ved vurderingen skal det legges vekt på innholdet i utdanningen, relevant etterutdanning, samt søkerens praktiske erfaring innenfor bergverksvirksomhet. Det skal videre legges vekt på omfanget, kompleksiteten og risikoen for skade ved det aktuelle uttaket. Det kan også legges vekt på om manglende kompetanse på enkelte områder knyttet til driften av uttaket vil dekkes ved kjøp av konsulenttjenester.

§ 3. Dagbrudd

Bergteknisk ansvarlig for dagbruddsanlegg med en total årlig bergfangst på en million tonn eller mindre, må ha toårig fagskoleutdanning med fordypning i bergteknikk. Likestilt er bestått stigereksamen fra Statens bergskole.

Personer med annen teknisk utdanning kan, etter søknad, godkjennes som bergteknisk ansvarlig for dagbrudd etter første ledd første punktum, dersom det kan godtgjøres at utdanningen gir nødvendig kompetanse. Ved vurderingen skal det legges vekt på innholdet i utdanningen, relevant etterutdanning, samt søkerens praktiske erfaring innenfor bergverksvirksomhet. Det skal videre legges vekt på omfanget, kompleksiteten og risikoen for skade ved det aktuelle dagbruddet. Det kan også legges vekt på om manglende kompetanse på enkelte områder knyttet til driften av dagbruddet vil dekkes ved kjøp av konsulenttjenester.

Godkjenningsmyndigheten kan bestemme at bestemmelsene i § 2 skal gjelde for bergteknisk ansvarlig for dagbrudd som nevnt i § 3 første ledd, dersom de bergtekniske forholdene på stedet eller brytningen ellers er særlig kompliserte.

§ 4. Dispensasjon

Godkjenningsmyndigheten kan, etter søknad, fravike utdanningskravene i § 2 og § 3 ved mindre og ukompliserte uttak. Det kan stilles vilkår for dispensasjonen.

§ 5. Søknad om godkjenning som bergteknisk ansvarlig

Søknad om godkjenning som bergteknisk ansvarlig etter § 2 andre ledd og § 3 andre ledd og om dispensasjon etter § 4 skal inneholde opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for å avgjøre om vedkommende person kan være bergteknisk ansvarlig for det aktuelle uttaket. Godkjenningsmyndigheten kan kreve ytterligere opplysninger av søkeren for å klarlegge om vedkommende oppfyller kravene til å være bergteknisk ansvarlig.

Kapittel 2 – Godkjenning som bergteknisk ansvarlig for personer med yrkeskvalifikasjoner fra annen EØS-stat**§ 6. Virkeområde**

Bestemmelsene i kapittel 2 gjelder godkjenning som bergteknisk ansvarlig for personer med yrkeskvalifikasjoner fra annen EØS-stat, jf. direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

§ 7. Definisjoner

I kapittel 2 forstås med:

- a) *yrkeskvalifikasjoner*: kvalifikasjoner dokumentert med et kvalifikasjonsbevis, eller et kompetansebevis etter § 9 bokstav a, og relevant yrkeserfaring.
- b) *kvalifikasjonsbevis*: diplomer, attester og annen dokumentasjon utstedt av en myndighet i en stat utpekt i lov eller med hjemmel i lov i staten.
- c) *lovregulert yrke*: yrke der det direkte eller indirekte fremgår av lov eller forskrift at det kreves bestemte kvalifikasjoner.

§ 8. Søknadens innhold

For godkjenning av yrkeskvalifikasjoner skal godkjenningsmyndigheten kreve at søker fremlegger:

- a) bekreftet kopi av kvalifikasjonsbevis
- b) bevis for søkers nasjonalitet.

Godkjenningsmyndigheten kan kreve bevis for at søker har arbeidserfaring etter § 9 andre ledd dersom det er aktuelt å vurdere søkers arbeidserfaring.

§ 9. Vilkår for godkjenning som bergteknisk ansvarlig for statsborgere fra EØS-stat

Statsborgere fra en EØS-stat har videre rett til godkjenning som bergteknisk ansvarlig dersom dette følger av reglene i direktiv 2005/36/EF, selv om de ikke har kvalifikasjoner som er likeverdige med kravene i § 2 første ledd og § 3 første ledd. Kvalifikasjonskravene etter § 2 første ledd ligger på nivå e og kravene etter § 3 første ledd ligger på nivå c i). Vilkåret for slik godkjenning er at søkeren fremlegger kvalifikasjonsbevis som minst tilsvarer kvalifikasjonsnivået umiddelbart under kvalifikasjonskravene som følger av denne forskrift § 2 første ledd og § 3 første ledd. Ved sammenligning av utdanningsnivåene gjelder følgende fem kvalifikasjonsnivåer:

- a) et kompetansebevis som viser bestått utdanning og erfaring som ikke omfattes av kravene i nivåene b til e i denne bestemmelsen
- b) en attest som viser fullført og bestått videregående opplæring
- c) et diplom som viser at søker
  - i) enten har bestått en annen utdanning ut over videregående opplæring enn det som er nevnt i bokstav d) eller e), av minst ett års varighet, eller av tilsvarende varighet på deltid, hvor opptakskrav til studiet er normalt avsluttet videregående opplæring som er nødvendig for å få adgang til universitet, annen høyere utdanning eller annen utdanning på tilsvarende nivå, samt den yrkesrettede opplæring som måtte kreves i tillegg til utdanning ut over videregående opplæring, eller
  - ii) bestått utdanning av en særskilt struktur for et lovregulert yrke, jf. direktiv 2005/36/EF vedlegg 2.
- d) et diplom som viser bestått utdanning ut over videregående opplæring fra universitet, høyskoleinstitusjon eller en annen institusjon med tilsvarende opplæringsnivå. Utdanningen må være av minst tre års og ikke mer enn fire års varighet, eller av tilsvarende varighet på deltid
- e) et diplom som viser bestått utdanning utover videregående opplæring fra universitet, høyskoleinstitusjon eller en annen institusjon med tilsvarende opplæringsnivå. Utdanningen må være av minst fire års varighet, eller av tilsvarende varighet på deltid.

Søker som har arbeidet som bergteknisk ansvarlig i en EØS-stat hvor yrket ikke er lovregulert, har rett til godkjenning dersom søker har utøvd yrket på heltid i minst to år, eller tilsvarende periode på deltid, i løpet av de siste ti år. Søkeren må fremlegge bevis på yrkeskvalifikasjoner som dokumenterer at søker kan arbeide som bergteknisk ansvarlig.

Statsborger fra en EØS-stat med kvalifikasjonsbevis for kvalifikasjoner som i henhold til første ledd er utstedt i en stat utenfor EØS, kan få godkjenning etter kapittel 2. Som et bevis på formelle kvalifikasjoner etter § 8 første ledd bokstav a skal også betraktes ethvert bevis på formelle kvalifikasjoner som er ervervet i en tredjestat. Dette gjelder

bare dersom søkeren har tre års yrkeserfaring som bergteknisk ansvarlig i en EØS-stat og dette er erkjent og bekreftet av godkjenningsmyndigheten i en annen EØS-stat.

§ 10. Midlertidig utøvelse som bergteknisk ansvarlig

Utøvelse av stillingen som bergteknisk ansvarlig kan drives på midlertidig og tilfeldig grunnlag av personer som er lovlig etablert i en annen EØS-stat med sikte på å drive slik virksomhet der, dersom vedkommende

- a) flytter til Norge for å utøve stillingen som bergteknisk ansvarlig, jf. EØS-regler som svarer til direktiv 2005/36/EF artikkel 5, og
- b) gir melding og dokumentasjon i samsvar med EØS-regler som svarer til direktiv 2005/36/EF artikkel 7 til godkjenningsmyndigheten.

Der yrket eller utdanningen og opplæringen som fører frem til yrket ikke har vært lovregulert, må personen ha utøvd yrket i minst to år i løpet av siste ti år i denne staten, jf. direktiv 2005/36/EF artikkel 5 nr. 1 bokstav b).

Godkjenningsmyndigheten kan kreve at utøveren dokumenterer å ha nødvendige språkkunnskaper for å kunne utøve stillingen som bergteknisk ansvarlig i Norge.

Kapittel 3 – Administrative bestemmelser. Ikrafttredelse

§ 11. Godkjenningsmyndighet

Godkjenningsmyndighet etter denne forskriften er Bergvesenet med Bergmesteren for Svalbard.

§ 12. Samarbeid med andre godkjenningsmyndigheter

Godkjenningsmyndigheten etter § 11 skal samarbeide med godkjenningsmyndigheter fra andre EØS-stater etter direktiv 2005/36/EF artikkel 8 nr. 1 og 2 og artikkel 56 nr. 1 og 2.

§ 13. Saksbehandlingsregler

Godkjenningsmyndigheten skal innen en måned bekrefte at søknaden er mottatt og informere søkeren om eventuelle mangler ved søknaden.

Godkjenningsmyndigheten skal avgjøre søknader etter denne forskriften så raskt som mulig og senest innen tre måneder etter at nødvendig dokumentasjon er fremlagt.

Godkjenningsmyndighetens vedtak kan påklages til departementet etter reglene i forvaltningsloven § 28 flg. Klagefristen er tre uker, jf. forvaltningsloven § 29.

§ 14. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. mai 2009.

23. april Nr. 452 2009

Forskrift om endring i forskrift om opprettelse av soner for å bekjempe bluetongue

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 23. april 2009 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19 og forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om bekjempelse av dyresjukdommer § 20, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og delegeringsvedtak 5. mai 2004 nr. 884.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I nr. 9a (direktiv 2000/75/EF) og nr. 40 (forordning (EF) nr. 1266/2007). Kunngjort 30. april 2009 kl. 13.35.

I

I forskrift 20. februar 2009 nr. 215 om opprettelse av soner for å bekjempe bluetongue gjøres følgende endringer:

§ 2 skal lyde:

§ 2. Opprettelse av soner

Det opprettes en sperresone og en restriksjonssone. Restriksjonssonen tilsvarer risiko- og observasjonssone i forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om bekjempelse av dyresjukdommer.

Den nærmere avgrensning av sonene følger av bestemmelsene i § 3 og § 4.

§ 4 og § 5 skal lyde:

§ 4. Geografisk avgrensning av restriksjonssonen

Alle kommuner i fylkene Vest-Agder, Aust-Agder, Rogaland, Telemark og Vestfold.

Hordaland fylke, kommunene: Sveio, Fitjar (den del av kommunen som ligger på øyene Stord og Fonno), Bømlo, Stord, Kvinnherad, Jondal, Etne, Ullensvang (sør for Hardangerfjorden), Odda og Eidfjord sør for Simadalen til Hardangerjøkulens sørspiss og derfra rett mot øst til fylkesgrensen mot Buskerud.

Buskerud fylke: Kongsberg kommune – området sørvest i kommunen med følgende grenser:

Nord: E134 fra Fylkesgrensa Telemark–Buskerud til Buvatnet.

Øst: Vassdraget fra Buvatnet gjennom Øksne, Kolsjø, Fossvatnet og Buvatnet til Sandorsætra, videre gjennom Råbakkdalen til Haugs plass over Skrimfjella (Stygge mann) til Store Stølevatn, videre via Omholtsætra, Haugmosætra og Prestsætra til Godli ved Fylkesgrensa Buskerud–Vestfold.

Sør og Vest: Fylkesgrensa Buskerud–Vestfold/Telemark.

§ 5. Tiltak i sonene

Tiltak og forbud i sonene følger av forskrift 30. april 2008 nr. 416 om kontroll med, overvåkning av bluetongue og restriksjoner på forflytning av dyr som er mottakelige for bluetongue, forskrift 27. juni 2002 nr. 732 om bekjempelse av dyresjukdommer og enkeltvedtak vedtatt av Mattilsynet.

Forbudet i forskrift 27. juni 2002 nr. 732 § 26 første ledd nr. 1 gjelder ikke for forflytning av døde dyr ut av dyreholdet til godkjent destruksjonsanlegg.

Forbudet i forskrift 27. juni 2002 nr. 732 § 26 første ledd nr. 2 b) mot å la husdyr gå på beite innenfor risikozonen, gjelder ikke.

Forbudet i forskrift 27. juni 2002 nr. 732 § 27 første ledd nr. 2 a) mot å transportere dyr av arter som er mottakelige for sykdommen innenfor sonen, gjelder ikke.

Nåværende § 7 til § 10 blir § 6 til § 9.

II

Endringene trer i kraft straks.

24. april Nr. 453 2009

Forskrift om endring i forskrift om opptak til høyere utdanning

Hjemmel: Fastsett av Kunnskapsdepartementet 24. april 2009 med hjemmel i lov 1. april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) § 3–6, § 3–7 og § 4–9, jf. delegeringsvedtak 7. oktober 2005 nr. 1107. Kunngjort 30. april 2009 kl. 13.35.

I

I forskrift 31. januar 2007 nr. 173 om opptak til høyere utdanning gjøres følgende endring:

§ 9–1 nytt niende ledd skal lyde:

(9) Søkere som har dokumentert engelsk med (2 + 2) uketimer fra grunnkurs og Vkl i yrkesfaglig studieretning i Reform 94, oppfyller kravet om engelsk 140 timer, jf. bestemmelser gitt i medhold av forskrift til opplæringsloven § 24–11 om hvordan fag kan erstatte hverandre fra Reform 94 til Kunnskapsløftet.

II

Endringen trer i kraft umiddelbart og skal gjelde fra og med opptak til studieåret 2009–2010.

24. april Nr. 454 2009

Forskrift om endring i forskrift om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til norsk havn

Hjemmel: Fastsett av Fiskeri- og kystdepartementet 24. april 2009 med hjemmel i lov 17. desember 1976 nr. 91 om Norges økonomiske sone § 4 og § 6, jf. delegeringsvedtak 20. august 1993 nr. 813, samt lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) § 16 og § 52. Kunngjort 30. april 2009 kl. 13.35.

I

I forskrift 13. mai 1977 nr. 2 om utlendingers fiske og fangst mv. i Norges økonomiske sone og landinger til norsk havn gjøres følgende endringer:

§ 6 første ledd nytt tredje punktum skal lyde:

Tillatelse kan nektes når fartøyet har foretatt utkast av fisk fanget i Norges økonomiske sone som i henhold til lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser § 15 første ledd skal føres i land og det ikke er gjort unntak fra denne plikten etter § 15 første ledd 2. punktum, jf. § 48 i forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen.

§ 6 første ledd nåværende tredje punktum blir nytt fjerde punktum.

II

Endringene trer i kraft straks.

27. april Nr. 455 2009

Forskrift om endring i forskrift om registrering av ansvarsmerker

Hjemmel: Fastsett av Barne- og likestillingsdepartementet 27. april 2009 med hjemmel i lov 6. juni 1891 nr. 2 om Guld-, Sølv- og Platinavarers Finhed og Stempling m.v. § 4. Kunngjort 30. april 2009 kl. 13.35.

I

I forskrift 24. juni 2005 nr. 718 om registrering av ansvarsmerker gjøres følgende endringer:

§ 2 annet ledd skal lyde:

Krav i forskriften her om skriftlighet kan oppfylles ved elektronisk innlevering som skjer i samsvar med forskrift 25. mars 2009 nr. 376 om avgifter til Patentstyret mv. § 1 og § 2.

§ 2 tredje ledd oppheves.

II

Endringene trer i kraft 1. mai 2009.

27. april Nr. 456 2009**Forskrift om endring i forskrift om regulering av fisket etter tobis og øyepål i 2009**

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeridirektoratet 27. april 2009 med hjemmel i forskrift 18. desember 2008 nr. 1416 om regulering av fisket etter tobis og øyepål i 2009 § 5 og § 10, forskrift 13. oktober 2006 nr. 1157 om spesielle tillatelser til å drive enkelte former for fiske og fangst (konsesjonsforskriften) § 2–8 og § 2–12 og lov 6. juni 2008 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressursar (havressurslova) § 47 første ledd. Kunngjort 30. april 2009 kl. 13.35.

I

I forskrift 18. desember 2008 nr. 1416 om regulering av fisket etter tobis og øyepål i 2009 gjøres følgende endringer:

Ny § 5a skal lyde:

§ 5a. Deltakelse

Uten hinder av § 1 kan norske fartøy med adgang til å delta fiske og lande tobis i perioden fra og med 7. mai til og med 31. juli 2009. Dette fisket kan kun foregå i ICES statistikkområde IV i EU-sonen.

Fiskeridirektoratet kan fastsette nærmere kriterier for deltakelse og gjennomføring av fisket etter tobis i perioden angitt i første ledd.

§ 7 andre ledd skal lyde:

Meldingen skal inneholde følgende opplysninger:

Fiske etter tobis 01.04.09–31.07.09

Fartøyets navn:

Registreringsmerke:

Radiokallsignal:

Melding nr.:

Utseiling (dato og klokkeslett):

Havneanløp/avsluttet tur (dato og klokkeslett):

II

Endringene trer i kraft straks.

28. april Nr. 457 2009**Forskrift om endring i forskrift om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket**

Hjemmel: Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 28. april 2009 med hjemmel i lov 27. mai 2005 nr. 31 om skogbruk (skogbrukslova) § 19. Kunngjort 30. april 2009 kl. 13.35.

I

I forskrift 4. februar 2004 nr. 447 om tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket gjøres følgende endringer:

§ 2 nytt andre ledd skal lyde:

Tilskudd etter § 8 i denne forskrift kan også gis til skogeiere som har mindre enn 10 daa produktiv skog, og til eiere av landbrukseiendommer uten produktiv skog.

§ 3 første ledd skal lyde:

Vedtak om tildeling av tilskudd etter § 5, § 7 og § 8, 1. ledd i denne forskrift fattes av Fylkesmannen, og vedtak om tildeling av tilskudd etter § 4, § 6 og § 8, siste ledd i denne forskrift fattes av kommunen.

§ 8 skal lyde:

§ 8. Tilskudd til utdrift av skogsvirke til bioenergi og tilskudd til andre tiltak i skogbruket

Det kan gis tilskudd til utdrift av skogsvirke som skal brukes til energiproduksjon. Med skogsvirke menes i denne forbindelse heltrevirke og hogstavfall, herunder GROT, samt rundtømmer fra førstegangstynning og lauvskoghogst. Tilskuddsordningen dekker skogsvirke som tas ut gjennom førstegangstynning, lauvskoghogst, ungskogpleie eller kulturlandskapspleie, samt uttak av hogstavfall. Rydding i kulturlandskap kan omfatte rydding av kanter tilhørende landbrukseiendommer. Tilskuddsordningen dekker ikke utdrift av skogsvirke til vedproduksjon.

Det skal normalt foreligge leveransekontrakt for det utdrevne virket før tilskuddet utbetales, med mindre skogeieren selv skal bruke virket til energiproduksjon.

I kulturlandskap skal rydding utføres på faglig forsvarlig måte. Det skal ikke foretas inngrep som forringer verdiene i kulturlandskapet.

Det kan også gis tilskudd til andre tiltak og prosjekter som bidrar til å utvikle skogbruket i en kommune eller region, når tiltaket eller prosjektet ikke omfattes av andre etablerte tilskuddsordninger i landbruket. Aktuelle tiltak etter dette ledd er for eksempel prosjekter som har som mål å øke aktiviteten og ressursutnyttelsen i og fra skogen.

II

Endringene trer i kraft med virkning fra og med 1. januar 2009, slik at skogeiere som har utført tiltak etter 1. januar 2009 er berettiget til å søke tilskudd etter nytt 1. ledd i § 8.

28. april Nr. 458 2009**Forskrift om endring i forskrift om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøysforskriften)**

Hjemmel: Fastsatt av Vegdirektoratet 28. april 2009 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 § 13, § 14, § 15 og § 16, jf. delegeringsvedtak 24. november 1980 nr. 1. Kunngjort 30. april 2009 kl. 13.35.

I

I forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøysforskriften) gjøres følgende endringer:

Ny § 3–0 skal lyde:

§ 3–0. Dette kapitlet gjelder EF-typegodkjenning av bil og tilhenger til bil før 29. april 2009 jf. også § 6–3 nr. 1.

§ 6–3 nr. 1 skal lyde:

1. Registreringspliktig kjøretøy skal være godkjent før det tas i bruk.

Ny bil og tilhenger til bil som er dokumentert EF-typegodkjent i annet EØS-land i samsvar med direktiv 2007/46/EF som endret ved forordning (EF) nr. 1060/2008 skal anses som godkjent. Kjøretøygruppe som angitt i godkjenningen skal benyttes. Dokumentert oppfylt kravnivå eller EF-typegodkjenning for systemer, komponenter, tekniske enheter og delvis oppbygde kjøretøy etter nevnte rettsakter kan benyttes som ledd i enkeltgodkjenning eller nasjonal typegodkjenning. For buss klasse II gjelder dette ledd bare dersom bussen er utstyrt med bilbelte som tilfredsstiller kravene i direktiv 96/36/EF og direktiv 96/38/EF. Ambulansebil skal i tillegg oppfylle kravene til sikring av bære og pasient på bære i § 8–7.

Annet ledd trer i kraft 29. april 2009.

§ 6–11 nytt nr. 4 skal lyde:

4. Det gis ikke nasjonal typegodkjenning for personbil (M1) med unntak av el-bil.

Første ledd trer i kraft 29. april 2009.

§ 45–1 nr. 1 nytt annet ledd skal lyde:

Fra 29. april 2009 gjelder denne paragraf ikke for bil og tilhenger til bil.

II

Endringene trer i kraft 29. april 2009.

28. april Nr. 459 2009**Forskrift om endring i forskrifter om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av visse levende pattedyr og forskrift om import av ferskt kjøtt av landpattedyr fra tredjestater**

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet 28. april 2009 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 23 tredje ledd, jf. § 12, § 15 og § 19.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I kap. I innledende del nr. 7 (vedtak 2009/317/EF). Kunngjort 30. april 2009 kl. 13.35.

I

I forskrift 25. mars 2002 nr. 304 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av svin gjøres følgende endringer:

I forskriftens EØS-henvisningsfelt tilføyes følgende etter vedtak 79/542/EØF:
(som sist endret ved vedtak 2009/317/EF).

§ 13 nytt syvende ledd skal lyde:

Hvis dyret transporteres med et fly, skal det i kassen eller i containeren som benyttes til transporten, og i rommet omkring denne, sprayes med et egnet insekticid umiddelbart før dørene til flyets lasterom lukkes. Insekticidet må benyttes hver gang dørene til lasterommet åpnes, til transporten har nådd sitt endelige bestemmelsessted.

II

I forskrift 25. mars 2002 nr. 305 om dyrehelsemessige betingelser for innførsel og utførsel av storfe gjøres følgende endringer:

I forskriftens EØS-henvisningsfelt tilføyes følgende etter vedtak 79/542/EØF:
(som sist endret ved vedtak 2009/317/EF).

§ 12 nytt syvende ledd skal lyde:

Hvis dyret transporteres med et fly, skal det i kassen eller i containeren som benyttes til transporten, og i rommet omkring denne, sprayes med et egnet insekticid umiddelbart før dørene til flyets lasterom lukkes. Insekticidet må benyttes hver gang dørene til lasterommet åpnes, til transporten har nådd sitt endelige bestemmelsessted.

Vedlegg D fotnote I skal lyde:

Særlige vilkår (jf. kolonne 6 i listen ovenfor og fotnoter i de enkelte sertifikatene):

«I»: I forbindelse med transitt gjennom dette området av dyr for omgående slakting eller storfe til oppføring som er sendt fra en medlemsstat og er bestemt til en annen medlemsstat, og som transporteres i lastebiler plombert med plombe med løpenummer. Plombens nummer skal angis i de helsesertifikater som er utstedt i overensstemmelse med standardsertifikatet i vedlegg F til Rådskonferansen 64/432/EØF av 26. juni 1964 om dyrehelsemessige problemer ved handel innenfor Fellesskapet med storfe og svin og i overensstemmelse med standardsertifikat I i vedlegg E til Rådskonferansen 91/68/EØF av 28. januar 1991 om dyrehelsemessige vilkår for samhandelen med småfe innenfor Fellesskapet. Plomben skal dessuten være intakt ved ankomsten til det utpekte grensekontrollstedet hvor varene føres inn i Fellesskapet, og plombens nummer skal registreres i Traces-systemet. Sertifikatet skal, innen forsendelsen kommer i transitt i et tredjeland, stemples ved utførselsstedet i opprinnelsesmedlemsstaten av kompetent offentlig veterinærmyndighet, idet følgende angis «KUN TIL TRANSITT MELLOM FORSKJELLIGE DELER AV EU GJENNOM DEN TIDLIGERE JUGOSLAVISKE REPUBLIKKEN MAKEDONIA/MONTENEGRO/SERBIA (det ikke relevante overstrykes)». Storfe til oppføring skal transporteres direkte til den mottakervirksomheten som er utpekt av den kompetente offentlige veterinærmyndigheten på mottakerstedet. Dyrene skal ikke flyttes fra dette mottakerstedet unntatt når de sendes til slakteri for omgående slakting.

III

I forskrift 20. februar 2004 nr. 464 om dyrehelsemessige betingelser for import og eksport av levende pattedyr, fugler, reptiler, amfibier, bier og humler gjøres følgende endringer:

I forskriftens EØS-henvisningsfelt tilføyes følgende etter vedtak 79/542/EØF:
(som sist endret ved vedtak 2009/317/EF).

§ 18 nytt sjette ledd skal lyde:

Hvis dyret transporteres med et fly, skal det i kassen eller i containeren som benyttes til transporten, og i rommet omkring denne, sprayes med et egnet insekticid umiddelbart før dørene til flyets lasterom lukkes. Insekticidet må benyttes hver gang dørene til lasterommet åpnes, til transporten har nådd sitt endelige bestemmelsessted.

IV

I forskrift 14. mars 2005 nr. 232 om dyrehelsemessige vilkår for innførsel og utførsel av småfe gjøres følgende endringer:

I forskriftens EØS-henvisningsfelt tilføyes følgende etter vedtak 79/542/EØF:
(som sist endret ved vedtak 2009/317/EF).

§ 21 nytt sjettede ledd skal lyde:

Dersom dyret blir transportert med eit fly, skal det i kassa eller i konteinaren som blir nytta til transporten, og i rommet omkring denne, bli spraya med eit eigna insekticid rett før lasterommet til flyet blir lukka. Insekticidet må nyttast kvar gong dørene til lasterommet blir opna, til transporten har nådd den endelege staden for mottak.

V

I forskrift 3. juli 2008 nr. 784 om import av ferskt kjøtt av landpattedyr fra tredjestater gjøres følgende endringer:

I vedlegg III erstattes sertifikatet for tamhest (EQU), sertifikatet for viltlevende dyr av undergruppen Hippotigris (Sebra) (EQW) og sertifikatet for transitt og lagring av ferskt kjøtt (transitt lagring) med følgende sertifikater:

Sertifikat for tamhest	EQU
Sertifikat for viltlevende dyr av undergruppen Hippotigris (Sebra)	EQW
Sertifikat for transitt og lagring av ferskt kjøtt	Transitt lagring

VI

Endringene trer i kraft straks.

Rettelser

Det som er rettet er satt i kursiv.

Nr. 3/2009 s. 466 (i forskrift 25. februar 2009 nr. 240 om bankers adgang til lån og innskudd i Norges Bank mv.)

§ 10 første ledd første punktum skal lyde:

Banker og andre kredittinstitusjoner med hovedsete i en annen stat, og som driver grensekryssende virksomhet i Norge slik det er beskrevet i § 1, kan ta opp D-lån gjennom dagen og plassere innskudd i Norges Bank gjennom dagen og over natten.

Oversikt over rettelser som er inntatt i 2009-årgangen

År	Feil i hefte nr.	Side	Gjelder	Se rettelse i nr.
2005	11	1835	Forskrift nr. 1055	1
2007	8	1199	Forskrift nr. 904	2
2007	12	1669, 1670, 1671	Forskrift nr. 1369	3
2008	3	525, 526, 544	Forskrift nr. 240	2
2008	4	627	Lov nr. 9	3
2008	4	639	Forskrift nr. 1809	2
2008	6	1028	Forskrift nr. 559	2
2008	13	1774	Forskrift nr. 1266	1
2009	1	149	Forskrift nr. 1617	2
2009	1	157	Forskrift nr. 1622	3
2009	3	466	Forskrift nr. 240	4

B-PostAbonnement

Returadresse:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
N-0125 Oslo

NORSK LOVTIDEND

Avd I Lover og sentrale forskrifter
Avd II Regionale og lokale forskrifter

Utgiver: Justis- og politidepartementet
Redaksjon: Stiftelsen Lovdata

Manuskripter for kunngjøring

Manuskripter sendes i ett eksemplar med kunngjøringskjema til Lovdata:

Med E-post: ltavd1@lovdata.no for avdeling I
ltavd2@lovdata.no for avdeling II

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted (www.lovdata.no).

Med post: Norsk Lovtidend
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Bestilling av abonnement

Med post: Samme adresse som over.

Elektronisk: Se Lovdatas nettsted.

		Norge	Norden	Verden
Abonnement for 2009 koster	Avd I	kr 1140	kr 1700	kr 2360
	Avd. I og II	kr 1430	kr 2470	kr 3480

Innholdet i heftene vil bli kunngjort fortløpende på Lovdatas nettsted – www.lovdata.no
- også en versjon av den trykte utgaven av heftet i PDF-format vil være tilgjengelig.
På samme sted finnes ajourførte versjoner av lovene og sentrale og lokale forskrifter.

Samlemapper: Det vil bli sendt ut etiketter for bruk på ringpermer.

Alle andre henvendelser om Norsk Lovtidend kan rettes til:

Lovdata
Postboks 2016, Vika
0125 Oslo

Tlf. 23 11 83 00
Fax 23 11 83 01
E-post: lovtid@lovdata.no